

ഒമലോ

ഗ്രന്ഥകർത്താ:

വിലാസ ഷെക്കുപിയർ

ഒ മ ലേ ള്

ഗ്രന്ഥകർത്താ:

വില്യം ഷെക്സ്പിയർ

വിവർത്തകൻ:

എം. ആർ. നായർ, എം. ഏ. (കാണേഷൻസ്)

പ്രകാശകന്മാർ:

മാതൃഭൂമി പ്രിൻസിംഗ് ആൻഡ് പബ്ലിഷിംഗ്
കമ്പനി, ലിമിറ്റഡ്, കോഴിക്കോട്.

1951

വില ക. 1/12/-

ഒന്നാം പതിപ്പ് 1941
രണ്ടാം പതിപ്പ് 1944
മൂന്നാം പതിപ്പ് 1951

All rights reserved

Printed at
THE MATHRUBHUMI PRESS,
KOZHIKODE.

സമുപ്തം:
പിതൃപാദങ്ങളിൽ
—വിവർത്തകൻ.

ഒഥെല്ലോ-തർജ്ജമയെപ്പറ്റി *

വിശ്വമഹാകവികളുടെ ഇടയിൽ ശാശ്വതപ്രതിഷ്ഠ നേടി കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള ഷേക്സ്പിയർ മഹാകവിയുടെ 'ഒഥെല്ലോ'നാടകത്തെ ഞാൻ തർജ്ജമ ചെയ്യാനാഗ്രേശീയുന്നു. (ഇത്, സാധാരണ സമ്പ്രദായപ്രകാരം, ഗ്രന്ഥമെഴുതിക്കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം എഴുതി ചേർക്കപ്പെടുന്ന ആമുഖമല്ല; അതിനുമുമ്പുതന്നെ എഴുതപ്പെടുന്നതാണ്. വാസ്തവമായി ഞാൻ ഒന്നാമങ്കത്തിലെ ആദ്യരംഗത്തിന്റെ പകുതികൂടി തർജ്ജമ ചെയ്തുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.) 'മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്' പ്രവർത്തകന്മാരുടെ അറിയിപ്പിനുശേഷം, ഈ പ്രഖ്യാപനത്തിന്റെ ആവശ്യമെന്തെന്നു ശങ്കിയ്ക്കുന്ന വായനക്കാരുണ്ടായേക്കാം. അതിന്റെ ആവശ്യം 'തർജ്ജമയെപ്പറ്റി'നെപ്പറ്റി എനിയ്ക്കുള്ള ഏതാനും അഭിപ്രായങ്ങളെ പൊതുജനസമക്ഷം അവതരിപ്പിയ്ക്കുകയാണ്.

ഒഥെല്ലോ നാടകം ഞാൻ തർജ്ജമ ചെയ്യാനാഗ്രേശീയുന്നു എന്നു പറഞ്ഞതിന്, ഒഥെല്ലോ നാടകത്തിലെ ഇംഗ്ലീഷ്വാക്കകൾക്കു നിഘണ്ടുവിന്റെ അനുവാദം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള മലയാളപദങ്ങളെ തേടിപ്പിടിച്ചു മലയാളവ്യാകരണനിയമങ്ങൾക്കനുസരിച്ച്, അവയെ അണിനിരത്തുക—അഥവാ, 'അനുഗത'മായോ, പദാനുപദമായോ, വാക്യാനുവാക്യമായിത്തന്നെയോ, അതിനെ മലയാളഭാഷയിലേയ്ക്കു പകർത്തുക—എന്നല്ല അർത്ഥമെന്നും; അങ്ങിനെ ചെയ്താൽ മാത്രമേ തർജ്ജമ സ്വീകാര്യമായിരിയ്ക്കുകയുള്ളൂ എന്ന് അചഞ്ചലാഭിപ്രായമുള്ളവർ തങ്ങളുടെ വായന ജീവിതത്തിലെ അവാസാനിപ്പിച്ച് അടുത്ത ഇനത്തിലേയ്ക്കു പ്രവേശിച്ചുകൊള്ളേണ്ടതാണെന്നും ആദ്യമായി പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. അവർക്കുവേണ്ടി ധാരാളം തർജ്ജമ ചെയ്യാൻ ഞാൻ ഉദ്ദേശിയ്ക്കുന്നില്ല; അത്തരം തർജ്ജമകൾ വെല്ലുവിളിക്കുന്ന അവാകാശം നിയമപുസ്തകങ്ങളുടേയും, ഗവണ്മെന്ററിയില്ലാത്തതും, കോടതികളിൽ ഹാജരാക്കേണ്ടുന്ന രേഖകളുടേയും,

* 1940 സപ്തംബർ 15-നു-ഞെ 'മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പി'ൽനിന്ന്.

സാക്ഷിമൊഴികളുടേയും തർജ്ജമാക്കു ഞാൻ വിട്ടുകൊടുത്തിരിയ്ക്കുന്നു.

ഞാനദ്ദേശിയ്ക്കുന്നതു ഷേക്സ്പിയർ മഹാകവിയുടെ അവർണ്യവും അപ്രമേയവും, അനുപമവും അഗ്രന്യവുമായ കലാചാര്യരിയുടെ ഒരു ലേശാംശമെങ്കിലും ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷ അറിഞ്ഞുകൂടാത്ത മലയാളികൾക്കുകൂടി ആസ്വദിക്കുവാനാവുന്ന വിധത്തിൽ, ഒഥെല്ലോ നാടകത്തിലെ വാക്യങ്ങളുടെ പിന്നിലുള്ള ആശയങ്ങളെ മലയാള വാക്കുകളിലൂടെ, ആവംപോലെ, പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുവാനാണ്.

ഈ സമ്പ്രദായത്തെ 'സ്വതന്ത്രതർജ്ജമ'യെന്നു ചിലർ വിചിശ്ഠിക്കുന്നു. ഞാൻ പ്രതിഷേധിയ്ക്കുന്നു: പദങ്ങളെമാത്രം അനുവർത്തിച്ചാൽ മതി എന്നു വിചാരിയ്ക്കുന്ന അനുപദതർജ്ജമാക്കാരെക്കാരും തുലാം അസ്വതന്ത്രനാണ്, ആശയങ്ങളെ മുഴുവൻ വെളിപ്പെടുത്തിയേ കഴിയൂ എന്നു പിടുത്തമുള്ള 'സ്വതന്ത്രതർജ്ജമാക്കാര'െന്നു ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നു. മൂലകവിയുടെ പദങ്ങളെസ്സംബന്ധിച്ചെന്നപോലെ, ആശയങ്ങളെസ്സംബന്ധിച്ചും (എന്നൊരു പ്രയോജനംകൊണ്ടോ!) സ്വാതന്ത്ര്യമവലംബിയ്ക്കുന്ന തർജ്ജമാക്കാരന്റെ പ്രയോഗത്തെമാത്രമേ, യഥാർത്ഥമായി, സ്വതന്ത്രതർജ്ജമെന്നു വിളിച്ചുകൂടൂ; പദങ്ങളെ മുഴുവൻ തള്ളി, അർത്ഥത്തെമാത്രവും, അർത്ഥത്തെ മുഴുവനും, ഇതരഭാഷയിൽ വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള തർജ്ജമയ്ക്കു നല്ലേണ്ടുന്ന യഥാർത്ഥമായ പേര് 'യഥാർത്ഥതർജ്ജമ'യെന്നാണ്.

അനുപദതർജ്ജമ യഥാർത്ഥതർജ്ജമയാവിരിയ്ക്കുകയില്ലേ? എന്താണ് ഈ ഘട്ടത്തിൽ പൊന്തിവരാവുന്ന ഒരു ചോദ്യം. ആയിരിയ്ക്കുമെന്നു പലരും ശാിച്ചിട്ടുള്ളതായും ഞാനറിയും. തമിഴ്, മലയാളം, കണ്ണാടകം;—അറബിക്, പെഷ്വൻ, ഉർദു;—ഇംഗ്ലീഷ്, ഫ്രഞ്ച്, ഇറ്റാലിയൻ;—എന്നിങ്ങിനെ പരസ്പരം ആഭ്യന്തരസംരൂപമുള്ള ഭാഷാസമുദായങ്ങളിൽ ഒന്നിൽനിന്നു മറെറൊന്നിലേക്കല്ല തർജ്ജമയെങ്കിൽ, അനുപദതർജ്ജമ അർത്ഥശൂന്യമായ ഒരാദാസമായിട്ടാണ് പരിണമിയ്ക്കുകയെന്നു പലവരു അനുഭവസിദ്ധമായി കാഴിഞ്ഞതും, ഈ ആമുഖത്തിന്നിടയിൽത്തന്നെ, എതിർവാദത്തിന്നു പഴതു കൊടുക്കാത്ത നിലയിൽ, എന്നിയ്ക്കു തെളിയിയ്ക്കുവാൻ കഴിയുന്നതുമായ പ്രത്യക്ഷവസ്തുതമാത്രമാണ്.

ഒരു കാര്യം ആലോചിയ്ക്കുക: കാളിദാസന്റെ വിശേഷാത്തരമായ ശാകുന്തളത്തിന്നു യൂറോപ്യൻഭാഷകളിൽ ഒന്നിലധികം അ

നാപദതത്ത്വമകര ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ വിശ്വമഹാകവികളുടെ ഇടയിൽ ഹോമർക്കും, ഓത്തേയ്ക്കും ലബ്ധമായ സമുന്നതപദവി യൂറോപ്യൻവിമർശകന്മാർ കാളിദാസനു നല്കിക്കാണുന്നില്ല. ഇതിനു കാരണം വഗ്ഗീരമാത്സര്യമായിരിക്കാമെന്ന വിചാരം മൗഢ്യജന്യമാണ്. യഥാർത്ഥപണ്ഡിതന്മാർ—അവർ യൂറോപ്പിൽ വളരെ ഉണ്ടുതാനും—വഗ്ഗീരമാത്സര്യത്തിനപ്പുറം കടന്നുവരുന്നു. ടാഗോറിനെ വിശ്വമഹാകവിയായി അഭിഷേകം കഴിച്ചതു യൂറോപ്പാണല്ലോ. ഉപനിഷത്തുക്തികളുടേയും, വേദാന്തസൂത്രങ്ങളുടേയും കവിതാദാർശനയുള്ള ഒരു വിശദീകരണംമായ ‘ഗീതാഞ്ജലി’യേയും ‘ഉദ്യാനപാലക’നേയും ഭൗതികസംസ്കാരത്തിൽ നൊറിവരെ ആണ്ടുനില്ക്കുന്ന അവർക്കു ശാകുന്തളത്തേക്കാളധികം പിടിച്ചിരിക്കാമെന്നുള്ളതു കേവലം അസംഭാവ്യവുമാണ്. തർജ്ജമക്കാരേക്കാൾ സ്വന്തമായി പറയുകയാണെങ്കിൽ, ശാകുന്തളത്തെ യൂറോപ്യൻഭാഷകളിലേയ്ക്കു വിവർത്തനം ചെയ്തിട്ടുള്ളവരാരും അജ്ഞന്മാരോ അപ്രാപ്തന്മാരോ അല്ലതാനും. ഇങ്ങിനെ യൊക്കെ ആയിരുന്നിട്ടുകൂടി, വിശ്വമഹാകവികൾ ആരെല്ലാമാണെന്ന് അഭ്യസ്തവിദ്യനായ ഒരു പാശ്ചാത്യനോടു ചോദിച്ചുകയാണെങ്കിൽ, ഹോമർ, ഷേക്സ്പിയർ, ഓത്തേ, ടാഗോർ എന്നുവായ പാഠ്യം. കാളിദാസന്റെ പേർ പറയുകയില്ലതാനും. ടാഗോറിനെ ഇക്കൂട്ടത്തിൽ അയാൾ പെടുത്തിയിരുന്നില്ലെങ്കിൽ, പൗരസ്ത്യകവിതാദർശങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കുവാനുള്ള അയാളുടെ അപ്രാപ്തിയോ, അഥവാ, വഗ്ഗീരമാത്സര്യമോ ആണ് ആ പട്ടികയുടെ പിന്നിലുള്ളതെന്നു നമുക്കു സമർത്ഥിക്കാമായിരുന്നു. പക്ഷെ, ടാഗോറിനു യൂറോപ്പു നൽകിയിരിക്കുന്ന പദവിയിൽ കണ്മുഖം കെ കണ്ടുകൊണ്ടും, അതു വഴുതന്നു.

മരൊരാളാഹരണം

മലയാളികൾക്കു കറേക്കൂടി പരിചിതമായ മരൊരാളാഹരണമെടുക്കാം. ഷേക്സ്പിയറുടെ നാടകങ്ങൾക്കും മലയാളത്തിൽ തത്ത്വമകളുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. തിരുവിതാംകൂറിലെ ഒരു റിട്ടയർഡ്ജഡ്ജിയായിരുന്ന ഒരു ഭാഷാപ്രണയി—അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേര് ഗോവിന്ദപിള്ള എന്നായിരുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു; എനിയ്ക്കു നല്ല ഓർമ്മയില്ല—എഴുതിയ ‘ഹാംലെറ്റ്’ നാടകത്തിന്റേയും, ജൂലിയസ് സീസർ’ നാടകത്തിന്റേയും തത്ത്വമകര ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. വളരെക്കൊല്ലം മുമ്പാണ്. ചമ്പുക്കുളിലെ ‘ഗദ്യ’ത്തോട് ഏതാ

ണ്ട് ഉപമിസ്താവുന്ന ഷേക്സ്പിയറുടെ ‘ബ്ലാക്ക് വേഴ്സി’നെ ഉപജാതിപ്പുത്തത്തിലേയ്ക്കു സംക്രമിപ്പിച്ചുകയാണ് അദ്ദേഹം ചെയ്തത്. തജ്ജമ അനപദമായിരുന്നു. ഒരു സംഗതിമാത്രം എനിക്ക് അതിനെക്കുറിച്ച് ഓർമ്മയുണ്ട്: വികാരാധിക്യത്താലും, ഉല്ലാസത്താലും എന്റെ കണ്ണുകളിൽ കണ്ണീർ പൊടിയിറങ്ങുകയും, എന്റെ നെഞ്ചിടിപ്പു ദുർഭരമായവിധത്തിൽ വലിപ്പിച്ചുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള മൂലനാടകങ്ങളിലെ ചില ഭാഗങ്ങളുടെ തജ്ജമകൾ, അവയുടെ വിജാതീയവും, വികൃതവും, വിരൂപവും, അപഹാസ്യവുമായ ഭാഷാശൈലി ഹേതുവായി, എന്നെ പൊട്ടിച്ചിരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. പോരെ? രഘുവംശത്തിലെ അനപദമായ അജവിലാപത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷുതജ്ജമ ഒരു നാലു വരി വായിച്ചുകഴിയുമ്പോഴേയ്ക്കും ഒരിംഗ്ലീഷുവായനക്കാരൻ വാരിയെല്ലുകൾ അമർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു ചിരിച്ചുതുടങ്ങുകയാണെങ്കിൽ, തജ്ജമക്കാരൻ, കാളിദാസന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ പാശ്ചാത്യർക്കു വിശദമാക്കിക്കൊടുക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ, നേടിയ വിജയം എത്ര വമ്പിച്ചതായിരിക്കും!

‘കേരളവ്യാസന്റെ ഹാംലെറ്റ്’

“എ. രാമച്ചൻ നെടുങ്ങാടിയെ വലിയ
സഹായത്തിനായ് വെച്ചുമാണം
ചേരാതേ വേലചെയ്തിട്ടൊരുവിധമിതു ഞാൻ
പൂത്തിയാക്കി.....”

എന്ന സരസമായ അവതാരികയോടുകൂടി വെളിയിറങ്ങിയ മഹാകവി കുഞ്ഞുക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്റെ—സാക്ഷാൽ കേരളവ്യാസന്റെ—ഹാംലെറ്റ് നാടകതജ്ജമവും ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരളവ്യാസൻ ഇംഗ്ലീഷുഭാഷാനഭിജ്ഞനായതുകൊണ്ടാണ് മൂലഗന്മത്തിലെ ആശയങ്ങൾ വെളിവാക്കിക്കൊടുക്കുവാൻ അദ്ദേഹം “എ. രാമച്ചൻ നെടുങ്ങാടിയെ വലിയ സഹായത്തിനായ് വെച്ചു”ത്. തനിക്ക് കിട്ടിയ ആശയങ്ങളെ പ്രസന്നവും, കോളവും, മധുരവുമായ മലയാളശൈലിയിലേയ്ക്കു പകർത്തുകയെന്ന തന്റെ പക്വതമ്പുരാൻ അനന്യലബ്ധമായ ഹസ്തലാഘവത്തോടുകൂടി നിർവ്വഹിച്ചുവെന്നുള്ളതിന്നു് ആ തജ്ജമ സാക്ഷ്യംവഹിക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ ശ്രീ. നെടുങ്ങാടി തന്റെ പക്വ—ഷേക്സ്പിയറുടെ ‘ഹാംലെറ്റ്’ വായിക്കുമ്പോഴും, അതു വായിച്ചുകഴിഞ്ഞതിനുശേഷവും അതി

നെപ്പറ്റി ആലോചിയ്ക്കുമ്പോഴൊക്കെ, മരണംവരേയും, ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷ നല്ലപോലെ അറിയുന്ന ഒരാളുടെ മനസ്സിൽ നിരന്തരമായി അലതല്ലിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വികാരങ്ങളുടേയും വിചാരങ്ങളുടേയും ഒരു നേരിയ പകപ്പെങ്കിലും തജ്ജമക്കാരന്റെ മനസ്സിൽ ഉദ്യവാക്കുകയെന്ന ജോലി—വേണ്ടുംപോലെ നിവൃത്തിപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്നും ആ തജ്ജമതന്നെ തെളിയിയ്ക്കുന്നു. മൂലകൃതിയ്ക്ക് ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷ അറിയുന്നവരുടെ ഇടയിൽ സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള പ്രചാരത്തിന്റെ സഹസ്രാംശമോ, തമ്പുരാൻ തിരുമാനസ്സിലെത്തുന്ന ഒരു സ്വതന്ത്രദൂതലാലുകവനമായ ‘ഇപ്പൽക്കോളാമ്പി’യ്ക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളത്രയെങ്കിലുമോ പ്രചാരം ‘പ്രസ്തുത ഹാംലെറ്റ്’ തജ്ജമയ്ക്കു മലയാളികളുടെ ഇടയിൽ കിട്ടിയിട്ടില്ലെന്നുള്ളതാണ് ഇതിന്റെ അനിവാര്യഫലം. കുഞ്ഞി കുട്ടൻതമ്പുരാൻ ഒരിംഗ്ലീഷ്ഭാഷാപണ്ഡിതൻകൂടിയായിരുന്നെങ്കിൽ—! അഥവാ ഇനി ആലോചിച്ചാൽ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത അക്കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് വിലപിച്ചിട്ടു പ്രയോജനമില്ലല്ലോ.

അനപദതജ്ജമകളുടെ ഭയങ്കരമായ ഉത്തരവാദിത്വം

അങ്ങിനെ ഷേക്സ്പിയർ മലയാളത്തിലേയ്ക്കു തജ്ജമചെയ്തു പ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്; കാളിദാസൻ ഇംഗ്ലീഷിലേയ്ക്കും തജ്ജമചെയ്തുപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്; പക്ഷെ ഷേക്സ്പിയറുടെ പേരു കേൾക്കുമ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷുപാഠിയാണെന്ന മലയാളിയ്ക്കോ, കാളിദാസന്റെ പേരു കേൾക്കുമ്പോൾ സംസ്കൃതനഭിജ്ഞനായ ഇംഗ്ലീഷുകാരനോ, തങ്ങളുടെ ഭാഷകളിൽ കവിതയെഴുതിയിട്ടുള്ള ഒരു നാലാംകിടക്കവിയുടെ പേരു കേൾക്കുമ്പോഴുള്ളത്രയോ അതിന്റെ പകുതിയോ ബഹുമാനമുണ്ടാകുന്നില്ല. ഇതിന്നു കാരണം തീർച്ചയായും പാശ്ചാത്യരുടേയും പൗരസ്ത്യരുടേയും കവിതാദർശങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള മൗലികവ്യത്യാസമായിരിക്കുവാൻ ഇടയില്ല; അങ്ങിനെയൊരു വ്യത്യാസമില്ലതന്നെ; ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, സംസ്കൃതം എത്രതന്നെ പാഠിച്ചാലും ഒരിംഗ്ലീഷുകാരനാകാളിദാസകൃതികളോ, ഇംഗ്ലീഷിൽ എത്രതന്നെ പാണ്ഡിത്യം നേടിയാലും, ഒരു മലയാളിയ്ക്ക് ഷേക്സ്പിയറുടെ നാടകങ്ങളോ വായിച്ച് ആനന്ദപൂർവ്വകം കൊള്ളുവാൻ വയ്യാതിരിക്കേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ അനുഭവം നേരെ മറിച്ചാണെന്നു പ്രസ്താവിക്കണമല്ലോ.

കാളിദാസന്റേയും ഷേക്സ്പിയറുടേയും മാഹാത്മ്യം ഇംഗ്ലീഷുകാരനും മലയാളിയും അറിയാതെ പോയത്, സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു് ഇംഗ്ലീഷിലേയ്ക്കും, ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നു മലയാളത്തിലേയ്ക്കുമുള്ള അന

പദതജ്ജമകളുടെ അവർണ്യവൈരൂപ്യം നിമിത്തമാണെന്നും, അല്ലാതെ മറ്റു യാതൊരു കാരണംകൊണ്ടുമല്ലെന്നും, ഞാൻ നിസ്സംശം സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലീഷും സംസ്കൃതവും ഇൻഡോ-ജർമ്മാനിക് എന്നീ നാമകരണം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു പെൺരാണി കാര്യഭാഷയുടെ സന്തതികൾതന്നെയെങ്കിലും, ഇംഗ്ലീഷിന് സന്സ്കൃതത്തോട് പ്രപിതാമഹന്റെ സഹോദരപുത്രനോടുള്ള ബന്ധം മാത്രമേയുള്ളൂ; ദ്വാവിധകലത്തിൽ പിറന്ന് സംസ്കൃതവുമായി ഒരു വൈവാഹികവേഷ്യ മാത്രം സിദ്ധിച്ച മലയാളവുമായിട്ടാകട്ടേ, അതിലുമകന്ന ഒരു ചാച്ചയാണതിനുള്ളത്. ദൂരംകൊണ്ടും, കാലംകൊണ്ടും ഇത്രത്തോളം വേർപെട്ട രണ്ടു ഭാഷകൾതമ്മിൽ പദാലസനായേയും, വാക്യരചനയേയും സംബന്ധിച്ചുണ്ടാകാവുന്ന വ്യത്യാസങ്ങൾ എണ്ണിയാലൊട്ടുണ്ടാത്തവയായിരിക്കുമെന്ന് എടുത്തുപറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. പ്രിരകാലത്തെ പ്രയോഗബാഹുല്യത്താൽമാത്രം ഓരോ ഭാഷയിലും രൂപമൂലമായിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളവയും, അനുപദതജ്ജമവെങ്കിൽ അതിമൃദുവുപ്രലപനങ്ങളായിത്തീരുന്നവയുമായ പ്രയോഗവിശേഷങ്ങൾ വേറെ കിടക്കുന്നു. ചിലപ്പോൾ ഒരു ഭാഷയിൽ മുന്നോ നാലോ വാക്കുകൾകൊണ്ടു വെളിവാക്കിയിരിക്കുന്ന അർത്ഥത്തെ അതേ ശക്തിയോടും, അതേ തെളിവോടുംകൂടി മറ്റേ ഭാഷയിലേയ്ക്കു പകർത്തുവാൻ പത്തോ പതിനഞ്ചോ വാക്കുകൾ വേണ്ടിവന്നേയ്ക്കാം; മറിച്ചും വരാം. ഒരു ഭാഷ സംസാരിക്കുന്നവരുടെ ഇടയിൽ വേരറച്ചു തഴച്ചു വളർന്നിട്ടുള്ള ഇതിഹാസങ്ങളും, കെട്ടുകഥകളുമകന്ന ചെടികളിനേൽ പുഷ്പിച്ചുനില്ക്കുന്ന ഗൌരവപ്രയോഗങ്ങളും അസംഖ്യമുണ്ട്. 'Lion's Share' എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് പ്രയോഗത്തെ 'സിംഹഭാഗം' എന്നു തജ്ജമ ചെയ്താൽ മലപ്രയോഗത്തിന്റെ ശക്തിയിൽ അല്പഭാഗമെങ്കിലും തജ്ജമയിലേയ്ക്കു സംക്രമിക്കുന്നില്ലെന്നുമാത്രമല്ല, പച്ചമലയാളിക്ക് അതൊരു നിരർത്ഥശബ്ദം മാത്രമായിത്തീരുകയേയുള്ളൂതാനും. 'രാമേശ്വരത്തെ കെട്ടുരം,' 'ഓട്ടുകുതിയ മൂശാരി' 'ഓണംകേറാമൂല' മുതലായി ഇംഗ്ലീഷിലേയ്ക്ക് അനുപദമായി തജ്ജമവെക്കു തള്ളിവിട്ടാൽ, ഇംഗ്ലീഷുകാരെ അമ്പരപ്പിക്കുകയും, ഇംഗ്ലീഷുഭാഷയെ അനുവശ്യമായി അലങ്കോലപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രയോഗങ്ങളെ ആയിരക്കണക്കായി ഉദാഹരണത്തിന് എടുത്തുചേർക്കാവുന്നതാണ്. ഇവയെല്ലാം പുറമെ, അനുപദതജ്ജമയുടെ അസഹ്യവൈരൂപ്യത്തെ മാത്രമല്ല, നിരർത്ഥകതപത്തേയും കാണിക്കുവാൻ വേറൊരുദാഹരണംകൂടി

ചേത്ത് ഞാൻ ഈ ഖണ്ഡിക സമാപിക്കാം. “Ah, me! that it should come to this!” എന്ന, അതുതന്നെ, വ്യസനവും, നിരാശയും വഴിഞ്ഞൊഴുകുന്ന ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് വാചകമെടുക്കുക. അനപദ തർജ്ജമക്കാരൻ, മനസ്സാക്ഷിയേയും വായനക്കാരനേയും വഞ്ചിയ്ക്കുവാൻ തയ്യാറല്ലെങ്കിൽ, ഇവിടെ എന്താണ് ചെയ്യുക? “ഹാ, എന്നെ! അത് ഇതിലേയ്ക്കു വരണമെന്നത്!” എന്നൊരു വികൃത രൂപത്തെ സൃഷ്ടിച്ച് അദ്വേഹം വായനക്കാരന്റെ മുമ്പാകെ അവതരിപ്പിക്കേണ്ടിവരും. തന്റെ വാചകംകൊണ്ടു മഹാഗ്രന്ഥക്കാരൻ വായനക്കാരന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ഉല്ലാസിപ്പിക്കുവാൻ ആലോചിച്ചു കേൾക്കുന്നതുതന്നെ സമഗ്രമിളിതമായ വികാരവിശേഷമെവിടെ? തർജ്ജമക്കാരന്റെ മനഃസ്വന്തം മൃഗവുമല്ലാത്ത ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള ഉദ്യമം അദ്വൈതപുണ്യമായ ഹാസ്യമെവിടെ?

അതുകൊണ്ട് ഒഥെല്ലോതർജ്ജമയിൽ അനപദവിവർത്തനരീതിയെ ഞാൻ കേവലം ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. വിദേശീയരായ കലാകാരന്മാരെ തങ്ങളുടെ നാടുകാരുടെ മുമ്പാകെ നിർത്തി അവമാനിക്കുന്നതിൽ വിശേഷിച്ചൊരു കൃതാർത്ഥതയും കാണാൻ കഴിയാത്തവർ, അന്യഭാഷകളിൽനിന്നുള്ള മഹാഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ വിവർത്തനത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ആ രീതിയെ മുഴക്കെയും എന്നെ നേയ്ക്കുമായും ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതാണ് എന്ന് പ്രത്യേകിച്ചു.

ടാഗോറിന്റെ തർജ്ജമകൾ

ഇനി, ഈ വാദത്തിന്റെ അപരാധത്തിലേയ്ക്കു കടക്കാം: മലകൃതിയിലെ ആശയങ്ങളെമാത്രം എടുത്തു തർജ്ജമയ്ക്കുപയോഗിക്കുന്ന ഭാഷയുടെ രചനാവിഷയകമായും, പ്രയോഗവിഷയകമായുമുള്ള നൂറുനൂറായിരം പ്രത്യേകതകൾക്ക് അനയുക്തമായ വിധത്തിൽ അവയ്ക്ക് നൂതനമായ ഒരു പുതിയ സമാനിയ്ക്കുന്നതിന്റെ ഭാവി തൃപ്തിയും, വിജയത്തിനും പ്രധാനപ്പെട്ടവകൾ മഹാകവി ടാഗോറിന്റെ തർജ്ജമകളാണ് നമുക്കു നൽകുന്നത്. സമസ്തപദബഹുലവും, അലങ്കാരസമൃദ്ധമായ ഒരു ഭാഷയിൽനിന്നു, സ്വഭാവേനയും താരതമ്യേനയും, ഒറ്റ വാക്കുകളുടേതിനും, ജ്ജ്വലവും, അനലംകൃതവുമായ ഒരു ഭാഷയിലേയ്ക്കാണ് താൻ തർജ്ജമചെയ്യുന്നതെന്ന ബോധം മഹാകവി ടാഗോറിനു തന്റെ ഓരോ കൃതിയും ‘തർജ്ജമയ്ക്കുവേണ്ട’ ആദ്യനാമം ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ—അനപദതർജ്ജമമാണ് അല്ലെങ്കിലും അദ്വൈതത്തെ ബാധിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ—1913-ലെ

നോബൽ സമ്മാനത്തിന്റെ അവകാശി അദ്ദേഹമായിരിയ്ക്കുകയില്ലെന്നു തീർത്തുപറയാവുന്നതാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളുടെ ഇംഗ്ലീഷ് രചനകളെ അനുപദമായി മലയാളത്തിലേയ്ക്കു വിവർത്തനം ചെയ്തു ചിലർ ഈ വിഷയത്തിൽ പററിയ അബദ്ധം, അന്തരം വിവർത്തനങ്ങളും അവയുടെ അനുകരണങ്ങളായി ഉടക്കാലത്തു പൊട്ടിമുട്ടിച്ചിരുന്ന പരസ്സഹസ്രം 'മിസ്റ്റിക്' കൃതികളും കണ്ടു കണ്ടു മനംമടുത്തു, ടാഗോർ എന്ന പേരു കേൾക്കുമ്പോൾത്തന്നെ ഓക്കാനമുണ്ടാകുന്ന ദിക്കിലെത്തിച്ചേന്ന കേരളത്തിലെ സഹൃദയന്മാരോടു ഞാൻ വിവരിച്ചു പറയണമെന്നില്ല. ടാഗോർ തന്റെ ബങ്കാളികൃതികളെ ഇംഗ്ലീഷിലേയ്ക്കു തർജ്ജമ ചെയ്യുന്ന വിഷയത്തിൽ കാണിച്ച വിഭവകു, രഹസ്യം, കഥാരസഭവം, മേഘദൂതം, ശാകുന്തളം, എന്നീ കൃതികളെ ഇംഗ്ലീഷിലേയ്ക്കു തർജ്ജമ ചെയ്തവരും കാണിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ ഹോമർസയും, ഓനേയുടേയും അടുത്തു മാത്രമല്ല, അവരിൽ അല്പം മീതെക്കൂടി നില്ക്കുവാൻ കെല്പും കോപ്പുള്ള ഒരു മഹാകവി ഇന്ത്യയിലുണ്ടായിരുന്നു എന്നു പാശ്ചാത്യർക്കു മനസ്സിലാകുമായിരുന്നു. കാളിദാസകൃതികളുടെ ആ രീതിയിലുള്ള ഒരു തർജ്ജമ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയെന്ന മഹാനീരുകാര്യം, അതിനുമത്രം സംസ്കൃതത്തിൽ പാണ്ഡിത്യവും ഇംഗ്ലീഷിൽ പദസാധനീവുമുള്ള ഒരു പണ്ഡിതന് ഇനിയും ചെയ്തുകൂടെന്നുമില്ല.

ഒഥെല്ലോതർജ്ജമയുടെ കാര്യത്തിൽ

ഒഥെല്ലോതർജ്ജമയെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഞാൻ ഇതുവരെ ചെയ്തിട്ടുള്ളതും, മേലിൽ ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിയ്ക്കുന്നതും ഇതാണ്: മൂലഗ്രന്ഥത്തിലെ ഒരു വാചകം വായിച്ച്, ആ വാചകത്തിന്റെ അർത്ഥം അതിന്റെ സംപൂർണ്ണമായ ശാക്തീയോടുകൂടി ശ്രോതാവിന്റെ ഹൃദയത്തിലേയ്ക്കു സംക്രമിപ്പിയ്ക്കുവാൻവേണ്ടി ആ വാചകം പറയുന്ന ആളുടെ സ്വഭാവത്തോടും, വിദ്യാഭ്യാസത്തോടും, സാഹചര്യത്തോടും, തൽക്കാലപരിതസ്ഥിതിയോടും, തൽക്കാലവികാരത്തോടുംകൂടിയ ഒരു മലയാളി എന്തു പറയുമോ, അതു പകർത്തുക. ഇതു മൂലവാചകത്തിന്റെ അനുപദതർജ്ജമയായി പരിണമിയ്ക്കുന്നിടങ്ങളിൽ അതിനെ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്; അല്ലാത്തിടങ്ങളിൽ ഞാൻ അനുപദതർജ്ജമയെ കേവലം തള്ളുകയും ചെയ്തിരിയ്ക്കുന്നു. ഷേക്സ്പിയറുടെ മഹത്വത്തിന്റെ നേരെ മലയാളിയുടെ കണ്ണ് തുറപ്പിയ്ക്കുകയാണ് എന്റെ ഉദ്ദേശ്യം; ഏതാനും ഇംഗ്ലീഷുവാക്കു

കൾക്ക് എലിസബെത്തു മഹാരാണിയുടെ കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന അത്ഥങ്ങൾ തിരഞ്ഞുപിടിച്ചു, അവയെ അന്നിനിരത്തി, അസാധാവികവും, നിശ്ചയോജനവും, നീരസപ്രദവുമായ ഒരു 'സാഹിത്യ ക്വെസ്റ്റ്യൻ' നടത്തുകയില്ല.

പദ്യമോ ഗദ്യമോ?

പിന്നീട് ഒരു സംഗതി പറയുവാനുള്ളത് ഈ നാടകത്തിൽ ഞാൻ പാടുകയുണ്ടായിട്ട് ബാക്കിയുള്ള സംഭാഷണം മുഴുവൻ ഗദ്യ രീതിയിൽ വിവർത്തനംചെയ്യാൻ ഭാവിയിലുണ്ടാകുന്നതാണ്. സംഭാഷണത്തിനുവേണ്ടി ഷേക്സ്പിയർ അധികസ്ഥലങ്ങളിലും ബ്ലാക്ക് വേഴ്സാണ് ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നതു വാസ്തവംതന്നെ. ബ്ലാക്ക് വേഴ്സ് ഗദ്യമല്ല; എന്നാലത്രെ, കൃത്യമായിപ്പറയുകയാണെങ്കിൽ, പദ്യവുമല്ല. ഷേക്സ്പിയറുടെ കൈകളിൽ, വിശേഷിച്ചും, പദ്യത്തോടുള്ളതിനേക്കാൾ ഗദ്യത്തോട് അതിന്, നാൾ ചെല്ലത്തോറും അധികമധികം അടുപ്പം കൂടിവരികയാണ് ചെയ്തത്. തന്റെ ഒടുവിലത്തെ നാടകങ്ങളുടെ കാലമാകുമ്പോഴേക്കും, അദ്ദേഹം ശുദ്ധഗദ്യത്തെത്തന്നെ കാര്യമായവലംബിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു; ഗദ്യത്തിന്റേതിൽനിന്ന് ലേശമാത്രം വിഭിന്നമായ ഒരു രചനയാൽമാത്രമേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബ്ലാക്ക് വേഴ്സ് ഈ ഒടുവിലെ കൃതികളിൽ വേർതിരിച്ചറിയപ്പെട്ടിരുന്നതുമുള്ളൂ. ആദ്യകാലങ്ങളിൽ എഴുതിയ നാടകങ്ങളിൽത്തന്നെ ഫലിതപ്രധാനങ്ങളും, വികാരപ്രധാനങ്ങളുമായ ഘട്ടങ്ങളിൽ—അവ ഒട്ടധികം ഉണ്ടുതാനും—ബ്ലാക്ക് വേഴ്സിനെപ്പോലും കൃത്രിമമായ ഒരാധംബരമായി കരുതി, അദ്ദേഹം വലിച്ചെറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

അതിശക്തിമത്തുകളായ വികാരച്ചുഴിപ്പുകളിൽപ്പെട്ട, ഭയങ്കര വേഗത്തോടുകൂടിത്തീരുന്ന മനുഷ്യഹൃദയങ്ങളുടെ വികാരങ്ങളേയും, വിചാരങ്ങളേയും, കവിതപത്തിന്റെ പരമകാഴ്ചയെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള വാക്കുകളിൽ, തന്മയതപത്തോടുകൂടി ചിത്രീകരിയ്ക്കുന്നതിലാണ് ഷേക്സ്പിയർ ലോകത്തിലെ ഇതരമഹാകവികളെക്കാൾ മെച്ചം നേടിയിട്ടുള്ളത്. ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാപദസമ്പത്തിയെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം കോടീശ്വരനായ അദ്ദേഹത്തിനുകൂടി പ്രസ്തുത വികാരങ്ങളുടേയും, വിചാരങ്ങളുടേയും തള്ളിക്കയറ്റത്തിന്, ഏറ്റവും ശ്രദ്ധനിയമമായ ബ്ലാക്ക് വേഴ്സ് പോലും ശല്യപ്രദമായ

ഒരു പ്രതിബദ്ധമായി തോന്നിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതിയെ മറെറാരു ഭാഷയിലേക്ക് വിവർത്തനം ചെയ്യാനുള്ള ശ്രമം ഞാൻ, എന്റെ ഉദ്ദേശ്യം അല്ലെങ്കിലും നിറവേറ്റുന്ന മെങ്കിൽ, പദ്യരീതിയിൽനിന്ന് എത്രമാത്രം അകന്നുനില്ക്കുന്ന മെന്റു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

വിവർത്തകൻ

എം. ആർ. നായർ, എം. എ. (ഓണേഴ്സ്)

കഥാപാത്രങ്ങൾ

വെനിസ്സിലെ ഭരണാധികാരി

ബ്രബാൻഷ്യോ—ഭരണസഭയിലെ ഒരംഗം

മറു ഭരണസഭാംഗങ്ങൾ

ഗ്രാഷ്യാനോ—ബ്രബാൻഷ്യോവിന്റെ സഹോദരൻ

ലൊഭോവിഷോ—ബ്രബാൻഷ്യോവിന്റെ ചാച്ചക്കാരൻ

ഒമെല്ലോ—വെനിസ്സിലെ മുൻപന്തലായ സേനാനായകൻ

കാഷ്യോ—അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപനായകൻ

ഇയാഗോ—പട്ടാളക്കൊടി പിടിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ

റോഡെറിഗോ—വെനിസ്സിലെ കലീനനായ ഒരു യുവാവ്

മോൺടാനോ—സൈപ്രസ്സിലെ പഴയ ഗവർണ്ണർ

വിട്ടുഷകൻ—ഒമെല്ലോവിന്റെ ഭാര്യ

രാജകുമാരൻ

ഡെസ്ഡിമോണ—

ബ്രബാൻഷ്യോവിന്റെ മകൾ (ഒമെല്ലോവിന്റെ ഭാര്യ)

എമിലിയ—ഇയാഗോവിന്റെ ഭാര്യ

ബിയാങ്കാ—കാഷ്യോവിന്റെ വെപ്പാട്ടി

ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ, പെരരുമുഖ്യന്മാർ, കൂതൻ, ഗായകന്മാർ

നാവികന്മാർ, പരിചാരകന്മാർ മുതലായവർ

രംഗവിധാനം: ഒന്നാമകം വെനിസ്സിലെ നഗരത്തിൽ; മറു നാലകം

അംഗം സൈപ്രസ്സിലെ ഒരു തുറമുഖപട്ടണത്തിൽ.

പൂർവ്വകഥാസംക്ഷേപം

പുരാണവെനീസിലെ വൃദ്ധനും, ധനികനുമായ ഒരു പെരുമുഖനും, അവിടുത്തെ ഭരണാസമിതിയിലെ ഒരു പ്രധാനാംഗവുമായിരുന്നു ബ്രബാൻഷ്യോ. സൗന്ദര്യത്തിലും, സൈദ്ധ്യത്തിലും വെനീസിലെ ഇതരയുവതികളെ അതിഗായിച്ച ഡെസ്ഡിമോണ മാത്രമേ അദ്ദേഹത്തിനു സന്തതിയായും അവകാശിയായുമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

ധനാസമ്പത്തിയും, കലാസമ്പത്തിയും, രൂപാസമ്പത്തിയും ഒത്തുചേർന്ന് അനേകം ചെറുപ്പക്കാർ ഡെസ്ഡിമോണയുടെ ഭർത്തുപടത്തെ കാംക്ഷിച്ചു. അവരിലൊരാൾ റോഡെറിഗോ എന്ന് ബുദ്ധി കുറഞ്ഞ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരനായിരുന്നു. പക്ഷെ ഡെസ്ഡിമോണയ്ക്ക് അവരിലാരിലും അഭിനിവേശം ജനിച്ചില്ല. റോഡെറിഗോവിനെ അവളുടെ അച്ഛനും കണ്ടുകൂടായിരുന്നു.

ഡെസ്ഡിമോണ സ്നേഹിച്ചത് ഒഥെല്ലോവിനെയാക്കിരുന്നു. ഒഥെല്ലോ വെനീസിലെ സേനാനായകനും, തന്റെ വീര്യപരാക്രമങ്ങളാൽ ഭരണാധികാരികളുടേയും ജനങ്ങളുടേയും സ്നേഹവും ബഹുമാനവും ഒരുപോലെ സമ്പാദിച്ച ആളുമായിരുന്നു. പക്ഷെ അദ്ദേഹം മുർവഗ്ഗ്ക്കാരനായിരുന്നു. യൂറോപ്യന്മാരെ അപേക്ഷിച്ചു കറുപ്പനിറത്തോടുകൂടിയവരായ മുർവഗ്ഗ്ക്കാരെ വെനീസുകാർ അവജ്ഞയോടുകൂടിയാണ് വീക്ഷിച്ചതെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. പഴയ മാമൂൽപിടുത്തക്കാരനായ ബ്രബാൻഷ്യോ തങ്ങളുടെ വിവാഹത്തിന് ഒരിയ്ക്കലും അനുമതി നൽകുകയില്ലെന്ന് നല്ലപോലെ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്ന ഒഥെല്ലോവും ഡെസ്ഡിമോണയും, അദ്ദേഹമറിയാതെ, ഒളിച്ചോടിപ്പോയി വിവാഹം ചെയ്യാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി.

ഈ ഗുഹാലോചനയെപ്പറ്റി എല്ലാ വിവരങ്ങളും അറിഞ്ഞ ഒരാളായിരുന്നു ഒഥെല്ലോവിന്റെ കീഴിൽ, സൈന്യത്തിന്റെ കൊടി പിടിയ്ക്കുക എന്ന ഉദ്യോഗം വഹിച്ചിരുന്ന ഇയാഗോ. ഇയാഗോ, സ്വതന്ത്ര, അറാമില്ലാത്ത ദൈഷ്ട്യത്തോടും തീരാത്ത പകയോടും കൂടിയ ഒരു വന്ധകനായിരുന്നു. സൈന്യത്തിൽ ഉപനായകന്റെ ഒഴിവു വന്നപ്പോൾ ആ സ്ഥാനത്തു തന്നെ നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുപകരം മൈക്കൽ കാഷ്യോ എന്ന വേറൊരാളെ നിശ്ചയിച്ചു.

തുതൊട്ട് ഇയാഗോ ഒഥെല്ലോവിനെ കാണുമായി വെക്കുവാൻ തുടങ്ങി.

ഒഥെക്കൾ കാഷ്വോ പ്രവൃത്തിയ്ക്കു പ്രാപ്തനെങ്കിലും മഹാശൂൺ മനസ്സനായ ഒരു പച്ചപ്പാവമായിരുന്നു. ഒഥെല്ലോവിനേയും ഡെസ്ഡിമോണയേയും, ഒരു ദേവനേയും ദേവിയേയുമെന്നപോലെ യാണയാൾ മനസ്സുകൊണ്ട് ആരാധിച്ചിരുന്നതും. അവരുടെ അന്നു രാഗചരിത്രത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ടങ്ങളിൽ അവർ കത്തിടപാടുകൾ നടത്തിയത് കാഷ്വോമുഖേനയായിരുന്നു.

ഇയാഗോ വൈരനിര്യാതനാത്തിന്നു തക്കം പാർത്തുകൊണ്ടും, തന്റെ ഉള്ളിൽക്കിടന്നുപുകയുന്ന ഈഷ്യയെ അല്ലെങ്കിലും പുറമേ കാണിക്കാത്തതും ഒഥെല്ലോവിനെ സേവിച്ചുകൂടി. ഇതിനിടയിൽ ഇയാഗോ റോഡൊഴികെയായി കൂട്ടുകെട്ടാരംഭിച്ചു. ഡെസ്ഡിമോണയെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ താൻ തയ്യാറാക്കിക്കൊടുക്കാമെന്നു പറഞ്ഞത്, എത്രയോ പണം റൊഡൊറിഗോവിൽനിന്ന് ഇയാഗോ കൈക്കലാക്കി. ഒഥെല്ലോ ഡെസ്ഡിമോണയെ ഗുഹയായി വിവാഹം ചെയ്യാൻ തീർച്ചയാക്കിയ വിവരം ഇയാഗോ അവനോടു പറഞ്ഞതുമില്ല. ഒടുക്കം—വിവാഹദിവസം രാത്രി—അക്കഥ ഇയാഗോ പറയേണ്ടിവന്നു. ഈ ഘട്ടത്തിലാണ് നാടകം മാരംഭിക്കുന്നത്.

ഒരു കഥാപാത്രത്തെക്കുറിച്ചുകൂടി ഇവിടെ രണ്ടു വാക്കു പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ: അവൾ ഇയാഗോവിന്റെ ഭാര്യയും, ഡെസ്ഡിമോണയുടെ പരിചാരികയുമായ എമിലിയയാണ്. ഇയാഗോവിന്റെ ഹൃദയം എത്രമേൽ കഠിനവും, കർക്കശവുമായിരുന്നുവോ അത്രമേൽ ലോലവും, സ്നേഹമസ്സന്നവുമായിരുന്നു എമിലിയയുടെ ഹൃദയമെന്നേ ഇവിടെ പറയേണ്ടതായിട്ടുള്ളൂ.

ഒന്നാമങ്കം

രംഗം 1

(വെന്നീസ് നഗരത്തിലെ ഒരു നിരത്തു്. റോഡെറിഗോ, ഇയാഗോ എന്നിവർ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

റോഡെറിഗോ—ചരിഃ! എന്നോടൊന്നും പറയുകയേ വേണ്ട. ഇയാഗോ, താൻ—എന്റെ പണസ്സഞ്ചിയുടെ ചരടുക്കൂടി തന്റേതായിരുന്നെന്നപോലെ അതുപയോഗിച്ചു താൻ—ഇക്കാര്യമറിഞ്ഞു എന്നത് എനിക്ക് വല്ലാത്ത വല്ലായ്മയുണ്ടാക്കുന്നു.

ഇയാഗോ—എട്ടു മാസമേ, ഞാൻ പറയുന്നത് താൻ കേൾക്കില്ലല്ലോ: ഞാനി സംഗതി കിനാവിൽപ്പോലും അറിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ, എന്നെ ആട്ടിക്കോളൂ.

റോഡെറിഗോ—തനിക്ക് വിചാറനെ കണ്ടുകൂടുന്നു താനെന്നോടു പറഞ്ഞില്ലേ?

ഇയാഗോ—അതു നോക്കുകിൽ എന്നെ ചവിട്ടിക്കോളൂ! എന്നെ അയാളുടെ കീഴിൽ ഉപനായകനായി നിശ്ചയിക്കുവാൻ ശിപാശ്ശിയുംകൊണ്ട് ഈ നഗരത്തിലെ മൂന്നു പ്രമാണിമാരാണ് അയാളുടെ മുമ്പാകെച്ചെന്നു തൊഴുതു കമ്പിട്ടത്. എന്റെ അച്ഛനാണേ, എന്റെ വില എനിക്ക് അസ്സലായറിയാം; അതിലൊട്ടും താഴെ യല്ലാത്ത ഒരുദ്യോഗത്തിന്നു ഞാൻ പ്രാപ്തനാണെന്നും എനിക്ക് റിയാം. എന്നിട്ടോ? തന്റെ ആ പ്രതാപവും, തന്നിഷ്ടവും മാത്രമേ താൻ വിലവെക്കുകയുള്ളൂ എന്ന ഭാവത്തിൽ, യുദ്ധമുറകളെപ്പറ്റിയുള്ള കടിച്ചാൽപ്പൊട്ടാത്ത വാക്കുകളും ഭയങ്കരവിശേഷങ്ങളും കത്തിനിറച്ച ഒരു ഗംഭീരപ്രസംഗത്തോടുകൂടി, അയാൾ അവരെ ഒഴിഞ്ഞുമാറി. ഒടുക്കം എന്റെ ശിപാശിക്കാർ വെറുംകൈയായി മടങ്ങി എന്നു പറഞ്ഞാൽ കഴിഞ്ഞല്ലോ. അങ്ങോർ പറയുകയാണ്: “അതിനെപ്പറ്റി ഇനി പറയാനൊന്നുമില്ല: ഞാൻ എന്റെ കീഴദ്യോഗസ്ഥനെ തിരഞ്ഞെടുത്തുകഴിഞ്ഞു” എന്നു്. അവനോ വലിയ ഒരു ഗണിതജ്ഞൻ—ഫ്ലോറൻസുകാരൻ ഒരു മൈക്കൽ കാഷ്പ്യാ—കാണാൻ ചന്തമുള്ള ഒരു ഭാര്യനിമിത്തം മുക്കുലും തുലഞ്ഞുകഴിഞ്ഞ ഒരു വഷളൻ—ഇത്തിയതിവരെ അവൻ ഒരു സൈന്യത്തെ പടക്കുളത്തിലിറക്കിയിട്ടില്ല; ഏഴുനോക്കിപ്പ

ിച്ച പ്രമാണങ്ങളല്ലാതെ ഒരു സേനാംഗത്തെക്കുറിച്ച് അവൻ ഒരുക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിനെക്കാളധികം അറിവുമില്ല. അവയെപ്പറ്റി അവനെപ്പോലെതന്നെ കേമമായി പ്രസംഗിയ്ക്കാൻ നമ്മുടെ വായുധാധികാരമായ 1 ജഡ്ജിമാക്കും കഴിയും. പ്രയോഗത്തിൽ ഫലിപ്പിച്ചിട്ടില്ലാത്ത വായുധാധികാരം തന്റെ അഭ്യാസം മുഴുവൻ. എന്നിട്ടെന്തു വേണം, സർ, തിരഞ്ഞെടുപ്പു കിട്ടിയത് അവൻ! റോഡ് സിലും, സൈപ്രസിലും, ഈശ്വരനുള്ളതും ഇല്ലാത്തതുമായ മറ്റുപല നാടുകളിലും വെച്ച് അയാളുടെ കണ്ണിനുമുമ്പാകെ എന്റെ മാറു തെളിയിച്ചുകൊടുത്ത ഞാനോ? ഞാൻ ഈ മുതലിടിക്കു, ഈ കണക്കുപിള്ളക്കു, വഴിമാറിക്കൊടുത്ത് അവന്റെ പിന്നിൽ അടങ്ങി ഇരുത്തിയിരുന്നു കൊള്ളുന്നമത്രേ! ഒഴിച്ചു വരുമ്പോൾ അങ്ങോട്ടു ഉപനായകനാവാൻ അവൻ വേണം; ഞാൻ—പടച്ചോൻ വെളിച്ചം!—കരിമ്പുൽതിരുമേനിയുടെ കൊടിപിടിയനും.

റോഡെറിഗോ—ഈശ്വരനാണേ, ഞാനായിരുന്നെങ്കിൽ, അവന്റെ കഴുത്തിനു കയറിട്ടു കൊലയാളിയാവാനാണ് കൊതിയുണ്ടു്.

ഇയാൾ—പറഞ്ഞിട്ടെന്തു വേണം? ഇതിനൊന്നും മുമ്മരുന്നില്ല. ഉദ്യോഗത്തിന്റെ ശാപമാണത്. ശിപാശിയും, സേവയും നോക്കിയാണ് കയറാം; ഒന്നാമന്റെ അവകാശി രണ്ടാമൻ എന്ന പണ്ടത്തെ പാരമ്പര്യമുറയൊന്നും നോക്കിട്ടല്ല; ആട്ടെ, ചങ്ങാതി, ഈ മുറിനെക്കുറിച്ച് വല്ലൊരു കൂറും എനിക്കു തോന്നാൻ ന്യായമായ വല്ല വഴിയുമുണ്ടോ എന്ന് ഇനി താൻതന്നെ തീർപ്പുണ്ടു്തീരാൻ മതി.

റോഡെറിഗോ—ഞാനായിരുന്നെങ്കിൽ പിന്നേയും അയാളുടെ പിന്നാലെ കൂടുകയില്ല.

ഇയാൾ—അയ്യോ, ചങ്ങാതി, താൻ വെമ്പാതിരിയ്ക്കൂ. ഞാനയാളുടെ പിന്നാലെ കൂടുന്നതു തിരിച്ചടിക്കു തഞ്ചം പാറ്റുകൊണ്ടു മാത്രമാണ്. നമുക്കെല്ലാവരും യജമാനന്മാരാവാൻ കഴിയുകയില്ല; എല്ലാ യജമാനന്മാരേയും കാപട്യമില്ലാത്ത സേവിയ്ക്കുവാനും കഴിയുകയില്ല. തങ്ങളുടെ യജമാനന്മാരുടെ കഴുതകളെപ്പോലെ, തീറ്റയ്ക്കുവേണ്ടി മാത്രം, കെട്ടിയ കയർ നക്കിക്കൊണ്ടു്, നിലംപററി

1 1622-ലെ ക്വാട്ടോ പതിപ്പിൽ 'toged' എന്നാണുള്ളത്; ഞാൻ ഹോളിയോപാറായ 'tongued' എന്ന വിശേഷണത്തെ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

തൊഴുതുകൂടി, ആയുസ്സോടുകൂടുന്ന സ്വാമിഭക്തന്മാരായ പല ഏകദൃഷ്ടന്മാരെയും തനിയ്ക്കു കാണാം. ചോരയും നീരും വററിയാൽ, ഉള്ള ചിലപാനവും കൊടുത്ത്, വല്ല കുറവും പിരടിയിരിക്കി അവരെ പടിയിറക്കുകയും ചെയ്യും. അങ്ങിനെയുള്ള ചേട്ടകളെ കുതിര ചുമട്ടികൊണ്ടുവേണം ബീക്കാൻ. വേറെയൊരു തരക്കാരെണ്ണം: അവർക്ക് സ്വാമിസേവയുടെ മുഖത്തേപ്പും പുറപ്പാടും മാത്രമേയുള്ളൂ; അവരുടെ ഉള്ള മുഴുവൻ ആത്മസേവയ്ക്കുമാത്രം ഒഴിച്ചുവെച്ചിരിയ്ക്കുകയാണ്. തങ്ങളുടെ യജമാനന്മാരെ സ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പരിചരണത്തിന്റെ വെറുമൊരു കാട്ടിളിട്ടിൽമാത്രം ഒപ്പിച്ചുമാറി, അവരെക്കൊണ്ടു നന്നാചുകയാണിവിടെ ചെയ്യുന്നത്. തങ്ങളുടെ പത്തായങ്ങൾ നിറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നീടവർ ചെയ്യുന്നത് ആത്മപൂജമാത്രമായിരിയ്ക്കും. കുറച്ചൊരാൾരമുള്ളവർ ഇവർമാത്രമാണ്. ഇളിട്ടത്തിലൊരുവനാണ് ഞാൻ. എടോ, താൻ റോഡെറിഗോ ആണെന്നതുപോലെ തീച്ചയാണ് ഒരു കാര്യം: ഈ ഞാൻ മറായിരുണെങ്കിൽ ഇയാൾ ഞാനായിരിയ്ക്കുകയില്ല. അയാളെ പരിചരിയ്ക്കുമ്പോൾ ഞാൻ എന്തെന്തെന്നാണ് പരിചരിയ്ക്കുന്നത്. ഈശ്വരനറിവേ, കൂടും മറയുമൊന്നും നോക്കിയല്ല ഞാൻ നില്ക്കുന്നത്. എന്റെ സ്വന്താവശ്യങ്ങളെ നിറവേറുവാൻ ഞാൻ ഇങ്ങിനെയൊക്കെ നടിയ്ക്കുന്നുവെന്നേയുള്ളൂ. എന്റെ പുറമേയുള്ള പ്രവൃത്തികൾ എന്റെ മനസ്സിന്റെ സ്വാഭാവികവ്യാപാരത്തേയും, ആശയസ്വരൂപത്തേയും പുറത്തെഴുതിച്ചേക്കുവെട്ട ഒരു ടിപ്പണിപോലെ വെളിവാക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഏറെക്കുറിയു ന്നതിന്നുമുമ്പ്, എന്റെ കരളിനെ ബലിക്കാക്കുകക്കു കൊത്തി പിറിയ്ക്കാൻതക്കവിധത്തിൽ കുപ്പായത്തിന്റെ പുറമെ തൂന്നിപ്പിടിപ്പിച്ചാണ് ഞാൻ നടക്കുക. ഇക്കാണുന്ന ഞാനല്ല ഞാൻ.

റോഡെറിഗോ—ഇതു എഴുപ്പത്തിൽ കാര്യം പറിച്ചു ചാടാൻ ആ പനഞ്ചുണ്ടെന്നു കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ, അവന്റെ ഭാഗ്യം എത്രയായിരിയ്ക്കും!

ഇയാൾ—അവളുടെ അച്ഛനെ വിളി! വിളിച്ചുണ്ടെന്ന്! മറുവന്റെ പിന്നാലെകൂടി അവന്റെ ആനന്ദത്തിൽ വിഷം ചേർക്കൂ! തെരുവുതോറും അവന്റെ കള്ളി ഉറക്കെ വിളിച്ചുപറയൂ! അവളുടെ ബന്ധുക്കളെയൊക്കെ ശുശ്രൂഷിപ്പിപ്പിയ്ക്കൂ! നിർബാധമായ ദിക്കിലാണ് അവൻ താമസിയ്ക്കുന്നതെങ്കിൽകൂടി, ചെള്ളിൻ കൂട്ടത്തെപ്പോലെ അവനെപ്പോയി പൊരുതിക്കെടുക്കൂ! അവൻ അ

നഭവിയ്ക്കുന്ന സുഖം സുഖംതന്നെയെങ്കിലും അതിന്റെ നിറപ്പകിട്ടൊന്നു കുറയുവാൻമാത്രമെങ്കിലും അതിന്മേൽ ശല്യത്തിന്റെ നിഴല്പാടുകൾ പതിപ്പിയ്ക്കൂ!

റോഡെറിഗോ—ഇതാ, അവളുടെ അച്ഛന്റെ വീട്. ഞാൻ ഉറക്കെ വിളിയ്ക്കും.

ഇയാഗോ—വിളി: ആളുകൾ തിങ്ങിപ്പാകുന്ന നഗരങ്ങളിൽ, രാത്രിയും കരുതലില്ലായ്മയും ഒത്തുചേരുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന അഗ്നിബാധാവേളകളിൽ കേൾക്കാവുന്ന മട്ടിൽ, പേടികൊണ്ടു വിറയ്ക്കുന്ന സ്വരത്തോടും, ദാരുണമായ ആപ്പോടുംകൂടി നില്പവിളികൂട്ടി!

റോഡെറിഗോ—ഓയ്, ബ്രബാൻഷ്യോ! സീത്തേതാർ ബ്രബാൻഷ്യോ, ഓയ്!

ഇയാഗോ—ഹേയ്! ഒന്നുനരണേ: ഓയ്, ബ്രബാൻഷ്യോ! കള്ളന്മാർ, കള്ളന്മാർ, കള്ളന്മാർ! നിങ്ങളുടെ വീടു നോക്കണേ! നിങ്ങളുടെ മകൾ! പണപ്പെട്ടികൾ. കള്ളന്മാർ! കള്ളന്മാർ!

(മുകളിൽ ഒരു ജനലിനു പിന്നിൽ ബ്രബാൻഷ്യോ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു)

ബ്രബാൻഷ്യോ—ഈ ഭയങ്കരവിളിയുടെ കാരണമെന്തായിരിയ്ക്കും? എന്താണിവിടെ കലാപം?

റോഡെറിഗോ—അങ്ങനേ, വീട്ടിലുള്ളവരൊക്കെ അകത്തുതന്നെയുണ്ടോ?

ഇയാഗോ—നിങ്ങളുടെ വാതിലുകളൊക്കെ അടച്ചു സാക്ഷിയിട്ടിട്ടുണ്ടോ?

ബ്രബാൻഷ്യോ—? എന്താ ചോദിയ്ക്കുന്നത്?

ഇയാഗോ—ഇതെന്തൊരു ശനി!—സർ, നിങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ കള്ളൻ കയറി ഉള്ളതൊക്കെ കൊണ്ടുപോയിരിയ്ക്കുന്നു! നിങ്ങളുടെ നാണമുണ്ടെങ്കിൽ ഉടുപ്പെടുത്തിടുവിൻ. നിങ്ങളുടെ കരളാണ് കള്ളൻ പൊളിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്. നിങ്ങളുടെ ആത്മാവുതന്നെ പകരിയ്ക്കും പോയിരിയ്ക്കുന്നു. ഇതാ ഇപ്പോൾ—ഇപ്പോൾ—ഈ നിമിഷത്തിൽ—ഒരു മുത്ത കരിമ്പനാട് നിങ്ങളുടെ വെളുത്ത കുഞ്ഞാടിനെ തകരാറാക്കുന്നുണ്ട്. എണീക്കിൻ, ഹേ, എണീക്കിൻ! കിടന്നു കൂക്കും വലിയ്ക്കുന്ന നാട്ടുകാരെയൊക്കെ മണിയടിച്ചുണത്തിൻ! ഇല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളെ വലിയച്ഛനാക്കുന്നതു നരകച്ചെങ്കിടമായിരിയ്ക്കും! ഞാനാണ് പറയുന്നത്, എണീക്കിൻ!

ബ്രബാൻഷ്യോ—എന്ത്, നിന്റെ തലക്കല്ലിളകിപ്പോയോ?

റോഡെറിഗോ—വലിയങ്ങനേ, അവിടുത്തേക്കു എന്റെ ഒരു മനസ്സിലാകുന്നില്ലേ?

ബ്രബാൻഷ്യോ—ഇല്ല; ആരാ നീ?

റോഡെറിഗോ—എന്റെ പേര് റോഡെറിഗോ എന്നാണ്.

ബ്രബാൻഷ്യോ—അതുകൊണ്ടിവിടെ സ്വാഗതക്കുറവേയുള്ളൂ. എന്റെ പടിക്കൽ, ഗതിവരാത്ത പ്രേതത്തെപ്പോലെ, ചുറ്റിപ്പറ്റി നില്ക്കുതെന്നു ഞാൻ നിന്നെ താക്കീതു ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്റെ മകൾ നിനക്കുള്ളതല്ലെന്നു ഞാൻ മര്യാദയ്ക്കു തുറന്നുപറയുന്നത് നീ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നിട്ടും, ഇപ്പോൾ, തീരും കുടിയും കഴിഞ്ഞത്, തെമ്മാടിത്തത്തിന്റെ ഉൾക്കൊണ്ടു എന്ന സ്വൈരം കെട്ടു കാൻ പുറപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുകയാണ്—അല്ലേ?

റോഡെറിഗോ—അയ്യോ, അങ്ങനേ, അങ്ങനേ—

ബ്രബാൻഷ്യോ—ഇതിനുള്ള കഷ്ടതയും നിന്നെക്കൊണ്ടു കൂടിപ്പിഴയ്ക്കുവാൻമാത്രമുള്ള പ്രാപ്തി എന്റെ ആണത്തത്തിനും പദ വിഷ്ടമുണ്ടെന്നു നീ അറിഞ്ഞിരിയ്ക്കേണ്ടതാണല്ലോ.

റോഡെറിഗോ—പൊന്നങ്ങനേ, ഒന്നടങ്ങിക്കേൾക്കണം.

ബ്രബാൻഷ്യോ—എന്നോട് എന്തെങ്കിലും കവച്ചുവെപ്പറി പുലമ്പുന്നത്? ഇതു വെനീസാണ്; എന്റെ വീട് കളിപ്പറയല്ല.

റോഡെറിഗോ—ബ്രബാൻഷ്യോ, വലിയങ്ങനേ, കുറു തീണ്ടാത്ത ശുദ്ധമനസ്സോടുകൂടിയാണ് ഞാൻ അങ്ങയുടെ അടുത്തേയ്ക്കു വന്നത്.

ഇയാഗോ—ഉലക്കുപ്പത്തായമാണ്! ഈശ്വരഭജനം ചെയ്യണമെന്ന് അസൂരനാണ് പറഞ്ഞുപോയതെങ്കിൽ അതനുസരിയ്ക്കാൻ കൂടി കൂട്ടാക്കാത്തമാതിരിമാരെനാണ്, ഹേ, നിങ്ങൾ. നിങ്ങൾ കൊരുപകാരം ചെയ്യാൻ ഇവിടുത്തോളമെത്തിയ ഞങ്ങളെപ്പറ്റി തെമ്മാടികളാണെന്നു നിങ്ങൾക്കഭിപ്രായമുള്ളതുകൊണ്ട്, നിങ്ങളുടെ മകളുമായി ഇണചേരുവാൻ നിങ്ങൾ ഒരറബിക്കുതിരയെ അനുവദിയ്ക്കും; നിങ്ങളുടെ മകളുടെ മകൾ നിങ്ങളുടെ ചുറ്റുംകൂടി ചിനയ്ക്കുവാൻ; സവാരിക്കുതിരകളെ നിങ്ങൾ അടുത്ത മച്ചുനമ്പരായി സ്വീകരിയ്ക്കും—ഇല്ലേ?

ബ്രബാൻഷ്യോ—നാവിനു കോട്ടമില്ലാത്ത ഏതു തെമ്മാടിയാണെങ്കിലും നീ?

ഇയാഗോ—[ധിക്കാരത്തോടുകൂടി] ഞാനോ, സർ? നിങ്ങളുടെ മകളും മൂലം കൂടി ഇരട്ടപ്പറത്തോടുകൂടിയ ഹൃദയത്തെപ്പോലെ

ചേർക്കിക്കുകയാണിപ്പോൾ ചെയ്യുന്നതെന്നു നിങ്ങളെ അറിയിക്കാൻ വന്ന ഒരു മനുഷ്യൻ.

ബ്രഹ്മാൻഷ്യോ—നീ ഒരു ചെററപ്പെരുക്കിയാണ്.

ഇയാൾ—നിങ്ങൾ—ഒരു സെനറ്റ് മെമ്പറാണ്.

ബ്രഹ്മാൻഷ്യോ—ഇതിനു ഞാൻ നിന്നെക്കൊണ്ട് സമാധാനം പറയിക്കും; റോഡെറിഗോ, നിന്നെ ഞാൻ അറിയും.

റോഡെറിഗോ—അങ്ങനേ, എന്തിനു വേണമെങ്കിലും ഞാൻ ഉത്തരം പറയാം. പക്ഷെ ഞാൻ വണക്കത്തോടുകൂടി ഒന്നുണർത്തിച്ചുകൊള്ളട്ടെ: യാമപ്പകുപ്പിൽ അങ്ങമിങ്ങും തൊടാതെ സ്തംഭിച്ചുനിൽക്കുന്ന ഈ നട്ടപ്പാതിരയ്ക്ക്, അങ്ങയുടെ ഓമനമകളെ, കൂലിയ്ക്ക് ആളുകളെ കടത്തുന്ന വെറുമൊരു തോണിക്കാരനോഴിച്ചു അപ്പുറത്തോ ഇപ്പുറത്തോ മററാരകമ്പടിയില്ലാതെ, കാമകീങ്കരനായ ഒരു മുറിന്റെ മൃഗീയാശ്ലേഷത്തിനുവേണ്ടി കൊണ്ടുപോയത് അങ്ങയ്ക്കിഷ്ടമാണെങ്കിലും, അങ്ങയുടെ സമ്മതത്തോടുകൂടിയാണെങ്കിലും—ഏതാണ്ടങ്ങിനെതന്നെയാണെന്നാണ് ഞാൻ ഇപ്പോൾ കാണുന്നത്—ഇതൊക്കെ നടന്നത് അങ്ങയുടെ അറിവോടും അനുതകിയോടും കൂടിയാണെങ്കിൽ—തീർച്ചയായും ഞങ്ങൾ അങ്ങയുടെ നേരെ വലിയൊരപരാധവും സാഹസവുമാണ് പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളത്. പക്ഷെ, ഈ സംഗതി അവിടുന്ന്റിയുകയില്ലെങ്കിൽ, അവിടുന്ന് ഞങ്ങളെ ശകാരിച്ചത് തെറ്റിപ്പോയെന്നാണ് ഞാൻ പറിച്ച മര്യാദകൊണ്ട് എനിയ്ക്കു തോന്നുന്നത്. മര്യാദ കേവലം കൈവിട്ട്, അഭിവന്ദ്യനായ അങ്ങയെ സംബന്ധിച്ച് ഉടനീളെയൊരു കട്ടിക്കളി ഞാൻ കളിയ്ക്കുമെന്നും അവിടുന്ന് കരുതരുത്. ഞാനൊരിയ്ക്കൽക്കൂടി പറയുന്നു: അങ്ങയുടെ മകൾ—അങ്ങ് അവാർക്ക് അതിന്നനുവാദം നൽകിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ—ഏറ്റവും വമ്പിച്ച ഒരു തോന്നുവാസമാണ് കാണിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഊരു പേരുമില്ലാതെ, ഇന്നിവിടെ, നാളെ മററാരിടത്തായിക്കഴിയുന്ന ഒരു റെണ്ടിയോട് തന്റെ നാരീധർമ്മവും, സൗന്ദര്യവും, വിവേകവും, വിത്തവുമെല്ലാം കൂട്ടിക്കെട്ടുകയാണ് അവൾ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ഇത് റോറോ കൂലിയോ എന്ന് അങ്ങയ്ക്ക് ഇപ്പോൾത്തന്നെ, തന്നെത്താൻ ബോധ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യാം. അവൾ അങ്ങയുടെ വീട്ടിൽ അവളുടെ മുറിയിൽത്തന്നെയുണ്ടെങ്കിൽ, അങ്ങയെ ഇടനീളെ വഞ്ചിച്ചതിന്ന് എന്റെ പേരിൽ നാട്ടുനിയമപ്രകാരമുള്ള എന്തു നടപടിയും എടുക്കാം.

ബ്രബ്ബാൻഷ്യോ—ഹോ, ആരവിടെ? തീപ്പെട്ടിയുരളൂ! ഒരു മെഴുത്തിരി കൊണ്ടുവന്നുതരൂ! ആളുകളെയൊക്കെ വിളിച്ചുണർത്തട്ടെ! ഈ സംഭവത്തിന് എന്റെ സ്വപ്നവുമായി സാദൃശ്യമില്ലാതില്ല; അതിലുള്ള വിശ്വാസം എന്നെ ഇപ്പോൾത്തന്നെ ഞ്ഞെക്കിത്തുടങ്ങിയിരിയ്ക്കുന്നു—വെളിച്ചത്തിനാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞത്! വെളിച്ചം! [മേലെനിന്ന് പോകുന്നു.]

ഇയാൾ—എന്നാൽ നമുക്ക് പിന്നെക്കൊന്നും; എനിക്കിവിടെനിന്ന് വിട്ടുപോകാതെ നിവൃത്തിയില്ല. ഞാൻ ഇവിടെനിന്നാൽ മറ്റിന്നെതിരായി സാക്ഷിക്കട്ടിൽ നില്ക്കേണ്ടിവരുമെന്നു തീർച്ചയാണ്. അതു തല്ലാലും അതു പന്തിയായിരിയ്ക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല; എന്റെ ഉദ്യോഗത്തിനും അതു ഹാനികരമായേക്കാം: ഒരു കാര്യം എനിക്ക് നല്ലവണ്ണം അറിയാം. നമ്മൾ ഈ ചെയ്തത് ആ മനുഷ്യനെ തെല്ലൊന്നു തടഞ്ഞു ശല്യപ്പെടുത്തിയാലും, ഗവണ്മെണ്ടിന് അയാളെ തള്ളിക്കുടാത്ത നിലയാണുള്ളത്. നിഷേധിക്കാൻ വയ്യാത്ത ന്യായങ്ങളിനേൽ അയാൾ സൈപ്രസ്സിലെ യുദ്ധം നടത്തുവാൻ—അതിപ്പോഴും അവസാനിച്ചിട്ടില്ല.—അങ്ങോട്ടു പുറപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. അവരുടെ ജീവൻ പണയം വെച്ചാൽക്കൂടി ആ വിദ്വാന്റെ അശാധ്യപ്രാപ്തിയോടുകൂടിയ മറ്റൊരാളെ അവരുടെ കാര്യം നിവൃത്തിയ്ക്കാൻ അവർ കിട്ടുകയുമില്ല. ഞാൻ അയാളെ നരകയാതനയെ വെറുക്കുംപോലെ വെറുക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ഈ സംഗതിയാലോചിയ്ക്കുമ്പോൾ, തല്ലാലത്തെ ഒരു നില്പുകളുള്ളിടത്തേണ്ടി സൗഹൃദത്തിന്റെ കൊടിയടയ്ക്കുമ്പോലെ യുള്ള ഒരു ബാഹ്യചിഹ്നമെങ്കിലും എനിക്ക് കാണിയ്ക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല; പക്ഷെ അതു വെറുമൊരു നാട്യമാത്രമായിരിയ്ക്കും. ആളുകൾ കൂടിക്കഴിഞ്ഞാൽ തിരച്ചൽസംഘത്തെ നേരെ സാഗിത്തറി പൊതുക്കെട്ടിടത്തിലേയ്ക്കു കൂട്ടിക്കൊളുത്തു; അവിടെ അയാളെ കാണാതിരിക്കില്ല. അവിടെ, അയാളുടെകൂടെ, ഞാനും ഉണ്ടായിരിയ്ക്കും. എന്നാലങ്ങിനെ [പോകുന്നു.]

(കീഴെ പുട്ടും പന്തയും പിടിച്ചു ഭൃത്യന്മാരോടുകൂടി ബ്രബ്ബാൻഷ്യോ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു)

ബ്രബ്ബാൻഷ്യോ—ഈ ആപത്തു പറഞ്ഞതുപോലെത്തന്നെ പറിയല്ലോ! അവൾ പോയിക്കഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. അവനാണിറഞ്ഞ എന്റെ ജീവിതശേഷത്തിൽനിന്ന് ഇനിയങ്ങോട്ടു കയ്ക്കരസമുദായത്തെ മറ്റൊന്നുണ്ടാകുവാനില്ല—റോഡെറിഗോ, എവി

ടെയൊന്നപ്പാ നീ അവളെ കണ്ടത്?—കഷ്ടം ജാതകം പിഴച്ചു പെണ്ണേ!—മുറിന്റെകൂടെ എന്നല്ലേ നീ പറഞ്ഞത്?—ഒരച്ഛനാവാൻ ആരു കൊതിയ്ക്കും?—അവളാണെന്നു നിനക്കു് എങ്ങിനെ മനസ്സിലായി?—അയ്യോ ആലോചിച്ചാൽ അന്തം കാണാത്ത നിലയിലല്ലേ അവളെന്നെ ചതിച്ചത്!—നിന്നോടു് അവളെത്തു പറഞ്ഞു?—കുറേക്കൂടി മെഴുകുതിരികൾ കൊണ്ടുവരട്ടെ; എന്റെ ബന്ധുക്കളെ മുഴുവൻ വിളി—അവരുടെ വിവാഹകർമ്മം നടന്നിരിക്കുമോ, നീയെന്നു വിചാരിയ്ക്കുന്നു?

റോഡെറിഗോ—വാസ്തവം പറയുകയാണെങ്കിൽ, നടന്നിരിക്കുന്നതെന്നാണെന്നിതും തോന്നുന്നത്.

ബ്രബ്ബാൻഷ്യോ—ദൈവമേ!—അവളെങ്ങിനെ പുറത്തേയ്ക്കുകടന്നു? അവനവന്റെ സ്വന്തം ചോര ചതിച്ചു ചതിയല്ലേ ഇത്! ഇതാ, അച്ഛനാദേ, ഇന്നുമുതൽ നിങ്ങളുടെ പെൺകുട്ടികളുടെ പ്രത്യക്ഷനടപടിയെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി അമ്മയുടെ മനുഷ്വതിയെപ്പറ്റി യാതൊന്നും വിശ്വസിച്ചുപോകരുതേ! കല്യാണം കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ചെറുപ്പക്കുമാരികളുടെ സ്വഭാവത്തെ വ്യഭിചരിപ്പിയ്ക്കുന്ന ചില മന്ത്രതന്ത്രങ്ങളില്ലേ? അങ്ങിനെ എന്തൊക്കെയോ ഉണ്ടെന്നു നീ വായിച്ചിട്ടില്ലേ, റോഡെറിഗോ?

റോഡെറിഗോ—ഉണ്ടുണ്ടു്, ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ടു്! തീച്ച.

ബ്രബ്ബാൻഷ്യോ—എന്റെ അനുജനെ വിളിച്ചുനൽതു—കഷ്ടം, നിനക്കു് അവളെ തന്നിരുന്നെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു!—ചിലർ ഒരു വഴിയ്ക്കു പോകട്ടെ, മറെറു ചിലർ വേറൊരു വഴിക്കു്—അവളേയും മുറിനേയും എവിടെവെച്ചു പിടിസ്താൻ കഴിയുമെന്നു നിനക്കു പറയാൻ സാധിയ്ക്കുമോ?

റോഡെറിഗോ—രക്ഷയ്ക്കു നല്ല ഒരകമ്പടിയും അവിടുന്നും കൂടെയുണ്ടെങ്കിൽ അവരെ എന്നിയ്ക്കു കണ്ടുപിടിസ്താൻ കഴിയുമെന്നതന്നെ ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നു.

ബ്രബ്ബാൻഷ്യോ—ദയചെയ്തു മുമ്പേ നടക്കൂ. ഓരോ വീട്ടിലും ഞാൻ സഹായത്തിന്നു വിളിയ്ക്കും. അങ്ങേ അററം, എന്നിയ്ക്കു കല്പിയ്ക്കുകകൂടി ചെയ്യാം—ആരവിടെ, ആയുധങ്ങൾ കൊണ്ടുവരട്ടെ. രാത്രിയത്തെ പ്രത്യേകചാരാവുകാരായ കരളുകൂടി ആളുകളെ വിളിയ്ക്കട്ടെ—റോഡെറിഗോ, നടക്കപ്പാ—നിന്റെ ഈ ബുദ്ധിമുട്ടു പാഴായ്ക്കോവുകയില്ല.

(എല്ലാവരും പോകുന്നു)

രംഗം 2

(വേനിസ് മരൊരു നിരത്തു. പുട്ടു പിടിച്ചു എത്താനും അനുചരന്മാരോടുകൂടി കമെല്ലോ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഇയാഗോ—യുദ്ധത്തിലേപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുമ്പോൾ ഞാൻ പലരേയും കൊന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, കല്ലിച്ചുകൂട്ടി ഒരുത്തനെ കൊലപ്പെടുത്തുകയില്ലെന്നത് എന്റെ മനസ്സാക്ഷിയുടെ കാതലായിട്ടാണ് ഞാനെണ്ണുന്നത്. എനിയ്ക്കുപകാരത്തിനത്തുവാൻ വേണ്ടുന്നതുപോലും ദൃഷ്ടത എനിക്കു ചിലപ്പോൾ കിട്ടുന്നില്ല. ആ മനുഷ്യന്റെ വാരിയെല്ലിന്റെ അടിയിൽ, ഇവിടെയിങ്ങിനെ, ഒരു നീട്ടിക്കൊടുത്താലെന്താണെന്ന് ഒരൊട്ടൊമ്പതു പ്രാവശ്യം എനിയ്ക്കുതോന്നിട്ടുണ്ട്.

ഒമെല്ലോ—അതു ചെയ്യാത്തത് ഏതായാലും നന്നായി.

ഇയാഗോ—പക്ഷെ ആ വിദ്വാൻ ചിലയ്ക്കാൻ തുടങ്ങിയല്ലോ. കേട്ടുപൊറുക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്ത എന്തൊക്കെ അസഭ്യവാക്കുകളാണ് അങ്ങയെപ്പറ്റി പറഞ്ഞത്. നന്നെ കമ്മിയായ എന്റെ ദൈവതയ്ക്കൊക്കെ അതൊക്കെ കേട്ട് അടങ്ങിയിരിക്കാൻ ഞാൻ വളരെ വിഷമിച്ചു.

പക്ഷെ, ഇതാ, അങ്ങനേ, ഞാനൊന്നു ചോദിച്ചുകൊള്ളട്ടെ: കല്യാണച്ചടങ്ങുകളൊക്കെ വേണ്ടുപോലെത്തന്നെ നടത്തിയിട്ടില്ലേ? ഒരു സംഗതി അവിടുന്ന് തീർച്ചപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളണം: മൂപ്പിന്നിനെ ആളുകൾക്കൊക്കെ വലിയ കാര്യമാണ്. അങ്ങനെയുടെ ആജ്ഞാശക്തി ഡ്യൂക്കിന്റെതിനേക്കാൾ ഒരിക്കലുമുയർന്നതാണ്. കഴിയുമെങ്കിൽ, ഈ ബന്ധം അയാൾ മുറിയ്ക്കും; അതു സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ, അയാളുടെ സർവ്വശക്തികളും പ്രയോഗിച്ചു, നിയമപ്രകാരം എന്തൊക്കെ വയ്യാവേലികളും ബുദ്ധിമുട്ടുകളും വരുത്തിച്ചേക്കാൻ കഴിയുമോ, അതിന്റെ അങ്ങേ അററംവരെ അങ്ങയെക്കൊണ്ട് അനുഭവിപ്പിക്കും.

ഒമെല്ലോ—അദ്ദേഹം പകവീട്ടാനൊന്നെങ്കിലും ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ. ഭരണാധിപതിയ്ക്കുവേണ്ടി ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഉപകാരങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആവലാതിയുടെ നാവാടക്കിക്കൊള്ളും. എന്നെ സ്തംഭിപ്പിച്ച ഒരു സംഗതി ഇനിയും പൊതുവിൽ അറിയപ്പെടാതെയുണ്ട്: രാജവംശത്തിൽപ്പെട്ടവരുടെ പാരമ്പര്യത്തിലാണ് ഞാൻ പിറന്നു വളർന്നത്. ഞാൻ ഇപ്പോൾ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള ഈ മാനുപദവിയുടെ മുമ്പാകെ ഒട്ടും തലകനിക്കാതെ നിന്ന് ഒപ്പുത്തി

നൊപ്പം പെരുമാറാൻതക്ക കോപ്പകളൊക്കെ എനിയ്ക്കുമുണ്ട്. ആത്മപ്രശംസയെ ഒരു സ്വഭാവഗുണമായി ഞാനെണ്ണുന്ന കാലത്ത് അതൊക്കെ ഞാൻ വിട്ടിച്ച് പറഞ്ഞുകൊള്ളാം. ഇയാൾക്കോ, നീ ഒരു കാര്യംകൂടി മനസ്സിലാക്കണം: ശീലവതിയായ ഡെസ്ഡി മോണയിൽ എനിക്ക് അത്ര ഉള്ളഴിഞ്ഞ പ്രണയമുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ, എന്റെ സ്വതന്ത്രമായ അവിവാഹിതാവസ്ഥയെ ഗാർബ്ബത്തിന്റെ ഇടുങ്ങിയ പരിധികൾക്കുള്ളിലൊതുക്കിക്കൂട്ടുകയാണ്, ആഴിത്തട്ടിലെ നിധികൾ മുഴുവൻ മാറുമായിത്തന്നാൽക്കൂടി, ഞാൻ സമ്മതിയ്ക്കുകയില്ലായിരുന്നു. അല്ലാ അങ്ങോട്ടു നോക്കൂ! ഏതാണ് കുറെ ദീവെട്ടികളിങ്ങോട്ടു വരുന്നത്?

ഇയാൾക്കോ—വിചരമറിഞ്ഞു പുറപ്പെട്ട അച്ഛനും കൂട്ടുകാരും മരണവർ. അങ്ങനെയൊക്കെയല്ല അകത്തു പോകണം.

ഒഥെല്ലോ—ഞാനോ? ഒരിക്കലുമില്ല. എന്നെ കാണുകയാണ് വേണ്ടത്. എന്റെ സ്വഭാവവും, എന്റെ അവകാശവും, കളങ്കരഹിതമായ എന്റെ ആത്മാവും മതി എന്റെ സത്യാവസ്ഥ വെളിപ്പെടുത്താൻ. അവർതന്നെയാണോ?

ഇയാൾക്കോ—ഈശ്വരരോ രക്ഷതു! അല്ലെന്നാണ് എനിയ്ക്കു തോന്നുന്നത്.

(കാഷ്വേയും പുട്ടു പിടിച്ചു എന്താനും പട്ടക്കാരും പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു)

ഒഥെല്ലോ—ഡ്യൂക്കിന്റെ പരിചാരകന്മാരും, എന്റെ ഉപനായകനും—കൂട്ടരേ, കണ്ടതു സന്തോഷം! വിശേഷം വല്ലതുമുണ്ടോ?

കാഷ്വേ—ഡ്യൂക്ക് അങ്ങയോട് അന്വേഷണം പറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. ഒരു നിമിഷംപോലും താമസിയ്ക്കാതെ അടിയന്തരത്തിന്മേൽ അടിയന്തരമായി അങ്ങയോട് അത്രത്തോളം ഒന്നു ചെല്ലാനും ആവശ്യപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു.

ഒഥെല്ലോ—എന്താവശ്യത്തിനാണെന്നാണ് നീ വിചാരിയ്ക്കുന്നത്?

കാഷ്വേ—സൈപ്രസ്സിൽനിന്ന് എന്തോ വിചരമുണ്ടായിരിയ്ക്കണമെന്നാണ് ഞാൻ ഊഹിയ്ക്കുന്നത്. ഏതായാലും കാര്യം കുറെ ചൂടുള്ളതെന്നാണ്. പടവള്ളങ്ങളിൽനിന്ന് ഇന്നു രാത്രിതന്നെ ഒരു പന്ത്രണ്ടാളുകളെ വഴിയ്ക്കുവഴിയായി ഇങ്ങോട്ടയച്ചിട്ടുണ്ട്. ഭരണസഭാംഗങ്ങളിൽ പലരേയും വിട്ടിച്ചുണർത്തി കണ്ടുകഴിഞ്ഞു. അവരൊക്കെ ഡ്യൂക്കിന്റെ അർത്ഥനയിലുണ്ട്. അങ്ങയ്ക്ക് അടിയന്തരമായി ആളയച്ചിരുന്നു. വീട്ടിൽ കാണാത്തതു

കൊണ്ട് എവിടെയാണുള്ളതെന്നുപോയിച്ചറിവാൻവേണ്ടി അവർ മൂന്നു വഴിയ്ക്കു് ആളെ വിട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഒമെല്ലോ—ആളെ; നീ എന്നെ കണ്ടെത്തിയതു നന്നായി. ഞാൻ അകത്തു പോയി ഒരു വാക്കു പറഞ്ഞു വന്നോളെ. എനിട്ടു.നമുക്കു് ഒരുമിച്ചു പോകാം. [പോകുന്നു.]

കാഷ്യോ—അല്ലാ—മുപ്പുക്കു്നാണ് ഇവിടെ കര്യം?

ഇയാഗോ—മുപ്പർ ഇന്നു് കരയിൽപ്പോകുന്ന ഒരു ചരക്കുപത്തു മാരകി കൈക്കലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അവകാശത്തക്കമില്ലാതെ അതു് സ്വന്തമാക്കാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ, ഇനിയങ്ങോട്ടു് ഒടുവുവരെ അങ്ങോക്കു് ഭാഗ്യം തികഞ്ഞു.

കാഷ്യോ—എനിക്ക്യൊന്നും മറസ്സിലായില്ല.

ഇയാഗോ—മുപ്പരുടെ വിവാഹം കഴിഞ്ഞു.

കാഷ്യോ—ആരെ?

(ഒമെല്ലോ വീണ്ടും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഇയാഗോ—അതോ,—അങ്ങനേ, എന്നാൽ പുറപ്പെട്ടുകയല്ലേ?

ഒമെല്ലോ—നിന്റെ പാട്!—പോവുക!

കാഷ്യോ—ഇതാ, അങ്ങയെത്തിക്കത്തക്കൊരു വേറെ ഒരു സംഘം വരുന്നു.

ഇയാഗോ—അതു ബ്രബാൻഷ്യോയാണ്—അങ്ങനേ, പറയുന്നതു കേൾക്കുന്നേ, നല്ലതിനല്ല അയാളുടെ വരവു്.

(ബ്രബാൻഷ്യോ, റോഡെറിഗോ, ടീവെട്ടികളും ആയുധങ്ങളും ധരിച്ചു പാറാവുദ്യോഗസ്ഥന്മാർ എന്നിവർ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഒമെല്ലോ—ഹേയ്, നില്ലുവിടെ!

റോഡെറിഗോ—സീത്തേന്താർ, മരണമേ.

ബ്രബാൻഷ്യോ—വെട്ടിവീഴ്ത്തുവനെ! കള്ളൻ!

(ഇരുവശത്തുള്ളവരും വാളുരിപ്പിടിക്കുന്നു.)

ഇയാഗോ—റോഡെറിഗോ! ഇങ്ങോട്ടു വാ! നിനക്കു ഞാനുണ്ട്!

ഒമെല്ലോ—ആ മിന്നുന്ന വാളുകളൊക്കെ ഉറയിൽത്തന്നെ വെച്ചേക്കുൻ. മഞ്ഞു തട്ടിയാൽ അവയ്ക്കു തുരുമ്പു പിടിക്കും. സീത്തേന്താർ, ഞങ്ങളെക്കൊണ്ടു പറയുന്നതുപോലെ ചെയ്തിട്ടാൻ ഈ ആയുധങ്ങളെക്കാൾ താമുളുടെ പ്രാപത്തിനാണ് കൂടുതൽ കെല്പു്.

ബ്രബ്ബാൻഷ്യോ—എടാ, നെറികെട്ട കള്ളാ, നീ എന്റെ മകളെ എവിടെക്കൊണ്ടുപോയൊളിപ്പിച്ചു? ഗതികെട്ട തുലഞ്ഞ നീ അവളെ വശീകരിച്ചല്ലോ. സകലചേതനങ്ങളേയും സാക്ഷി ക്കാക്കിക്കൊണ്ട് ഞാൻ ചോദിക്കുന്നു: അവൾ മയക്കമന്ത്രത്തിന്റെ കെട്ടുകുളിപ്പാതെ കടുങ്ങാൻ തരമുണ്ടോ? കളിയും ചിരിയുമായി കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടിയ, ഇത്രയും ചെറുപ്പക്കാരിയും, സൗഭാഗ്യവതിയുമായ ഒരു കന്യക—ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിലുള്ള തറവാടികളും സുന്ദരനായ ചെറുപ്പക്കാരെ ഒരേ ഒഴിച്ചുമാറിയാണ് അവൾ നടന്നത്; അത്രത്തോളം വിവാഹത്തെ വെറുത്തിരുന്നൊരു പെൺകിടാവ്—നാട്ടുകാരുടെ പരിഹാസപാത്രമായിത്തീരാൻവേണ്ടിമാത്രം, നിന്നെപ്പോലുള്ള ഒരു സത്പത്തിന്റെ കരിപിടിച്ച മാറിലേയ്ക്കു—സന്തോഷിയാനല്ല, യേശുക്രിസ്തുവേണ്ടി—വീട്ടിന്റെ രക്ഷയുപേക്ഷിച്ചു പാഞ്ഞുവരുമെന്നോ? നീ ഒഴുതാവാനും ചെയ്ക്കും, കാമവേഗത്തെ തട്ടിയുണർന്ന ഒരുഷ്ടാടങ്ങളോ ഭ്രാന്തങ്ങളോകൊണ്ട് അവളുടെ പിഞ്ചുപ്രായത്തെ ഒരുപയോഗപ്പെടുത്തിയെന്നതു കണ്മനയെ കെ മുഴച്ചുനില്ക്കുന്ന വസ്ത്രയല്ലേ എന്നു ലോകം തീർച്ചപ്പെടുത്തട്ടെ. അതിനെക്കുറിച്ചൊരു വിചാരണ ഞാൻ നടത്തിയ്ക്കും. നടക്കാ നിടയുള്ളതും, ഉപഹിസ്താൻ പാടുള്ളതുമാണത്. ലോകവഞ്ചകനും, നിഷിദ്ധങ്ങളും, അധികാരമില്ലാത്തവയുമായ ഔദ്യോഗികത്തിലുള്ള ഏപ്പെട്ടവരുമെന്ന നിലയിൽ നിന്നെപ്പിടിച്ചു രടങ്ങലിൽ വെക്കുവാൻ ഞാൻ കല്പിയ്ക്കുന്നു. പിടിയവനെ! എതിർപ്പിന്നാണ് വട്ടമെങ്കിൽ, അപായപ്പെടുത്താനും മടിയ്ക്കേണ്ട.

ഒഥെല്ലോ—ആരും അനങ്ങിപ്പോകരുത്—എന്റെ ഭാഗക്കാ രായാലും ശരി, മറുത്തവരായാലും ശരി. ഞാൻ വാളെടുക്കേണ്ടുന്ന സമയമാണെങ്കിൽ, വാസ്താവിൽ പറയാൻ എനിക്ക് വിശ്വാസമുണ്ടാകാത്തവരായാലും ശരി. നിങ്ങളുടെ ഈ കുറ്റാരോപണത്തിന് മറുപടി പറയാൻ ഞാൻ എങ്ങോട്ടു പോകണമെന്നാണ് നിങ്ങളുടെ ഇച്ഛ?

ബ്രബ്ബാൻഷ്യോ—ജയിലിലേയ്ക്കു. നിയമപ്രകാരം വിചാരണയുടെ സമയമെത്തി, നിന്നെ സമാധാനം ബോധിപ്പിക്കാൻ വിളിക്കുന്നതുവരെ അവിടെയാണ് നീ കിടക്കേണ്ടത്.

ഒഥെല്ലോ—ഞാൻ അനുസരിച്ചാലോ? അതുകൊണ്ടു ഡ്യൂക്കിന് തൃപ്തിപ്പെടാനിടയുണ്ടോ? അടിയന്തരമായ എന്തോ രാജ്യകാര്യത്തെക്കുറിച്ചാലോചിക്കാൻ എന്തെങ്കിലും ഉദ്യോഗസ്ഥനെ കൂട്ടി

കൊണ്ടുചെല്ലണമെന്ന കല്പനയോടുകൂടി അദ്ദേഹം അയച്ച ആളാണ് എന്റെ ഇരുവശത്തും നില്ക്കുന്നത്.

ഒരു പട്ടക്കാരൻ—[ബ്രബ്ബൻഷ്യാവിനോട്] അതു നേരാണ് ഞ്ഞേ! ഡ്യൂക്ക് ഭരണസഭാംഗങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചന നടത്തുകയാണ്. അങ്ങേയ്ക്കും തീച്ചയായി ആളയച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം.

ബ്രബ്ബൻഷ്യാ—എന്ത്! ഡ്യൂക്ക് യോഗം വിളിച്ചുകൂട്ടിയിരിക്കുകയാണോ? ഈ അസമയത്തോ?—അവനെപ്പിടിച്ചു നമ്മുടെ കൂടെത്തന്നെ കൊണ്ടുപോരുവിൻ. എന്റെ ആവലാതി എപ്പോഴായിരുന്നെങ്കിലും തള്ളിക്കളയാവുന്നതൊന്നുമല്ല. ഡ്യൂക്ക് രാജ്യത്തുനിന്നു കളഞ്ഞു, സഭയിലെ മറ്റംഗങ്ങളാകട്ടെ, ഈ അക്രമത്തെ തങ്ങളുടെ നേരെ കാണിക്കപ്പെട്ടതുപോലെ കരുതാതിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ആരും ചോദിക്കാതെ പരയാനമില്ലാതെ, ഇത്തരം പ്രവൃത്തികൾ ഇവിടെ നടക്കുകയാണെങ്കിൽ, നമ്മുടെ നാടുവാഴികൾ അടിമകളും, നാസ്തികന്മാരുമായിരിക്കും.

(എല്ലാവരും പോകുന്നു)

രംഗം 3

(വെനിസിലെ ആസ്ഥാനമണ്ഡപം. ഡ്യൂക്കും ഭരണസഭാംഗങ്ങളും മേശയ്ക്കു ചുറ്റും ഇരിക്കുന്നു. പട്ടക്കാരൻ കല്പന കാത്തുനില്ക്കുന്നു.)

ഡ്യൂക്ക്—വിശ്വാസത്തിനാസ്പദമായ ഒരു പുറംപരബന്ധം ഞാൻ ഈ സന്ദേശങ്ങളിലൊന്നും കാണുന്നില്ല.

ഒന്നാം സഭാംഗം—സംശയമില്ല, അവരുമായി പൊരുത്തമില്ലാതെയാണുള്ളത്. നൂറോഴ്ച പടവള്ളങ്ങൾ എന്നാണ് എറിയുള്ള കത്തുകളിൽ കാണുന്നത്.

ഡ്യൂക്ക്—എന്റെ കത്തുകളിൽ നൂററിനാല്പതാണ്.

രണ്ടാം സഭാംഗം—എന്റേതിൽ ഇരുന്നൂറ്. പക്ഷെ ഒരു കാര്യമുണ്ട്: അവയ്ക്കു രമ്മിൽ യോജിപ്പില്ലെന്നതു നേരുതന്നെ. ഉപഹത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയുള്ള വാർത്തകൾ ഇത്തരം ഘട്ടങ്ങളിൽ, മിസ്റ്റേഴ്സും അന്യോന്യവിരുദ്ധങ്ങളായിരിക്കും. എന്നാൽ തുകിയുടെ ഒരു കടലുകൾ സൈപ്രസ്സിലേയ്ക്കു നീങ്ങുന്നുണ്ടെന്ന് അവയെല്ലാം ഉറപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

ഡ്യൂക്ക്—അതങ്ങിനെതന്നെയാണെന്നു ചിന്തിക്കുന്നതിൽ അസാധാരണമാണല്ലോ. ആ പ്രധാനവാർത്തയെ, അതിന്റെ ഭയം

വഹമായ വ്യംഗ്യത്തോടുകൂടി, വിശ്വസിക്കാതിരിക്കുന്നതെന്ന് വിധത്തിൽ, ഈ പുസ്തകപരവിരോധത്തെ ഞാൻ അത്ര കാര്യമുണ്ടാകരുത് നില.

[അന്ധനായിൽ നാവികൻ] ഓ, ഹോയി! ഓ, ഹോയി! അകത്താരാനോ!

ഒന്നാം പട്ടക്കാരൻ—പടവള്ളങ്ങളിൽനിന്ന് ഒരു ദൂതൻ.

(നാവികൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഡക്ടർ—എന്താ, വിശേഷം വല്ലതുമുണ്ടോ?

നാവികൻ—തൂക്കിപ്പട റോഡ് സിലേയ്ക്കാണ് തിരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ വിവരം ഗവണ്മെന്റോടടുത്തുനിൽക്കാണ് സീനേറ്റർ എയ്ഞ്ചലൊ എന്നെ ഏല്പിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

ഡക്ടർ—ഈ പുതിയ പുറപ്പാടിനെപ്പറ്റി നിങ്ങളെ വിവരിയ്ക്കുന്നു?

ഒന്നാം സഭാംഗം—രൂക്ഷനിയ ആസ്പദിച്ചു നോക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഇത് തീരെ അസംഗതമാണ്; നമ്മുടെ നോട്ടം പിഴുപ്പിയിൽ വേണ്ടിയുള്ള ഒരു കാഴ്ചക്കുവാനുമാത്രമാണിത്. തൂക്കിയ സ്തംഭാധിഷ്ഠിതോദ്യമം സൈപ്രസ്സിലുള്ള പ്രധാനവും നാം കണക്കിൽക്കൂട്ടുകയും, റോഡ് സിനിക്കാരം പ്രധാനമാണ് തൂക്കിക്ക് സൈപ്രസ്സ് എന്ന വസ്തുതയോട്, റോഡ് സിനിക്കോലെ അതതു പടയോരുക്കത്തോടുകൂടിയതോ സുരക്ഷിതമോ അല്ലാത്തതിനാൽ, അതിനെ ആക്രമിക്കാൻ എളുപ്പം കൂടുമെന്ന വസ്തുത കൂട്ടിച്ചേർത്താലോചിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നപക്ഷം, തനിക്ക് ഏറ്റവും പ്രധാനമായ കാര്യം ഒടുക്കത്തേക്കു നിർത്തിവെക്കുകയും, സുകരമായും, ലാഭകരമായുള്ള ഒരു സമാരംഭത്തെ കൈവെടിഞ്ഞു, നിശ്ചയോജനമായ ഒരത്യാപനം വലിച്ചു തലയിലാക്കുകയും ചെയ്യാൻമാത്രം പൊട്ടനല്ല തൂക്കിയെന്നു നമുക്കു ബോധ്യമാകുന്നതാണ്.

ഡക്ടർ—അത് ഉറപ്പിയിരിക്കുന്നതെന്ന് ചെയ്യാം: റോഡ് സിലേയ്ക്കല്ല അവന്റെ പുറപ്പാട്.

(ഒരു ദൂതൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഒന്നാം പട്ടക്കാരൻ—ഇതാ, വസ്തുമാനം ഇനിയും വരുന്നുണ്ട്.

ദൂതൻ—അങ്ങത്തമാർ, തൂക്കിക്കാരൻ നോക്കൂ റോഡ് സിലേയ്ക്കുവന്നുത്തേക്കും പോയതിനുശേഷം, അവിടെവെച്ച് വേറെ ഒരു സംഘം വള്ളപ്പടയോടു കൂട്ടിച്ചേർന്നിരിക്കുന്നു.

ഒന്നാം സഭാംഗം—ആഃ—ഞാൻ വിചാരിച്ചതുപോലെ തന്നെ. അവരെത്രയുണ്ടെന്നാണ് നീ ഉച്ചിഷ്ടുന്നത്?

ദൂതൻ—മുപ്പത് കാണണം. ഇപ്പോഴാകട്ടെ, സൈപ്രസ്സിനെ കടിച്ചുള്ള തങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ്യത്തെ വെളിവാക്കിക്കൊണ്ട്, അവർ അവിടെനിന്ന് മടക്കയാത്ര തുടങ്ങിയിരിയ്ക്കുകയാണ്. വലിയങ്ങത്തമന്ദിരം ഏറ്റവും ശുഭമായ വിശ്വസ്തതയ്ക്ക്, സീത്തേന്താർ മോണ്ടാനോ, ഈ വാത്ത് ഇവിടെ സവിനയം ബോധിപ്പിയ്ക്കുകയും, അദ്ദേഹം പറയുന്നത് വിശ്വസിയ്ക്കുവാൻ അപേക്ഷിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഡ്യൂക്ക്—അങ്ങിനെ, അവർ സൈപ്രസ്സിലേക്കെന്നെ കാര്യം തീർച്ചയായി. മാക്സ് ലച്ചിക്കോസ്—അയാൾ നഗരത്തിലില്ലേ?

ഒന്നാം സഭാംഗം—അയാൾ ഫ്ലോറൻസിലാണുള്ളത്.

ഡ്യൂക്ക്—അയാൾക്ക് നമ്മുടെ വക ഒരു കുറിപ്പ് ഒരു നിമിഷംപോലും രാമസിസ്റ്റാതെ ഏറ്റവും അടിയന്തരമായി അയയ്ക്കണം.

ഒന്നാം സഭാംഗം—ഇതാ, ബ്രബാൻഷ്യോവും രണ്ടാമതായ നമ്മുടെ മൂറും വരുന്നു.

(ബ്രബാൻഷ്യോ, ഫെല്ലോ, ഇയാഗോ, റോഡെറിഗോ എന്നിവരും പട്ടക്കാരും പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു)

ഡ്യൂക്ക്—ഒഫെല്ലോ, നമ്മുടെ പൊതുശത്രുവായ തുർകിയോടു പടവെട്ടുവാൻ നാം ഇപ്പോൾത്തന്നെ നിങ്ങളെ നിയോഗിച്ചയയ്ക്കുന്നു. [ബ്രബാൻഷ്യോവിനോട്] താങ്കളെ ഞാൻ കണ്ടില്ല; സ്വാഗതം, സീത്തേന്താർ. താങ്കളുടെ ഉപദേശവും സാഹായ്യവും ഇല്ലാത്തതിന്റെ കുറവ് ഇന്നു ഞങ്ങൾക്കനുഭവപ്പെട്ടു.

ബ്രബാൻഷ്യോ—അങ്ങയെസ്സംബന്ധിച്ച് ഞാനും അതുതന്നെ പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. പ്രഭോ, അവിടുത്തെനെ മാപ്പാക്കണം, എന്റെ സ്ഥാനമോ, രാജ്യകാര്യത്തെപ്പറ്റി ഞാൻ കേട്ട വല്ല വിവരമോ അല്ല എന്നെ കിടന്നിടത്തുനിന്നെഴുന്നേല്പിച്ചത്; പൊതുവേയുള്ള ഈ ഉൽക്കണ്ഠ എന്നെ ബാധിയ്ക്കുന്നുമില്ല; കാരണം, മറ്റു സർവ്വവ്യസനങ്ങളേയും ചുറ്റിമുടി വിഴങ്ങിയിട്ടും ഭാവഭേദമില്ലാതെ നില്ക്കുന്നവരിൽ അനേകവിത്തു മറിഞ്ഞു തള്ളിപ്പറക്കുന്ന ഒന്നാണ് എന്റെ പ്രത്യേകദുഃഖപ്രവാഹം.

ഡ്യൂക്ക്—എന്ത്! എന്തു പറി?

ബ്രബാൻഷ്യോ—എന്റെ മകൾ! അയ്യോ, എന്റെ മകൾ!
ഡ്യൂക്കും സഭാംഗങ്ങളും—കഴിഞ്ഞുപോയി?

ബ്രബാൻഷ്യോ—എന്നെ സ്നേഹിച്ചിട്ടുണ്ടോ, അങ്ങി
നെതന്നെ: അവളുടെ ചാരിതം കട്ടഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു; അവളെ
വീട്ടിൽനിന്നു കട്ടുകൊണ്ടുപോയിരിയ്ക്കുന്നു; മന്ത്രവാദികളിൽ
നിന്നു വാങ്ങിയ തകിടം മരുന്നും പ്രയോഗിച്ച് അവളെ വൃ
ഭിചരിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. അവൾ പൊട്ടത്തിയല്ല, കരുടിയല്ല,
കാഢം തിരിയാത്തവളല്ല; ഈ സ്ഥിതിയിൽ അവളുടെ സ്വഭാ
വം മന്ത്രവാദിയാണെങ്കിൽ, ഇങ്ങിനെ വിശ്വസിക്കുന്നവർക്കുവേണ്ടി
ത്തിൽ പിഴച്ചു പതറിപ്പോകുമെന്നതു സംഭാവ്യമല്ല.

ഡ്യൂക്ക്—ഈ നീചമായ രീതിയിൽ താങ്കളുടെ മകളെ സ്വ
പ്രകൃതിയിൽനിന്നു വൃദ്ധിചരിപ്പിയ്ക്കുകയും, താങ്കളിൽനിന്നു കറു
പ്പും ചെയ്തവൻ ആരായിരുന്നാലും—എന്റെ സ്വന്തം മകൻ
നെന്ന ഇതിൽ പ്രതിയായാലും ഗരി—അവനെതിരായി, ദണ്ഡുവീ
തിയുടെ കരാളഗ്രന്ഥത്തിലെ തിക്താക്ഷരങ്ങളെ താങ്കൾക്കുതന്നെ
വാചിയ്ക്കുകയും, താങ്കൾക്ക് അഭിയുക്തമെന്നു തോന്നുന്ന വിധ
ത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിയ്ക്കുകയും ചെയ്യാം.

ബ്രബാൻഷ്യോ—എന്നറവും വണക്കത്തോടുകൂടി ഞാൻ അങ്ങ
യോട് നന്ദി പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു. ആ മനുഷ്യൻ ഇതാ—ഈ മുർ.
രാജ്യകാര്യം സംസ്കരിച്ചു അങ്ങനെയ്തവനെ പ്രത്യേകമായി ആള
യച്ചിങ്ങോട്ടു വരുത്തിയതാണെന്നും ഞാനറിയുന്നു.

ഡ്യൂക്കും സഭാംഗങ്ങളും—ഞങ്ങൾ അതിനെക്കുറിച്ച് വളരെ
വ്യസനിയ്ക്കുന്നു.

ഡ്യൂക്ക് [ഒഥെല്ലോവിനോട്]—നിങ്ങൾക്ക് ഇതിനെക്കുറി
ച്ച് എന്തു പറയാനുണ്ട്?

ബ്രബാൻഷ്യോ—ഒന്നുമില്ല; അതങ്ങിനെയാണെന്നുമാത്രം.

ഒഥെല്ലോ—അഖിലപ്രാപ്തിയും, ഗുരുത്വവും, പൂജ്യതയും വേ
ന്ന മഹാശയന്മാരേ, ഉദാരമതികളും ലോകമുത്തന്മാരുമായ എ
ന്റെ യജമാനന്മാരേ, ഞാൻ ഈ വൃദ്ധന്റെ മകളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു
പോയെന്നത് അക്ഷരപ്രതി പരമാർത്ഥമാണ്; ഞാനവളെ വിവാ
ഹം ചെയ്തുവെന്നതും പരമാർത്ഥംതന്നെ. എന്റെ കുറുക്കത്തിന്റെ
അങ്ങേ അററം ഇത്രത്തോളമല്ലാതെ ഇതിന്നപ്പുറത്തില്ല. സംഭാഷ
ണത്തിൽ ഒരു പക്ഷക്കൽമടുകാരനാണ് ഞാൻ; സമാധാനവേള

കരകു പറ്റിയ മുദ്രസംഭാഷണശൈലി എന്നെ അനുഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ല. എന്റെ കൈകൾക്ക് ഏഴു വയസ്സിന്റെ മുമ്പെത്തിയതുമുതൽ, ഏതാണ്ടൊരൊമ്പതുമാസമൊഴിച്ചു, ഇന്നുവരെ, പാളയമടിച്ച പടക്കുത്തിലാണ് അവ തങ്ങൾക്ക് ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെട്ട ജോലി നിർവ്വഹിച്ചത്. പൊയ്ക്കിലും പടയിലുമുള്ള അടവുമാറ്റങ്ങളെപ്പറ്റിയല്ലാതെ, പരന്നുകിടക്കുന്ന ഈ ലോകത്തെക്കുറിച്ച് ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയ അറിവേ എനിയ്ക്കുള്ളൂ. ഈ കാരണത്താൽ എനിയ്ക്കുവേണ്ടി ഞാൻതന്നെ വാദിയ്ക്കുന്നതുകൊണ്ട് എന്റെ ഭാഗത്തേയ്ക്കു യാതൊരു മെച്ചവും നേടുവാൻ എന്നാലാവുകയില്ല. എങ്കിലും, നിങ്ങൾ സദയം ക്ഷമിച്ചു കേൾക്കുമെങ്കിൽ, എന്റെ പ്രണയത്തിന്റെ മുഴുവൻ കഥയും, യാതൊരു തേയ്ക്കലും മിനുക്കലും കൂടാതെ, ഞാൻ നിങ്ങളെ പറഞ്ഞുകേൾപ്പിക്കും. എന്തു മരുന്നാണ്, എന്തു മന്ത്രമാണ്, എന്തു മറിമായുമാണ്, എന്തു മഹാഭീചാരമാണ് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മകളെ പാട്ടിലാക്കുവാൻ ഞാൻ പ്രയോഗിച്ചതെന്ന്—അതാണല്ലോ എന്റെ പേരിൽ ചുരുത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കുറ്റം—ഞാൻ വെളിച്ചവാക്കം.

ബ്രബ്ബാൻഷ്യോ—ആളുകളുടെ മുമ്പാകെ വെളിച്ചത്തിനൊരു കൂടി മടിയ്ക്കുന്ന ഒരു പെൺകിടാവ്—തടിഞ്ഞൊന്നിടുകയോലപ്പോലും നാണംകൊണ്ടു മുഖം ചുക്കുന്ന മട്ടിൽ, അത്ര ഒളുങ്ങിയും അടങ്ങിയും കഴിഞ്ഞുകൂടിയ ഒരു കുട്ടി—അവൾ പ്രകൃതിയ്ക്കും, പ്രായത്തിനും നാട്ടുനാടപ്പിന്നും മേലാലുള്ള നന്മയ്ക്കും വിരുദ്ധമായി, താൻ പണ്ടു കണ്ടാൽ പേടിച്ചിരുന്നതിനെക്കുറിച്ച് പ്രണയത്തിൽ വീണലിഞ്ഞുപോലും! പ്രകൃതിയുടെ സകലനിയമങ്ങളേയും ലംഘിച്ചു, നിഷ്ഠുരമായ ഒരു സ്വഭാവം ഇത്രയും വഴിപിഴച്ചുപോകാമെന്ന് അനുവദിക്കുന്ന ബുദ്ധിയ്ക്ക് ഉടവുണ്ട്, സാരമായ എന്തോ ഒന്നു പോരായ്മയുണ്ട്. ഇതിന്റെ കാരണം കണ്ടുപിടിക്കാൻ വരകത്തിനു ചേർന്ന സൂത്രപ്പണികളിലേയ്ക്കു തിരിയ്ക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല. അതുകൊണ്ടു രക്തത്തെ ശക്തിമത്തായി ഞാലിയ്ക്കുന്ന എന്തോ മരുന്നുകൾകൊണ്ടോ, ഈ ആവശ്യം സാധിയ്ക്കാൻ ജപിച്ചു തീയ വെള്ളംകൊണ്ടോ ആണ് ഇവൻ അവളെ വശത്താക്കിയതെന്നു ഞാൻ ഒരു തവണകൂടി ഉറപ്പിച്ചു പറയുന്നു.

ഡ്യൂക്ക്—ഈ ഉറക്കട്ടിയില്ലാത്ത പഴമകൾക്കും, ദുബ്ബലങ്ങളായ സംഭാവ്യതകൾക്കും, നിസ്സാരങ്ങളായ തോന്നലുകൾക്കും പുറമെ, ഇവയെക്കാൾ കുറച്ചുകൂടി വിപുലവും, സൂക്ഷ്മവുമായ വല്ല

പരീക്ഷണത്തിന്റേയും ഫലം ഇദ്ദേഹത്തിന്നെതിരായി ഫാജാക്കിയെങ്കിലല്ലാതെ, ഉറപ്പിച്ചുപറഞ്ഞുകൊണ്ടുമാത്രം തെളിവാതില്ലല്ലോ.

ഒന്നാം സഭാംഗം—വരട്ടെ: മൈലോ, നിങ്ങൾതന്നെ പറയൂ: നിങ്ങൾ നേരിട്ടല്ലാതെയുള്ള വഴികളിലൂടെ, ആകർഷണം പ്രയോഗിച്ചു് ഈ പെൺകിടാവിന്റെ ഹൃദയത്തെ വശീകരിച്ചു്, അതിനെ മലിനപ്പെടുത്തുകയാണോ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്? അതല്ല മനസ്സും മനസ്സും പരസ്പരം അനുവദിക്കുന്നതരത്തിലുള്ള അഭ്യർത്ഥനയും, ന്യായമായ ചോദ്യവുംമൂലം ഉദ്ദേശ്യം സാധിക്കുകയോ?

മൈലോ—ആയത്ഭയോട് ഇത്രത്തോളമൊന്നു വരാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടു സാഗിത്തറിയിലേയ്ക്കു് ഒരാളെ അയയ്ക്കുവാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു. അവളുടെ അച്ഛന്റെ മുമ്പാകെത്തന്നെ അവൾ എന്തെപ്പറ്റി പറയാനുള്ളതു പറയട്ടെ. അവളുടെ വാക്കുകളിൽ നിന്നു് ഞാൻ ഒരു കൊള്ളാത്തവനാണെന്നു നിങ്ങൾക്കു ബോധ്യമാവുകയാണെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ എന്നിലുറപ്പിച്ച വിശ്വാസത്തേയും, എനിക്കു നൽകിയിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗത്തേയും തിരിച്ചെടുക്കാമെന്നുമാത്രമല്ല, നിങ്ങളുടെ വിധിയ്ക്കു് എന്റെ ജീവനുള്ളടി വിധേയമാക്കാവുന്നതുമാണു്.

ഡ്യൂക്ക്—ഡെസ് ഡിമോണയെ ഇങ്ങോട്ടു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരട്ടെ.

മൈലോ—ഇയാൾ, ഒന്നവൾ വഴി കാണിച്ചുകൊടുക്കു. നീ സ്ഥലം നല്ലപ്പോലെ അറിയുമല്ലോ.

(ഇയാൾക്കും പരിചാരകന്മാരും പോകുന്നു.)

എന്റെ ചോരത്തിളപ്പുകൊണ്ടു് എനിക്കു പറന്നു ചാലുണ്ടാളെ ഈശ്വരസന്നിധിയിൽ ഞാൻ ഏകപരയാരുള്ളതുപോലെ, അത്രയും സത്യമായി, അവൾ വരുന്നതുവരെയ്ക്കും, ആ സൗഭാഗ്യവതിയായ് തരണിയ്ക്കു് എന്നിലും അവളിൽ എനിക്കും പ്രണയോൽകഷ്ടങ്ങളായതെങ്ങിനെയെന്നു്, അഭിവന്ദ്യരായ നിങ്ങളെ ഞാൻ ചരിപ്പിയ്ക്കാം.

ഡ്യൂക്ക്—പറയൂ, മൈലോ.

മൈലോ—അവളുടെ അച്ഛനു് എന്നെ ഇഷ്ടമായിരുന്നു. പലപ്പോഴും എന്നെ അദ്ദേഹം വീട്ടിലേയ്ക്കു ക്ഷണിയ്ക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. അപ്പോഴൊക്കെയും, കൊല്ലത്തോടുകൊല്ലമുള്ള എന്റെ ജീവിതത്തെപ്പറ്റി—ഞാൻ പങ്കുകൊണ്ടിട്ടുള്ള പടകളുടേയും, നിരോധങ്ങളും

മുടേയും, ഭാഗധേയങ്ങളുടേയും ചരിത്രത്തെപ്പറ്റി—അദ്ദേഹം ചോദ്യം ചെയ്യും. നന്നെ കുട്ടിക്കാലമേതൽ അദ്ദേഹം ചോദിച്ച സമയം വരേയുള്ള കഥയൊക്കെ ഞാൻ പറഞ്ഞു. അതിനിടയിൽ, പലേ ഭയങ്കരവിപത്തുകളെപ്പറ്റിയും, ആഴിപ്പരപ്പിലും പടക്കളത്തിലും എനിയ്ക്കു നേരിട്ട, കേട്ടാലാൽ നടുങ്ങുന്ന അത്യാപത്തുകളെപ്പറ്റിയും, പൊളിച്ച കോട്ടമതിലിന്റെ, മരണം പതിയിരിയ്ക്കുന്ന വിടവിൽനിന്നു, തലനാരിഴപ്പാലത്തിന്മേലൂടെയെന്നപോലെ, പ്രാണനംകൊണ്ട് ഞാൻ ചാടി രക്ഷപ്പെട്ടതിനെപ്പറ്റിയും, ധിക്കാരികളായ ശത്രുക്കൾ ഒരിയ്ക്കൽ എണെപ്പിടിച്ച് അടിമയായി വിററതിനെപ്പറ്റിയും, അവിടെനിന്നു ഞാൻ വീണ്ടെടുക്കപ്പെട്ടതിനെപ്പറ്റിയും ഞാൻ വണ്ണിച്ചു. എന്റെ യാത്രകളിൽ ഞാൻ കണ്ട കാഴ്ചകളേയും, എനിയ്ക്കുണ്ടായ അനുഭവങ്ങളേയും ഞാൻ വിവരിച്ചു: അതിവിപുലങ്ങളായ ഗിരിഗർഹപരങ്ങൾ, നിർവ്യാപാരങ്ങളായ മരുഭൂമികൾ, ത്രുഷ്ണയായ ശിലാഖനികൾ, പാറക്കെട്ടുകൾ, മാനത്തരമുന്ന കൊടുമുടികളോടുകൂടിയ പർവ്വതങ്ങൾ—ഇവയെക്കുറിച്ചെല്ലാം പറയുവാനാണ് എനിയ്ക്കു പ്രോത്സാഹനം സിദ്ധിച്ചത്. ഈ രീതിയിൽ അതു തുടന്നു. അന്യോന്യം കൊന്നു തിന്നുന്ന നരഭുക്കൾ, ചുമലിന്നു ചോടെ തലയുള്ള മനുഷ്യർ—ഇവരെപ്പറ്റിയെല്ലാം ഞാൻ വണ്ണിച്ചു. ഇതു കേൾക്കാൻ ഡെസ് ഡിമോണ കലശലായ ഭയം പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നു. പക്ഷെ വീട്ടുജോലികൾ അവളെ കൂടെക്കൂടെ അന്യത്ര ആകർഷിയ്ക്കും. അതൊക്കെ കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ ചെയ്തതിന്തു തിരിച്ചെത്തി, തൃപ്തയാലുഴുന്ന ചെവികളിലൂടെ ആ ചരിത്രത്തെ അവൾ ആകുണ്ഠ പാനം ചെയ്യും. ഇതു ഞാൻ നോക്കി മനസ്സിലാക്കി. ഒരിയ്ക്കൽ, സൗകര്യമുള്ള മുറ്റത്തിൽ പാത്ത്, അങ്ങമിങ്ങമായി കുറച്ചൊക്കെ അവൾ കേട്ടിരുന്നതും, വഴിപോലെ കേൾക്കാൻ അവൾക്ക് കഴിയാതിരുന്നതുമായ എന്റെ ജീവിതയാത്രാചരിത്രം മുഴുവൻ വിവരിച്ചുകൊടുക്കണമെന്ന ഹൃദയപൂർവ്വമായ ഒരപേക്ഷ അവളെക്കൊണ്ടു ചെയ്തിയ്ക്കുവാൻ ഞാനൊരവസരമുണ്ടാക്കിത്തീർത്തു. ഞാനതിന്നനുവദിച്ചു. ചെറുപ്പത്തിൽ ഞാനനുഭവിയ്ക്കേണ്ടിവന്ന വല്ല അത്യാപത്തിനെപ്പറ്റിയും പറയുമ്പോൾ, പലപ്പോഴും ഞാൻ അവളെക്കൊണ്ടു കണ്ണുനീർ വാപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കഥ പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് എന്റെ ബുദ്ധിമുട്ടിന്നു പകരമായി അസംഖ്യം നെടുവീപ്പുകൾ അവളെനിന്നു സമ്മാനിയ്ക്കും. അതുതന്നെ, അത്യുത്തമംതന്നെ, എന്നവൾ പറയും;

അല്ലെങ്കിൽ കഷ്ടം, അയ്യോ, വല്ലാത്ത കഷ്ടമെന്നു്. അവളു കേൾക്കേണ്ടിയിരുന്നില്ലെന്നു് അവൾക്കു തോന്നും; എങ്കിലും ഈശ്വരൻ അവളെ അങ്ങിനെയൊരു പുരുഷനായി സൃഷ്ടിക്കേണ്ടിയിരുന്നു എന്നുവളാശിശ്ശും. അവളെന്നോടു നന്ദി പറയും. അവളെ കണ്ടിട്ടു പ്രേമമുള്ള വല്ല സ്നേഹിതനും എനിക്കുണ്ടെങ്കിൽ സ്വന്തം കഥ പറയേണ്ടുന്ന സമ്പ്രദായം ഞാൻ അയാളെ പഠിപ്പിക്കുകയേ വേണ്ടു; അതു മതി അവളുടെ കരൾ കവരാൻ; എന്ന് ഒരവസരത്തിൽ അവളെന്നോടു പറഞ്ഞു. ഈ സൂചനയെ ആസ്പദിച്ചാണു് ഞാൻ അവളോടു് ഉള്ളതുനന്നു സംസാരിച്ചതു്. ഞാൻ സഹിച്ച കഷ്ടപ്പാടുകൾക്കു് അവളെന്നെ സ്നേഹിച്ചു; അവയെക്കുറിച്ചു് അവളുടെ ഉള്ളലിഞ്ഞതുകൊണ്ടു് ഞാൻ അവളെയും സ്നേഹിച്ചു. ഞാൻ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ആഭിചാരം ഇത്രമാത്രമാണു്. അതു പോട്ടെ; അവളിതാ വരുന്നു; ഇതിന്റെ റേറ്റ് അവൾതന്നെ വെച്ചിരിക്കട്ടെ.

(ഇമ്മോശ, അനുപരന്തർ എന്നിവരോടുകൂടി ഡെസ്ഡിമോണ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഡ്യൂക്കു്—ഇക്കഥ എന്റെ മകളുടെ ഹൃദയത്തേയും കവരമെന്നാണെന്നിരിക്കു തോന്നുന്നതു്. ബ്രബ്ബൻഷ്യോ, തകരാറായിക്കഴിഞ്ഞ ഇക്കാര്യത്തിന്റെ നല്ല ഭാഗംമാത്രം നോക്കി ഇനി അതിനെ കൈക്കൊള്ളുകയാണു് യുക്തം. വെറുംകയ്യിനെക്കാൾ മെച്ചമല്ലേ മറിക്കുന്നത്?

ബ്രബ്ബൻഷ്യോ—അവൾ പറയുന്നതുകൂടി കേൾക്കാൻ ഞാൻ അങ്ങയോടുകൂടിയിരിക്കുന്നു. ഇക്കാര്യത്തിൽ പകുതിപ്പകു് അവൾക്കുണ്ടായിരുന്നു എന്ന് അവൾ സമ്മതിക്കുന്നപക്ഷം, പിന്നേയും ഞാൻ ഈ മനുഷ്യനെ കുറപ്പെടുത്തുകയാണെങ്കിൽ, എന്റെ തല പൊട്ടിത്തെറിച്ചുപോകട്ടെ! [ഡെസ്ഡിമോണയോടു്] ശ്രീമതി, ഇങ്ങോട്ടൊന്നു മാറിനിൽക്കൂ. ഈ കൂടിയ മഹാജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ആരെയാണു് നീ ഏറ്റവും അനുസരിക്കേണ്ടതെന്നു നീ മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ടോ?

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്റെ വന്ദ്യപിതാവേ, എന്റെ ധർമ്മരണ്ടുവഴിയായി പിരിയുന്നതാണിട്ടാണു് ഞാനിവിടെ കാണുന്നതു്. എന്റെ ജീവനും വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും ഞാൻ അങ്ങയോടു കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു; അങ്ങയെ ബഹുമാനിക്കേണ്ടതെങ്ങിനെയെന്നു് എന്റെ ജീവനും വിദ്യാഭ്യാസവും എന്റെ പഠിപ്പിക്കുന്നുമുണ്ടു്.

ഞാൻ അങ്ങയുടെ മകൾമാത്രമായിരിയ്ക്കുന്നിടത്തോളം, അനുസരണത്തസ്സുബന്ധിച്ചുള്ള എല്ലാ ഉടമാവകാശവും അങ്ങയ്ക്കുതന്നെ. പക്ഷെ ഈ നില്ക്കുന്നത് എന്റെ ഭർത്താവാണ്. അങ്ങയെ അവരുടെ അച്ഛനേക്കാൾ കാര്യമായി കരുതി, എന്റെ അമ്മ അങ്ങയ്ക്കു നല്കിയതു അനുസരണം എന്റെ നാമനായ ഇദ്ദേഹത്തിന് എനിൽനിന്നും അവകാശപ്പെടാമെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ.

ബ്രബാൻഷ്വ്യാ—ശാന്തം പാപം! ഞാൻ പിൻവാങ്ങിയിരിയ്ക്കുന്നു. അങ്ങനേ, അങ്ങയ്ക്കു സമ്മതമാണെങ്കിൽ, ഇനി രാജ്യകാര്യത്തിലേയ്ക്കു പ്രവേശിക്കാം. എനില്ലാത്ത മകൾ പിറന്നതിനേക്കാൾ ഒന്നിനെ ദത്തമകളായിരുന്നു ദേവം. [ഒഥെല്ലോ വിനോദ്] നീ അതു കൈവശപ്പെടുത്തിയിരുന്നില്ലെങ്കിൽ, ഒരിക്കലും ഞാൻ നിനക്കു തരാൻ ഒരുക്കമില്ലാതിരുന്നതിനെ, ഇതാ, ഞാൻ ഇവിടെവെച്ചു പുണ്യമനുഷ്യാടുകൂടി നിനക്കു ദാനംചെയ്യുന്നു. [ഡെസ്ഡിമോണയോട്] നിന്നെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, മുത്തേ, എനിയ്ക്കു വേറേ കുട്ടികളില്ലാത്തതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ ആന്തരമായി സന്തോഷിയ്ക്കുന്നു. നിന്റെ ഈ കെട്ടുപൊട്ടിച്ചുമാട്ടം, എന്നെ നിട്ടയനാക്കുകയും, അവരുടെ കാലിന്നു ഞാൻ വിലങ്ങുവെക്കുകയും ചെയ്യാമായിരുന്നു—അങ്ങനേ, ഞാനവസാനിപ്പിച്ചു.

ഡ്യൂക്ക്—ഞാനും താങ്കളെപ്പോലെ ഒരു വാചകം പറഞ്ഞവസാനിപ്പിക്കാം; അത്, ഈ കാമിനീകാമകന്മാരെസ്സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം, താങ്കളുടെ ആനുകൂല്യത്തിലേയ്ക്കു കയറുവാൻ അവരെ സഹായിയ്ക്കുന്ന ഒരേണിയായി പഠിണമിയ്ക്കുമെന്ന് ഞാനാശിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു: മറുകെയാക്കെ ഒടുങ്ങുമ്പോഴേക്കും, ആശാമാത്രാവലംബിയായിരുന്ന ദുഃഖം, അനിഷ്ടഫലത്തിന്റെ അങ്ങേ അററം കണ്ടു, ശാന്തിയടയുന്നു. വന്നുകഴിഞ്ഞ വിപത്തിനെക്കുറിച്ചുലഭകൂട്ടുന്നതു പുതിയ വിപത്തുകളെ ക്ഷണിച്ചുവരുത്താനുള്ള കറക്കുവഴിയാണിതുകേൾ ഉള്ളു. ദൈവരക്ഷിതമല്ലാത്തതിനെ കാലക്കേടു തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ കാണിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ധീരത ആ പത്തിനെക്കൂടി അപഹസിയ്ക്കുന്നു. കള്ളൻ മുതൽ കൊണ്ടുപോയതിനുശേഷവും മന്ദഹസിയ്ക്കുന്നവൻ കട്ടവനോടു കക്കുന്നവനാണ്; പ്രയോജനമില്ലാതെ ദുഃഖിയ്ക്കുന്നവനാകട്ടേ, തന്നെഞാൻ കവച്ചു ചെയ്യുന്നു.

ബ്രബാൻഷ്വ്യാ—അതേ യുക്തിപ്രകാരം തുക്കി സൈപ്രസ്സ്

കൈക്കലാക്കി നടന്നുകൊള്ളട്ടെ; നമുക്കു മനഃമനസ്സിൽക്കൂടി കഴിയുന്നേടത്തോളം, നമുക്കു നഷ്ടമൊന്നും പറ്റുകയില്ലല്ലോ. നീതിവാക്യം കേൾക്കുമ്പോഴുള്ള മനസ്സമാധാനം മറ്റു ശല്യംകൂടാതെ അനുഭവിക്കുകയേ വേണ്ടൂ എന്ന സ്ഥിതിയിലുള്ളവന്ന് അതു വളരെ രുചിപ്രദമായിരിക്കും; പക്ഷെ ദുഃഖത്തോടുള്ള കടപ്പാടു തീർക്കാൻ ദീവാളിയായ ധീരതയെ ശരണംപ്രാപിക്കേണ്ടുന്ന നിലയിലെത്തിയവനാകട്ടെ, ദുഃഖത്തിന്റേയും നീതിവാക്യത്തിന്റേയും ശല്യം ഒരുമിച്ചു സഹിക്കേണ്ടിവരും. ഈ ചൊല്ലുകൾ ശക്തരായോ കടക്കയോ ആയിത്തീരാം; രണ്ടുവഴികളും അവ തുല്യബലങ്ങളാണ്. എന്തായാലും വാക്കുകൾ വക്കുകൾതന്നെ; ചതഞ്ഞ കരളിന്നു ചെവിയിൽക്കൂടി മുമ്മരുണെത്തിയതായി ഞാൻ ഇന്നേവരെ കേട്ടിട്ടുണ്ടില്ല. ഞാൻ സവിനയം അങ്ങയോടഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു, ഇനി നമുക്കു രാജ്യകാര്യത്തിലേയ്ക്കു പ്രവേശിക്കാം.

ഡ്യൂക്ക്—തുടർന്നു വന്നിട്ടു സന്നാഹത്തോടുകൂടി സൈന്യങ്ങളേയും പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു:—ഒഥെല്ലോ, ആ സ്ഥലത്തിന്റെ ഉറപ്പിനെപ്പറ്റി ഏറ്റവും നന്നായറിയുന്നതു നിങ്ങളാണല്ലോ. അവിടെയിപ്പോൾ ബദലായി തികഞ്ഞ പ്രാപ്തിയോടുകൂടിയ ഒരാൾതന്നെയാണുള്ളതെങ്കിലും, ഈ വകക്കാര്യങ്ങളിൽ ഒട്ടക്കത്തെ വാക്കായെന്നാവുന്ന പൊതുജനാഭിപ്രായം നിങ്ങളിലാണ് കേൾക്കൂടി വിശ്വാസമുറപ്പിച്ചുകൊണ്ടു സംസാരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടു, നിങ്ങളുടെ പുതിയ ഭാഗ്യേയത്തിന്റെ നിറപ്പകിട്ടിനെ ദുർനിഗ്രഹവും പ്രവണ്ഡവുമായ ഈ പുറപ്പാടു ഹേതുവായി തെല്ലൊന്നു മങ്ങിക്കൂടി നിങ്ങളുടെ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരും.

ഒഥെല്ലോ—പൂജ്യപാദന്മാരേ, എല്ലാറ്റിനേയും കീഴടക്കുന്ന ശീലം ഭേദിച്ചിരുന്നതിന്റെ കാളായസകാിനമായ ശത്രുതലത്തെ എനിക്കു മുന്നോട്ടു പാറ്റിത്തിരഞ്ഞെടുത്ത അന്നത്തുവൻ നിറച്ചു മെത്തപോലെയാക്കിത്തീർത്തിട്ടുണ്ട്. ക്ലേശത്തെക്കുറിച്ചു സമാധാനവും ക്ഷിപ്രവുമായ ഒരഭിനിവേശമാണെന്നിരിക്കുമെങ്കിലും ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. തുടർന്നുള്ളതിനായുള്ള ഈ യുദ്ധത്തിന്റെ കൈകാര്യം ഞാൻ ഏറ്റെടുക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഏറ്റവും വണക്കത്തോടുകൂടി, നിങ്ങളുടെ അധികാരശൈലിയിൽനിന്നു മുമ്പാകെ തലകുനിച്ചുകൊണ്ട്, എന്റെ ഭാര്യയ്ക്കുവേണ്ടി, ഉചിതമായ ഏല്പാടുകൾ ചെയ്തതുകൊണ്ട്—അവളുടെ തറവാടിത്തത്തിന്നു ചേർന്ന പദവിയും, വരവും, വാസസ്ഥലവും, ചങ്ങാതവും അവർക്കു കിട്ടുന്ന

തിന്നാവശ്യമായ വ്യവസ്ഥകൾ കല്പിച്ചുചെയ്യുവാൻ—ഞാനഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.

ഡ്യൂക്ക്—നിങ്ങൾക്കു വിരോധമില്ലെങ്കിൽ, അവർ അച്ഛന്റെകൂടെത്തന്നെ താമസിക്കട്ടെ.

ബ്രബ്ബൻഷ്യോ—എനിക്കുതു സമ്മതമല്ല.

ഒഥെല്ലോ—എനിക്കും സമ്മതമല്ല.

ഡെസ്ഡിമോണ—എനിക്കും; എന്നെക്കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നാൽ അച്ഛന്റെ മനസ്സ് ക്ഷോഭിക്കും. അവിടെത്താമസിച്ചു അതിന്നു ഞാൻ കാരണമായിത്തീരുകയില്ല. മഹാനഭാവനായ പ്രഭോ, എന്റെ അപേക്ഷ കനിഞ്ഞുകേൾക്കാൻ തീരുവുള്ളുണ്ടാകണം; എന്റെ കെല്പില്ലായ്മയ്ക്കു തുണയായി അങ്ങയുടെ അഭിപ്രായാനുകൂല്യം എനിക്കു കല്പിച്ചുനവദിക്കുമാറാകണം.

ഡ്യൂക്ക്—ഡെസ്ഡിമോണേ, എങ്ങിനെ വേണമെന്നാണ് നിന്റെ ഇഷ്ടം?

ഡെസ്ഡിമോണ—ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതത്തിൽ പങ്കു കൊള്ളുവാനാശിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ സ്നേഹിച്ചതെന്നുള്ളത് ഞാൻ പ്രവർത്തിച്ച ആചാരധർമ്മസന്ദർഭം, അതിനെത്തുടർന്നുണ്ടായ എന്റെ കാലക്ഷേമത്തിന്റെ കൊടുങ്കാറ്റും ലോകത്തിന്നു മുമ്പാകെ ഉച്ചൈസ്കരം വിളംബരപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടല്ലോ. എന്റെ ഭർത്താവിന്റെ ആന്തരസ്വഭാവത്തിനാണ് എന്റെ ഹൃദയം അടിമപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അവിടുത്തെ യഥാർത്ഥമുഖപ്രകൃതി ഞാൻ അവിടുത്തെ മനസ്സിലാണ് ഒഴിച്ചത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാനുഷതകളുടേയും ധീരതകളുടേയും മുമ്പാകെ ഞാൻ എന്റെ ആത്മാവിനേയും ഭാവിയേയും സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞു. മാനുഷപ്രകൃതിക്കുളേ, ഒരു സമാധാനകീടമായി എന്നെ ഇവിടെ നിർത്തി അവിടുന്നു യുദ്ധത്തിന്നു പോവുകയാണെങ്കിൽ, അവിടുത്തെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ പ്രണയത്തിന്നാസ്പദമായ ഭാര്യായാജ്ഞം എനിക്കു നിഷേധിക്കപ്പെടുകയാണുണ്ടാവുക. ദുസ്സഹവിരഹം ഹേതുവായി കരാളമായ ഒരു കാലഘട്ടം ഞാൻ കഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടിവരും. അവിടുത്തെ അനുഗമിക്കുവാൻ എന്നെ അനുവദിക്കണം.

ഒഥെല്ലോ—മാന്യരേ, നിങ്ങളുടെ അനുവാദത്തിന്നു ഞാനും അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു; അവളുടെ അഭിലാഷം നിർബാധം നിറവേറട്ടേ! ഞാൻ ഈ അഭ്യർത്ഥന ചെയ്യുന്നത് എന്റെ സൗഖ്യശൃംഗളയെ പ്രസാദിപ്പിക്കുവാനോ, ചെറുപ്പകാലം കഴിഞ്ഞതാകട്ടെ എന്നിൽ

മൃതപ്രായങ്ങളായിത്തീർന്ന കാമവേഗങ്ങളെ ഉപഗമിപ്പിച്ചുവാനോ, മറുതരത്തിലുള്ള വല്ല ആത്മസംരൂപീഭവവും ഉദ്ദേശിച്ചോ അല്ലെന്നുള്ളതിന്നു് ഈശ്വരനാണു് സാക്ഷി. അപ്രതിബന്ധമായും ഉദാരമായും അവളുടെ ഉള്ളറിഞ്ഞു പ്രവർത്തിയ്ക്കുവാനുള്ള ആഗ്രഹംകൊണ്ടു മാത്രമാണു് ഞാനിതു പറയുന്നതു്. അവൾ എന്റെ കൂടെയുള്ളതുകൊണ്ടു നിങ്ങളുടെ ഈ ഗൌരവമേറിയതും മഹത്തരവുമായ കാര്യത്തിൽ ഞാൻ ഉപേക്ഷ കാണിയ്ക്കുമെന്നു നിങ്ങൾ കരുതിപ്പോകരുതെന്നും, ദൈവം സാക്ഷിനായിത്തന്നെ, ഞാൻ നിങ്ങളോടുകൂർത്തിയ്ക്കുന്നു. ഞാൻ കൈയേററിയിരിക്കുന്ന കർമ്മത്തെ എന്റെ സുഖലോലുപതം മലിനപ്പെടുത്തി കറുപ്പിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതരത്തിൽ, കാമന്റെ അസ്രുങ്ങൾ എന്റെ ജ്ഞാനോദ്രിഘനുള്ളേയും കർമ്മോദ്രിഘങ്ങളേയും നിഷ്ക്രിയമായ ആലസ്യത്താൽ അസമർത്ഥങ്ങളാക്കുകയാണെങ്കിൽ, അന്നു് എന്റെ ലോഹശീഷികത്തെ അടുക്കുളപ്പെടുത്തുവാൻ ചീനച്ചട്ടിയായി ഉപയോഗിച്ചുകൊള്ളട്ടെ; എല്ലാത്തരത്തിലുമുള്ള നീചവിചത്തുകൾ എന്റെ സർവ്വകീർത്തിയെ കടന്നു കൈയേറി നശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്!

ഡ്യൂക്കു്—ശരി; നില്ലേണമോ പോകേണമോ എന്നുള്ളതു നിങ്ങൾ തമ്മിൽ ഒത്തു തീർച്ചപ്പെടുത്തുവോലെയാകട്ടെ. പക്ഷെ ഇവിടെ കാര്യം അവിളംബനത്തിന്നു മുറവിളികൂട്ടുന്നു; സത്വരത കൊണ്ടാണു് നമ്മൾ അതിനുള്ളതരം നല്ലേണ്ടതു്.

ഒന്നാം സഭാംഗം—നിങ്ങൾ ഇന്നു രാത്രിതന്നെ പുറപ്പെടണം.

ഒഥെല്ലോ—പൂണ്ണസമ്മതം.

ഡ്യൂക്കു്—നമ്മൾ രാവിലെ ഒമ്പതുമണിയ്ക്കു് ഇവിടെ വീണ്ടും സമ്മേളിയ്ക്കും. ഒഥെല്ലോ, ഏതെങ്കിലും ഒരുദ്യോഗസ്ഥനോടു് ഇവിടെ നില്ക്കാൻ പറയൂ. പുതിയ സ്ഥാനത്തേയ്ക്കു നിങ്ങളെ നിയമിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഔദ്യോഗികകല്പനയും, നിങ്ങളുടെ അധികാരത്തേയും പദവിയേയും സംബന്ധിച്ചുള്ള മറ്റു നിദ്ദേശങ്ങളും അവൻ കൈയായി അയക്കാതെത്തീയ്ക്കാം.

ഒഥെല്ലോ—അങ്ങേയ്ക്കു വിരോധമില്ലെങ്കിൽ, എന്റെ ധ്വജപാലകനെ ഇവിടെ നിർത്താം. വളരെ മര്യാദക്കാരനും വിശ്വസ്തനും മാനിന്ദൻ. എന്റെ ഭാര്യയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരാൻ ഇവനെയാണു് ഞാൻ ഏല്പിച്ചിരിക്കുന്നതു്. എനിയ്ക്കു യത്നമെന്നു് അങ്ങന്നു് ഔദാര്യപൂർവ്വം തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്ന മറ്റു വല്ലതുമുണ്ടെങ്കിൽ അതും ഇവനെ ഏല്പിയ്ക്കാം.

ഡ്യൂക്ക്—അങ്ങിനെയാകട്ടെ. നല്ലത്; എന്നാൽ നമുക്ക് പിരിയുക. [ബ്രബ്ബാൻഷ്യോവിനോട്] മാനുനായ സീത്തേതാർ, ഏതൊക്കെയാകട്ടെ സൗഭാഗ്യത്തികവ് സത്സപ്താവത്തിനാണ്ടെങ്കിൽ, താങ്കളുടെ ജാമാതാവ് കറുത്തിട്ടാണെന്നതിനേക്കാൾ എത്രയോ അധികം വെളുത്തിട്ടാണ്.

ഒന്നാം സഭാംഗം—വികൃചിയായ മുർ, എന്നാൽ നമുക്കു പിന്നെക്കാണ്. ഡെസ്ഡിമോണയെ നല്ലവണ്ണം പരിചരിച്ചു.

ബ്രബ്ബാൻഷ്യോ—മുർ, നിനക്കു കാണാൻ കണ്ണുണ്ടെങ്കിൽ, അവനെ സൂക്ഷിക്കൂ; അച്ഛനെപ്പറ്റിച്ചുവെച്ചാണവൻ; അവൻ നിന്നേയും ചതിക്കും.

(ഡ്യൂക്കും, സഭാംഗങ്ങളും, പട്ടക്കാരും പോകുന്നു.)

ഒഥെല്ലോ—അവളുടെ പാതിവ്രത്യത്തിന് എന്റെ ജീവൻ പണയം!—ഇയാൾ, എന്റെ ഡെസ്ഡിമോണയെ ഞാൻ നിന്റെ ഏല്പിക്കുന്നു. അവളുടെ ശുശ്രൂഷയ്ക്കു നിന്റെ ഭാര്യയെ നിശ്ചാഗിര്യവാൻ ഞാൻ അപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. പിന്നീട്, സൗകര്യംപോലെ, കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ, അവരേയുംകൂടി വന്നോളൂ. വരൂ, ഡെസ്ഡിമോണേ, പ്രണയത്തിനും, ലൗകികങ്ങളായ മനോഹൃദകൾക്കും, മേൽനോട്ടത്തിനും എല്ലാംകൂടി നിന്റെ കൂടെ ചെലവാക്കുവാൻ എനിക്ക് ഒരു മണിക്കൂറേയുള്ളൂ. നമ്മൾ കാലത്തിന്നു വിധേയരായിരിക്കണമല്ലോ.

(ഒഥെല്ലോയും ഡെസ്ഡിമോണയും പോകുന്നു.)

റോഡെറിഗോ—ഇയാൾ,—

ഇയാൾ—അ! പൊന്നപ്പനെതു പറയുന്നു?

റോഡെറിഗോ—ഞാനെതു ചെയ്യുമെന്നാണ് താൻ വിചാരിക്കുന്നത്?

ഇയാൾ—എതു വിചാരിയ്ക്കാൻ? പോയിക്കിടന്നുറങ്ങുക.

റോഡെറിഗോ—ഞാൻ ഈ നിമിഷംപോയി മങ്ങിച്ചാവും.

ഇയാൾ—അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ, തന്നെക്കുറിച്ചുള്ള കൂറ് ഞാൻ അതോടുകൂടി അവസാനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. മരിച്ചവർക്കു പ്രഭോ!

റോഡെറിഗോ—ജീവിതം നരകയാതനയായിത്തീർന്നതിന്നു ശേഷവും ജീവിക്കുന്നതാണ് വകുത്തം. രോഗം മാറാൻ കഴിയുന്ന വൈദ്യൻ മരണംമാത്രമായിത്തീരുമ്പോൾ ആത്മഹത്യ സ്തംഭം ഒരുഷയച്ചാൽ.

ഇയാൾ—അയ്യോ, ഭയങ്കരവെള്ളത്തം! ഞാനീ ദുനിയാവിൽ കണ്ണുതുറന്നിട്ടു കൊല്ലം നാലേഴായി; അപകാരവും ഉപകാരവും തമ്മിൽത്തിരിച്ചറിയാനായ പ്രായംമുതൽ അവനവനെ വേണ്ടുംപോലെ സ്നേഹിക്കുന്നതായ ഒരു മനുഷ്യപ്രാണിയെ ധൈര്യം ഞാൻ ഇത്തിയതിവരെ കണ്ടിട്ടില്ല. ഒരു ധൂളിപ്പൊടി നെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രണയംനിമിത്തം ഞാൻ മുങ്ങിച്ചാവൻപോകുന്നു എന്നു പറയുന്നതിനുമുമ്പ്, എന്റെ മനുഷ്യത്വം ഞാൻ ഒരു നായ്ക്കുരങ്ങിനു മാറാം കൊടുക്കും.

റോഡെറിഗോ—ഞാൻ പിന്നെ എന്തു ചെയ്യണം? എനിക്കിങ്ങനെ ലജ്ജാപരമായ ഒരു കമ്പം പിടിച്ചുപോയെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. ഇനി അതു മാറ്റാൻമാത്രമുള്ള സന്മാർഗ്ഗനിഷ്ഠ എനിക്കില്ല.

ഇയാൾ—സന്മാർഗ്ഗനിഷ്ഠ! തേങ്ങാക്കുലയാണ്! ഏതോ, ഇത്തരത്തിലാകാനും മറ്റേതരത്തിലാകാനുമുള്ള കഴിവൊക്കെ നമ്മളിൽത്തന്നെയാണുള്ളത്. നമ്മുടെ ദേഹങ്ങൾ തോട്ടങ്ങളാണ്, നമ്മുടെ മനോനിശ്ചയങ്ങൾ തോട്ടക്കാടും. അവയിൽ കൊടിത്തൂവ വെച്ചുപിടിപ്പിക്കാം, ചീരവിത്തു വിതയ്ക്കാം; അത്ര നട്ടു വളർത്താം, അപ്പു പറിച്ചുകുലയും; ഒരു ജാതിസ്സുസംകൊണ്ടവയെ സമൃദ്ധമാക്കുകയോ പല ജാതികൊണ്ടു കാടാക്കുകയോ ചെയ്യാം; ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടവയെ തരിശാക്കാം, ഉത്സാഹംകൊണ്ടു അവയെ വളം ചേർക്കാം; ഇങ്ങനെ എന്തു ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള കൈപ്പറ്റം കൈകാര്യകർത്തവ്യം നമ്മുടെ മനോനിശ്ചയങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്നു. നമ്മുടെ ജീവിതത്തുലാസ്സിൽ വിഷയലോലുപതം നിറഞ്ഞ ഒരു തട്ടിനു മറുതുകുമായി വിവേകം നിറഞ്ഞ മറ്റൊന്നുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ, നമ്മുടെ ചോരത്തിളപ്പും മൃഗീയതയും ഭയങ്കരതകൾക്കുള്ളിലാണ് നമ്മെക്കൊണ്ടുവെക്കുവാൻ കഴിയുക. നമ്മുടെ പ്രവൃത്തിയായ വികാരവേഗങ്ങൾ, നമ്മുടെ കാമങ്ങളുടെ വിഷയംഗനങ്ങൾ, നമ്മുടെ കടിഞ്ഞാണില്ലാത്ത ഭോഗശൃംഖലകൾ—ഇക്കൂട്ടത്തിലൊരു ഗാഢതയോ മുമ്പോ ആണ് താൻ പ്രണയമെന്നു വിളിക്കുന്ന ഈ വസ്തുവെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു—; ഇവയെത്തന്നെപ്പിഴ്ന്നു നമ്മുടെ വിവേകമാണ്.

റോഡെറിഗോ—ഇത് അത്തരത്തിലുള്ളതാവാൻ പാടില്ല.

ഇയാൾ—ഉറപ്പില്ലാത്ത മനസ്സിന്റെ അനുവാദം നേടിയ വെറും ചോരത്തിളപ്പിന്റെ കാമഭ്രാന്തമാത്രമാണത്. ആണത്തം

കാണിയ്ക്കേടോ! മുങ്ങിച്ചാവുമ്പോലും! പുച്ചകളേയും കണ്ണു തുറക്കാത്ത പട്ടിക്കുട്ടികളേയുമാണ് മക്കിക്കൊല്ലുക. തനിയ്ക്കു തുണയായി ഞാനുണ്ടെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു; തന്റെ അഹങ്കാരം, ഒരിയ്ക്കലും പിരിയുകയാത്ത വിധത്തിൽ ഉറപ്പുകുടിയ പാശങ്ങളാൽ ബദ്ധനാണ് ഞാനെന്നു ഞാൻ സമ്മതിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. തന്നെസ്സഹായിയ്ക്കാൻ ഇതിലും നല്ല ഒരവസരം എനിയ്ക്കിനി കിട്ടുകയില്ല. തന്റെ മടിശ്ശീലയിൽ വെള്ളിയിട്ടു; പടയ്ക്കുപിമ്പേ രാണം കൂടിക്കോട്ടു; കള്ളത്താടികൊണ്ട് ആളെത്തിരിച്ചറിയാനാവാത്ത മട്ടിൽ മുഖപ്രകൃതിയും ഒന്നു മാറിക്കൂടിയു. തന്റെ മടിശ്ശീലയിൽ വെള്ളിയിട്ടു—അതാണ് ഞാൻ പറയുന്നതും. ഡെസ് ഡിമോണയ്ക്കു ഈ മൂറിനെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രണയം എന്തൊക്കെയെന്നു നിലനില്ക്കുകയെന്നതുണ്ടാവില്ല;—തന്റെ മടിശ്ശീലയിൽ വെള്ളിയിട്ടു!—അവന്നങ്ങോട്ടും മേപ്പടിയാച്ചിരിയ്ക്കും; പാഞ്ഞുകയറുന്ന ഊക്കോട്ടുകിടയാണ് അതിന്റെ തുടക്കമുണ്ടായതും; അതിന്നനുരൂപമായ ഒരു കലാശവും തനിയ്ക്കു കാണാം. തന്റെ മടിശ്ശീലയിൽ പണം മാത്രമിട്ടോട്ടു! ഈ മൂർവഗ്ഗക്കാർത്തന്നെ മനസ്സിന്നു ചാപലമുള്ള കൂട്ടരാണ്: മടിശ്ശീലയിൽ വെള്ളി നിറയ്ക്കു!—ഇപ്പോളവന്നു മാമ്പഴംപോലെ മധുരമാണെന്നു. ആ ഹാരം ഏറെക്കഴിയുന്നതിന്നുമുമ്പു ചെന്നിന്നായകംപോലെ കയ്ക്കും. അവൾ വല്ല ചെറുപ്പക്കാരനേയും ബാലാക്കാതിരിയ്ക്കില്ല: അവന്റെ ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് മടുപ്പു തോന്നുമ്പോഴാണ് അവളുടെ പരിഗ്രഹണത്തിന്റെ വിസ്തൃതം അവൾക്കു മനസ്സിലാവുക. അവൾ മാറും; മാറാതെ കഴിയില്ല: അതുകൊണ്ടു, മടിശ്ശീലയിൽ വെള്ളിയിട്ടു—തനിയ്ക്കു നരകത്തിൽ പോയേ കഴിയൂ എങ്കിൽ, അതിന്നു മുങ്ങിച്ചാവുന്നതിനെക്കാൾ സ്വാഭാവികമായുള്ള വഴി വേറേയുണ്ടു്, അതിലേയാണ് നല്ലതും. കിട്ടുന്നിടത്തോളം വെള്ളി കൈയിൽ കരുതിക്കോട്ടു. തെണ്ടിത്തിരയുന്ന ഒരു കാടനേയും കൌശലക്കാരിയായ ഒരു വെറുപ്പൻപെണ്ണിനേയും കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്ന പാതിവ്രത്യാദിനായവും, ദുബ്ബലങ്ങളായ പ്രണയപ്രതിജ്ഞകളും എന്റെ സാമന്ത്യത്തിന്നും, നരകത്തിലെ ചെല്ലാത്താക്കുംകൂടി തട്ടിത്തകക്കാൻ സാധിയ്ക്കാത്ത വിധത്തിൽ അത്ര ദുഃഖങ്ങളായി പരിണമിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ, നിനക്കു് അവളെ കിട്ടും; അതുകൊണ്ടു്, വെള്ളിയുണ്ടാക്കിക്കോട്ടു. മുങ്ങിച്ചാവലിനെ കൊണ്ടുപോയി ചുട്ടു! അതിനെക്കൊണ്ടു് ഒരു പ്രയോജനവുമില്ല: അവളെ ഒന്നു കിട്ടാ

തെ മിങ്ങിച്ചാലുന്നതിനെക്കാൾ തന്റെ ആഗ്രഹം നിറവേറ്റിയതിന്നു തൃക്കിൽക്കിടന്നു ചാവുകയായിരിയ്ക്കും ഭേദം; അതിന്നു ശ്രമിയ്ക്കും.

റോഡെറിഗോ—ഞാൻ ഇതിന്റെ കലാശത്തിന്നു കാരണമാൽ താൻ എന്റെ ഭാഗത്തുതന്നെ ഇളക്കമില്ലാതെ നില്ക്കും?

ഇയാഗോ—എന്റെ കാര്യം ഉറപ്പിച്ചോളൂ:—പോ, പോയി വെള്ളിയുണ്ടാക്കും. ഞാൻ പല പ്രാവശ്യവും തന്നോടു പറഞ്ഞു, പിന്നേയും പിന്നേയും ഞാനാവത്തിയ്ക്കുന്നു: ഞാനീ മൂറിനെ വെറുക്കുന്നു. ഹൃദയത്തിൽ വേരുന്നിയിറച്ചതാണ് എന്റെ വൈരം. തന്റേതിന്നുള്ള കാരണവും അതിലൊട്ടും കുറഞ്ഞതല്ല. അവന്റെ നേരെയുള്ള പ്രതിക്രിയയിൽ നമുക്ക് ഒത്തുപ്രവർത്തിയ്ക്കുക. നിനക്ക് അവനെ പുലയാടിയുടെ ഭർത്താവുമാകാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ നിനക്കതൊരു സുഖഭോഗമായി, എന്നില്ലൊരു തമാശയുമായി. കാലത്തിന്റെ ഗർഭത്തിൽ സംഭവങ്ങളിനിയും പലതുണ്ടു്; അവിടുമേന ഉടലെടുത്തു പിറക്കും. നടക്കും; പോ; വെള്ളിയുണ്ടാക്കും. ഇതിനെക്കുറിച്ച് ഇതിലധികം നാളെപ്പറയാം. പിന്നെക്കൊന്നും.

റോഡെറിഗോ—രാവിലെ എവിടെക്കൊണ്ടാണം?

ഇയാഗോ—ഞാൻ താമസിപ്പിട്ടിരിക്കട്ടെ.

റോഡെറിഗോ—ഞാൻ സമയത്തിനെത്തിക്കൊള്ളാം.

ഇയാഗോ—ശരി ശരി; പോയ്ക്കോളൂ. കേട്ടില്ലേ, റോഡെറിഗോ?

റോഡെറിഗോ—എന്താ പറഞ്ഞത്?

ഇയാഗോ—മിങ്ങിച്ചാവലിനെപ്പറ്റി ഇനിയൊരക്ഷരം മിണ്ടരുത്, കേട്ടില്ലേ?

റോഡെറിഗോ—ഞാൻ ആളൊന്നു മാറിയിരിയ്ക്കുന്നു. ഞാൻ പോയി എന്റെ വസ്തുക്കൾ വില്പാൻ നോക്കട്ടെ. [പോകുന്നു.]

ഇയാഗോ—ഇങ്ങിനെയാണ് ഞാൻ എന്നും വരുന്നെ മടിശ്ശീലയാക്കുന്നത്. തമാശയ്ക്കും കാര്യലാഭത്തിനുമൊഴിച്ച് ഈ മാതിരിയൊരു മരക്കുഴുതയുടെ കൂടെ ഞാൻ സമയം ചെലവഴിയ്ക്കുകയാണെങ്കിൽ ബുദ്ധിമുട്ടി നേടിയ എന്റെ ലോകപരിജ്ഞാനത്തെത്തന്നെ ഞാൻ അവഹേളിയ്ക്കുകയായിരിയ്ക്കും. ഞാൻ മൂറിനെ വെറുക്കുന്നു; എന്റെ കിടക്കയിൽ അവൻ എന്നിയ്ക്കു പകരം ജോലിനോക്കിട്ടുണ്ടെന്നു പുറമെ ഒരു പ്രസ്താവമുണ്ടു്. അതു നേരാനോ എന്നു് ഞാനറിയുകയില്ല; പക്ഷെ ഞാൻ അത്തരം

ത്തിലുള്ള വെറുമൊരു ശങ്കയെ ആസ്പദിച്ചു, അതു തീച്ചയാണെന്ന മട്ടിൽ പ്രവർത്തിക്കും. അവൻ എന്തൊക്കെ നല്ല അഭിപ്രായമാണുള്ളത്; ശരി: എന്റെ ഉദ്ദേശ്യം അവന്റെമേൽ ഫലിപ്പിക്കുവാൻ അത് അധികസൗകര്യമുണ്ടാക്കുന്നു. കാഷ്ട്യാ കാഷ്ട്യാക്കൾ സുഭഗനാണ്. ഞാൻ നോക്കട്ടെ: അവന്റെ ഉദ്ദേശ്യം പിടങ്ങണം; ഒരു ഉരുട്ടപ്പറിയ്ക്കലിൽ എന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തെ വിജയത്തിലെത്തിക്കുകയും വേണം. എങ്ങിനെ? എന്തു മട്ടിൽ? നമുക്കു നോക്കാം:—കുറച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ, അവന്റെ ഭാര്യയുമായി മററവൻ കരെ കവിഞ്ഞ ലോകത്തിലാണെന്ന് ഒഥെല്ലോവിന്റെ ചെവിയിൽ ഒന്നുതെക്കൊടുക്കാം. ശങ്ക ജനിപ്പിക്കുവാൻ മാത്രം അവന്നു സൗന്ദര്യമുണ്ട്, മയം ചേർന്ന ഒരു മട്ടമുണ്ട്—പെണ്ണുങ്ങളുടെ ചാരിതം തുലയ്ക്കാൻ പററിയ ഒരു പടപ്പ്. മരയാടുകാരാണെന്നു കാഴ്ചയിൽ തോന്നിക്കുകമാത്രം ചെയ്യുന്നവർ യഥാർത്ഥത്തിൽ അങ്ങിനെയുള്ളവർതന്നെയാണെന്നു വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരു തുറന്ന ശുദ്ധമനസ്സുമാണ് മൂർ. കഴുതകളെപ്പോലെ ആ വിദ്വാനെ, യാതൊരതിപ്ലവമില്ലാതെ, മൂക്കിൽ കയറിട്ടു വേണ്ടുന്ന വഴിയ്ക്കു നടത്താം. എന്തിനും കിട്ടിപ്പോയി;—അതു പിന്നെ കഴിഞ്ഞു:—നരകവും രാത്രിയും കൂടിച്ചേർന്നുവേണം ഈ കരാളപ്രസവത്തെ ലോകത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിലേയ്ക്കുറായിക്കാൻ.

(പോകുന്നു.)

രണ്ടാമങ്കം

രംഗം 1

(സൈപ്രസ്സിലെ ഒരു തുറമുഖപട്ടണം. ഒരു കൽത്തറ. സൈപ്രസ്സിലെ ഗവണ്ണറായ മോൺടാനോയും രണ്ടു പൗരന്മാരും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

മോൺടാനോ—മുനമ്പിൽനിന്നു നിങ്ങൾക്കു വല്ലതും തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുന്നുണ്ടോ?

ഒന്നാം പൗരൻ—യാതൊന്നും തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുന്നില്ല. തിരമാലകൾ വളരെ ഉയരത്തിൽ പൊങ്ങിയിരിക്കുകയാണ്; ആകാശത്തിന്റേയും കടൽപ്പരപ്പിന്റേയും ഇടയിൽ! ഒരൊറ്റക്കപ്പൽപ്പായെങ്കിലും എനിക്കു കാണാൻ കഴിയുന്നില്ല.

മോൺടാനോ—കരയിൽ കാര്യം ഘോഷമായിട്ടുണ്ടെന്നു ഞാനിപ്പോൾ തോന്നുന്നു; ഇതിലും കവിഞ്ഞ ഒരു കൊടുങ്കാറ്റ് ഇതുവരെ നമ്മുടെ മതിപ്പെട്ടുകളെ കലുക്കിയിട്ടില്ല. കടലിനേയും അത് ഇങ്ങിനെതന്നെ കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ഏത് ഇരുപതൊന്നുള്ള കപ്പൽപ്പള്ളികളാണ്, വന്ദലകൾ അവയുടെ മേൽച്ചെന്നടിച്ചുടലുടഞ്ഞതിന്മേലോ, എപ്പിപ്പാതെ നില്ക്കുക? നമ്മൾ എന്തു വിവരം കേൾക്കുമോ, ആവോ!

രണ്ടാം പൗരൻ—തുക്കിക്കപ്പലുകളുടെ വ്യൂഹം ചിന്നിച്ചിതറിപ്പോയെന്നുതന്നെ; പതയുന്ന കടൽക്കരയിൽനിന്ന് അങ്ങോട്ടൊന്നു നോക്കുകയേ വേണ്ടു: ശാസിച്ചലരുന്ന തിരമാലകൾ മേഘങ്ങളുടെനേക്കു ചരൽ വാരിയെറിയുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നും. അസാധാരണമായ മട്ടിൽ ഉയരെപ്പറക്കുന്ന കഞ്ചിരോമങ്ങളോടുകൂടിയ കതിരുകളെപ്പോലെ, കാറ്റിൽ കലുങ്ങിമറിയുന്ന തിരമാലകൾ, ഉത്തരാന്തരീക്ഷത്തിൽ കരടിയുടെ ആകൃതിയിൽ കത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നക്ഷത്രവ്യൂഹത്തിന്മേൽ ജലസേകംചെയ്യുന്നതുപോലെയും, അചഞ്ചലനായ ധ്രുവനക്ഷത്രത്തെച്ചുറ്റിസഞ്ചരിക്കുന്ന താരദൂതനെ കെട്ടുതുണയതുപോലെയും തോന്നുന്നു. പ്രക്ഷുബ്ധമായ സമുദ്രത്തിന്റെ ഇത്തരത്തിലുള്ള ദരസാസ്ഥ്യം ഞാൻ ഇതിനുമുമ്പ് കണ്ടിട്ടില്ല.

മോൺടാനോ—തുക്കിക്കപ്പലുകൾ വല്ല ഉൾക്കടലിലും അഭയസങ്കേതം തേടിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ, അവ മുങ്ങിപ്പോയെന്നു തീർച്ചയാണ്. ഇതവയ്ക്കു സഹിച്ചുനില്ക്കുക സാധ്യമല്ല.

(മൂന്നാം പൗരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

മൂന്നാം പൗരൻ—കൂട്ടരേ, വിവരമറിഞ്ഞില്ലേ? യുദ്ധമാവ സാന്നിച്ഛിരിക്കുന്നു. ഈ ഭയങ്കരമായ കൊടുങ്കാറ്റു തുടങ്ങിക്കൊണ്ടു കണക്കിനു കൊണ്ടു; അവരുടെ ചാട്ടം നിലച്ചിരിക്കുന്നു. അവരുടെ വള്ളപ്പടയുടെ വലിയൊരു ഭാഗം പൊളിഞ്ഞു നഷ്ടപ്പെടുന്നതു വെനിസ്സിലെ ഒരു കപ്പലിലുള്ളവർ കണ്ടിരിക്കുന്നു.

മോണ്ടാനോ—എന്ത്! നോക്കൂ! ഇത്?

മൂന്നാം പൗരൻ—കപ്പൽ ഇവിടെ എത്തിയിട്ടുണ്ട്; വെറോണയിലേയാണത്. യുദ്ധവിശ്വനായ ഒമെല്ലോവിന്റെ ഉപനായകൻ, മൈക്കൽ കാഷ്വോ, കരസ്സിടത്തിലിരിക്കുന്നു. ഒമെല്ലോ കടലിൽത്തന്നെയാണുള്ളത്; അദ്ദേഹം സൈപ്രസ്സിന്റെ മുഴുവൻ ഭരണാധികാരവും ഏറ്റെടുക്കുവാനായി ഇങ്ങോട്ടു പുറപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്.

മോണ്ടാനോ—ഞാൻ അതിനെപ്പറ്റി സന്തോഷിക്കുന്നു. യോഗ്യനായ ഒരു ഭരണാധികാരിയാണദ്ദേഹം.

മൂന്നാം പൗരൻ—പക്ഷെ ഈ മൈക്കൽ കാഷ്വോ—തുടക്കം കൂടെ നഷ്ടത്തെപ്പറ്റി ആശ്വാസപ്രദമായ വാർത്തയാണ് അയാൾ പറയുന്നതെങ്കിലും, അയാളുടെ മുഖത്തൊരു പ്രസാദം കാണുന്നില്ല; ഒമെല്ലോവിന് അപായമൊന്നും പറ്റാതിരിക്കട്ടെ എന്നയാൾ പ്രാർത്ഥിക്കുകയാണ്; വമ്പിച്ച കൊടുങ്കാറ്റിനിമിത്തമാണത്രേ അവർതമ്മിൽ പിരിയേണ്ടിവന്നത്.

മോണ്ടാനോ—ഈശ്വരൻ സഹായിച്ചിട്ട് അദ്ദേഹത്തിന് ഒന്നും പറ്റാതിരിക്കട്ടെ; ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴിൽ പ്രവൃത്തിയെടുത്തിട്ടുണ്ട്; ഒരു തികഞ്ഞ പോരാളിയെപ്പോലെ അദ്ദേഹത്തിനു നേതൃത്വം വഹിക്കാനറിയാം. വരു, നമുക്കു കടൽക്കരയിലേയ്ക്കു പോകാം. കരസ്സിലാക്കുന്ന കപ്പലൊന്നു കാണാം; എന്നുമാത്രമല്ല, ധീരനായ ഒമെല്ലോവിന്റെ വരവിനെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു, നീലാകാശവും കടൽപ്പരപ്പും തമ്മിൽ തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയാതായിത്തീരുമാറ് നമുക്കു കണ്ണയച്ചു കാത്തുനില്ക്കുകയും ചെയ്യാം.

മൂന്നാം പൗരൻ—വരു, നമുക്കങ്ങിനെ ചെയ്യാം; ഓരോ മിനട്ടം ഇനിയും കപ്പലുകളെത്തുമെന്നുള്ള പ്രതീക്ഷയുൾക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

(കാഷ്വോ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കാഷ്ട്യാ—ഒമെല്ലോവിനെ ഇത്രയും അഭിനന്ദിക്കുന്ന വീര പ്രസുവായ ഈ ഭീപിലെ ശൂരന്മാരോടു നന്ദിപറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. കാനിൽനിന്നും കടലിൽനിന്നും അദ്ദേഹത്തെ ദൈവംതന്നെ രക്ഷിക്കട്ടെ. കോരപിടിച്ച സമുദ്രത്തിൽവെച്ചാണ് അദ്ദേഹം എന്റെ കണ്ണിൽനിന്നു മറഞ്ഞത്.

മോൻസാറോ—അദ്ദേഹത്തിന്റെ കപ്പൽ നല്ലതുതന്നെ യല്ലേ?

കാഷ്ട്യാ—ഒന്നാത്തരം ഉറപ്പുള്ള മരംകൊണ്ടാണ് അതു നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. കപ്പിത്താൻ വളരെ പരിചയവും പ്രാപ്തിയുമുള്ള ഒരു പ്രാപ്തനാണ്. ആകപ്പാടെ അത്യാഹാരം കൊണ്ട്, ഏതു നിലയിലും, മൃതിയടയാനിടയില്ലാത്ത എന്റെ പ്രത്യേക അപായത്തിലാകാതെ രക്ഷപ്പെടാൻതന്നെയാണ് വഴി കാണുന്നത്.

[അണിയറയിൽ] 'കപ്പൽ, കപ്പൽ, കപ്പൽ!'

(നാലാം പൗരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കാഷ്ട്യാ—എന്താണൊരു ശബ്ദം?

നാലാം പൗരൻ—നഗരം വിജനമായിരിക്കുന്നു. ആളുകൾ അണിയണിയായ് കടലുരയിലൊത്തുകൂടി, 'കപ്പൽ, കപ്പൽ!' എന്ന് ആത്മവിചിക്ഷിക്കുകയാണ്.

കാഷ്ട്യാ—അത് ഒമെല്ലോവായിരിക്കുമെന്നുതന്നെയാണ് എന്റെ പ്രത്യേകയുടെ സങ്കല്പം.

(അണിയറയിൽ വെടിമുഴക്കം.)

രണ്ടാം പൗരൻ—അഭിവാദ്യവെടിയാണത്: വരുന്നവർ ബന്ധുക്കളാണെന്നു തീർച്ചപ്പെട്ടു.

കാഷ്ട്യാ—സർ, ഒന്നു പോയി ആരാണെത്തിയതെന്നതിന്റെ ശരിയായ വിവരം അറിഞ്ഞുവരാൻ അപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളട്ടേ.

രണ്ടാം പൗരൻ—ഞാൻ പോയിവരാം. [പോകുന്നു.]

മോൻസാറോ—അല്ല, നിങ്ങളുടെ നായകൻ കല്യാണം കഴിഞ്ഞു ആളാണോ?

കാഷ്ട്യാ—ഏറ്റവും കല്യാണമായ വിധത്തിൽ വണ്ണനയേയും പുറമ്പുറമായിക്കൊരുകുറിച്ചുള്ള കേരവിയേയും ബഹുദൂരം പിന്നിലാക്കുന്ന ഒരു കന്യകയേയാണ് അദ്ദേഹം സമ്പാദിച്ചിരിക്കുന്നത്. സ്തുതിപരായണങ്ങളായ കവിതൂലികകളുടെ അതിശയോ

കുതികളെക്കൂടി അവൾ അതിശയിക്കുന്നു; അനലംകൃതമായ നൈസർഗികാകാരംകൊണ്ടുമാത്രം ചിത്രകാരന്റെ മനോധർമ്മത്തെപ്പോലും അവൾ അവഗമമാക്കിത്തീർക്കും.

(രണ്ടാം പെൺ വീണ്ടും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

എന്താണ് വിശേഷം? ആരാണ് വന്നിരിക്കുന്നത്?

രണ്ടാം പെൺ—ഇയാൾ എന്ന് പേരായ ഒരാൾ—ഒഥല്ലോവിന്റെ ധ്വജപാലകൻ.

കാഷ്ട്യാ—ശുഭവും സന്തോഷപ്രദവുമായ അവിളംബനമാണ് അദ്ദേഹത്തെ അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നത്. കൊടുങ്കാറ്റുകൾ, ക്ഷോഭിച്ചയന്ന് തിരമാലകൾ, നിരപരാധങ്ങളായ കുപ്പലുകളെത്തുല്ക്കുന്ന് മുങ്ങിപ്പതിയിരിക്കുന്ന ചതിയന്മാരായ പുറം ദ്രവിച്ച പാറകളും അടിക്കുത്തുകൂടിയ മണലുകളും—ഇവയെല്ലാംതന്നെ തങ്ങളുടെ നൈസർഗികമായ സംഹാരസ്വഭാവമുപേക്ഷിച്ച്, ഒരു സൗന്ദര്യബോധം ഉള്ളിലുണർന്നുപോലെ, ദിവ്യയായ ഡെസ്ഡിമോണയെ അപായമില്ലാതെ കടന്നുപോയവാനനുവദിച്ചിരിക്കുന്നുവല്ലോ!

മോണ്ടാനോ—ആരാണ്വരും?

കാഷ്ട്യാ—ഞാനില്ലാത്ത പറഞ്ഞില്ലേ, നമ്മുടെ മഹാനായ നേതാവിന്റെയും നേതാവ്. ശുരനായ ഇയാൾവന്നേയാണ് അവളുടെ അകമ്പടിയ്ക്കു നിയോഗിച്ചിരുന്നത്. ഞങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നതിലും ഏഴ് ദിവസം മുമ്പേതന്നെ അവരിവിടെ എത്തിയിരിക്കുന്നു. സർവ്വശക്തനായ ജഗദീശ്വര, ഒഥല്ലോവിനെ രക്ഷിക്കുന്നു! അങ്ങയുടെ മഹത്തായ നിശ്ചയിതത്താൽത്തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കപ്പൽപ്പായകൾ നിറയുന്നു! തൽഫലമായി തന്റെ സമുന്നതമായ കുപ്പലോടുകൂടി അദ്ദേഹം എത്തിച്ചേന്ന് ഈ ഉൾക്കടലിനെ അനുഗ്രഹിക്കുകയും ഡെസ്ഡിമോണയുടെ ആശ്ശ്യത്തിൽ പ്രണയത്തിന്റെ പ്രാണവേഗങ്ങളെ ആസ്വദിക്കുകയും, നമ്മുടെ കെട്ടുപോയ ഉൾനദിയിലെ വീണ്ടും ജലപ്പിപ്പിയ്ക്കുകയും, സൈപ്രസ്സിലെല്ലായിടത്തും ആശ്വാസമെത്തിക്കുകയും ചെയ്യുമാറാകട്ടെ:—ഇതാ, നോക്കുവിൻ—

(ഡെസ്ഡിമോണ, എമിലിയ, ഇയാഗോ, റോസെറീഗോ, അനപരന്ദർ, എന്നിവർ പ്രവേശിക്കുന്നു)

കപ്പലിലെ അനാഥനിധി കരയുന്നതെത്തിരിക്കുന്നു. സൈപ്രസ് നിവാസികളേ, അവളെ നമസ്കരിക്കുവിൻ!—സുമംഗലി, ഞങ്ങൾ

ഉത്തരം ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. ഈശ്വരകാര്യം മുന്നിലും പിന്നിലും നാനാപശ്ചാത്താപം അവിടുത്തെ വലയം ചെയ്യട്ടെ!

ഡെസ് ഡിമോണ—ധീരനായ കാഷ്ടോ, ഞാൻ നന്ദി പറയുന്നു. നീ അവിടുത്തെ വിവരം വല്ലതും അറിയുമോ?

കാഷ്ടോ—അദ്ദേഹം എനിയും എത്തിയിട്ടില്ല. ക്ഷേമമായിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നും ഉടനെ ഇവിടെ എത്തിച്ചേരുന്നെന്നുമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ഞാനറിയുകയില്ല.

ഡെസ് ഡിമോണ—എനിട്ടും എനിക്കു മനസ്സമാധാനം കിട്ടുന്നില്ല. നിങ്ങൾ എങ്ങനെ തമ്മിൽ പിരിഞ്ഞു?

കാഷ്ടോ—ആകാശവും കടലും തമ്മിലുള്ള വമ്പിച്ച ശക്തി പരീക്ഷയാണ് ഞങ്ങളെ വേർപെടുത്തിയത്.—പക്ഷെ, ശ്രദ്ധിക്കൂ! അതാ, ഒരു കപ്പൽ എത്തിയിട്ടുണ്ട്.

(അണിയറയിൽ 'കപ്പൽ! കപ്പൽ!' എന്നുള്ള ആട്ടം വെടിമുഴക്കവും.)

രണ്ടാം പെൺ—അവർ നഗരത്തെ അഭിവാദ്യം ചെയ്യുകയാണ്. അവരും ബന്ധുക്കൾതന്നെ.

കാഷ്ടോ—പോയി വിവരമാണെന്ന് വരു—[രണ്ടാം പെൺ പോകുന്നു.] ഇയാൾ, നിങ്ങൾക്കു ഞാൻ സ്വാഗതം പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. [എമിലിയയോട്] ദേവി, അവിടേയ്ക്കു സ്വാഗതം. ഇയാൾ, ഞാൻ ആചാരത്തെ ഒരിത്തിരികൂടി വലിച്ചുനീട്ടുന്നതിൽ നിങ്ങൾ പരിഭവിക്കുകയില്ലല്ലോ—മര്യാദയെസ്സംബന്ധിച്ചുള്ള ഈ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ സാഹചര്യത്തിൽനിന്നു ജനിച്ച ശീലമാണ് എനിക്കു നവദിക്കുന്നത്. [എമിലിയയെ ചുംബിക്കുന്നു.]

ഇയാൾ—സർ, പലപ്പോഴും അവരും എനിക്കു സമ്മാനിക്കുന്ന വായിലെ നാവോളംതന്നെ നിങ്ങൾക്ക് അവളുടെ ചുണ്ടും സമ്മാനിക്കുകയാണെങ്കിൽ, നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടത്ര കിട്ടും.

ഡെസ് ഡിമോണ—അയ്യോ, അവർക്കു വാങ്ങില്ലതന്നെ.

ഇയാൾ—സത്യമായിട്ട്, കുറെ ഏറെയാണുള്ളത്. എനിക്ക് ഉറക്കം പറമ്പോളാക്കെ ഞാൻ അത് അനുഭവിക്കുന്നുണ്ട്. എന്റീശ്വര, അവിടുത്തെ മുമ്പാകെ ആയിട്ടല്ലേ? ഇപ്പോൾ അവർ നാവു നെഞ്ചിലേയ്ക്ക് അല്പം വലിച്ചു താഴ്ന്നു വിചാരംകൊണ്ടുമാത്രമേ എന്നെ ശ്ലോകാരിയെന്നുള്ളവെന്നും ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു.

എമിലിയ—എന്നെക്കുറിച്ചങ്ങിനെ പറയാൻ കാരണം നന്നെക്കുറവു.

ഇയാൾ—ഓ, മതി! നിങ്ങളൊക്കെ കാഴ്ചയ്ക്ക് കൌതുകമേറിയ ചിത്രങ്ങളാണ്, വിരുന്നുകാരുടെ മുമ്പാകെ വീണുകൊണ്ട്, അടുക്കളയിൽ കാട്ടുപൂച്ചകളുമാണ്; ദ്രോഹിയ്ക്കാണ് പുറപ്പെട്ടു പോയ നിങ്ങൾ യോഗിനികളും, ശുശ്രൂഷിപ്പിച്ചാൽ ചെയ്യാത്തതാണുമാണ്; ഗൃഹഭോലികൾ നിങ്ങൾക്കു കളിയാണെങ്കിൽ, കിടക്കയിൽ നിങ്ങൾ ഗൃഹിണികളാണ്.

ഡെസ്ഡിമോണ—ശ്രീ, അപവാദം പറയുന്നവനേ!

ഇയാൾ—ഇതു നേരല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഇലക്കുറുത്താണ്: നിങ്ങളൊക്കെ കിടക്കയിൽനിന്ന് എഴുന്നേല്ക്കുന്നതു കളിയുമാണു, കിടക്കുന്നതു പണിയെടുക്കാനുമാണ്.

എമിലിയ—എന്നെക്കുറിച്ചു് ഒരു പ്രശംസ ഞാൻ നിങ്ങളെക്കൊണ്ട് എഴുതിയില്ല.

ഇയാൾ—വേണ്ട, എന്നെക്കൊണ്ട് എഴുതിയല്ലേ, അതായിരിക്കും നല്ലത്.

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്നെ പ്രശംസിക്കുകയാണെങ്കിൽ നിങ്ങൾ എന്താണെഴുതുക?

ഇയാൾ—അയ്യോ, അവിടുത്തെന്ന്, അതിന്നു നിശ്ചിതവുമില്ല. കുറവും കുറവും കണ്ടുപിടിക്കുന്നതു കണ്ണുമാത്രമേ എന്നിരിക്കട്ടെ.

ഡെസ്ഡിമോണ—ഓ, അതു പോട്ടെ, പറയൂ!—ഒരാൾ തുറന്നുവെക്കുന്ന പോയിട്ടില്ലേ?

ഇയാൾ—ഉണ്ടമ്മേ, പോയിട്ടുണ്ട്.

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്റെ മനസ്സിൽ ഉന്മേഷം തീരേയില്ല; പക്ഷെ ഞാൻ വിപരീതഭാവം അഭിനയിച്ചു് എന്റെ വാസ്തവസ്ഥയെ വഞ്ചിക്കുകയാണ്—പറയൂ, നിങ്ങളെങ്ങിനെയാണ് എന്നെ പ്രശംസിക്കുക?

ഇയാൾ—ഞാൻ അതിനെക്കുറിച്ചാണു് അലോചിക്കുന്നതു്; പക്ഷെ വാസ്തവമായി എന്റെ തലച്ചോറിൽനിന്നു് ആശയങ്ങൾ, കമ്പിളിയിൽനിന്നു് കഞ്ഞിപ്പഴപോലെ, നന്നെപ്പണിപ്പെട്ടു വേർപെട്ടു കിടക്കുന്നതു്: പിടിച്ചുപറിച്ചാൽ തലച്ചോറിന്റെ ഒരു ശംകൂടി പറഞ്ഞുപോകും; പക്ഷെ എന്റെ കവിതാഗേനയ്ക്കു് ഇറുന്നോടു തുടങ്ങിപ്പോയി; ഇങ്ങിനെയാണ് അവളുടെ പ്രസംഗം.

(മാരകാക്ഷി)

സുന്ദരിയാണെങ്കിൽ, ബുദ്ധിയുണ്ടെങ്കിൽ,
സൗന്ദര്യം, ബുദ്ധി, യീ രണ്ടിൽ
ഒന്നുപയോഗത്തിനാണ്; തുകൊണ്ടല്ലോ
മറേതു കൈകാര്യം ചെയ്യും.

ഡെസ്ഡിമോണ—ഒന്നാന്നരം പ്രശംസ! കുറുത്തവളും സമ
ത്വമാണെങ്കിലോ?

ഇയാൾ—

(അന്നനട)

കുറുത്തവളെങ്കിൽ, സമത്വമെങ്കിൽ,
കുറുപ്പിനു ചേർന്ന വെളുപ്പു കണ്ടെത്തും.

ഡെസ്ഡിമോണ—പിന്നെപ്പിന്നെ അധികമായി മോശം.
എമിലിയ—സുന്ദരിയും വിസ്തരിച്ചുമാണെങ്കിൽ?
ഇയാൾ—

(മഞ്ജരി)

സുന്ദരിയ്ക്കിനോളം പറവിലാ വകുത്തം—
സന്തതിലാഭംതാൻ പറവകിലും!

ഡെസ്ഡിമോണ—കള്ളപ്പാപ്പിലെ വിസ്തരിച്ചുചരിപ്പി
യ്ക്കുവാൻ പറവിയ ചില പഴഞ്ചൻ തെരിച്ചൊല്ലുകയാണിവ.
പോട്ടെ വിരൂപയും വിസ്തരിച്ചുമാവട്ടെക്കുറിച്ച് എന്തു തുലാത്ത
പ്രശംസയാണ് നിങ്ങൾക്കു പറയാനാവാവുക?

ഇയാൾ—

(മഞ്ജരി)

എത്ര വിരൂപയും വിസ്തരിച്ചുമാവാലും,
ബുദ്ധിമതികളാം സുന്ദരിമാർ
നിച്ചേലും കാട്ടുന്ന പേക്കുത്തു കാട്ടാഞ്ഞൊ—
രച്ചിയെക്കാണുകില്ലെന്നു ചൊല്ലാം.

ഡെസ്ഡിമോണ—കഷ്ടം, അഗാധമായ അജ്ഞത! ഏറെ
വും നികൃഷ്ടമായതിനാണ് ഏറെവും കവിഞ്ഞ പ്രശംസ.
അതിരിയ്ക്കട്ടെ; യഥാർത്ഥമായ പ്രശംസയ്ക്കിരിക്കുന്ന ഒരുത്തമസ്രീ
യെ—തന്റെ ചാരിത്രത്തിന്റെ അധികാരശൗരവത്താൽ അസൂയ
യെക്കൂടി വെല്ലുവിളിക്കുന്ന സ്വഭാവഗുണത്തോടുകൂടിയ ഒരു
സ്രീയെ—നിങ്ങൾ എങ്ങിനെയാണ് സ്തുതിക്കുക?

രണ്ടാമങ്കം

ഇയാഗോ—

(കേക)

കാത്തയെന്നാലും ദുഷ്ടമില്ലാത്തോരും വാക്ചാതുര്യം
വേണ്ടുകിലുണ്ടെന്നാലും മന്ദഭാഷിണിയാരോരും;
വിത്തമുണ്ടെന്നാകിലും നാതിഭൂഷിതരാലോരും;
സാധുകാമയെന്നാലും, സംരമം ശീലിച്ചവരും;
രുഷ്ടയെന്നാലും, പകവീട്ടുവാൻ തഞ്ചംകാണുക,—
കററത്തെപ്പൊറുത്തു തൻക്രോധത്തെക്കുറുപ്പോരും;
കാഞ്ചനം മാറിക്കാചം കൊള്ളുവാൻനോക്കും മന—
ശ്ചാഞ്ചല്യം കലരാത്ത ബുദ്ധിശാലിനിയാരോരും;
ചിന്തിപ്പാറെല്ലായ്ക്കും സമത്വയെന്നാകിലും,
സ്വപാതത്തെയാരുനാളും പുറമേ കാട്ടാത്തവരും;
കാമകന്യാരേപ്പിന്നിൽക്കാണുകിലും, തിരിഞ്ഞൊന്നു
കണ്ണുനോക്കത്തോ;—ചിത്ത്വമംഗനയുണ്ടെന്നാകിൽ—
കൊള്ളുമാനുവാദം—

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്തിനാ?

ഇയാഗോ—

—ശുദ്ധവർക്കരെ പ്രസവിയ്ക്കാൻ,

കുളുഷാപ്പിലെക്കുറിക്കെഴുത്തു ശീലിപ്പാനും.

ഡെസ്ഡിമോണ—അയ്യയ്യോ, മഹാ ആഭാസവും കാലൊ
ടിഞ്ഞതുമായ കലാശം! എമിലിയേ, ഈ മനുഷ്യൻ നിന്റെ
ഭർത്താവുതന്നെയെങ്കിലും, ഇയാളിൽനിന്നു ഒന്നും പഠിച്ചുപോക
രുതേ! കാഷ്വോ, നീയെന്നു വിചാരിയ്ക്കുന്നു, ഇയാളൊരു കരുത്തം
കെട്ട തുമ്പില്ലാത്ത ഉപദേഷ്ടാവല്ലേ?

കാഷ്വോ—ഇയാൾ നാവിന്നു കോട്ടമില്ലാത്ത ഒരു മട്ടുകാര
നാണമ്മേ. ഒരു പണ്ഡിതനെന്നതിനേക്കാൾ ഒരു ഭടനെന്ന നീ
ലയ്ക്കു. ഇയാൾ അവിടുത്തെ ബഹുമാനമഹിയ്ക്കും.

ഇയാഗോ—[ആത്മഗതം] അവൻ അവളുടെ കൈ പിടിയ്ക്കു
ന്നുണ്ട്. ആ:—ഭേഷി! കാതിൽ മന്ത്രിയ്ക്കു! ഇത്ര നേരിയ ഒരു
വണ്ണാൻവല മതി എനിയ്ക്കു കാഷ്വോവെപ്പോലെ അത്ര വലിയ
'ഒരീച്ചയെക്കുടക്കാൻ. —, അവളെ നോക്കി പുഞ്ചിരി പൊഴി
ക്കു, ചെപ്പു! നിന്റെ ഈ കാക്കപിടിയിൽത്തന്നെ നിന്നെ
ഞാൻ മുക്കുകുത്തിവീഴും. നീ പറഞ്ഞതു നേരുതന്നെ; നിരാ

ക്ഷേപമായി, അങ്ങിനെതന്നെയാണുള്ളത്: നിന്റെ ഈ സൂത്രങ്ങൾ ഉപനായകന്റെ പദവിയിൽനിന്നു നിന്നെ രള്ളിപ്പറത്താക്കും. ഒരു കൊട്ടാരംസേവകനെപ്പോലെ, ഇത്രയധികം വ്രാഗശ്ശം നിന്റെ വിരലുകൾ ചുംബിച്ചു, ആചാരംചെയ്യാനുള്ള നിന്റെ പാടവം പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടിയിരുന്നില്ലെന്നു നിനക്കു അപ്പോൾത്തോന്നും. ബലേഭേഷ! ഒന്നാന്തരം ചുംബനം! അസ്സലാമാരം! പിന്നേയും നിന്റെ വിരലുകൾ പുണ്ടിന്മേൽത്തന്നെ! ആ വിരലുകൾ നിന്റെ കടൽമാല കഴുകാനുള്ള കഴലുകളാകുന്നതായിരുന്നു നിനക്കു നല്ലത്.

(അണിയറയിൽ ക്രമശൃംഖല)

[പ്രകാശം] കഥാശൃംഖല! അദ്വൈതത്തിന്റെ കാഹളമാണെന്നെനിക്കറിയാം.

കാഷ്ടം—വാസ്തവം.

ഡെസ്ഡിമോണ—നമുക്കവിടുത്തെക്കണ്ടതിരേല്ലാം.

കാഷ്ടം—ഇതാ അദ്വൈതം വരുന്നു!

(അനന്തരമാദ്വൈതം കഥാശൃംഖല പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കഥാശൃംഖല—ഹാ, എന്റെ ഓമനപ്പോരാളി!

ഡെസ്ഡിമോണ—പ്രാണനാഥ!

കഥാശൃംഖല—നിന്നെ ഇവിടെ എന്റെ കണ്മൂലാകെക്കാണ് വേദം: അവാച്യമായ സംതൃപ്തിയുടെകൂടെ അതുതന്നെ എന്നിയ്ക്കേണ്ടാകുന്നു. എന്റെ ആത്മാവിന്റെ ആനന്ദമേ! ഓരോ കൊടുങ്കാറ്റിനേറേയും പിറകെ ഇത്തരത്തിലുള്ള ശാന്തിയാണ് വരുന്നതെങ്കിൽ, മരണത്തെത്തന്നെ ഉണർത്തുന്നതുവരെ കാറ്റടിച്ചുകൊള്ളട്ടെ! ആഴിപ്പരപ്പിലുഴലുന്ന കപ്പൽ ഹിമാലയത്തോളമേയ്ക്കു അലമാലകളുടെ കൊടുമുടിയിലേയ്ക്കു കയറി സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു പാതാളത്തോളമുള്ള അഗാധതയിലേയ്ക്കു കടന്നുവരുന്നു വീണുകൊള്ളട്ടെ! ഈ മഹത്തരതയിലാണ് മരണമടയുന്നതെങ്കിൽ, അത് ആനന്ദത്തിന്റെ പരമകാഷ്ടയായിരിയ്ക്കും; കാരണം, അനിശ്ചിതമായ ഭാവത്തിൽ ഇതുപോലെയുള്ള ഒരു പരമാനന്ദം ഉതിരെത്തുടന്നു വരാതിരുന്നേക്കാമെന്നു ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു; അതു കേവലവും പരിപൂർണ്ണവുമായ സംതൃപ്തിയാണ് എന്റെ ആത്മാവിന് അനുഭവിയ്ക്കുന്നത്.

ഡെസ്ഡിമോണ—നമ്മുടെ അനുരാഗവും സന്തോഷാനന്ദം തികച്ചും നാം ചെയ്യുന്നതും വെളിച്ചവരുന്നതൊഴിച്ചു മറ്റൊരു

പരിണാമത്തെ ദൈവം അനുവദിക്കുന്നില്ലല്ലോ!

ഒഥെല്ലോ—കൃപാലോലുപങ്ങളായ ഐശ്വര്യശക്തികളേ, 'തഥാസ്തു'വെന്നു് അനുഗ്രഹിക്കൂവിൻ! ഈ സംതൃപ്തിയെ എനിക്കു മതിയാകുവാളും വണ്ണിക്കൂവാൻ വരൂ. [മാറത്തു കൈവെച്ചുകൊണ്ട്] അത് എന്തെങ്കിലും ഉപദേശങ്ങളായിത്തീർന്നു. അതിരുകവിഞ്ഞതാണ് ഈ സന്തോഷം. നമ്മുടെ ഹൃദയങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ഏറ്റവും വമ്പിച്ച പിണക്കങ്ങൾ [ഡെസ്ഡിമോണയെ ചുംബിച്ചുകൊണ്ട്] ഇതും, ഇതും, മാത്രമായിത്തീർന്നു!

ഇയാഗോ—[ആത്മഗതം] ഓ! നല്ല സ്വപ്നമുണ്ടായിരിക്കട്ടെല്ലോ. പക്ഷെ, ഞാൻ ഞാനാണെങ്കിൽ, ഈ പ്രണയവിണയുടെ കമ്പികൾ അയച്ചുവിടുന്നുണ്ട്.

ഒഥെല്ലോ—വത്ര, നമുക്കു് അരമനയിലേയ്ക്കു പോകാം—സ്നേഹിതരേ, വിവരമറിയാതെ: നമ്മുടെ യുദ്ധമവസാനിച്ചിരിക്കുന്നു; തൂക്കികൾ മുങ്ങിമരിച്ചു. ഈ ദുഃഖമുള്ള എന്റെ പഴയ പരിചയക്കാരെക്കൊക്കെ ക്ഷേമമെന്നേയല്ലേ?—തങ്കം, ഇവിടുത്തുകാർ നിന്നെ സന്തോഷം സ്വീകരിക്കുന്നു; എന്നോട് അവർ വളരെ മമത കാണിച്ചുവരുന്നു. ഓമന, ഞാൻ പ്രാകൃതത്തിൽ എന്തൊക്കെയോ പറഞ്ഞുപോകുന്നുണ്ട്. എന്റെ അടുത്ത സന്തോഷത്തിൽ ഞാൻ എല്ലാം വിസ്മയിക്കുകയാണ്.—ഇയാഗോ, ദയവെച്ചു കടലുരയിലോളം ഒന്നു പോയി എന്റെ സാമ്രാജ്യം ഇറക്കിവെപ്പിയ്ക്കൂ. കപ്പിത്താനെ നിന്റെകൂടെ കോട്ടയിലേയ്ക്കു കൂട്ടിക്കൊല്ലൂ. അദ്ദേഹം നല്ല ഒരാളാണ്; അദ്ദേഹത്തിന്റെ യോഗ്യത ബഹുമാനമായിരിക്കുന്നു—വത്ര, ഡെസ്ഡിമോണേ, സൈപ്രസിൽവെച്ചുള്ള ഈ സമാഗമത്തെ ഒരു തവണ കൂടി ഞാൻ അഭിനന്ദിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

(ഒഥെല്ലോയും, ഡെസ്ഡിമോണയും, ഇയാഗോ റോഡെറിഗോ എന്നിവരൊഴികെ മറ്റുള്ളവരും പോകുന്നു.)

ഇയാഗോ—കുറച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ നീ തുറമുഖത്തുവെച്ചു് എന്നൊക്കണമെന്നു. ഇങ്ങോട്ടുള്ള വത്ര: തനിക്കു വല്ല ചുണയുമുണ്ടെങ്കിൽ—അനുരാഗത്തിൽപ്പെട്ടാൽ വഷളന്മാരുടെ സ്വഭാവത്തിൽപ്പെട്ടി പതിവിൽക്കവിഞ്ഞ ഒരാണെന്നു വന്നുചേരുമെന്നാണ് കേൾവി—ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കൂ. ഇന്നു രാത്രി കാഴ്ചയാണു് നഗരപാദാവിന്റെ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതു്.—ഒന്നാമതു, ഞാൻ നിന്നോട് ഒരു സംഗതി പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ:

ഡെസ്ഡിമോണ അവനെ ശരിയ്ക്ക സ്നേഹിക്കാൻ തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

റോഡെറിഗോ—അവനേയോ? ഏയ്, അതുണ്ടാവാത്തതാണ്.

ഇയാൾ—നിന്റെ വിരൽ, ഓ, ഇങ്ങിനെ വെച്ചോളൂ, മിണ്ടിപ്പോകരുത്! എന്നിട്ടു പറയുന്നതു കേൾക്കൂ: അവളുടെ മുമ്പാകെ രാജൻ വീര്യപരാക്രമങ്ങൾ വർണ്ണിച്ചതിന്നു—നട്ടാൽ പൊടിയില്ലാത്ത പച്ചക്കളവുകൾ അവളോടു പറഞ്ഞതിന്നു—എന്ത് എടുത്തുമാട്ടത്തോടുകൂടിയാണ് ഈ ഭൂമിയിലെ അവൾ സ്നേഹിച്ചതെന്ന് ആലോചിക്കൂ. അങ്ങിനെതന്നെ ചിലപ്പോഴൊരിക്കലിടത്തു നിന്നു അവൾ അവനെ എപ്പോഴും സ്നേഹിക്കുമെന്നാണോ റാഡിമോണിയുടെ വിചാരമുണ്ടായിരുന്നത്? വിചേകപുണ്യമായ നിന്റെ ഹൃദയം അതു മാത്രം വിശ്വസിച്ചുപോകരുത്. അവളുടെ കണ്ണിന്നു ഉണർന്നിട്ടുള്ളതല്ല; എന്തൊരു സുന്ദരിയാണ് ഈ ചെറുപ്പക്കുട്ടിയെപ്പോലെ അവൾക്കുണ്ടാവുക? ആദ്യത്തെ കാമകേളിയിൽ അവളുടെ ചോരഞ്ഞിളപ്പൊന്നാറിയാൽ, അതിനെ പിന്നെയും ചൂടുപിടിപ്പിക്കാൻ—മനംമടുപ്പിനു വീണ്ടും പുത്തനായി ഒരു രുചികൊടുപ്പാൻ—മുഖത്തിനൊരു മൊഞ്ചും, പ്രായത്തിലും, പെരുമാറ്റത്തിലും, സൗന്ദര്യത്തിലും ഒരു പൊരുത്തവും കൂടിയേ കഴിയൂ. ഇപ്പോഴൊന്നുകേൾക്കൂ ഭൂമിയിൽ നന്നെക്കമ്മിയാണുതാനും. ഈവക അത്യാവശ്യങ്ങളായ ഇഷ്ടോപകരണങ്ങളുടെ അഭാവത്തിൽ അവളുടെ പരിമുഖമായ മൃഗാഭാവം താൻ വെച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും എന്ന ഒരു ബോധമുണ്ടായിരുന്നില്ല; അതിന്നു ഓക്കാനം വന്നു തുടങ്ങും; ഈ ഭൂമിയിലെ അതു വെറുക്കുകയും, അകറ്റുകയും ചെയ്യും. പ്രകൃതിതന്നെ ഇക്കാര്യത്തിൽ അവൾക്കു വഴികാട്ടിക്കൊടുക്കും; മറ്റൊരാളെത്തന്നെ മാറ്റിയെടുപ്പാൻ അവളെ നിബ്ബന്ധിക്കുകയും ചെയ്യും. എങ്കിലും ഇത്രയും അനുവദിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ—ഇതെത്രയോ വിശദവും അനിഷ്ടധൃവമായ സ്ഥിതിയാണേ—കാഷ്ടാവിനെപ്പോലെ ഈ ഭാഗ്യമനുഭവിക്കാൻ ഇത്ര സൗകര്യവും, തത്ത്വമുള്ള ആരും വേറെ ആരാണുള്ളത്? ഉള്ളിലൊളിച്ചുപൊത്തിയതും, മൃഗീയവുമായ രാജൻ കാമത്തിന്റെ നിബ്ബന്ധാധിപത്യത്തിനാവശ്യമുള്ളിടത്തോളം മര്യാദയും ധർമ്മപരതവും പുറമേയ്ക്കു കാണിക്കുക എന്നതിൽക്കവിഞ്ഞു മനസ്സാക്ഷിയുടെ പ്രവർത്തനമില്ലാത്ത, ചപലസ്വഭാവത്തോടുകൂടിയ ഈ കാപട്യക്കാരനൊഴിച്ചു വേറെ

ആരുണ്ടു? ആരുമില്ല; ഒരുത്തനുമില്ല! വഴുതിച്ചാടുന്ന, കൌശലക്കാരനായ ഒരു കള്ളപ്പള്ളി: യഥാർത്ഥസൗകര്യം എത്തിച്ചേർന്നില്ലെങ്കിൽ തനിയ്ക്കുവേണ്ടി എത്രയെങ്കിലും കള്ളസ്സൈന്യങ്ങൾ സുത്രത്തിൽ സൂചിപ്പിക്കുവാൻമാത്രം കാഴ്ചയുള്ള ഒരു തത്ത്വംനോക്കി; കള്ളജാമി! പോരെങ്കിൽ, ആ കള്ളൻ സുഭഗനാണ്; ചെറുപ്പക്കാരനാണ്; ബുദ്ധിയില്ലാത്ത, തെക്കും വടക്കും തിരിയാത്ത പച്ചപ്പൊങ്ങുകിടകൾ കണ്ടു ഭ്രമിക്കുന്ന എല്ലാ എണ്ണങ്ങളും തികഞ്ഞവനുമാണ്: ഹലാക്കുപിടിച്ച ഒരു തികഞ്ഞ പെരുമാളാമി; പെണ്ണിന്റെ കണ്ണ് അവനെ കാണുപിടിക്കുകയും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞു.

റോഡറിഗോ—എനിക്ക് അത് അവളെപ്പറ്റി വിശ്വസിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല; ഏറ്റവും ദിവ്യമായ ചാരിത്രത്തോടു കൂടിയവളാണവൾ.

ഇയാൾ—ദിവ്യമായ മരമറിഞ്ഞാണ്! മുന്നിരിക്കാൻ നിന്നുതന്നെയാണ് അവൾ കൂടിക്കൂടുന്ന വീഞ്ഞും ഉണ്ടാക്കുന്നതും: അവളിൽ വല്ല ദിവ്യതയും ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ അവൾ ആ മുന്നിനെ സ്നേഹിക്കുമായിരുന്നോ? ദിവ്യമായ ഉലക്കപ്പിണ്ണാക്കു! അവൾ അവന്റെ കൈ തലോടിക്കളിക്കുന്നതു താൻ കണ്ടില്ലേ? അതു നോക്കിയിരുന്നോ?

റോഡറിഗോ—അതു ഞാൻ കണ്ടു; പക്ഷെ അതു വെറും ആചാരമാത്രമല്ലേ?

ഇയാൾ—ഈ കണ്ണാണേ, പുലയാടിത്തം. ഭോഗേച്ഛയുടേയും നീചവിചാരങ്ങളുടേയും ചരിത്രത്തിന്റെ ഒരു വിഷയ സൂചി, നിഗൂഢമായ ഒരു നാമ്പി. അവരുടെ നിശ്വാസങ്ങൾ പരസ്പരം ആലിംഗനം ചെയ്യുമാണ് അത്ര അടുത്തായിരുന്നു അവരുടെ ചുണ്ടുകൾ. ചരിച്ചിനകം, റോഡറിഗോ: അന്യോന്യമുള്ള ഈ അടുപ്പങ്ങൾ വഴിതെളിയിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നാലെ എത്തുകയായി വല്ല മൂപ്പർ, പ്രധാനമന്ത്രി, ക്രിയാരൂപമായ പരിസമാപ്തി: ഓഫ്!—പക്ഷെ, ചങ്ങാതി, താൻ ഞാൻ പറയുമ്പോലെ ചെയ്യും: വെനിസ്സിൽനിന്നു ഞാനാണ് രന്നെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നത്. താൻ ഇന്നു രാത്രി പാറാവിനെത്തിക്കോളൂ. അവിടെ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നു ഞാൻ പിന്നീട് പറയും. കാഷ്വോ നിന്നെ അറിയുകയില്ല:—വളരെ ദൂരത്തല്ലാത്ത ഞാനവിടെ ഉണ്ടായിരിക്കും: കാഷ്വോവിനെ ശ്രദ്ധിപ്പിപ്പിക്കാൻ എന്തെങ്കിലും കാരണമുണ്ടാകും—ഒന്നുകിൽ ഉറക്കസ്സംസാരി

ച്ചിട്ട് അല്ലെങ്കിൽ അനുസരണക്കേടു കാണിച്ചിട്ട്: അതുമല്ലെങ്കിൽ, തല്ലാലസ്ഥിതിയ്ക്ക് അതിലും പഠിയ മറ്റൊന്നെങ്കിലും മാഗ്നം തന്റെ ഇഷ്ടപോലെ സ്വീകരിച്ചോട്ടു.

റോഡെറിഗോ—ശരി.

ഇയാഗോ—അവനൊരു സാഹസിയും മൃക്കത്തരിശമുള്ളവനാണ്. ഒരു സമയം നിന്നെ അടിച്ചോടിയിരുന്നതന്നെ മതി: അങ്ങിനെ വല്ലതും ചെയ്യാൻതക്കവണ്ണം അവനെ ശുശ്രൂഷിപ്പിച്ചോ. ആ ഒരു സംഭവത്തിൽനിന്ന് ഈ സൈപ്രസ്സുകാരെക്കുറിച്ചായി ഒരു ലഘു ഞാൻ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കും. ഈ കാഷ്യോവിനെ ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്നു പിരിച്ചയച്ചല്ലാതെ അവരുടെ കോപം ശമിപ്പിക്കുകയുമില്ല. അതിലൂടെ നിന്റെ ആഗ്രഹം സാധിപ്പിക്കാൻ ഞാൻ കണ്ടുപിടിയ്ക്കുന്ന മാഗ്നം അതിനൊരു കറുക്കുവഴിയായിരും; അതോടുകൂടി, അതുള്ള കാലത്തോളം ശുഭപ്രാപ്തിയെസ്സംബാധിച്ചുള്ള പ്രതീക്ഷയ്ക്കു വഴികൊടുക്കാത്ത ഒരു പ്രതിബന്ധം നീക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും.

റോഡെറിഗോ—വല്ലൊരു തത്വവും കിട്ടിയെങ്കിൽ ഞാനിതു ചെയ്യും.

ഇയാഗോ—ഞാനാണ് നിന്റെ ഉറപ്പ്. കുറച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ കോട്ടപ്പറമ്പിലേയ്ക്കു വാ: എനിക്ക് അവന്റെ സാമാനങ്ങൾ കരയ്ക്കിറക്കാനുണ്ട്. എന്നാൽ പറഞ്ഞപോലെ.

റോഡെറിഗോ—പിന്നെക്കാണ്. [പോകുന്നു.]

ഇയാഗോ—കാഷ്യോ അവളെ സ്നേഹിയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്നുതന്നെയാണ് എന്റെ ഉത്തമവിശ്വാസം; അവൾ അവനെ സ്നേഹിയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്നതു സംഭാഷ്യമാണ്, ഏറ്റവും വിശ്വാസ്യവുമാണ്. ഈ മൂർ—എനിക്ക് വന്നെ കണ്ടുകൂടെങ്കിലും—പ്രണയസ്നേഹവും, ഹൃദയസമുന്നതിയും ഒത്തുചേർന്നു സ്വഭാവത്തോടുകൂടിയവനാണ്; അവൻ ഡെസ് ഡിമോണയ്ക്കു പ്രിയതമനായ ഒരു ഭർത്താവായിരുന്നെന്നുതന്നെ ഞാനുറപ്പിക്കുന്നു. വാസ്തവം പറയുകയാണെങ്കിൽ, ഞാനും അവളെ സ്നേഹിയ്ക്കുന്നുണ്ട്; വെറും ഭോഗേഷ്ടകൊണ്ടല്ല—ഒരുപക്ഷെ അത്രത്തോളമുള്ള അപരാധത്തിനും എനിക്ക് ഉത്തരവാദിത്വമുണ്ടാകാനും മതി—എന്നാൽ അതിലൊരംശം പ്രതികാരേഷ്ടയാണുള്ളത്. ഈ അതികാമിയായ മൂർ എന്റെ സ്ഥാനത്തു ചാടിവീണിട്ടുണ്ടെന്നുതന്നെ ഞാൻ ശങ്കിയ്ക്കുന്നു: ആ വിചാരം വിഷമയമായ ധാതുവ്യംപോലെ എന്റെ ഉള്ളു കരണ്ടെടുക്കുന്നുണ്ട്;

ഭാര്യയ്ക്കു പകരം ഭാര്യ: അവനുമായി ഒപ്പത്തിനൊപ്പമായാലല്ലാതെ എന്റെ ആത്മാവു തൃപ്തിപ്പെടുകയുമില്ല; അതു സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ, വിവേകത്തിനു പിന്നീടു പരിഹരിപ്പാനാകാത്തവിധത്തിൽ അത്ര ശക്തിമത്തായ ഒരു ശക്ത അവന്റെ ഭാര്യയെപ്പറ്റി ഞാൻ മുറിന്റെ മനസ്സിൽ അങ്കുരിപ്പിക്കും. ഇക്കാര്യം നിവർത്തിയെന്നതിന്നു, അതിന്റെ എടുത്തുമാട്ടം ഒതുക്കുവാൻ ഞാൻ കഴുത്തിൽ കയറിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്നു! ഈ വെനീസ്സിലെ ചൊക്ലിപ്പട്ടി അതിലിടയ്ക്കു് ഇളകിപ്പാഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിൽ, നമ്മുടെ മൈക്കൽ കാഷ്വോവിനെ ഞാൻ ഊരയ്ക്കു ചവിട്ടിവീഴ്ത്തും. മൂറോട് അവനെപ്പറ്റി അങ്ങേ അററത്തോളമുള്ള പച്ചനൂതനെ പറയേണ്ടിവരും. ഈ കാഷ്വോവും രാത്രി എണെപ്പറ്റിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് എനിക്ക് ബലമായ ശങ്കയുണ്ട്. മൂറിനെ അങ്ങിനെ കഴുതക്കോലം കെട്ടിയ്ക്കുകയും, അവന്ന് ഏതാണ്ടു ഭ്രാന്തു പിടിയ്ക്കുവോളം അവന്റെ ഗാഢതയ്ക്കും മനസ്സമാധാനത്തിനും എതിരായി പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനു പകരമായി അവനെക്കൊണ്ടു ഞാൻ എന്നോടു നന്ദി പറയിയ്ക്കും; അവന്റെ സ്നേഹം ഞാൻ സമ്പാദിയ്ക്കും; അവനെക്കൊണ്ടു് എനിയ്ക്കു പ്രതാപകാരം ചെയ്തില്ല കൂടിച്ചെയ്യും. അതൊക്കെ [നെററിയ്ക്കുന്നേരെ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ടു്] ഇവിടെയുണ്ട്; പക്ഷെ ആകപ്പാടെ ഒരു കഴുപ്പത്തിലാണുള്ളതു്. ചരിയുടെ മുഖം പ്രവർത്തനവേളയിലല്ലാതെ വെളിച്ചത്താവുകയില്ലല്ലോ.

(പോകുന്നു)

- 1 1922-ലെ ക്വാട്ടോപ്പതിപ്പിൽ ഇവിടെ 'crush' എന്ന പദമാണു് കാണപ്പെടുന്നത്. ഫോളിയോ പാഠം 'trace' എന്നാണ്. ഡോക്ടർ ഫർണെസ്, ഫാളിവെൽ മുതലായ അനേകം പ്രശസ്തവ്യാഖ്യാതാക്കന്മാർ 'പിന്തുടരുക' എന്നർത്ഥമുള്ള ഫോളിയോപാഠത്തെ സ്വീകരിച്ചു് അതിനെ ഒരു വിധത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിച്ചൊഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'ഞെരിയ്ക്കുക, ചതയ്ക്കുക, ഉടയ്ക്കുക, പൊട്ടിയ്ക്കുക പിഴിഞ്ഞു പിണ്ടിയാക്കുക' എന്നൊക്കെ അർത്ഥം കല്പിയ്ക്കാവുന്ന ക്വാട്ടോപാഠത്തിനും പല പണ്ഡിതന്മാരുടേയും അനവാദം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ ഷേക്സ്പിയർ പ്രയോഗിച്ച പദം 'കഴുത്തിൽ കയറിപ്പിടിയ്ക്കുക' എന്നർത്ഥമുള്ള 'trash' ആയിരിയ്ക്കണമെന്നുള്ള അനുമാനത്തിന്നു് ഉപോദ്ബലകമായി സ്ലവൻസ് അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള അനിഷേധ്യങ്ങളായ ന്യായങ്ങൾ അതിന്റെ അംഗീകരണത്തെ തികച്ചും സാധൂകരിയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം.

രംഗം 2

(നിരന്തരം ഒരു ഘോഷം കേൾക്കുന്നു. അയാളുടെ പിന്നിൽ ഏതാനും നഗരവാസികളും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഘോഷം—തൃക്കിയുടെ പടവള്ളങ്ങൾ മുഴുവൻ നശിച്ചു പോയെന്നു് ഇപ്പോൾ കിട്ടിയ ഒരു വാർത്തയെ ആസ്പദിച്ചു്, ഓരോ പൗരനും ഈ വിജയത്തെ ആഘോഷിക്കേണ്ടതാണെന്നു മഹായനം രണശൂരനായ നമ്മുടെ നേതാവു്, ഒഥല്ലോ, താല്പര്യപ്പെടുന്നു. നൃത്തം ചെയ്യുക, ഉത്സവാഹ്നികൾ ജ്വലിപ്പിക്കുക—ഇങ്ങിനെ ഓരോരുത്തർക്കും ഇഷ്ടപ്പെട്ട തമാശകളിലും, റിനോടങ്ങളിലുമാവശ്യം വെച്ച് എപ്പോഴെന്നതാണു് നമ്മുടെ കർമ്മം. ഈ വാർത്തയുടെ ആഗമനത്തിന്നു പുറമേ, ഇന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപാഹാരഘോഷം കൂടിയുണ്ടു്—ഇത്രയും വിജയരംഗത്തുവാനായി അദ്ദേഹം ആജ്ഞാപിച്ചിരിക്കുന്നു. കോട്ടയിലെ അഗ്രശാലകളെല്ലാം തുറന്നിരിക്കുകയാണു്; ഈ വൈകുന്നേരം അഞ്ചുമണിമുതൽ രാത്രി പതിനൊന്നു മണിയടിക്കുന്നതുവരെയും പുണ്യമായ ഉത്സവഘോഷസ്വാതന്ത്ര്യം നൽകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സൈപ്രസ് ദ്വീപിനേയും, മഹാനായ ഒഥല്ലോവിനേയും ദൈവം രക്ഷിക്കട്ടെ!

(പോകുന്നു)

രംഗം 3

(കോട്ടയിൽ ഒരു മുറി. ഒഥല്ലോ, ഡെസ് ഡിമോണ, കാഷ്യോ, പരിചാരകന്മാർ എന്നിവർ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഒഥല്ലോ—മൈക്കൽ, ഇന്നു രാത്രി പാറാവിന്റെ കാര്യം നീ നോക്കണം. തന്റെ ടംബിട്ടു കളിക്കുന്നിടവരുത്താത്തവിധത്തിലുള്ള ആദരണീയമായ സംയമം നമ്മുടെ നമ്മെത്തന്നെ അഭ്യസിക്കുക.

കാഷ്യോ—എന്താക്കെയൊണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഇയാൾക്കുവേണ്ടി നിദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ടു്. പക്ഷെ, അതിന്നുപുറമേ, ഞാൻതന്നെ ഇക്കാര്യത്തിൽ ആലോചിപ്പിപ്പിക്കണം.

ഒഥല്ലോ—ഇയാൾക്കു എന്താവും ന്യായസ്ഥനാണു്. മൈക്കൽ, എന്നാലങ്ങിനെയാകട്ടെ. നാളെ കഴിയുന്നത്ര നേരത്തെ എന്തെങ്കിലും കാര്യം; എന്തിനും നിന്നോടു ചിലതു പറയാനുണ്ടു്—[ഡെസ് ഡിമോണയോടു്] ഓമനേ, വരൂ. ശ്രമസാധിതമായ

തിന്റെ ഫലം വരാനിരിക്കുന്നതല്ല; നമ്മുടെ ലാഭാനുഭവം ഇനിയും ബാക്കിയാണ്—ശ്രമേന്മ.

(ഒമെല്ലോയും, ഡെസ്ഡിനോണയും, 'പരിവാരകനാഥം' പോകുന്നു.
ഇയാൾ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കാഷ്ട്യാ—ഇയാൾ, സ്വാഗതം! നമുക്കു പാറാവിനു പോകണം.

ഇയാൾ—നില്ലിൻ, സർ, സമയമായിട്ടില്ല; ഇനിയും പത്തു മണിയായിട്ടില്ലല്ലോ. തന്റെ ഡെസ്ഡിനോണുവെച്ചുള്ള പ്രണയംകൊണ്ടാണ് മുപ്പർ നമ്മെ ഇത്ര നേർത്ത പുറത്തേയ്ക്കു തള്ളിയത്; അതിന്നു നമ്മൾക്കു് അദ്ദേഹത്തെ കാരപ്പെടുത്താൻ പാടില്ലതാനും. ഇത്രയായിട്ടും ഒരു രാത്രിപോലും അദ്ദേഹം അവയോടു കൂടി സുഖമനുഭവിച്ചിട്ടില്ല; അവയോ, ദേവോപദേശ്യന്മാരായവരും.

കാഷ്ട്യാ—ഏറ്റവും ഉൽകൃഷ്ടനായ ഒരു വനിതാരതാമാണവൾ.*

ഇയാൾ—കളിയിലും വളരെ ഉത്സാഹമുള്ളവളാണെന്നതിനെക്കുറിച്ച് എനിക്കു യാതൊരു സന്ദേഹവുമില്ല.

കാഷ്ട്യാ—തീർച്ചയായും പ്രതിനവനും, സുകുമാരവുമായ ഒരു സ്ത്രീയെന്നുമാണത്.

ഇയാൾ—എന്തൊരു കണ്ണാണ് അവളുടെ കണ്ണ്! ഇളകിയ കമഞ്ഞ കാര്യം നേരെയാക്കാമെന്നു സമാധാനിപ്പിക്കുന്ന ഒരു കാമളധപനി അവയിൽനിന്നു ചുടങ്ങുന്നുണ്ടെന്നിരിക്കു തോന്നുന്നു.

കാഷ്ട്യാ—ആകർഷകമായ കണ്ണ്; എങ്കിലും, ചാരിത്രസുപകമാണെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം.

ഇയാൾ—അവൾ സംസാരിക്കുമ്പോഴോ? അതു കാമത്തിനുള്ള ഒരു കൊമ്പുവിളിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ലേ?

കാഷ്ട്യാ—സംശയമില്ല, അനന്തമതമെന്നുമാണവൾ.

ഇയാൾ—, അവരുടെ കിടപ്പിന്നു് ആനന്ദോപലബ്ധിയുണ്ടാകട്ടെ! വത്ര, ലഫ്ടനന്റ്, എന്റെ കൈവശം ഒരു പാത്രം വീഞ്ഞിരിപ്പുണ്ട്; ഗ്യാമളനായ ഒമെല്ലോവിന്റെ ആരോഗ്യത്തെ ഉദ്ദേശിച്ച് അല്പമൊന്നുവ്യാസവാസവാദനത്തിന്നു വെമ്പുന്ന സൈപ്പ്രസിയിലെ ഒരു കൂട്ടം നേരമ്പോക്കുകാർ പുറത്തുണ്ട്.

കാഷ്ട്യാ—വേണ്ട, ഇയാൾ, ഇന്നു രാത്രി വയ: കൂടി താങ്ങാൻ തീരെ ശക്തിയില്ലാത്ത ഒരു നിദാഗ്ധം പിടിച്ചു തലയോ

റാൻ എനിക്കുള്ളത്: നാട്ടുമാറ്റം മറ്റൊരുകിലും തരത്തിലുള്ള ഒരു സല്ലാസസമ്പ്രദായം കണ്ടുപിടിച്ചാൽ കൊള്ളാമായിരുന്നു എന്നുകൂടി ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ട്.

ഇയാൾ—അവരെക്കൊണ്ട് നമ്മുടെ കള്ളിയിലുള്ളവർതന്നെയാണ്; ഒരൊറ്റക്കോപ്പ മതി: പിന്നെ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഞാൻ കൂടിപ്പോളാം.

കാഷ്ടം—ഇന്ന് രാത്രി ഞാൻ ഒരൊറ്റ കോപ്പയേ കൂടിപ്പിടുമു; അതുതന്നെ, വളരെ സൂക്ഷിച്ചു വെള്ളംകൂടി ശക്തി കുറച്ചതായിരുന്നു; എന്നിട്ടുകൂടി [മുഖത്തിനനേരെ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ടു] "ഇത് ഇവിടെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്ത മാറ്റം നോക്കൂ. എന്റെ കാലക്കേടിന് എന്റെ കടന്നുപിടിച്ച ഒരു മാപല്യമാണിത്"; എന്റെ ദൈവത്തെ ഇതിലുമധികം പരീക്ഷിക്കുവാൻ എനിക്കു ധൈര്യം മതിയാകുന്നില്ല.

ഇയാൾ—എന്താ, ഹേ, ഇതൊരു സമ്പ്രദായമല്ലേ? നമ്മുടെ പത്താതിരമാണ് അത് കൂടിയേ കഴിയൂ എന്നുണ്ടാവാം.

കാഷ്ടം—അവരെവിടെ?

ഇയാൾ—ഇതാ, വായില്ലേ? ഒന്നവരെവിടെ വിട്ടിപ്പോയി.

കാഷ്ടം—അങ്ങനെയൊക്കെ; പക്ഷെ എനിക്കു തീർപ്പില്ല. [ചോദ്യം]

ഇയാൾ—ഒരൊറ്റക്കോപ്പകൂടി അവനെക്കൊണ്ട് അകത്താക്കിയാൽ എനിക്കു കഴിഞ്ഞാൽ മതി; അവൻ ഇപ്പോൾ കഴിപ്പിച്ചുള്ളതോടൊന്നിച്ച് അതുകൂടിയാൽ, കൊച്ചമ്മ പോരുന്ന പട്ടിയെപ്പോലെ അവൻ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതൊക്കെ കേൾച്ചു മാടിത്തുടങ്ങും. കാമംകൊണ്ട് അകശ്ശീല വെളിച്ചായതുപോലെ, ഉള്ളും മറിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന നമ്മുടെ ആ പരമ്പരവർക്കും, റോഡിനോട്, ഡെസ് ഡിമോണിയ്ക്ക് ആരോഗ്യശാസ്ത്രം ചെല്ലുകൊണ്ടു പാത്രത്തിന്റെ അടി കാണുന്നതുവരെ പലവരുമേ അങ്ങനെയൊക്കെയായിരുന്നു; അവനിന്നു പാഠംപിടിക്കണം; സൈപ്രസ്സിലെ മൂന്നു ചെറുപ്പക്കാർ—തങ്ങളുടെ അഭിമാനത്തെ വേറെത്തന്നെ നിർത്തി, അതിനെ സൂക്ഷിച്ചു കാക്കുന്ന അഭിമാനത്തോടും പ്രസരിപ്പുകാരായ മൂന്നു പുരുഷികളെ പോരിൽ പേരെടുത്ത ഈ ദ്വീപിന്റെ സാക്ഷാൽ സാരാംശങ്ങളെ—അവരേയും ഞാൻ വക്കോളം നിറഞ്ഞു വഴിഞ്ഞു കോപ്പുകൾകൊണ്ടു തലയ്ക്കു ചാലുപിടിപ്പിച്ചു വിട്ടി

ട്ടുണ്ട്. പാറാവിന്നു ഇന്നു അവരുണ്ട്. ഈ കുടിയന്മാരുടെ നടുവിൽ, ഈ ദ്വീപിനെ മുഴുവൻ ശുശ്രൂഷിപ്പിക്കുവാൻ പോരുന്ന വല്ല അവിഭാകവും കാണിയുവാൻ തക്കവണ്ണം, നമ്മുടെ മൈക്കൽ കാഷ്യോവിനെ കൊണ്ടുപോയി ചാടിയ്ക്കണം:—ഓ, അവരെത്തിപ്പോയി: വരാന്തിരിക്കുന്നത് എന്റെ കിനാവിനെ ഫലിപ്പിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഒഴുകും കാര്യം തത്വത്തിന് കിട്ടിയ എന്റെ വഞ്ചി തടവിലാതെ പോവുകയായി.

(കാഷ്യോവും, പിന്നാലെ, മോണ്ടാനോ, നഗരവാസികൾ, വീഞ്ഞു പാത്രമെടുത്തുകൊണ്ട് ഒരു പരിചാരകൻ എന്നിവരും പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.)

കാഷ്യോ—ഈശ്വരനാണ്, അവരെനിയ്ക്കു വലിയ ഒരു കോപ്പ തന്നുകഴിഞ്ഞു.

മോണ്ടാനോ—വാസ്തവത്തിൽ, ചെറിയൊന്നുമാത്രം; അതുകൂടിയിലധികമില്ല; അല്ലെങ്കിൽ ഞാനൊരു ഭടനല്ല.

ഇയാൾ—ഏയ്, ആരവിടെ, കുറച്ചു വീഞ്ഞു!

[പാടുന്നു]

(‘ശ്രീരാമചന്ദ്രനേ’ മട്ട്)

പാത്രം കിലുകിടട്ടേ,

പാത്രം കിലുകിടട്ടേ,

പാത്രം കിലുകിടട്ടേ—

ഞാൻ—ഞാൻ—ഞാൻ

യോദ്ധാവു മന്ത്യാനല്ലേ?

ജീവിതമല്ലല്ലേ?

മോന്തട്ടെ യോദ്ധാവെന്നാൽ,

വൈൻ—വൈൻ—വൈൻ.

ഏയ്, കൂട്ടരേ, കുറച്ചു വീഞ്ഞു!

കാഷ്യോ—‘ഈശ്വരനാണ്, ഒന്നാംനമ്പർ പാട്ട്’.

ഇയാൾ—ഞാനതാ ഇംഗ്ലണ്ടിൽവെച്ചു പഠിച്ചതാണ്. അവിടെയുള്ളവരുടെ ചൊടി മുഴുവൻ കുടിയിലാണ്: നിങ്ങളുടെ ഡെയിൻ, നിങ്ങളുടെ ജർമ്മൻകാരൻ, നിങ്ങളുടെ കടവയറനായ ഹോളണ്ടുകാരൻ—കുടിയ്ക്കിൻ, ഹേ!—ഇവരാരും നിങ്ങളുടെ ഇംഗ്ലീഷുകാരന്റെ അടുത്തെത്തുകയില്ല.

കാഷ്യോ—അപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ ഇംഗ്ലീഷുകാരൻ കുടിയിൽ ഇത്ര വലിയ സമ്മർദ്ദനാണോ?

ഇയാൾ—പിന്നേയാ? നിങ്ങളുടെ ഡെയിൻ കൂടിച്ചു മറി കെട്ടു മരംപോലെ വീണതിനുശേഷവും അവൻ വെള്ളംപോലെ കടിയ്ക്കും; വിയപ്പു പൊടിയാതെ അവൻ നിങ്ങളുടെ ജാൻ കാരനെ മറിച്ചുവീഴും; രണ്ടാമതു പാത്രം നിറയുന്നതിനുമുമ്പ് അവൻ നിങ്ങളുടെ ഹോളണ്ടുകാരനെ ചർച്ചിപ്പിയ്ക്കും.

കാഷ്യോ—നമ്മുടെ നേതാവിന്റെ ആരോഗ്യത്തിനുവേണ്ടി! മോൺടാനോ—അതിൽ ഞാനും ചേരാം, ലഫ്റനൻ; നിങ്ങളോടൊപ്പംതന്നെ.

ഇയാൾ—ഹാ, പൊന്നിംഗ്ലണ്ടേ!

[പാടുന്നു]

(ഭരണിപ്പാട്ട് മട്ട്)

സ്റ്റീഫനും തമ്പുരാൻ വമ്പെഴും തമ്പുരാൻ,
തമ്പുരാൻതന്റെ കാലൊറയോ
പത്തു പണത്തിനു തുനിയതാണെന്നാൽ
തമ്പുരാൻ കാല്പണമേറെയെന്നായ്
ചൊല്ലി,യെന്നല്ലതെ തുനിയ മന്നനെ—
ച്ചെററയെന്നങ്ങോർ വിളിച്ചുപോലും!
തമ്പുരാൻ പേരുകേട്ടുള്ളൊരു തമ്പുരാൻ;
താനോ, വെറുമൊരു താണ ജീവി!
നാട്ടിനെത്താഴോട്ടു തള്ളുന്നു പൊങ്ങച്ചം;
തൻപഴങ്കമ്പിളി താൻ പുതയ്ക്കൂ.”

എയ്, കറേ വീഞ്ഞം!

കാഷ്യോ—എഴു! ഇതാദ്യത്തേതിനേക്കാൾ ബഹുരസമുള്ള പാട്ടല്ലോ.

ഇയാൾ—അതൊരുതവണകൂടി പാടിക്കേൾക്കണോ?

കാഷ്യോ—വേണ്ട; കാരണം ഈ മാതിരി കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന മനുഷ്യനുണ്ടല്ലോ, അദ്ദേഹം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പദവിയിൽ അനാഥനാണെന്നു ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു—ശരി—എല്ലാ വർഷംമീതെ ഈശ്വരനാണുള്ളത്; പിന്നെ—രക്ഷിതസ്ഥനെന്നു ആത്മാക്കളുണ്ട്, രക്ഷിതസ്ഥൻ പാടില്ലാത്ത ആത്മാക്കളുണ്ട്.

ഇയാൾ—ലഫ്റനൻ, ശരിയാണത്.

കാഷ്യോ—എന്നെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം—ഇതാ, മൂപ്പു രെക്കറിച്ചു ദോഷമൊന്നും ഞാൻ പറയുന്നില്ലേ; വലിയ ആളുകളിൽ ആരെക്കറിച്ചുവെച്ചു—പക്ഷെ, എന്റെ ആത്മാവു രക്ഷപ്പെട്ടു

മെന്നാണെന്റെ വിശ്വാസം.

ഇയാൾ—ലഹിനൻ, ഞാനും എന്തെപ്പറ്റി അങ്ങിനെതന്നെ വിശ്വസിക്കുന്നു.

കാഷ്ട്യാ—പക്ഷെ, ഇതാ, മുഷിയരുത്തേ, എന്തെങ്കാൾ മുമ്പേ വെച്ചു; ധർമ്മപാലകനെക്കാൾ മുമ്പേ ഉപനായകനെ രക്ഷിക്കണം. അതു പോട്ടെ, അതിനെക്കുറിച്ച് ഇനിയൊന്നും പറയേണ്ട; നമുക്കു നമ്മുടെ കാര്യം നോക്കുക. [കാഷ്ട്യാവിന്റെ തുവ്വൽ താഴെ വീഴുന്നു; അതെടുക്കുവാനുള്ള ശ്രമത്തിൽ അയാൾ മടുക്കുത്തി വീഴുന്നു; ആ നിലയിൽനിന്ന് എഴുന്നേല്ക്കാതെ—] ഞങ്ങളുടെ പാപങ്ങൾ പൊക്കേണമേ!—മാന്യരേ, നമുക്കു നമ്മുടെ ജോലി നോക്കുക. ഞാൻ കടിച്ചു തന്റെടം വിട്ടിരിക്കുന്നു എന്നു, മാന്യരേ, നിങ്ങളാൽ കരുതരുത്: ഇത് എന്റെ ധർമ്മപാലകനാണ്; ഇതാ—ഇതെന്റെ വലത്തുകൈയാണ്, ഇതാ ഇത് ഇടത്തുകൈയും:—ഇപ്പോഴെനിക്കു തന്റെടം വിട്ടിട്ടില്ല; എനിക്കു നേരെ നില്ക്കുവാൻ കഴിയും, നല്ലപണ്ണം സംസാരിക്കുവാനും കഴിയും.

എല്ലാവരും—ഓ, അസ്സലായിട്ട്!

കാഷ്ട്യാ—ശരി, വളരെ നല്ലത്, എന്നാൽ പിന്നെയെന്താ, ഞാൻ കടിച്ചു തന്റെടം വിട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു നിങ്ങളാൽ കരുതരുത്.

(പോകുന്നു.)

മോൻസാന്നാ—കൂട്ടരേ, നമുക്കു കോട്ടപ്പടിയിലേയ്ക്കു പോകാം; വരിൻ; പാഠാവിനാളെ നിയമിക്കുക.

ഇയാൾ—ഇപ്പോൾ ഇവിടെനിന്നു പോയ ആസാമിയെ നിങ്ങൾ കണ്ടില്ലേ? സീസറുടെ അടുത്തുനിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്നു പോലും നിദ്ദേശങ്ങൾ കൊടുപ്പാൻ പാറിയ ഒരു യോദ്ധാവാണ് ആ പുളളി. പക്ഷെ നിങ്ങൾ അയാളുടെ സ്വഭാവദോഷം നോക്കിൻ; അയാളുടെ നന്മയ്ക്കു മുഴുവൻ, അതു, കന്നിപ്പകലിനു രാവെന്നപോലെ, തുല്യമായിട്ടായി നില്ക്കുന്നു. എന്തൊരു കഷ്ടമാണ്! ഒഥെല്ലോ അയാളിലപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന വിശ്വാസം, അയാളുടെ ഈ പാപവും മൂത്ത ഏതെങ്കിലുമൊരു സമയത്ത്, ഈ ദ്വീപിനെയിട്ടു കലുക്കുവാൻ കാരണമായിത്തീർന്നേക്കാമെന്നു ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു.

മോൻസാന്നാ—പക്ഷെ അയാൾ കൂട്ടങ്ങളുടെ ഈ സ്ഥിതിയിലാകാമെന്നോ?

ഇയാൾ—എത്ര ദിവസവും അയാളുടെ ഉറക്കത്തിന്നുമുമ്പുള്ള പൂർവ്വഗാമിനിത്. കൂടി അയാളുടെ തൊട്ടിലാട്ടിയില്ലെങ്കിൽ, നാഴികമണിയുടെ ചെറിയ സൂചി രണ്ടുവട്ടം പ്രദക്ഷിണം തികയ്ക്കുന്നതുവരെയും അയാൾ ഉറക്കമൊഴിച്ചിരിയ്ക്കുകയേയുള്ളൂ.

മോൺസാറോ—ഒഥെല്ലോവിനെ ഇക്കഥ അറിയിയ്ക്കുന്നതായിരിയ്ക്കും നല്ലത്. ഒരുപക്ഷെ അദ്ദേഹം ഇതു കാണുന്നുണ്ടായിരിയ്ക്കുകയില്ല; അല്ലെങ്കിൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദാരത ക്ഷമയോടുകൂടി കാണപ്പെടുന്ന നന്മയെ വിലവെച്ചു തിന്മകളെ നോക്കാത്തവരായിരിയ്ക്കണം: അതല്ലേ വാസ്തവം?

(റോഡെറിഗോ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു)

ഇയാൾ—[റോഡെറിഗോവിനോട്, മറുതുവർ കേൾക്കാതെ] എന്തേ, റോഡെറിഗോ? ക്ഷമയോടുകൂടി വിന്നാലെ പോയോ, —, പോ.

(റോഡെറിഗോ പോകുന്നു.)

മോൺസാറോ—ഇങ്ങിനെ രക്തത്തിൽ ഇഴുകിപ്പിടിച്ച ചാപല്യത്തോടുകൂടിയ ഒരാളെ മഹാഗായനായ മൂർ തന്റെ നേരെ കീഴിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ സ്ഥാനം ധൈര്യപ്പെട്ടല്ലിയിട്ടു വലിയ കഷ്ടമായിപ്പോയി. ഇതദ്ദേഹത്തോടു പറയുന്നതായിരിയ്ക്കും യുക്തമായ പ്രവൃത്തി.

ഇയാൾ—ഈ മനോഹരമായ ദീപ്ത മഴുവൻ തന്നാലും ഞാനതിന്നില്ല. ക്ഷമയോ എന്നിതും വളരെ പ്രിയപ്പെട്ടവനാണ്; ഈയൊരു ദോഷത്തിൽനിന്ന് അയാളെ രക്ഷപ്പെടുത്തുവാൻ ഞാൻ എന്തും ചെയ്യാൻ ഒരുക്കവുമാണ്—പക്ഷെ, ശ്രദ്ധിയ്ക്കിൻ, എന്താണൊരു ശബ്ദം?

(അന്ധിയായിൽ, “അയ്യോ, കാടിവരീനോ! കാടിവരീൻ!” എന്ന നിലവിളി അനന്തരം റോഡെറിഗോവിനെ മുന്നിൽ കാടിച്ചുകൊണ്ടു ക്ഷമയോ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.)

ക്ഷമയോ—കള്ളാ! വെറുക്കി!

മോൺസാറോ—ലഫ്ടനൻറ്, എന്താണിതിന്നു സംഗതി?

ക്ഷമയോ—ഒരു ചെറു എണ്ണ എന്റെ മുറുപ്പിപ്പിയ്ക്കുകയോ? അടിച്ചാച്ചെറിയെ ഞാൻ ചൂടിവരിഞ്ഞ പാത്രംപോലെയാക്കും.

റോഡെറിഗോ—എന്നെ അടിയ്ക്കുംപോലും!

ക്ഷമയോ—എന്തെടാ വെറുക്കി, വിലയ്ക്കുനോ?

(റോഡെറിഗോവിനെ അടിയ്ക്കുന്നു)

മോൺസാനോ—അരുത്, ലഫ്ടനന്റ്!

(കാഷ്യോവിനെ തടുക്കുന്നു)

കാഷ്യോ—എന്നെ വിടിൻ, ഹേ! ഇല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ തലമണ്ടെ ഞാൻ അടിച്ചുതകക്കും.

മോൺസാനോ—വത്ര, വത്ര, നിങ്ങൾ കടിച്ചു മതികെട്ടിരിയ്ക്കുകയാണ്.

കാഷ്യോ—കടിച്ചു മതികെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു!

(അവർ രണ്ടുപേരും തമ്മിൽ പൊരുതുന്നു)

ഇയാഗോ—[റോഡെറിഗോവിനോട്, മറുതുളവർ കേൾക്കാതെ] പോയ്ക്കോ! പുറത്തേയ്ക്കു പോയി ലഹള തുടങ്ങിയിരിയ്ക്കുന്നു എന്ന് ഉറക്കെ നിലമ്പിച്ചിപ്പോ.

(റോഡെറിഗോ പോകുന്നു)

അരുത്, ലഫ്ടനന്റ്,—കഷ്ടം, മാനുരേ!—ഇതാ, ഓടി വരണേ!—ലഫ്ടനന്റ് സർ!—മോൺസാനോ, അങ്ങനോ!—കൂട്ടരേ പാഞ്ഞുവരിൻ!—ഒന്നാന്തരം പാറാവാണിവിടെ നടക്കുന്നതേ!

(അണിയറയിൽ മണിമുഴക്കം)

ആരാണാ മണിയടിയ്ക്കുന്നത്?—മാരണശ്ശനി: ആളുകൾ ഇപ്പോൾ കൂട്ടമിട്ടിളക്കം: ഹതവിധി! ലഫ്ടനന്റ്, മതിയാക്കൂ, ഹേ! നിങ്ങൾ എന്നെന്നേയ്ക്കുമായി നിങ്ങളുടെ മാനം കൂട്ടത്തു!

(ഒഥെല്ലോയും പരിപാകന്മാരും പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു)

ഒഥെല്ലോ—എന്താണിവിടെ നടക്കുന്നത്?

മോൺസാനോ—മാരണം, ഇപ്പോഴും എന്റെ മുറിയിൽനിന്നു രക്ഷതം പോയ്ക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നുണ്ട്; ഇതെന്റെ ഒടുക്കത്തിന്നു കിട്ടിയ വെട്ടാണ്.

(മോറാലസുപ്പെടുന്നു)

ഒഥെല്ലോ—ജീവൻ വേണമെങ്കിൽ നിർത്തിക്കോളിൻ.

ഇയാഗോ—നിന്തു, ഹേ! ലഫ്ടനന്റ്—സർ,—മോൺസാനോ,—മാനൂരേ,—നിങ്ങൾക്ക് സ്ഥലത്തിന്റേയും മുറയ്ക്കേയ്ക്കുമൊക്കെ ബോധം വിട്ടുപോയോ? മതിയാക്കൂ! അവിടുന്നാണ് നിങ്ങളോടു കല്പിയ്ക്കുന്നത്; നാണമുണ്ടെങ്കിൽ മതിയാക്കൂ!

ഒഥെല്ലോ—എന്ത്? എന്താണിത്? എങ്ങിനെയാണ് ഈ സംഭവമുണ്ടായത്? നമ്മൾ തുക്കികളായോ! ദൈവം വിലക്കിയ

തുകൊണ്ട് അവർക്കു നമ്മുടെനേരെ ചെയ്യാൻ കഴിയാത്തത് നമ്മൾ തന്നെ നമ്മുടെനേരെ ചെയ്യാൻ തുടങ്ങിയെന്നോ? ഒരു കൃസ്ത്യാനിയുടെ ചിതമായ മാനംകൂടി നിങ്ങൾ മറന്നുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിൽ, കാട്ടാളന്മാർക്കുപേന്ന് ഈ കശാപിശയിൽനിന്നു വിരമിച്ചേയ്ക്കണം. സ്വന്തം ക്രോധത്തെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താൻവേണ്ടി ഇനി അനങ്ങുന്നവൻ ജീവനിൽ കൊതിയില്ലാത്തവനാണ്; അനങ്ങിയാൽ അവന്റെ ആയുസ്സു വസാനിച്ചു—കണ്ണുശല്യമായ ആ മണിയടി നിന്റേ! ഈ ദപീപിനെ അതിന്റെ സ്വാഭാവികമായ ശാന്തതയിൽനിന്ന് അതു ഭയപ്പെടുത്തിയകാരണം—എന്താണ്, കൂട്ടരേ ഇതൊക്കെ?—ഇയാൾ, ന്യായസ്ഥനായ നീ വല്ലായ്ക്കനിമിത്തം മരിച്ചാളെപ്പോലെ വിളുങ്ങിയിരിക്കുന്നുവല്ലോ—പറയൂ, ആരാണിതു തുടങ്ങിയത്? എന്നെക്കുറിച്ചു നിനക്കുള്ള സ്നേഹത്തെ മുൻനിർത്തി, ഞാൻ നിന്നോടീതു പറയാനാ വശ്യപ്പെടുന്നു.

ഇയാൾ—ഞാനറിയുകയില്ല. ഇതാ, ഇപ്പോൾ, ഇക്കഴിഞ്ഞ നിമിഷത്തിൽ, ഉറ്റ ചങ്ങാതിമാരായിരുന്നവർ—ഇണക്കത്തിലും വാക്കിലും കിടപ്പറയിൽവെച്ചുടുപ്പഴിയുന്ന കമനിയേയും കാഞ്ഞേയുംപോലെയായിരുന്നവർ—അനന്തരം, ഇപ്പോൾത്തന്നെ,—വല്ല ഗ്രഹവും പെട്ടെന്ന് ആളുകൾക്കു ഭ്രാന്തുപിടിപ്പിച്ച മാതിരിയിൽ—ചോര ചിന്നിയ്ക്കുന്ന വിദ്വേഷത്തോടുകൂടി, വാഴ്ചരി പരസ്പരം മാറിനോക്കു നീട്ടിക്കുതിയ്ക്കുന്നു. ഈ തലക്കാഞ്ഞ കശാപിശയ്ക്കു യാതൊരു തുടക്കവും എനിയ്ക്കു പറയാനാകുകയില്ല. ഇതിന്റെ ഒരംശം കാണുവാൻ എന്നെ ഇവിടെ എത്തിച്ച കാലുകൾ യശസ്സരമായ വല്ല യുദ്ധത്തിലും നഷ്ടപ്പെടുന്നതായിരുന്നു നല്ലതെന്നെനിശ്ചയിപ്പോൾ തോന്നുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഒമെല്ലോ—മൈക്കൾ, എങ്ങിനെയാണ് നീ ഇങ്ങിനെ തന്നെത്താൻ മറക്കാനിടവന്നത്?

കാഷ്യോ—എന്നെ അവിടുന്നു മാപ്പാക്കണം:—എനിയ്ക്കു സംസാരിപ്പാൻ കഴിയുന്നില്ല.

ഒമെല്ലോ—മോൺടാനോ, സർ, നിങ്ങൾ വളരെ പാകതയുള്ള ഒരാളായിരുന്നല്ലോ; ഇത്ര ചെറുപ്പത്തിൽത്തന്നെ നിങ്ങൾക്കു നേതാവായ ശൗരവവും, അക്ഷോഭ്യതയും, ജനങ്ങൾ പരക്കെ അഭിനന്ദിച്ചിട്ടുണ്ട്; ഏറ്റവും കാര്യവിവരമുള്ളവരുടെ അഭിപ്രായത്തൽപ്പോലും നിങ്ങൾക്ക് ഒന്നാമതും പേരാണുള്ളത്. നിങ്ങളുടെ സർക്കിത്തിയുടെ ആസ്ഥാനം നിങ്ങൾതന്നെ ഇങ്ങിനെ നീക്കംചെയ്യുന്ന

തിന്റെ—രാത്രി കൂടി ലഹളയുണ്ടാക്കുന്നവൻ എന്ന പേര് സമ്പാദിക്കുവാൻവേണ്ടി നിങ്ങളുടെ ശ്രീമത്തായ രാജാവിനെ വിറു കൂട്ടിയുന്നതിന്റെ—അർത്ഥമെന്ത്? എനിക്ക് ഇതിനൊരു സമാധാനം തരണം.

മോണ്ടാനോ—വന്ദ്യനായ സർ, എനിക്ക് അപാരകരമായ നിലയിൽ മുറിയേററിയിരിക്കുകയാണ്: നിങ്ങളുടെ കീഴ്ദ്വാരസ്ഥൻ ഇയാൾ, ഞാൻ അറിയുന്നതൊക്കെ അദ്ദേഹത്തിനു പറയാൻ കഴിയും—എനിക്ക് ധീര സംസാരിക്കാൻ വല്ല, ഇപ്പോൾത്തന്നെ അതുകൊണ്ട് അല്പമൊരസപാസ്കമുണ്ട്: ഇന്നു രാത്രി ഞാൻ വെററായി എന്താണ് പറഞ്ഞത്, എന്താണ് ചെയ്തത് എന്നു ഞാനറിയുകയില്ല—അതായത്, അവനവന്റെ തടിയെക്കുറിച്ചുള്ള കൂറ ചിലപ്പോൾ ഒരു കുറവും, അക്രമം നെത്തിന്നുനേരെ പാഞ്ഞു കയറുമ്പോൾ, ആത്മത്വം ചെയ്യുന്നത് ഒരു പാപവുമായിത്തീരുകയില്ലെങ്കിൽ.

മൈല്ലോ—എന്റെ തിളയുന്ന രക്തം, ഈശ്വരനാണ്, എന്റെ വിവേകത്തെ ഭരിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു; തീപ്പു കല്ലിടുന്നതുള്ള കെല്ലിനെക്കൂടി കരിപിടിപ്പിച്ച രോഷമാണിവിടെ കത്തവ്യത്തിനു വഴികാട്ടിയായി നില്ക്കുന്നത്:—ഞാനിവിടെനിന്നൊന്നനങ്ങിയാൽ, എന്റെ ഈ കളൊന്നു പൊക്കിയാൽ, നിങ്ങളിലേറവും വമ്പൻ എന്റെ പ്രതികാരത്തിൽ അർത്ഥപോവുകയേയുള്ളൂ. പറയൂ എന്നോട്, ആഭാസമായ ഈ കശപിശ എങ്ങിനെ തുടങ്ങി, ആരാണതാരംഭിച്ചതെന്ന്; ഈ കുറ്റത്തിന് ഉത്തരവാദിയാണെന്നു തെളിയുന്നവൻ, അവൻ എന്നോടൊപ്പം തന്നെ ഭൂജാതനായ എന്റെ സഹോദരൻതന്നെയാണെന്നിരിക്കാൽ കൂടി, എന്നെ നഷ്ടപ്പെടുന്നതാണ്. എന്ത്! യുദ്ധത്തിലേപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന, ഇനിയും പ്രക്ഷോഭം ശമിച്ചിട്ടില്ലാത്ത, ഒരു നഗരത്തിൽ വെച്ച്—ആളുകൾ ഭയപരിപൂർണ്ണങ്ങളായ ഹൃദയങ്ങളോടുകൂടിയിരിക്കെ—രാത്രിസമയത്ത് അതുതന്നെ പൊതുരക്ഷയെ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള പാറാവിനിടയിൽ—സ്വകാര്യമായ ഒരു തൊഴുത്തിൽക്കുള്ള തുടങ്ങുകയോ? അക്രമം! ഇയാൾ, ആരാണിതു തുടങ്ങിയത്?

മോണ്ടാനോ—പക്ഷപാതംകൊണ്ടോ, ഔദ്യോഗികബന്ധം നിനച്ചോ നിങ്ങൾ നേരിൽക്കവിഞ്ഞോ, കുറഞ്ഞോ, പറയുന്ന പക്ഷം നിങ്ങളൊരു ഭടനല്ല.

ഇയാൾ—എന്നെ അങ്ങിനെ നിബ്ബന്ധിക്കരുത്. എ

ന്റെ നാവുനിമിത്തം മൈക്കൽ കാഷ്യോവിന് ഒരാപത്തു വരുത്തുന്നതിനേക്കാൾ എന്റെ വായിൽനിന്ന് അതു പറയുന്നതിനേക്കാൾ നീക്കുന്നതാണെന്നിരിക്കെ സന്തോഷം; പക്ഷെ സത്യം പറയുന്നതു കൊണ്ട് അയാൾക്ക് ഒരപകടവും വന്നുചേരില്ലെന്നാണെന്റെ വിശ്വാസം,—അങ്ങനെ, സംഭവമിതാണ്:—മോൺടാഗോവും ഞാനും സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ, സഹായത്തിനു മുറവിളി കൂട്ടിക്കൊണ്ട് ഒരു വിദ്വാൻ ഇവിടെ പാഞ്ഞെത്തി; അയാളുടെ കഥ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പൊക്കിയ വാളുമായി, പിന്നാലെ, കാഷ്യോവുമുണ്ടായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം കാഷ്യോവിനടുത്തു ചെന്ന് അയാളോട് അടുത്തുവന്നുപോയി; ആ അലമുറക്കാരന്റെ കൂടെ വിളിയുംകൊണ്ടു നഗരവാസികൾ അമ്പരപ്പിലാകേണ്ടെന്നു കരുതി—അതു സംഭവിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു—ഞാൻ ആ വിദ്വാന്റെ പിന്നാലെ പോയി: കാലിനു വേഗംകൂടിയ അവൻ എന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തെ കടന്നുവെച്ചോടി: പക്ഷെ ഞാനിങ്ങോട്ടുതന്നെ തിരിച്ചുവരാനുള്ള പ്രധാനകാരണം വാളുകൾ തമ്മിൽക്കൂട്ടിയിടുന്ന കിലുക്കവും, കാഷ്യോവിന്റെ ഉറക്കേയുള്ള ശകാരവാക്കുകളും കേട്ടതാണ്; ഇന്നു രാത്രിവരെ അയാളെപ്പറ്റി എനിക്കു പരാധാനി വന്നിട്ടില്ലാത്ത ഒരു കാര്യമാണിതെന്നുകൂടി ഞാൻ ഇവിടെ പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. ഞാൻ തിരിച്ചെത്തിയപ്പോൾ—ഇതൊക്കെ അല്ലസമയത്തിനുള്ളിൽ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു—ഇവർ രണ്ടുപേരും, വെട്ടും നീട്ടുമായി, അണഞ്ഞു പോർചെയ്യുന്നതാണ് ഞാൻ കണ്ടത്; അങ്ങനെ വന്ന് അവരെ പിരിച്ചുപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിതന്നെ. ഈ സംഭവത്തെക്കുറിച്ച് ഇതിൽക്കവിഞ്ഞു എനിക്കൊന്നും പറയാനില്ല—പക്ഷെ മനുഷ്യർ മനുഷ്യരാണ്; ഉത്തമന്മാർകൂടി ചിലപ്പോൾ തന്നെത്താൻ മറക്കുന്നു:—കാഷ്യോ, ഒരുപക്ഷെ, ആ ഓടിപ്പോയ മനുഷ്യനോടു വല്ലതും ചെറിയൊരപരാധം പ്രാപ്തിച്ചു പോയിരിക്കാമെങ്കിലും,—ശുശ്രൂഷിച്ച് സമയത്ത് ആളുകൾ തങ്ങളുടെ അക്രമകൃത്യങ്ങൾക്കു കൈയെടുത്തു അടിച്ചുപോകുന്നുണ്ടല്ലോ,—അവർമുമ്പേ പറയുകയാണെന്നുവെങ്കിലും അസാധാരണവുമായ ഒരു മാനുഷവും കാഷ്യോ തീർച്ചയായും അനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം എന്നു ഞാനുറപ്പിക്കുന്നു.

കഥാശൃംഖല—എനിക്കറിയാം, ഇയാൾ, നിന്റെ നിഷ്ഠാപട്യവും, ചങ്ങാതിക്കൂട്ടം നിമിത്തം നീ ഇക്കാര്യത്തിന്റെ ഗൗരവം കുറച്ചു, കാഷ്യോവിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, അതിനെ സാര

മില്ലാത്തതാക്കിത്തീർക്കുകയാണ്:—കാര്യം എന്താണെന്നു സ്നേഹിക്കാത്തവർക്കു പറയാൻ പറ്റാത്തതാണെന്നു തീർത്താൽ പാടില്ല—

(ഡെസ്ഡിമോണ) എന്റെ പ്രേമമാജനത്തിനുള്ളിൽനിന്നു വന്നുവന്നുവെന്നു നോക്കൂ! നിഷിദ്ധമായതും ക്രമരഹിതമായതുമായതാണെന്നു നോക്കൂ! നിഷിദ്ധമായതും ക്രമരഹിതമായതുമായതാണെന്നു നോക്കൂ! നിഷിദ്ധമായതും ക്രമരഹിതമായതുമായതാണെന്നു നോക്കൂ!

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്താണു് കാര്യം?

ഒഥല്ലോ—ഓമനേ, എല്ലാം ശരിയായിട്ടു് വന്നു, ഉറപ്പാക്കി പോവുക.—[മോണ്ടാനോവിനോട്] സർ, നിങ്ങളുടെ മുറിച്ചു കണ്ടുസ്സംബന്ധിച്ചിട്ടത്തോളം ഞാൻതന്നെ നിങ്ങളുടെ വൈദ്യനായിക്കൊള്ളാം: അദ്ദേഹത്തെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകവിൻ. [പരിചാരകന്മാർ മോണ്ടാനോവിനെ താങ്ങിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നു.] ഇയാൾ, നഗരത്തിലാകെ ഒന്നു കണ്ണുതുറന്നു നടന്ന്, ഈ ഉന്മൂലകെട്ടു കശാപിശ നിമിത്തം തലതെറുവവരെയാക്കെ സമാധാനിപ്പിയ്ക്കൂ. ഡെസ്ഡിമോണേ, വത്ര: തങ്ങളുടെ മൃഗങ്ങളിനുള്ളിൽ ലഹളകൊണ്ടു ഭഞ്ജിക്കപ്പെടുകയെന്നതു ഭടജീവിതത്തിന്നു സാധാവികമാണ്.

(ഇയാൾക്കും കഷ്ടതയുണ്ടാക്കിയ മറ്റൊരാളും പോകുന്നു.)

ഇയാൾ—ലഫ്നൻ, നിങ്ങളുടെ വല്ല പരിഷ്കാരം പഠിയ്ക്കാൻ?

കാഷ്ടോ—____, ചികിത്സിച്ചാൽ മാനുഷ മട്ടിൽ.

ഇയാൾ—എൻറീഗെറാ, അങ്ങിനെ വരാതിരിക്കട്ടെ!

കാഷ്ടോ—നല്ല പേര്, നല്ല പേര്, നല്ല പേര്! അയ്യോ, എന്റെ നല്ല പേരു ഞാൻ കഴുത്തല്ലോ! എന്റെ അനാഥരാംഗം ഞാൻ കഴുത്തുകുളിച്ചു, ഇനി ബാക്കിയുള്ളതു മൃഗീയമാണ്—എന്റെ നല്ല പേര്, ഇയാൾ, എന്റെ നല്ല പേര്!

ഇയാൾ—എന്റെ ശുദ്ധതകൊണ്ടു ഞാൻ വിചാരിച്ചു, നിങ്ങളുടെ ദേഹത്തിൽ വല്ല മുറിച്ചും പറ്റിയിട്ടുണ്ടെന്ന്; നല്ല പേരിലുള്ളതിനെക്കാൾ വേദനാജനകതപം1 അതിലാണുള്ളത്. ഈ നല്ല പേര് മനുഷ്യരുടെ പിരടിയ്ക്കു വെച്ചുകെട്ടപ്പെടുന്ന ഏറ്റവും ഉപയോഗശൂന്യവും അയഥാർത്ഥവുമായ ഒരു സാമാന

1 'Sense' എന്നാണ് മൂലം; ഞാൻ നൈറ്റിന്റെ (Knight) വ്യാഖ്യാനം സ്വീകരിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

മാണ്; പലപ്പോഴും യോഗ്യതയില്ലാതെയാണത്രെ കിട്ടുക, അഹതയില്ലാതെയാണത്രെ പോവുക: അതു കളഞ്ഞവനെന്ന ഒരു പേര് നിങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കുതന്നെ നൽകിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ യാതൊരു നല്ല പേരും കളഞ്ഞിട്ടില്ല. എന്താ, മനുഷ്യ! മൂപ്പരുടെ പ്രീതിയും സമ്പാദിക്കുവാനുള്ള വഴികളുണ്ട്: അദ്ദേഹം പെട്ടെന്നുണ്ടായ ശ്രുതിയിൽ നിങ്ങളെ പുറത്താക്കിയെന്നേയുള്ളൂ. ദ്രോഹ ബുദ്ധിയേയല്ല, നയത്തെ ആസ്പദിച്ചുള്ള ഒരു ശിക്ഷമാത്രം. ആരോ പത്തോടുകൂടി നില്ക്കുന്ന സിംഹത്തെപ്പേടിപ്പിക്കാൻ ഒരാൾ അയാളുടെ നിരപരാധിയായ നായെത്തല്ലുന്നതുപോലെത്തന്നെ: ഇനിയും പോയപേക്ഷിച്ചാൽ അദ്ദേഹം നിങ്ങൾക്കു വശഗനായി.

കാഷ്ട്യാ—ഇതു ഉച്ഛന്നം, കടിയനും, അവിഭാകിയുമായ ഒരുദ്യോഗസ്ഥന സപീകരിപ്പിച്ചു അവിടുത്തെ വഞ്ചിയുണ്ടെന്നതിനു പകരം, എന്തെ പൂർണ്ണവാനാണ് ഞാൻ അവിടുത്തോടപേക്ഷിക്കുക. കടിച്ചു തപ്പേറാം വിടുക? കിളിയെപ്പോലെ ചിലയുളക? ലഹള ഉണ്ടാക്കുക? വീമ്പുപറയുക? ദൈവത്തെ മറന്നാണിടുക? അവനവന്റെ നിശ്ചലോടു പൊങ്ങച്ചം നിറഞ്ഞ പ്രസംഗം ചെയ്യുക?—ഇ, മദ്യത്തിൽ കുടികൊള്ളുന്ന കാണാപ്പുതമേ, ആളെത്തിരിച്ചറിയാൻ പറയുന്ന പേരൊന്നും നിനക്കില്ലെങ്കിൽ, ഞങ്ങൾ നിന്നെ ചെത്താനെന്നു വിചിച്ച്കൊള്ളട്ടെ!

ഇയാൾ—നിങ്ങൾ വാഴ്ചരി പിന്തുടന്നവൻ ആരായിരുന്നു? അവനൊന്നാണ് നിങ്ങളോടു ചെയ്തത്?

കാഷ്ട്യാ—ഞാനറിയില്ല.

ഇയാൾ—അതു സംഭാവ്യമാണോ?

കാഷ്ട്യാ—പല സംഭവങ്ങളും കൂടിപ്പിണഞ്ഞു കിടക്കുന്നതിന്റെ ഒരോർമ്മ എനിയുണ്ടു്, പക്ഷെ വ്യക്തമായി യാതൊന്നിനെപ്പറ്റിയുമില്ല; ഒരു കലഹം, പക്ഷെ എന്തു കാരണത്തിന്മേലാണെന്നില്ല.—ജഗദീശ്വര, തങ്ങളുടെ തലച്ചോറു കടുക്കൊണ്ടു പോവാൻപേണ്ടി ആളുകൾ ഒരു വൈരിയെ തങ്ങളുടെ വായിൽക്കുടത്തുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞാൽ—! ആഹ്ലാദത്തോടും, ആനന്ദത്തോടും, ആഹ്ലാഷത്തോടും, ജയാരവത്തോടുംകൂടി നമ്മൾ നമ്മളെത്തന്നെ മൃഗങ്ങളാക്കി മാറുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞാൽ—!

ഇയാൾ—എയ്, നിങ്ങൾക്കിപ്പോൾ യാതൊരു തകരാറുമില്ലല്ലോ? ആ മഞ്ഞാക്കെ എങ്ങിനെ മാറി?

കാഷ്ട്യാ—മത്താകുന്ന ചെത്താൻ, മനം പൊളിഞ്ഞു,

ക്രോധമാകുന്ന ചെത്താനും സ്ഥാനമൊഴിഞ്ഞുകൊടുത്തിരിയ്ക്കുകയാണ്. ഞാൻതന്നെ എന്നെ തുറന്നു പുച്ഛിയ്ക്കുമാറു് ഒരു ചാപല്യ മറേ ചാപല്യത്തെ എനിയ്ക്കു പ്രത്യക്ഷമാക്കുകയാണ്.

ഇയാൾ—വരൂ, ഹേ, നിങ്ങളെക്കുറിച്ചു കേൾക്കുന്നവർക്കായിപ്പോയി: സമയം, സ്ഥലം, ഇന്നാട്ടിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതി, ഇവയാലോചിയ്ക്കുമ്പോൾ ഇതു സംഭവിയ്ക്കുകയായിരുന്നു എന്ന് നിങ്ങളും തോന്നുന്നുണ്ടു്. പക്ഷെ ഇതു് ഇങ്ങിനെയായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു, ഇനിയിതിനെ നിങ്ങളുടെ നന്മയ്ക്കുവേണ്ടി നേർക്കൊരു ശ്രമിയ്ക്കൂ.

കാഷ്ട്യാ—ഞാൻ എന്റെ ഉദ്യോഗത്തിനുവേണ്ടി ഇനിയും അവിടുത്തോടപേക്ഷിയ്ക്കാം,—അവിടുന്ന് ഞാനൊരു കുടിയാനാണെന്നു് എന്നോടു പറയും. എനിയ്ക്കു സഹസ്രശിരസ്സനായ സുപ്പുത്തിനുള്ളതു വക്ത്രങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽകൂടി, അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു മറുപടി അവയെ മുഴുവൻ മുടിക്കെട്ടും. ഇപ്പോൾ തന്റേറടുത്തുവന്നായിരിയ്ക്കുക, അല്ലെങ്കിൽ കഴിഞ്ഞാൽ വകനായി മാറുക, അതോടുകൂടി മുഗ്മായിപ്പരിണമിയ്ക്കുക! ആശ്ചര്യം!—അമിതമായ ഓരോ കോപവും അശുഭമാണു്, ഓരോന്നിന്റേറയും ഉള്ളടക്കം ഓരോ ഭൂതത്താണാണു്.

ഇയാൾ—വരട്ടെ, വരട്ടെ, നല്ല വീഞ്ഞു്, വിവേകപൂർവ്വം പെരുമാറിയാൽ, നല്ല ഒരു സാഹസികമായ വസ്തുവാനു്: അതിനെതിരായി ഇനിയൊന്നും ഘോഷിയ്ക്കേണ്ട. പിന്നെ, ലാപ്സ നാൻറു്, ഞാൻ നിങ്ങളെ സ്നേഹിയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്നു നിങ്ങൾ വിശ്വസിയ്ക്കുന്നുവെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

കാഷ്ട്യാ—സർ, അതെനിയ്ക്കു തെളിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്.—ഞാൻ കുടിച്ചു തന്റേടം വിടേ!

ഇയാൾ—നിങ്ങളോ, ജീവിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന മറ്റൊരാളോ, ഒരു സമയത്തു കുടിച്ചു തന്റേടം വിടുവെന്നു വരാം, മനുഷ്യ! നിങ്ങളെന്താണു ചെയ്യേണ്ടതെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞുതരാം. നമ്മുടെ നേതാവിന്റെ ഭാര്യയാണു് ഇപ്പോൾ നേതാവു്; അവളുടെ നന്മകളേയും മോടികളേയും നോക്കിക്കുറിച്ചു്, അവയെക്കുറിച്ചുള്ള ധ്യാനത്തിന്നു തന്നെത്താൻ ഉഴിഞ്ഞുവെച്ചിരിയ്ക്കുകയാണദ്ദേഹമെന്നു വസ്തുതയോത്താണു് ഞാനിങ്ങിനെ പറയുന്നതു്:—അവളോടു നിങ്ങളുടെ കുറവും തുറന്നു സമ്മതിയ്ക്കൂ; നിങ്ങളുടെ ഉദ്യോഗം വീണ്ടും കിട്ടുന്നതിന്നു് അവളുടെ സാഹായ്യമപേക്ഷിയ്ക്കൂ: തന്നോട് ആവ

ശൃംഗളത്തിലും അധികം ഉപകരിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കുന്നത് തന്റെ നന്മയ്ക്കും ഒരു ഉപകാരമായിപ്പോലും കരുതുന്ന വിധത്തിൽ അത്ര പ്രാധാന്യം കൂട്ടാതെ കൃഷ്ണൻ കൃപാമണ്ഡലവും, അഭിരുചിയും, അനുഗൃഹീതവുമായ ഒരു സാധനമാണവയെന്നുള്ളത്. നിങ്ങളും അവയുടെ ഭരണവും തമ്മിലുള്ള ഈ പൊട്ടിപ്പോയ കൂട്ടുകെട്ടിനെ വെച്ചുകെട്ടി നേരെയൊക്കെ അവയോടുകൂടിയിരിക്കൂ; അതോടുകൂടി—പറയാൻമാത്രമുള്ള ഗതിനൊക്കിലും എതിരായി എന്റെ സർവ്വസ്വവും ഞാൻ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്തതായി വെളിയാകും—നിങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സൗഹൃദത്തിനും വന്നുചേർന്ന വിടവടത്തും, അതു പുറംപുറം ശക്തിപ്പെടുകയും ചെയ്യും.

കാഷ്ടം—നിങ്ങളുടെ ഉപദേശം എത്രയൊക്കെയും നന്നം.

ഇയാൾ—സുഹൃത്തിന്റെയും, നിഷ്ഠുരമായ അനുകമ്പയുടേയും നേരിനെ മുൻനിർത്തിയുള്ളതാണെന്നു ഞാൻ ഉറപ്പിച്ചു പറയുന്നു.

കാഷ്ടം—ഞാനതു തികച്ചും വിശ്വസിയ്ക്കുന്നു; നാളെക്കാലത്തു, സമയം പാത്രം, ഞാൻ ഗുണവതിയായ ഡെസ്ഡിമോണയോട് എനിയ്ക്കുവേണ്ടി ശിവാശിപരയുവാൻ അപേക്ഷിയ്ക്കുകയും ചെയ്യും. ഞാൻ ഇവിടെ തടയപ്പെടുന്നപക്ഷം എന്റെ ഭാവി തുലഞ്ഞു.

ഇയാൾ—ശരിയാണ് നിങ്ങൾ പറഞ്ഞത്. ലഹരി നൽകും, എന്നാലങ്ങനെയൊട്ടെ; എനിയ്ക്കു പാറാവിനു പോകണം.

കാഷ്ടം—നിങ്ങൾക്കു നല്ലതു വരട്ടെ.

(പോകുന്നു.)

ഇയാൾ—കാര്യസ്ഥിതി! ഇങ്ങനെയിരിക്കട്ടെ—ഞാൻ നല്ലതായ ഈ ഉപദേശം സുഗമവും, ന്യായവും, യുക്തിസഹവും, നിസ്സംശയമായി മുന്നോട്ടെ വീണ്ടും വശത്താക്കാനുള്ള മാർഗ്ഗവുമായിരിക്കട്ടെ—ഞാൻ വലരെപ്പോലെ ആവശ്യപ്പെടുന്നതാണെന്നു തന്നെ പറയും? ന്യായമായ ഏതൊരു കാര്യത്തിനെയും സ്വീകരിച്ചും അനുകമ്പാപരമായ ഡെസ്ഡിമോണയെ സാധനപ്പെടുത്തുകയെന്നത് ഏറ്റവും എളുപ്പമായ കാര്യമാണ്. സ്വതന്ത്രങ്ങളായ പഞ്ചഭൂതങ്ങളെപ്പോലെ സാഹചര്യം നല്ലാൻ സമയമായിട്ടാണവയെ സൃഷ്ടിയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. പിന്നെ അവയെ മുന്നോട്ടെ വശത്താക്കുന്ന കാര്യമല്ലേ? അവയെക്കൊണ്ടു അവന്റെ ഉത്തര

സ്നാനഫലത്തേയും, പാപമോചനത്തിന്റെ എല്ലാ അധികാരമുദ്രകളേയും, ചിഹ്നങ്ങളേയും സംതൃപ്തിപ്പെടുത്തുകയാണ് വേണ്ടതെങ്കിൽക്കൂടി, അവർക്ക് അതൊക്കെ ചെയ്യിക്കാനും, ചെയ്തതിനെ മറിച്ചു ചെയ്യിക്കാനും, യഥേഷ്ടം എന്തുചെയ്യാനും കഴിയും; അവന്റെ ആത്മാവ് അവളോടുള്ള പ്രണയത്തിന് അത്രയും അടിമപ്പെട്ടു കിടക്കുകയാണ്; അവന്റെ ദുർബ്ബലമായ മനോധ്യാപാരത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരീശ്വരിയെന്നപോലെയാണ് അവളുടെ ആജ്ഞാശക്തി പരിലസിക്കുന്നത്. ഈ സ്ഥിതിയിൽ, കാഷ്ട്യാ നേരെ നന്മയിലെത്തിച്ചേരുവാൻ തക്കവണ്ണം, അവനെ ഈ നേർവഴി തുടരുവാൻ ഉപദേശിക്കുന്നതുനിമിത്തം ഞാനെങ്ങിനെയാണ് ഖലനായിത്തീരുക? നരകത്തിന്റെ ധർമ്മശാസ്ത്രം! ദുർമൂർത്തികൾ മനഃശ്വരരെക്കൊണ്ടു കരാളകാളിമ കലന്ന് കൊടുംപാതകങ്ങൾ ചെയ്യിക്കുവാൻ വട്ടംകൂട്ടുമ്പോൾ അവർ, ഞാനിപ്പോൾ ചെയ്യുന്നതുപോലെ, സ്വഗ്നീയമായ പ്രാദുർഭാവംകൊണ്ടാണ് അവരെ വ്യാമോഹിപ്പിക്കുക: കാപട്യമറിയാത്ത ഈ വകുന്ന് തന്റെ കാര്യം നേരെയാക്കുവാൻ ഡെസ് ഡിമോണയെ ചെന്നു മുട്ടിക്കുകയും, അവൾ മുറിനോടു ശക്തിമത്തായി അവന്റെ പക്ഷം പിടിച്ചു വാദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനിടയിൽ, അവൾ അവനെത്തിരിച്ചുവിട്ടിപ്പിടിക്കുന്നത് അവളുടെ ശാരീരികമായ ഭോഗശക്തിയെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടിയാണെന്നുള്ള വിഷ്ണുവിരു ഞാൻ മുറിന്റെ ചെവിയിലേയ്ക്കൊഴുക്കും; അവൾ അവന്നു നന്മചെയ്യാൻ എത്രമേൽ കിണഞ്ഞു പരിശ്രമിക്കുന്നുവോ, അത്രമേൽ മുറിന് അവളിലുള്ള വിശ്വാസത്തെ അവൾ നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. അവളുടെ ചാരിതത്തെ ഞാൻ കീഴ്പോലെ കുറുപ്പിക്കും; അവരെയാകെ കടുക്കേണ്ടുന്ന റാല അവളുടെ നന്മയിൽനിന്നുതന്നെ ഞാൻ നിർമ്മിക്കും.

(റോഡെറിഗോ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

എന്താ, റോഡെറിഗോ?

റോഡെറിഗോ—ഞാനീ നായാട്ടിൽ ഇവിടുത്തോളം പിന്നാലെ കൂടിയിട്ടുണ്ട്, പക്ഷെ നായാടുന്ന നായെപ്പോലെല്ല, കൂട്ടം തിരയ്ക്കാനുള്ള നായെപ്പോലെമാത്രം. എന്റെ പണം

1 കൃസ്ത്യമതമുടക്കം. കൃസ്ത്യമുഖന പാപമോചനത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളുവാനുള്ള ആദ്യോധികാരം സ്വീകരിക്കുന്നത് ഈ പവിത്രജലപ്രോക്ഷണാനന്തരമാണ്.

മിസ്സുവാറും തീർന്നു; ഇന്നു രാത്രി നല്ലവണ്ണം അടിയും ദേസി; ഇതിന്റെയൊക്കെക്കലാശം, ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നതും; എന്റെ പ്രയത്നത്തിനാമാത്രമുള്ള പരിചയവും സമ്പാദിച്ച കൈയിൽ കാശൊട്ടുമില്ലാതെ, കുറച്ചധികം വകതിരിവോടുകൂടി ഞാൻ വെനിസ്സിലേയ്ക്കു തിരിച്ചുപോകുമെന്നതായിരിയ്ക്കും.

ഇയാൾ—ക്ഷമയില്ലാത്തവർ എത്ര നിൽക്കുന്നു! എടോ, മെല്ലെല്ലാതെ ഇതുവരെ വല്ല മുറിയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടോ? മനുഷ്യ ബുദ്ധിയില്ലാത്തതാണ്, മനുഷ്യക്കൊണ്ടല്ല നമ്മൾ പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നതെന്നു തന്നെയല്ലാത്തതുകൂടെ? ബുദ്ധിയുടെ പ്രവർത്തനമാകട്ടെ, മനുഷ്യ തിന്മയായ കാലത്തെ ആശ്രയിച്ചുനിൽക്കുന്നു. കാര്യമോരോന്നും നേരെയായി വരുന്നില്ലേ? കാഷ്യോ തന്നെ അടിച്ചു; താനോ ആ ശിഥിലമായ ദോഷാനുഭവം വഴിയായി, കാഷ്യോവിനെ കുറുപ്പെടുത്തിപ്പറഞ്ഞയപ്പിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു: മറ്റുള്ളവ സുര്യപ്രകാശത്തിൽ നല്ലവണ്ണം വളർന്നുകൊള്ളട്ടെ; എന്നാലും ആദ്യമായി പുഷ്പിച്ച ഫലങ്ങളാണ് ആദ്യം പഴക്കുക! കുറച്ചുനേരംകൂടി ക്ഷമിച്ചിരിയ്ക്കൂ. അല്ല—നേരം വെളുത്തുപോയല്ലോ; നേരമ്പോക്കും കാര്യവും നാഴികയുടെ നീളം മുഴങ്ങിയതുപോലെ തോന്നിയ്ക്കുന്നു. പോയിക്കിടക്കൂ; താൻ താമസിയ്ക്കുന്നിടത്തേയ്ക്കു പോയ്ക്കൊള്ളൂ:—, പോ; അധികവിചാരം താൻ വഴിയേ അറിയും:—, നില്ക്കൂ, പോയ്ക്കൊള്ളൂ. [റോഡെറിഗോ പോകുന്നു.] രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാനുണ്ട്: എന്റെ ഭാര്യ കാഷ്യോവിനുവേണ്ടി അവളുടെ യജമാനത്തിയോടു ശിപാശി പറയണം; അവളെ അതിനു ഏല്പിച്ചുവിടണം; അതിലിടയ്ക്കും,* മൂറിനെ അകറ്റിനിർത്തി, കാഷ്യോ അവന്റെ ഭാര്യയുടെ സേവ പിടിയ്ക്കുവാൻ ശ്രമിയ്ക്കുന്ന തന്മയത്തിന് അവനെ അവിടെ കൊണ്ടുപോയി ചാടിയ്ക്കാൻ നോക്കട്ടെ; അതെ, അതാണ് വഴി: തണുപ്പും താമസവും കൊണ്ട് ഉപായത്തിന്റെ വായ്ക്കുക കളയരുത്.

(പോകുന്നു)

-
- 1 ഡോക്ടർ ജോൺസൺ, മെലോൺ, വാർബർട്ടൺ, സ്റ്റോൺടൺ, സ്റ്റീവൻസ്, നൈറ്റ്, ഹാളിവെൽ, ഡെയ്ററൺ, ഹെൻടർ, ഡോക്ടർ ഫെർണെസ് എന്നീ വ്യാഖ്യാതാക്കന്മാർ പലവിധത്തിലാണ് ഇവിടെ മൂലത്തെ വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്. ഇവയിൽ യുക്തിസഹമെന്നു തോന്നുന്ന മിയൂ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾക്കും പറ്റിയതരത്തിൽ തർജ്ജമ കരുവിധം കല്പിച്ചിരിയ്ക്കുകയാണ്:

മുന്നമകം

രംഗം 1

(അരമനയുടെ മുൻവശത്തെ മുറം. കാഷ്ടോവും ഏതാനും സംഗീതക്കാരും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കാഷ്ടോ—കൂട്ടരേ, പാട്ടുകച്ചേരി ഇവിടെവെച്ചാകട്ടെ,—നിങ്ങളുടെ അധ്വാനത്തിനു മതിയായ പ്രതിഫലം ഞാൻ തരും—ചുരുങ്ങിയതെന്തെങ്കിലും മതി; അതു കഴിഞ്ഞു നേതാവിന് ഒരഭിവാദ്യവും.

(സംഗീതം.

വിദ്വേഷകൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

വിദ്വേഷകൻ—എയ്, കൂട്ടരേ, നിങ്ങളുടെ കഴലുകൾ നേപ്പാൾ സിലേയ്ക്കു പോയിരുന്നോ, ഇങ്ങിനെ മുകളിൽക്കൂട്ടിപ്പാടാൻ?

ഒന്നാം സംഗീതക്കാരൻ—എങ്ങിനെ, സർ? എങ്ങിനെ?

വിദ്വേഷകൻ—ദയചെയ്ത് ഒന്നു പറഞ്ഞുതരണേ, ഇവയൊക്കെ കാരുകൊണ്ട് സംഗീതം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന യന്ത്രങ്ങളാണോ?

ഒന്നാം സംഗീതക്കാരൻ—അതേ, സർ, മഴുവൻ.

വിദ്വേഷകൻ—ഓ, അതിനടുത്ത് ഒരനുബന്ധം തുങ്ങുന്നുണ്ട്.

ഒന്നാം സംഗീതക്കാരൻ—ഏതിനടുത്താണ് അനുബന്ധം തുങ്ങുന്നത്, സർ?

വിദ്വേഷകൻ—സർ, ഞാനറിവുള്ള പല കാര്യയന്ത്രങ്ങളുടേയും അടുത്ത് ഒരു വാൽ തുങ്ങിക്കിടക്കുന്നുണ്ടെന്നാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞതിനർത്ഥം. പക്ഷെ, കൂട്ടരേ, നിങ്ങൾക്കു പണമിതാ, പിടിച്ചോളിൻ: മൂപ്പക്കു നിങ്ങളുടെ സംഗീതം വളരെ പിടിച്ചിരിക്കുന്നു; അതുകൊണ്ട്, അവിടുത്തെക്കുറിച്ചു നിങ്ങൾക്കു വല്ല കൂടുതലുണ്ടെങ്കിൽ, ഇനി യാതൊരാളെയും ഇവിടെനിന്നു പുറപ്പെടുവിക്കാതിരിക്കാൻ അവിടുന്നു താല്പര്യപ്പെടുന്നു.

ഒന്നാം സംഗീതക്കാരൻ—ശരി, സർ, ഞങ്ങൾ മതിയാക്കിക്കൊള്ളാം.

വിദ്വേഷകൻ—കേൾക്കാൻ വയ്യാത്ത സംഗീതം വല്ലതും നിങ്ങളുടെ കൈവശമുണ്ടെങ്കിൽ, വീണ്ടും തുടങ്ങുന്നതിനു വിരോധമുണ്ടില്ലതാനും: പക്ഷെ, ആളുകൾ പറയുമ്പോലെ, അവിടുത്തേയ്ക്കു സംഗീതം കേൾക്കുന്നതിൽ ഇമ്പം കുറയും.

ഒന്നാം സംഗീതക്കാർ—അങ്ങനെയൊന്നും ഞങ്ങളുടെ പക്കലില്ല, സർ.

വിദ്യാർത്ഥി—എന്നാൽ ആ കഴലുകളൊക്കെ ഉറയിൽത്തന്നെ ഇടുവെച്ചേക്കിൻ; ഞാൻ പോവുകയായി: പോവിൻ; വായുവിൽ അന്തർധ്വനി ചെല്ലാമിൻ; പറക്കിൻ!

(സംഗീതക്കാർ പോകുന്നു.)

കാഷ്ടം—എന്റെ പൊന്നിപ്പൂൻ കേൾക്കുന്നുണ്ടോ?

വിദ്യാർത്ഥി—നിങ്ങളുടെ പൊന്നിപ്പൂൻ കേൾക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു ഞാനറിയുകയില്ല; ഞാൻ കേൾക്കുന്നുണ്ട്.

കാഷ്ടം—തന്റെ വാക്കുകൊണ്ടുള്ള കസത്ത് അവിടെ വെച്ചേക്കൂ. നിസ്സാരമായ ഒരു പൊൻതുട്ടിതാ: മൂപ്പരുടെ ഭാര്യയുടെ തോഴിയായി ഒരമ്മയില്ലേ, അവർ എഴുന്നേറ്റിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, കാഷ്ടം എന്നൊരാൾക്ക് എന്തോ കുറച്ചൊന്നു കണ്ടു സംസാരിപ്പാനുണ്ടായിരുന്നു എന്ന് അവരോടു പറയൂ: താനതു ചെയ്യുമോ?

വിദ്യാർത്ഥി—അവർ എഴുന്നേറ്റിട്ടുണ്ട്, സർ: പക്ഷെ ഇങ്ങോട്ടുവന്നിട്ടില്ലെന്ന് എന്നു ഞാനന്വേഷിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു കരുതാം.

കാഷ്ടം—ചെയ്യൂ, എന്റെ പൊന്നുചങ്ങാതിയല്ലേ!

(വിദ്യാർത്ഥി പോകുന്നു.)

(ഇയാൾ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

അ:, ശ്രദ്ധേയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിനായി, ഇയാൾ.

ഇയാൾ—നിങ്ങളുപോൾ കിടന്നിട്ടേയില്ലേ?

കാഷ്ടം—ഇല്ല; നമ്മൾ പഠിക്കുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ നേരം വെളുത്തുവന്നു. ഇയാൾ, വന്നതു കാണാമെന്നു കരുതി ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഭാര്യയുടെ അടുക്കലേയ്ക്ക് ഒരാളെ അയച്ചിട്ടുണ്ട്: ഗുണവതിയായ ഡെസ് ഡിമോണയെ സമീപിപ്പിക്കുവാൻ എന്നിട്ട് ഒരനുമതി വാങ്ങിത്തരണമെന്നുള്ളതാണ് എന്നിട്ട് അവരോടു ചെല്ലാനുള്ള അപേക്ഷ.

ഇയാൾ—ഞാൻ അവളെ ഉടനെത്തന്നെ ഇങ്ങോട്ടയയ്ക്കാം; നിങ്ങളുടെ സംസാരവും കാര്യനിർവ്വഹണവും കേൾക്കുവാൻ നിർബാധമായിരിക്കുവാൻ വേണ്ടി, ഞാൻ മൂപ്പരെ അവിടെനിന്നു കിട്ടിനിൽക്കുവാൻ വല്ല സൂത്രവും കണ്ടുപിടിക്കുകയും ചെയ്യാം.

കാഷ്ടം—ഞാൻ വിനീതമായ നന്ദി പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. [ഇയാൾ പോകുന്നു] ഇത്ര ദയോദ്ധ്യം നിഷ്കളങ്കമായ മനോഭാവം

ഫ്ലോറൻസുകാരനെ ഞാനിതുവരെ കണ്ടിട്ടില്ല.

(എമിലിയ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

എമിലിയ—സവാഗതം, ലഫ്ടനന്റ്; നിങ്ങൾക്കു വന്നു ചേന്ന് ഈ ആപത്തിനെക്കുറിച്ച് ഞാൻ വ്യസനിക്കുന്നു; പക്ഷെ എല്ലാം നേരെയായിത്തീരമെന്നതിൽ എനിക്കു സംശയമേയില്ല. മൂപ്പരും ഭാര്യയും അതിനെപ്പറ്റി സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്; അമ്മ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ശക്തിയോടുകൂടി വാദിക്കുന്നുണ്ട്. നിങ്ങൾ മുറിയേല്പിച്ച ആൾ സൈപ്രസ്സിൽ വളരെ കേൾവിയും, വലിയൊരുമായി മാറ്റിയുള്ള ഒരാളാണത്രേ; അതുകൊണ്ടു, വിവേകപൂർവ്വമായി പ്രവർത്തിക്കുകയാണെങ്കിൽ, നിങ്ങളുടെ അപേക്ഷ തള്ളുവാനേ തരമുള്ളൂ; എന്തൊക്കെയാണ് മൂപ്പർ മുമ്പടി പറഞ്ഞത്. പക്ഷെ അവിടുത്തെ മനസ്സിൽ നിങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഇപ്പോഴും സ്നേഹമുണ്ടെന്നും, ഇനിയാദ്യം കിട്ടുന്ന അവസരത്തെ നിങ്ങളെ വീണ്ടും അകത്തേയ്ക്കു കടത്തുന്നതിനായി വിനിയോഗിക്കുവാൻ അവിടുത്തേയ്ക്കു നിങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള മമതയല്ലാതെ മറെറൊരു ശിപാശ്ചിക്കാൻ ആവശ്യമില്ലെന്നും അവിടുന്ന് ഉറപ്പിച്ചു പറയുന്നുമുണ്ട്.

കാഷ്വോ—അതു ശരി, എന്നാലും ഞാനൊരപേക്ഷ ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ—നിങ്ങൾക്ക് അതു പാടുള്ളതാണെന്നോ ചെയ്യാൻ സാധിക്കുമെന്നോ തോന്നുന്നുണ്ടെങ്കിൽമാത്രം അനവദിച്ചാൽ മതിതാനും—എനിക്കു ഡെസ്ഡിമോണയോടു തനിച്ച് അല്ലനേരം സംസാരിക്കുവാനുള്ള സൗകര്യമുണ്ടാക്കിത്തരണം.

എമിലിയ—അകത്തേയ്ക്കു വരിൻ: നിങ്ങൾക്കു നിബ്ബാധമായി ഉള്ളതന്നു സംസാരിയ്ക്കാൻ സൗകര്യമുള്ള ഒരിടത്തു ഞാൻ നിങ്ങളെ നിർത്താം.

കാഷ്വോ—എന്റെ നന്ദി പറഞ്ഞാലൊടുങ്ങാത്തതാണ്.

(എല്ലാവരും പോകുന്നു)

രംഗം 2

(അരമന്ധിൽ ഒരു മുറി. ക്രൈസ്റ്റോ, ഇയാഗോ, ഏതാനും പൗരന്മാർ എന്നിവർ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ക്രൈസ്റ്റോ—ഇയാഗോ, ഈ എഴുത്തുകൾ കപ്പിത്താനു കൊണ്ടുപോയി കൊടുക്കൂ; അയാൾമുമ്പേന ഭരണസമിതിയോടുള്ള എന്റെ ഉപചാരവും നിർവ്വഹിയ്ക്കൂ. അതു കഴിഞ്ഞു എന്റെ

അടുത്തേയ്ക്കു വരണം; ഞാൻ കോട്ടപ്പണി നടക്കുന്നിടത്തുണ്ടായിരിക്കണം.

ഇയാൾ—പ്രഭോ, കല്പിച്ചതുപോലെ ചെയ്യാം.

കഥാശൃംഗം—മാന്യരെ പുതുതായി പണിചെയ്യുന്ന ആ കോട്ടയുടെ കാര്യം—നമുക്കു ചെയ്യാനാണു നോക്കുകയല്ലേ.

പൗരന്മാർ—ഞങ്ങൾ അങ്ങയെ അനുഗമിക്കാം.

(എല്ലാവരും പോകുന്നു)

രംഗം 3

(അരമനയോടു ചേർന്നുള്ള ഉദ്യോഗം, ഡെസ് ഡിമോണയും, കാഷ്യോറും, എമിലിയയും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഡെസ് ഡിമോണ—കാഷ്യോ, നിനക്കൊരു കാര്യം ഉറപ്പിക്കാം. നിനക്കുവേണ്ടി എന്നാലാചുന്നതൊക്കെ ഞാൻ ചെയ്യും.

എമിലിയ—അമ്മേ, ചെയ്യേണ്ട: തന്റെ സ്വന്തം കാര്യത്തിലെന്നപോലെ എന്റെ ഭർത്താവ് ഇതിനെക്കുറിച്ചു ചോദിക്കുന്നുണ്ടെന്നറിയിക്കുക.

ഡെസ് ഡിമോണ—വിശ്വസിക്കാൻ കൊള്ളുന്നവനാണു ഞാൻ—കാഷ്യോ, നീ സംശയിക്കേണ്ട, മൂപ്പരും നീയും തമ്മിൽ പണ്ടുണ്ടായിരുന്ന സൗഹൃദം ഞാൻ വീണ്ടെടുക്കാം.

കാഷ്യോ—കൃപാപതി, മൈക്കൽ കാഷ്യോവിന് എന്തുതന്നെ സംഭവിച്ചാലും അവൻ എന്നെന്നും അവിടുത്തെ വിശ്വാസ്യ ഭൃത്യനായിത്തന്നെയിരിക്കും.

ഡെസ് ഡിമോണ—അതെനിശ്ചയിക്കാം,—ഞാൻ അതിന്നു നന്ദി പറയുന്നു. നീ അവിടുത്തെക്കുറിച്ച് കൂടുതലൊന്നും; അദ്ദേഹത്തെ വളരെക്കാലമായിട്ടറിയുകയും ചെയ്യും; നന്മത്തിന് അത്യാവശ്യമായുള്ളിടത്തോളം ഒന്നു വിട്ടുനില്ക്കുകയല്ലാതെ, അതിലധികമായി വിദ്വേഷത്തിൽ അദ്ദേഹം അകന്നുനില്ക്കുകയില്ലെന്നു നിനക്കു നിസ്സംശയം തീർച്ചപ്പെടുത്താം.

കാഷ്യോ—അമ്മേ, അതു ശരി; പക്ഷെ ഈ നയം കഠിനം എന്തൊക്കെത്തെയ്ക്കു നിലനിന്നേക്കാം; അല്ലെങ്കിൽ അതിനെ പോഷിപ്പിക്കുവാൻ ശിഥിലങ്ങളും നിസ്സാരങ്ങളുമായ സംഭവങ്ങളുണ്ടായേക്കാം; അതല്ലെങ്കിൽ, ഹേതുവിലും വളർക്കവിത്തത് അതു പെരുപ്പിക്കപ്പെടേണ്ട: ഈ സ്ഥിതിയിൽ ഞാനിവിടെ ഇല്ലാതിരിക്കുകയും, എന്റെ സ്ഥാനത്തു മറ്റൊരാളുണ്ടായിരിക്കുകയും

കയും കൂടിയാകുമ്പോൾ, എന്റെ കൂടും സേവനവും അവിടുന്നു മറന്നേക്കാൻ മതി.

ഡെസ് ഡിമോണ—അങ്ങിനെയാരാശകയേ വേണ്ട. ഈ നീല്ക്കുന്ന എമിലിയ സാക്ഷിയായി, നിന്റെ ഉദ്യോഗം പോവുകയില്ലെന്നു ഞാൻ പ്രതിജ്ഞചെയ്യുന്നു: ഞാനൊരാളോടു സഹൃദയം വാശാനം ചെയ്താൽ, അതിന്റെ ഏറ്റവും ശിഥിലമായ എണ്ണ മുറുപ്പെടുക്കട്ടെ, ഞാനതു നിറവേറുമെന്നുറപ്പിച്ചോളൂ: അവിടുത്തെയും ഞാൻ സൈപരംകൊടുക്കില്ല; ഞാനദ്വേഹത്തെ ഉറക്കമില്ലാതാക്കി മെരുക്കും; സംസാരിച്ചു സംസാരിച്ചു ഞാൻ പൊരുതി കെട്ടുക; അദ്വേഹത്തിന്റെ കിടക്ക ഒരു പാശാലയായും, ഉണർകഴിഞ്ഞ സമയം കുറുമ്മേറുപറഞ്ഞു പാപമോചനം നേടുവാനുള്ള ഒരവസരമായും ഞാൻ മാറും; അദ്വേഹം ചെയ്യുന്ന ഒരോ പ്രവൃത്തിയുടേയും കൂടെ ഞാൻ കാഷ്ഠോവിന്റെ ഹരജിക്കാര്യം കൂട്ടിക്കലർത്തും: അതുകൊണ്ടു, കാഷ്ഠോ, നീ സന്തുഷ്ടനായിരിയ്ക്കട്ടെ; നിന്റെ വക്കീൽ മരിയ്ക്കുകയല്ലാതെ, നിന്റെ കേസ്സു തുലയ്ക്കില്ല.

എമിലിയ—അമ്മേ, ഇതാ, മൂപ്പരു വരുന്നു.

കാഷ്ഠോ—അമ്മേ, ഞാൻ പോകട്ടെ.

ഡെസ് ഡിമോണ—എന്തിനാ? ഇവിടെത്തന്നെ നിന്നു ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കൂ.

കാഷ്ഠോ—ഇതുവവരത്തിൽ വേണ്ടമ്മേ: എനിക്കൊക്കട്ടാടെ മനസ്സിന്നു സുഖമില്ല, എന്റെ കാര്യത്തിന്നുതന്നെ ഞാൻ കൊള്ളാതായിരിക്കുന്നു.

ഡെസ് ഡിമോണ—ശരി, നിന്റെ ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്യൂ.

(കാഷ്ഠോ വേകുന്നു)

(കയ്യിൽ കുറെ കടലാസ്സുകൾ പിടിച്ചുകൊണ്ടു് ഒമെല്ലോറും, ഇയാഗോറും പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.)

ഇയാഗോ—ഓഹ്! എനിക്കുതന്നെ പിടിയ്ക്കുന്നില്ല.

ഒമെല്ലോ—[പെട്ടെന്നു് ഇയാഗോവിന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞുകൊണ്ടു്] എന്താ നീ പറഞ്ഞത്?

ഇയാഗോ—മുന്നമില്ലത്തേ: അല്ലെങ്കിൽ—ഇല്ല, ഞാനൊന്നും അറിയുകയില്ല.

ഒമെല്ലോ—[കൈയിലുള്ള കടലാസ്സുകൾ നോക്കുന്നു—അല്ല നേരത്തെ മെഴുനം.] എന്റെ ഭാര്യയുടെ അടുക്കെന്നിന്നു പിരിഞ്ഞുപോയതു കാഷ്ഠോവല്ലേ?

ഇയാൾ—കാഷ്ട്യാ, അങ്ങനേ? ആയിരിക്കുകയില്ല. അവിടുന്ന് വരുന്നതു കാണുമ്പോൾ അയാൾ കള്ളനെപ്പോലെ ഒളിച്ചു മാറുമെന്ന് എനിക്കു തീർച്ചയായും വിചാരിയ്ക്കാൻ വരും.

മൈലോ—ഏയ്, അവൻതന്നെയാണെന്നാണെന്നിരിക്കു തോന്നുന്നത്. [മേശയ്ക്കരികെ ചെന്ന് അശാധനയായ ആലോചനയിൽ മുഴുകിനില്ക്കുന്നു.]

ഡെസ്ഡിമോൺ—[അടുത്തു ചെന്നിട്ടു] പ്രാണനാഥ! [മൈലോ ഒന്നു ഞെട്ടി, അവളുടെ നെറ്റിമേൽ ചുംബിക്കുന്നു.] ഞാനിവിടെ ഒരു ഹരജിക്കാരനോടു സംസാരിക്കുകയായിരുന്നു, അങ്ങയുടെ അപ്രീതിയ്ക്കു പാത്രമായി വലയുന്ന ഒരു പാപത്തിനോട്.

മൈലോ—ആരെയാണ് നീ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്?

ഡെസ്ഡിമോൺ—അതെന്ത്, അങ്ങയുടെ ലഫ്റ്റനന്റ് കാഷ്ട്യാതന്നെ. എന്റെ അപേക്ഷയനുവദിയ്ക്കാൻമാത്രം എന്റെ പേരിൽ അവിടുത്തേയ്ക്കു വല്ല കൃപയുണ്ടെങ്കിൽ, അങ്ങനെ ചെയ്തിയ്ക്കുവാൻ വല്ല ശക്തിയും എനിക്കുണ്ടെങ്കിൽ, അവൻ ഇപ്പോൾ ചെയ്യുന്ന പ്രായശ്ചിത്തത്തെ അവിടുന്ന് കൈക്കൊള്ളണം. അങ്ങനെ യഥാർത്ഥമായി സ്നേഹിക്കുന്നവനും, കരുതിക്കൂട്ടിയല്ല, അജ്ഞതകൊണ്ടുമാത്രം തെറ്റു ചെയ്തപോയവനുമല്ല അവനെങ്കിൽ, വിശ്വസിക്കുവാൻ കൊള്ളുന്ന ഒരുവന്റെ മുഖം കണ്ടാൽ എനിക്കു തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുകയില്ലെന്നാണതിന്റെ അർത്ഥം. ഞാനുപേക്ഷിക്കുന്നു, ഒന്നുവരെ മടക്കിവിളിക്കണേ!

മൈലോ—അവനാണോ ഇവിടെനിന്നിപ്പോൾ പോയത്?

ഡെസ്ഡിമോൺ—അതേ, നേര്; അവനോടൊപ്പം ഞാനും കഷ്ടപ്പാടനുഭവിയ്ക്കാൻ തക്കവണ്ണം തന്റെ ദുഃഖത്തിന്റെ ഒരോ ഹരി എനിക്കു തന്നിട്ടാണവൻ പോയത്, അത്രയ്ക്കുവൻ പാവപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എന്റെ പ്രാണനാഥനല്ലേ, ഒന്നുവരെ തിരികെ വിളിക്കൂ.

മൈലോ—ഓമനേ, ഇപ്പോൾ വയ്ക്കാ; പിന്നൊക്കെ അവസരത്തിലാവാം.

ഡെസ്ഡിമോൺ—അടുത്ത അവസരത്തിൽ?

മൈലോ—തങ്കം, നിനക്കുവേണ്ടി വിചാരിച്ചതിലും അടുത്താക്കാം.

ഡെസ്ഡിമോൺ—ഇന്ന് രാത്രി, അത്താഴസമയത്ത്?

ഒമെല്ലോ—വയ്യോ, ഇന്നു രാത്രി വയ്യോ.

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്നാൽ നാളെ പകൽ ഭക്ഷണസമയത്തു?

ഒമെല്ലോ—നാളെ എനിക്ക് ഉഷ്ണ വീട്ടിൽവെച്ചല്ല; കോട്ടയിൽ സൈന്യാധിപന്മാരെ എതിരേല്ക്കുവാൻ പോകണം.

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്നാൽ നാളെ രാത്രി; അല്ലെങ്കിൽ ചൊവ്വാഴ്ച രാവിലെ; ചൊവ്വാഴ്ച ഉച്ചയ്ക്കു; രാത്രി; ബുധനാഴ്ച രാവിലെ:—ഞാനങ്ങയോടപേക്ഷിക്കുന്നു, എപ്പോഴാണെന്നു പറയൂ; പക്ഷെ അതു മൂന്നു ദിവസത്തിനപ്പുറത്താക്കാൻ പാടില്ല: വാസ്തവമായി അവൻ പശ്ചാത്താപിക്കുന്നുണ്ട്; എന്നാലും അവന്റെ തെറ്റു നമ്മുടെ ഒരു സാധാരണക്കണക്കിൽ—യുദ്ധകാലങ്ങളിൽ ഏറ്റവും നല്ലവർണ്ണം മാതൃകാശിക്ഷകൾ നല്കേണ്ടതെന്നു ആളുകൾ പറയുമെന്ന വാസ്തവയാഴിച്ച്—സ്വകാര്യസൗഹൃദത്തെത്തടയ്ക്കുവാൻമാത്രം അത്ര വമ്പിച്ച ഒരു തെറ്റല്ലതാനും. അവൻ എപ്പോഴാണ് വരേണ്ടതു്? പ്രാണനാഥൻ എന്നോടു പറയൂ: ഞാൻ എന്റെ ഉള്ളിൽ അതുതെളിയിക്കുകയാണ്, ഞാൻ തള്ളുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ ഇങ്ങിനെ അങ്ങമിങ്ങമില്ലാതെ ശങ്കിച്ചുനില്ക്കുകയോ ചെയ്യാനിടവരുത്തുന്ന എന്തൊരു കാര്യമാണ് അങ്ങയ്ക്കു് എന്നോടു് ആവശ്യപ്പെടുവാനുണ്ടാവുകയെന്നു്. എന്തു്! അങ്ങയുടെ പ്രേമസന്ദർശനവേളകളിൽ കൂടെവരാമുണ്ടായിരുന്ന മൈക്കൽ കാഷ്വോ—പല പ്രാവശ്യവും അങ്ങയെപ്പറ്റി ഞാൻ ഇടിച്ചു സംസാരിയ്ക്കാമുണ്ടായിരുന്നപ്പോൾ അങ്ങയുടെ പക്കംപിടിച്ചു വാങ്ങിച്ച കാഷ്വോ—അവനെ വീണ്ടും സ്വീകരിപ്പിക്കുവാൻ ഇത്ര യാതൊക്കെപ്പണിപ്പെടണമെന്നോ! വാസ്തവത്തിൽ ഞാനായിരുന്നെങ്കിൽ—

ഒമെല്ലോ—ഞാനപേക്ഷിക്കുന്നു, ഇനിയധികം പറയേണ്ട. അവൻ എപ്പോഴാണ് വരുന്നതെങ്കിൽ, വരട്ടെ; നിനക്കു യാതൊന്നും ഞാൻ നിഷേധിക്കുകയില്ല.

ഡെസ്ഡിമോണ—ഓ, ഇതൊരു വലിയ വരമൊന്നുമല്ല; ഇതിപ്പോൾ ഞാൻ അങ്ങയോടു കൈയൊക്കൾ ധരിയ്ക്കുവാനോ, ദേഹത്തെ പോഷിപ്പിയ്ക്കുന്ന ആഹാരം കഴിയ്ക്കുവാനോ, ശരീരത്തിന്നു തണുപ്പു തട്ടിയ്ക്കാതിരിയ്ക്കാനോ, അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങയ്ക്കു മാത്രമായി ആദായമുണ്ടാക്കുന്ന വല്ലതും ചെയ്യാനോ അപേക്ഷിച്ചതുപോലെയല്ല ഉള്ളു് നേരെമറിച്ചു്, അങ്ങയുടെ പ്രേമത്തെ

യഥാർത്ഥമായി പരീക്ഷിക്കുന്ന വല്ല അഭ്യർത്ഥനയും എനിക്കു ചെയ്യാനുണ്ടാകുമ്പോൾ അത് ഏറ്റവും ശൗരവമുൾക്കൊണ്ടതും, ദുർവ്വഹവും, അനുവദിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി ഭയം ജനിപ്പിക്കുന്നതുമായിരിക്കും.

മൈലോ—ഞാൻ നിനക്കു യാതൊന്നും നിഷേധിക്കുകയില്ല; അതിനെ ആസ്പദിച്ച് എനിക്ക് ഒരൊറ്റ ഉപകാരം ചെയ്യാൻ ഞാൻ നിന്നോടപേക്ഷിക്കുന്നു: കുറച്ചു നേരം തനിച്ചിരിക്കുവാൻ എന്നെ അനുവദിക്കണം.

ഡെസ്ഡിമോണ—ഞാൻ അങ്ങനോടു വെണ്ടുണ്ടു പറയുമോ? ഒരിക്കലുമില്ല: പ്രാണനാഥാ, ഞാൻ പോയിവരട്ടെ.

മൈലോ—ഓമനേ, അങ്ങിനെയാട്ടെ: ഞാൻ ഉടനെ അങ്ങോട്ടെത്തിക്കൊള്ളാം.

ഡെസ്ഡിമോണ—എമിലിയേ, വത്ര—യഥേഷ്ടമിരുന്നു കൊള്ളുണ്; അങ്ങ് ഏതവസ്ഥയിലായാലും, ഞാൻ വിധേയത നേരാണ്.

(എമിലിയയോടുകൂടി പോകുന്നു)

മൈലോ—ഹാ, അനൗത്തമമായ പ്രേമരാജനമേ, നിന്നെ ഞാൻ സ്നേഹിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, എന്റെ ആത്മാവ് വിനാശഗുണത്തിന്റെ അഗാധതയിലേയ്ക്കാപതിക്കട്ടെ! ഞാൻ നിന്നെ സ്നേഹിക്കാതിരിക്കുന്ന കാലത്തു ബ്രഹ്മാണ്ഡമുടഞ്ഞലസിപ്പോയ സ്ഥിതി വീണ്ടും വന്നുചേരുകയും ചെയ്യും.

ഇയാഗോ—പ്രഭോ,—

മൈലോ—നീ എന്താണ് പറഞ്ഞത് ഇയാഗോ?

ഇയാഗോ—അങ്ങ് അമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിനുമുമ്പു കാഷ്ട്യാ അങ്ങയുടെ പ്രണയചരിത്രത്തെക്കുറിച്ചറിഞ്ഞിരുന്നുവോ?

മൈലോ—തുടക്കംതൊട്ടൊടുക്കത്തോളം അവനറിഞ്ഞിരുന്നു; എന്തേ നീയതന്വേഷിക്കുന്നത്?

ഇയാഗോ—എന്റെ മനസ്സിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരു സംശയനിവാരണത്തിനുവേണ്ടിമാത്രം; അതിലധികം യാതൊരു ഭരമവും ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടില്ല.

മൈലോ—എന്തുകൊണ്ടാണിയാഗോ, നീ 'മനസ്സിലുണ്ടായിരുന്ന' എന്നു പറയുന്നത്?

ഇയാഗോ—അവൻ അവരെ മുമ്പേ പരിചയമായിരുന്നു എന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നില്ല.

ഒമെല്ലോ—അതെന്തെ; എന്നുമാത്രമല്ല, പലപ്പോഴും അവൻ ഞങ്ങൾക്കു മധ്യസ്ഥനായി അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും പോയിവരാറുണ്ടായിരുന്നു.

ഇയാൾ—അങ്ങിനെവരട്ടേ!

ഒമെല്ലോ—അങ്ങിനെവരട്ടെ? അതേ, അങ്ങിനെതന്നെയാണു ഇതു്:—അതിനെപ്പറ്റി നിനക്കെന്തെങ്കിലും തോന്നുന്നുണ്ടോ? അവൻ മര്യാദക്കാരനല്ലേ?

ഇയാൾ—മര്യാദക്കാരനോ, എന്നോ?

ഒമെല്ലോ—അതേ, മര്യാദക്കാരൻ?

ഇയാൾ—പ്രഭോ, എനിക്ക് റിപ്പട്ടിക്കുണ്ടെന്നോ, ആയിരിക്കാം.

ഒമെല്ലോ—നി എന്തു വിചാരിയ്ക്കുന്നു?

ഇയാൾ—വിചാരിയ്ക്കുകയോ, അങ്ങനോ?

ഒമെല്ലോ—‘വിചാരിയ്ക്കുകയോ, അങ്ങനോ?’ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതാണത് വിധത്തിൽ അത്രയും കൃത്യമായ ഏതോ ഒരു കാലഘട്ടം വിചാരത്തിൽ കടികൊണ്ടിരിക്കുന്നതുപോലെ, ഈശ്വരനാണു, ഇവൻ, മാറ്റിനിർത്തിയെന്നോണം, ഞാൻ പറയുന്നത് ഏതാ പാടുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്? കാഷ്ടം എന്റെ ഭാര്യയുടെ അടുത്തു നിന്നു പിരിഞ്ഞുപോകുമ്പോൾ നിനക്ക് അത്ര പിടിയ്ക്കുന്നില്ലെന്ന് ഒരിക്കലും മുമ്പ് നീ പറഞ്ഞതു ഞാൻ കേട്ടിരിക്കുന്നു: എന്താണ് നിനക്കു പിടിയ്ക്കാതിരുന്നത്? എന്റെ പ്രണയത്തിന്റെ പ്രാരംഭഘട്ടത്തിൽ മുഴുവനും എന്റെ ഉള്ളുകുള്ളികൾ അറിഞ്ഞ ഒരുവനായിരുന്നു അവനെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ, നീ ‘അങ്ങിനെവരട്ടേ!’ എന്നു പറഞ്ഞു ഭയാനകമായ ഏതോ ഭാവനയെ അപ്പോൾത്തന്നെ നിന്റെ തലച്ചോറ്റിനുള്ളിലേയ്ക്കു തള്ളിയപ്പോൾ പിടിച്ചുപോലെ, നിന്റെ കൺപുരികങ്ങളെ കൂട്ടിപ്പിണച്ചു കോട്ടുകൾ ചെയ്തു. എന്നെക്കുറിച്ചു നിനക്കു വല്ല സ്നേഹവുമുണ്ടെങ്കിൽ, നിന്റെ ഉള്ളു എന്നെ തുറന്നുകാണിയ്ക്കൂ.

ഇയാൾ—പ്രഭോ, ഞാൻ അങ്ങയെ സ്നേഹിയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അങ്ങ് അറിയുമല്ലോ.

ഒമെല്ലോ—ഉണ്ടെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം. കൂടും, നെറിയും നിറഞ്ഞവനാണ് നീയെന്നും, വാക്കുകളുടെ തൂക്കം നോക്കിയേ നീ അവയ്ക്കു പ്രാണൻ കൊടുക്കുകയുള്ളൂ എന്നും ഞാനറിയുന്നതുകൊണ്ട് നിന്റെ ഈ പൊട്ടുന്നനൊഴുപ്പുള്ള നിർമ്മല

കൾ എന്നെ അധികം ഭയപ്പെടുത്തുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്; വിശ്വാസപരമായതും സ്വാഭാവികമായ ഒരു വെളിച്ചമുണ്ടാകുമെന്ന് സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇത്തരം ചോദ്യങ്ങൾ പരിഹരിക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ള കഴിവില്ലായ്മയെക്കുറിച്ചാണ്; പക്ഷെ ന്യായസ്ഥമായ ഒരു മനസ്സിൽ, വിചാരത്തിന് വിധേയമല്ലാത്ത ഹൃദയത്തിൽനിന്നുള്ള ഗുഹാക്ഷേപങ്ങൾ ഉണ്ടാകാം.

ഇയാൾ—മെക്കം കാഴ്ചയില്ലെന്നു പറയുന്നതിന്, അതും ഒരു മറ്റൊരുതരമാണെന്നും, സത്യത്തിന്മേൽ, പരാമർശിക്കുന്നതല്ലെന്നതിന്റെ അഭിപ്രായം.

കഥാശൃംഖല—അങ്ങനെയൊന്നെ ഞാനും വിചാരിച്ചിരുന്നു.

ഇയാൾ—മനസ്സിൽ കാഴ്ചയുണ്ടാകുമ്പോൾ സ്വാഭാവികമായും കൂടിയവയായിരിക്കുമല്ലോ; അങ്ങനെയല്ലാത്തവയെങ്കിൽ, അവർ അങ്ങനെയൊന്നിരിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന്, എന്നാണെന്റെ പ്രാർത്ഥന.

കഥാശൃംഖല—തീർച്ചയായും, മനസ്സിൽ കാഴ്ചയുണ്ടാകുമ്പോൾ സ്വാഭാവികമായും കൂടിയവയായിരിക്കും.

ഇയാൾ—അതും—എന്നാൽ കാഴ്ചയും ഒരു മറ്റൊരുതരമാണെന്നും ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നു.

കഥാശൃംഖല—അതല്ല; അതിലധികമായി എന്തോ ഇതിലുണ്ട്. ഞാനാലോചിച്ചിട്ടുള്ളതും, നീ ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ നിന്റെ ചിന്തകളോടൊന്നിച്ച്, എന്നോട് തുറന്നുസംസാരിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിന്റെ ഏറ്റവും മനോഹരമായ ചിന്തകൾ ഏറ്റവും മനോഹരമായ വാക്കുകളിൽ എന്നോട് പറയൂ.

ഇയാൾ—പ്രഭോ, എന്നെ മാറ്റിക്കൊണ്ട്: മറ്റൊരാളെക്കൂടി കർത്തവ്യത്തോടും ഞാൻ ബദ്ധപ്പെടുന്നു; പക്ഷെ ഏതെങ്കിലും സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ള ഇത്തരം സംഗതിയെക്കുറിച്ചു ഞാൻ ബദ്ധപ്പെടുന്നു. എന്റെ വിചാരങ്ങളെ തുറന്നുപറയുകയോ? അവ നിത്യജീവിതത്തിൽ അത്യന്തമായി ഉപയോഗപ്രദമാണെന്നും, കരുതിക്കൊള്ളണം,—മലിന

1 Dilations എന്നാണ് ഫോളിയോപാഠം, അത് സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാൻ, "നിർത്തലുകൾ" (Stops) എന്ന മുൻവാചകത്തിലുള്ള പദത്തിന്റെ വല്ല പര്യായങ്ങളോടൊന്നും ഇവിടെ പ്രയോഗിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. ഡോക്ടർ ജോൺസനാണ് ഫോളിയോപാഠത്തെക്കുറിച്ച് Delations (അഭിപ്രായം, ആക്ഷേപം, ദുഷണം) എന്നാക്കിയത്. ഈ തിരുത്തലിനെ, നൈററ്, റോഡ്, വൈറ്റ് എന്നീ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾക്കെതിരാണ്, ഞാനും സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്.

വസ്തുക്കൾ വിലപ്പോഴെങ്കിലും കടന്നുകൂടാത്ത സ്ഥലമെവിടെ? ന്യായ്യചിന്തനങ്ങളുടെകൂടെ മലീമസഗങ്കകളും, ഇടയ്ക്കും, പഞ്ചായത്തിൽ, ഒരുമിച്ചിരുന്നു കാര്യവിചാരം ചെയ്യാത്തവിധത്തിൽ അത്രയും പരിശുദ്ധമായ ഹൃദയം ആർക്കുണ്ട്?

ഒഥെല്ലോ—ഇയാൾ, നിന്റെ സഹൃത്തുക്കൾ വല്ലതുമാവാവകാരം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു നീ വിചാരിയ്ക്കുകയും, നിന്റെ വിചാരത്തെ നീ അയാളുടെ ശ്രീപഥത്തിൽനിന്നുക്കുറി നിത്തുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അയാൾക്കെതിരായുള്ള ദുഷ്ടമായ കൂട്ടുകെട്ടിൽ നീയും പങ്കുകൊള്ളുകയാണ്.

ഇയാൾ—ഞാനാങ്ങയോട് അഭ്യർത്ഥിച്ചുകൊള്ളട്ടേ—നന്ദവേള, എന്റെ അഭ്യർത്ഥം എന്നെ ഒരു പാപിയാക്കിത്തീർത്തേക്കാം; നടപടിദോഷങ്ങളിൽ ചൂഴ്ന്നിരുന്നോടുകൂടിയെന്നത് എന്റെ സ്വഭാവത്തിന്റെ നാശംപിടിച്ച ഒരു രോഗമാണെന്നു ഞാൻ സമ്മതിയ്ക്കുന്നു; പലപ്പോഴും എന്റെ ശങ്ക ഇല്ലാത്ത കുററുങ്ങൾക്ക് ആകാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്—ഇത്രത്തോളം ന്യായാവനകളോടുകൂടിയ ഒരുവനിൽനിന്ന് അങ്ങയുടെ പക്ഷമുദ്രിത ഇതു ഘട്ടത്തിൽ യാതൊന്നും ഗ്രഹിച്ചുപോകരുത്; അവന്റെ തീർച്ചയും മുമ്പു മില്ലാത്ത പതറിപ്പായുന്ന അവലോകനങ്ങളിൽനിന്ന് അങ്ങയ്ക്കുതന്നെ അങ്ങൊരു ശല്യമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുകയുമാരുത്—പ്രഭോ, എന്റെ വിചാരങ്ങളെ അങ്ങയെ അറിയിയ്ക്കുന്നത് എന്റെ പൈശ്വര്യത്തിനോ, വിവേകത്തിനോ, അങ്ങയുടെ മനഃസ്വാസ്ഥ്യത്തിനോ, നന്മയ്ക്കോ അഭിരുചിമല്ല.

ഒഥെല്ലോ—എന്താണ് നിന്റെ അന്തർഗ്ഗതം?

ഇയാൾ—പ്രഭോ, സ്വാമിൻ, പുരുഷനെസ്സംബന്ധിച്ചാകട്ടെ, സ്ത്രീയെസ്സംബന്ധിച്ചാകട്ടെ, നല്ല പേരാണ് അവരുടെ ആത്മാവിന്റെ ഏറ്റവും അമൂല്യമായ അലങ്കാരം: എന്റെ പണം കടുകൊണ്ടുപോകുന്നവൻ ചവറാണ് കടുകൊണ്ടുപോകുന്നത്; അതല്ലസാരമാണ്, നിസ്സാരമാണ്; ഒരിയ്ക്കൽ അത് എന്തോതായിരുന്നു, ഇന്ന് അത് അന്വർത്തമാണ്, ആയിരമാളുടെ ചൊല്ലുകയ്ക്കുനിന്നുകഴിഞ്ഞതാണത്; പക്ഷെ എന്റെ നല്ല പേരിനെ എന്നിൽനിന്നു തട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്നവൻ, അവനെ ധനികനാക്കാതെ എന്നെ തീർച്ചയായും നിർബന്ധനാക്കുന്ന വസ്തുവേയാണ് ചോരണം ചെയ്യുന്നത്.

ഒഥെല്ലോ—ഈശ്വരനാണ്, ഞാൻ നിന്റെ വിചാരം അറിഞ്ഞു ഇരിയ്ക്കുക.

ഇയാഗോ—എന്റെ ഹൃദയം അങ്ങയുടെ ഉള്ളുകൈയിലായിരുന്നുവെങ്കിൽക്കൂടി, അതങ്ങയ്ക്ക് അറിയാൻ കഴിയുകയില്ല; അതെന്റെ അധീനതയിലായിരിക്കുന്ന കാലത്തോളം അങ്ങ് അറിയാൻ പോകുന്നമില്ല.

ഒഥെല്ലോ—ഹേ!

ഇയാഗോ—പ്രഭോ, പ്രേമാശങ്കയെ സൂക്ഷിക്കുന്നു; തന്റെ തീറയെ താൻതന്നെ പരിഹസിക്കുന്ന പച്ചക്കണ്ണുകളോടുകൂടിയ ഭയങ്കരരക്ഷസ്സാണ്:1 തന്നെച്ചതിക്കുന്നവളെ, അങ്ങിനെയാണ് തന്റെ തലയിലെഴുത്തെന്നു നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കി, സ്നേഹിക്കാതിരിക്കുന്ന കലടാകാന്തൻ സസന്തോഷം നാൾ കഴിക്കുന്നു; പക്ഷെ സ്നേഹിക്കുകയും അതേ സമയത്തു സന്ദേഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവൻ—ശങ്കയോടുകൂടി തീവ്രരാഗവും ഉൾക്കൊണ്ടവൻ—അയ്യോ, എന്തു നരകവേദനയടങ്ങിയ നിമേഷങ്ങളാണ് അവൻ എണ്ണിക്കഴിയേണ്ടത്!

ഒഥെല്ലോ—അഹോ, കരാളദൈത്യത!

ഇയാഗോ—ദരിദ്രനും തൃപ്തനുമായവൻ ധനികനാണ്, ആവശ്യത്തിനുമത്രം ധനികനാണ്; എന്നാൽ സദാ ദാരിദ്ര്യഭീതിയോടുകൂടിപ്പവൻ അമേയസമ്പത്തുപോലും ഹേമന്തംപോലെ ഫലശൂന്യമായിത്തീരുന്നു:—ജഗദീശ്വരാ, കൃപാലോ, ഇയ്യുള്ളവരുടെയെല്ലാം ആത്മാക്കളെ പ്രേമാശങ്കയിൽനിന്നു രക്ഷിക്കണം!

ഒഥെല്ലോ—എന്ത്, എന്തിനാണിത്? ചന്ദ്രന്റെ ക്ഷയവൃദ്ധികളെ പ്രതിനവങ്ങളായ സന്ദേഹങ്ങളോടുകൂടി പിന്തുടന്നു കൊണ്ടു ശങ്കാവിലമായ ഒരു ജീവിതം ഞാൻ കഴിച്ചുകൂട്ടുമെന്നോണോ നീ വിചാരിക്കുന്നത്? ഇല്ല; ഞാൻ ഒരിക്കൽ ശങ്കിക്കുന്നത് എന്നെന്നേക്കുമായി രണ്ടാലൊന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തുവാനായി

1 ഈ വാചകത്തിൽ 'പരിഹസിക്കുക' (Mock) എന്നതിനു പകരം 'നിർമ്മിക്കുക' (Make) എന്ന തീയൊബാഥാഡിന്റെ തിരുത്തൽ ഞാൻ അംഗീകരിച്ചിട്ടില്ല. സുഗ്രാഹ്യമായ ഭാവം ഇനിയും കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത മൂലവാചകത്തിന്റെ പരിഭാഷയെ ഞാൻ, എന്നിരുന്നാലും യുക്തിസഹങ്ങളെന്നു തോന്നിയ ഫണ്ടർ, സ്റ്റോൺടൺ, ഡോക്ടർ ഫർണെസ് എന്നിവരുടെ വ്യാഖ്യാനങ്ങളോട് അടുപ്പിക്കുകയാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്.

റിയും. * എന്റെ അന്തഃകരണപ്രവൃത്തിയെ, നിന്റെ അനമാനത്തിന്നൊത്ത തരത്തിൽ, വീണ്ടു പൊള്ളയായ അഭ്യൂഹങ്ങളിലേയ്ക്കു ഞാൻ തിരിച്ചുവിടുന്ന കാലത്ത് എന്നെ ഒരു കോലാട്ടിനു പകരം കൊടുത്തോളൂ. എന്റെ ഭാര്യ രൂപവതിയാണെന്നോ, അവൾ നല്ലവണ്ണം ആഹാരം കഴിയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്നോ, കൂട്ടുകാരുടെ സാഹചര്യം ഉഷ്ടപ്പെടുന്നുണ്ടെന്നോ, ആരോടും നിശ്ശങ്കം സംസാരിയ്ക്കുമെന്നോ, പാടുപാടുമെന്നോ, കളിയ്ക്കുമെന്നോ, നല്ലവണ്ണം നൃത്തം ചെയ്യുമെന്നോ പറയുന്നതുകൊണ്ടാണെന്നും ഞാൻ അവളുടെ ചാരിത്രത്തെ ശങ്കിയ്ക്കുകയില്ല; നന്മയുള്ളിടത്ത് ഇവയൊക്കെ അധികനന്മയെക്കുറിയ്ക്കുന്നവയാണ്. എന്റെ അയോഗ്യതകളിൽനിന്ന് അവളുടെ പാതിവ്രത്യഭൂഷണത്തെക്കുറിച്ച് ഭയത്തിന്റേയോ ശങ്കയുടേയോ ഒരു കണികയെങ്കിലും ഞാൻ ഉല്പാദിപ്പിയ്ക്കുകയുമില്ല; കാരണം, കണ്ണു തുറന്നുകൊണ്ടുതന്നെയാണവൾ എന്നു വരിച്ചത്. ഉല്ല, ഇയാൾ; കണ്ടരിനുശേഷമേ ഞാൻ ശങ്കിയ്ക്കുകയുള്ളൂ; ശങ്കിയ്ക്കുന്നതോടൊപ്പം ഞാൻ തെളിയിയ്ക്കുകയും ചെയ്യും; തെളിവിനെ ആസ്പദിച്ച് ഒരേ ഒരു കാര്യമേ പിന്നീടുള്ള—ഒന്നുകിൽ പ്രേമത്തിന്റെ, അല്ലെങ്കിൽ സന്ദേഹത്തിന്റെ, കഥ അതോടുകൂടി കഴിഞ്ഞു.

ഇയാൾ—ഞാൻ അതിനെക്കുറിച്ച് സന്തോഷിയ്ക്കുന്നു; കാരണം, അങ്ങയോടുള്ള സ്നേഹവും സ്വാമിഭക്തിയും എനിക്കില്ലാത്ത കാര്യങ്ങളിൽ ഉള്ള തുറന്ന കാണിക്കലും; മറുപ്രകാരമുള്ള എന്റെ ബാധ്യത ഞാൻ നിറവേറുകയാണെന്ന നിലയ്ക്ക് അത് അതിനെ സ്വീകരിയ്ക്കണം:—ഞാനീ ഘട്ടത്തിൽ തെളിവിനെപ്പറ്റി യാതൊന്നും പറയുന്നില്ല. അങ്ങയുടെ ഭാര്യയെ സൂക്ഷിയ്ക്കണം; കാഷ്ട്യോവുമായുള്ള അവളുടെ പെരുമാറ്റം നോക്കി മനസ്സിലാക്കണം; അങ്ങയുടെ കണ്ണ്, ഇതാ, ഇങ്ങിനെയിരുന്നോട്ടെ, ശങ്കിയ്ക്കുന്നമില്ല, വിശ്വാസിയ്ക്കുന്നമില്ല എന്ന നിലയിൽ: അങ്ങയുടെ സ്വാഭാവികമായ നിഷ്കാപഭാവത്തെയും, ഒഴുക്കത്തെയും, അങ്ങയുടെ മഹാനുഭാവരൂപം നിമിത്തം, മറുവളവർ ദുരുപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത് എനിയ്ക്കു സഹിയ്ക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല; നല്ലവണ്ണം കരുതിയിരിയ്ക്കണം: എന്റെ നാട്ടിലെ പെണ്ണുങ്ങളുടെ മട്ട് എനിയ്ക്ക് അസ്സലായറിയാം; വെനീസ്സിൽ തങ്ങളുടെ ഭർത്താക്കന്മാരെ കാണിയ്ക്കാൻ അവർ ധൈര്യം

* ജർമ്മൻവ്യാഖ്യാതാവായ ക്വിറ്റ്സി(Schmidt)നെ അനുസരിച്ചുകൊണ്ട്.

പ്പെടാത്ത കളികൾ ഈശ്വരൻ കാണെ കളിയ്ക്കുന്നതിന് അവർക്കു യാതൊരു കൂസലുമില്ല; അവരുടെ ഏറ്റവും ഉൽകൃഷ്ടമായ സദാചാരനിഷ്ഠ ചെല്ലാതിരിയ്ക്കണമെന്നതല്ല, ചെയ്ത മറ്റുള്ളവരിൽ യാതൊരു ഒളിച്ചുവെക്കുന്നതൊന്നുമില്ല.

ഒമെല്ലോ—അങ്ങനെയൊന്നും നിന്റെ അഭിപ്രായം?

ഇയാൾ—അങ്ങനെയെ വിവാഹംചെയ്യുന്നതിൽ അവരാരെങ്കിലും അച്ഛനെ വഞ്ചിച്ചു; അങ്ങയുടെ ആകൃതി കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടു വിരക്തനായി അഭിനയിച്ച സമയത്ത് അവർ അങ്ങയിൽ ഏറ്റവും അനുരക്തരായിരുന്നില്ലേ?

ഒമെല്ലോ—അതു വാസ്തവമാണ്.

ഇയാൾ—എന്നാൽ അതിലൂടെ വഴി എടുപ്പമാണല്ലോ; അതു ചെയ്യുന്നതിൽ തന്റെ അച്ഛന്റെ കണ്ണോളകളെ ഒരായം ചേർത്ത മരപ്പലകകൾപോലെ വിടവുവെക്കുന്നതെ അടയ്ക്കുവാൻ തക്ക നാട്യം നടിയ്ക്കുന്നതിനു പോന്ന ഒരു പെണ്ണ്—പാപം, അദ്ദേഹം വിചാരിച്ചു, അതു മന്ത്രവാദമാണെന്ന്—പക്ഷെ, ഞാൻ വലിയ തെറ്റാണ് ചെയ്യുന്നത്; അങ്ങനെയെ അതിരുകവിഞ്ഞു സ്നേഹിയ്ക്കുന്നതിനു ഞാൻ അങ്ങയോടു സവിനയം മാപ്പിന്നിരിക്കുന്നു.

ഒമെല്ലോ—ഞാൻ നിന്നോട് എന്നെന്നേക്കുമുള്ള കൃതജ്ഞതാ ബദ്ധനാണ്.

ഇയാൾ—ഇത് അങ്ങയ്ക്കു തെല്ലൊരു മനസ്സിടിവുണ്ടാക്കി രതുപോലെ തോന്നുന്നല്ലോ.

ഒമെല്ലോ—അയ്യോ, ഇല്ല; ഒരു ലേശവുമില്ല.

ഇയാൾ—സത്യമായി, അല്ലമുണ്ടെന്നു ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു. അങ്ങയെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ സ്നേഹത്തിൽനിന്നാണ് ഞാനിപ്പറഞ്ഞതിന്റെ ഉത്ഭവമെന്ന് അങ്ങന് കരുതുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിയ്ക്കുന്നു;—പക്ഷെ അങ്ങ വല്ലാതെ ക്ഷോഭിച്ചിരിയ്ക്കുന്നതായി ഞാൻ കാണുന്നു:—എന്റെ വാക്കുകളെ സന്ദേഹത്തെക്കാൾ ദൃഢമായ ഒരു തീരുമാനത്തിലേക്കോ, അതിന്റെ പരിധിയ്ക്കപ്പുറത്തുള്ള ഒരനുമാനത്തിലേയ്ക്കോ പണിപ്പെട്ടു വലിച്ചുനീട്ടരുതെന്നു ഞാൻ അങ്ങയോടുഭൃന്ധിയിരിയ്ക്കുന്നു.

ഒമെല്ലോ—ഇല്ല, ഞാൻ ചെയ്തില്ല.

ഇയാൾ—പ്രഭോ, അവിടുന്ന് അങ്ങനെ ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ, എന്റെ വാക്കുകൾ ഞാൻ ഉദ്ദേശിയ്ക്കാത്തതരത്തിലുള്ള നീചമായ സാഹചര്യത്തിലാണ് ചെന്നുവീഴുക. കാഷ്ടം എന്റെ ഒരുത്തര

സഹൃത്താണ്:—പ്രഭോ, അങ്ങയ്ക്കു കലശലായ ക്ഷോഭം കാണുന്നു വല്ലോ.

ഒമെല്ലോ—ഇല്ല, വളരെയൊന്നും ക്ഷോഭമില്ല. ഡെസ് ഡിമോണ സമാധിതനാണെന്നേ ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നുള്ളൂ.

ഇയാൾ—അവളുടനീളംതന്നെ ദീപ്തകാലം ജീവിയ്ക്കട്ടെ! അങ്ങിനെ വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കാൻ അവിടുന്നു ദീപ്തകാലം ജീവിയ്ക്കട്ടെ!

ഒമെല്ലോ—എങ്കിലും സ്വഭാവത്തിൽനിന്നു ഭ്രംശിച്ചു പ്രകൃതി എങ്ങിനെ—

ഇയാൾ—അതേ, അരിലാണ് കാര്യത്തിന്റെ കഴമ്പു കിടക്കുന്നത്. അങ്ങനോടു ധൈര്യപ്പെട്ടു പറയുകയാണെങ്കിൽ—അവളുടെ നാട്ടിനും, നിറത്തിനും, നിലയ്ക്കും യോജിച്ച പല വിവാഹാലോചനകളേയും സ്വീകരിയ്ക്കാതെ—പ്രകൃതിയിലുള്ള സമസ്ത വസ്തുക്കളും ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു പൊരുത്തത്തിലേയ്ക്കു ചായുന്നതായിട്ടാണല്ലോ നമ്മുടെ അനുഭവം—ഓഫ്! ഏറ്റവും ഇഗ്നോറന്റായ ഒരു തന്നിഷ്ടവും, ബീഭത്സമായ അസമതയും, വിലക്കുണ്ടാക്കിയ വിചാരങ്ങളും അതിൽ ഒരാൾക്കു മണത്തറിവാൻ കഴിയും. പക്ഷെ അവിടുന്ന് എന്നെ മാപ്പാക്കണം: ഞാൻ അവളെ വ്യക്തിപരമായി നേരിട്ടുദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടു പറയുന്നതല്ല; പക്ഷെ, അവളുടെ തന്നിഷ്ടം പിന്നീടു സ്വാഭാവികവിവേചനത്തിലേയ്ക്കു മടങ്ങി, അങ്ങയെ അവളുടെ നാട്ടുകാരായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുവാൻ ഉദ്യോഗിച്ചേയ്ക്കാമെന്നു ഞാൻ ഭയപ്പെടാത്തതല്ല.

ഒമെല്ലോ—അതെന്താണു, നീ ഇപ്പോൾ പോയ്ക്കൊള്ള: ഇതിലധികമായി നീ വല്ലതും കണ്ടാൽ എന്നെ അറിയിയ്ക്കൂ; സംഗതികൾ നോക്കി മനസ്സിലാക്കുവാൻ നിന്റെ ഭാര്യയേയും ഏല്പിയ്ക്കൂ: ഇയാൾ, എന്നെ തൽക്കാലം വിട്ടുപോവാ.

ഇയാൾ—പ്രഭോ, ഞാൻ പോയിവരാം.

(നടക്കുന്നു.)

ഒമെല്ലോ—എന്തിനു ഞാൻ വിവാഹം കഴിച്ചു?—കാപട്യമറിയാത്ത ഈ സാധു അവൻ പറയുന്നതിനെക്കാളധികം, വളരെയധികം, കാണുകയും അറിയുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്, സംശയമില്ല.

(ഇയാൾ തിരിച്ചുവരുന്നു.)

ഇയാൾ—പ്രഭോ, ഈ സംഗതിയിൽ ഇതിലധികം ചൂഴ്ന്നുത്തരുന്നോക്കാതിരിയ്ക്കാൻ ഞാനങ്ങനോടു അഭ്യർത്ഥിച്ചുകൊള്ളട്ടെ;

അതിനെ കാലത്തിനു വിട്ടേയ്ക്കണം: കാഷ്ടോവിന് അയാളുടെ ഉദ്യോഗം തിരിച്ചുകൊടുക്കുന്നതു യുക്തമെന്നെ—തീർച്ചയായും വളരെ പ്രാപ്തിയോടുകൂടിയാണ് അയാൾ ആ പദവി അലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ളത്—എങ്കിലും കുറച്ചു സമയത്തേയ്ക്കുകൂടി അവിടുന്ന് അയാളെ അകറ്റിനിർത്തുകയാണെങ്കിൽ, അയാളേയും അയാളുടെ തന്ത്രങ്ങളേയും അങ്ങേയ്ക്കു വ്യക്തമായി മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയും. കാഷ്ടോവിനെ തിരിച്ചെടുക്കുവാൻ അങ്ങയുടെ ഭാര്യ ശക്തിമത്തായും ഉൽക്കടമായുമുള്ള അപേക്ഷകൾമൂലമേ തീവ്രമനസ്സോടെ ചെയ്യുന്നുണ്ടോ എന്നു നോക്കണം; വളരെക്കാലത്തു അതിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയും. അതിനിടയിൽ, എന്റെ ശങ്കകൾ എന്നെ അനാവശ്യമായി ഇളക്കിവിട്ടതാണെന്ന് അവിടുന്ന് കരുതി—എന്നെപ്പറ്റി അങ്ങിനെ ഭയപ്പെടാൻ എനിക്കു മതിയായ കാരണമുണ്ടുതാനും—അവളെ നിരപരാധിനിയിെന്നു സംശയിക്കുവാനും ഞാൻ അങ്ങയോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

ഒഥെല്ലോ—എന്റെ ആത്മസംയമത്തെപ്പറ്റി ശങ്കിക്കേണ്ട.

ഇയാൾ—ഞാനൊരവസ്ഥയ്ക്കു വന്നു പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ.
(പോകുന്നു.)

ഒഥെല്ലോ—ഇവൻ അത്യന്തം ന്യായസ്ഥനും ആളുകൾ തമ്മിലുള്ള ഇടപാടുകളുടെ സർവ്വമർമ്മങ്ങളേയും പരിപകപബുദ്ധിയോടുകൂടി ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളവനുമാണ്. അവൻ കലടയാണെന്നു തെളിയിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അവളുടെ ചിറകുകൾ കെട്ടിയിരിക്കുന്നത് എന്റെ സ്വന്തം കരളിന്റെ മാംസതന്തുക്കൾക്കൊണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽക്കൂടി, അവളെ ഞാൻ, വിധിപോലെ വന്നതനുഭവിക്കുവാൻവേണ്ടി കാരിക്കിടക്ക വഴിയ്ക്കു തച്ചുപറപ്പിക്കുകയേയുള്ളൂ.1 ഞാൻ കരുതവനായതുകൊണ്ടും, പരിഷ്കാരികളുടെ മധുരശൈലികൾ എനിക്കുവശമല്ലാത്തതുകൊണ്ടും, അല്ലെങ്കിൽ, ജീവിതത്താഴ്വാരത്തിലേയ്ക്കു ഞാൻ കരയുകയും ഇറങ്ങിക്കഴിഞ്ഞതുകൊണ്ടും,—അതും വളരെയധികമില്ലതാനും—ഒരു പക്ഷെ, ഇതൊക്കെക്കൊണ്ടും അവൻ എന്നെ

1 പക്ഷിനായാട്ടിനായി പ്രാപ്തിയനുഭവം പിടിച്ചു മെരുക്കിപ്പോരുന്നതും, നമ്മുടെ നാട്ടിലോ, ഇപ്പോൾ പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിലോ നടപ്പിലാക്കുന്നതുമായ നായാട്ടുസമ്പ്രദായത്തിന്റെ ചടങ്ങുകളെ അപേക്ഷിച്ചാണ് മൂലത്തിലെ അലങ്കാരപ്രയോഗം. അതിലുള്ള സാങ്കേതികപദങ്ങളുടേയും പ്രയോഗങ്ങളുടേയും വിവരണമല്ലാതെ വിവർത്തനം സാധ്യമല്ലായ്ക്കയാൽ സാമാന്യമായ ആശയനുവർത്തനംമാത്രമേ ഇവിടെ നിർവ്വഹിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളൂ.

വിട്ടൊഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കാം; ഞാൻ ചതിയ്ക്കപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്നു; അവളെ വെറുക്കുകമാത്രമാണ് ഇനിയെന്നിഹ്നം ആശ്വാസത്തിനുള്ള വഴി. ഹാ, വിവാഹത്തിന്റെ ശാപം! ഈ മുഴുവൻസൃഷ്ടികളുടെ വിഷയേച്ഛകളല്ലാതെ അവർതന്നെ നമ്മുടേതെന്നു നാം അഭിമാനിയ്ക്കുന്നുവല്ലോ! എന്റെ പ്രേമസങ്കേതത്തിന്റെ ഒരു വിഭാഗം മറുജീവരുടെ ഉപയോഗത്തിനായി സൂക്ഷിയ്ക്കുന്നതിന്നു മുമ്പ്, വല്ല ഗുഹോദരത്തിലേയും ടുഷിച്ച കാര്യം ഭക്ഷിച്ചു കഴിഞ്ഞുകൂട്ടുന്ന ഒരു മണ്ഡുകമായി മാറുന്നതാണെന്നിരിക്കട്ടെ. എന്നിട്ടെന്തു വേണം? വലിയവരുടെ ശനിയാണിത്; താഴ്ന്നുപടിയിലുള്ളവരോളം രക്ഷ ഇക്കാര്യത്തിലവർക്കു കിട്ടുന്നില്ല; അവർക്കു മുതുകുപോലെ അനിവാര്യമായ ഒരു വിധിയാണിത്. മാതൃശക്തിയിൽ ജീവസ്സുരണം തുടങ്ങുന്ന കാലത്തുതന്നെ കലടാത്തുതപമെന്ന ഈ മഹാമാരി ഞങ്ങൾക്കു വിധിയ്ക്കപ്പെട്ടതാണ്—ഇതാ, ഡെസ്ഡിമോണ വരുന്നു; അയ്യോ, ഇവൾ പാംസുലയാണെങ്കിൽ, ഇത്തരമൊരാൾപ്രതിരൂപത്തെ നിമ്നിച്ചു * സ്വർഗ്ഗം തന്നൊത്തൊന്നപഹസിസ്സുകയാണ്. എനിയ്ക്കതു വിശ്വസിയ്ക്കാൻ വയ്യ.

(ഡെസ്ഡിമോണയും എമിലിയും പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.)

ഡെസ്ഡിമോണ—പ്രാണനാഥാ, എന്തു കഥയാണിത്! അങ്ങയുടെ ഭക്ഷണവും, അങ്ങു ക്ഷണിച്ചുവരുത്തിയ ദ്രവീപിലെ കുലീനന്മാരും അങ്ങയെ കാത്തിരിയ്ക്കുകയാണ്.

ഒമെല്ലോ—എന്റെ തെറ്റുതന്നെ.

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്താണിതു തളച്ചുയോടുക്കുടി സംസാരിയ്ക്കുന്നത്? അങ്ങയ്ക്കു സുഖക്കേടെന്തെങ്കിലുമുണ്ടോ?

ഒമെല്ലോ—എന്റെ നെറ്റിയ്ക്കു് ഇവിടെ ഒരു വേദന.

ഡെസ്ഡിമോണ—ഉറക്കമൊഴിച്ചിട്ടാണത്, സംശയമില്ല! ഞാൻ അവിടെ ഒരു നല്ല കെട്ടുകെട്ടട്ടെ, ഒരു മണിയൂറിനകത്ത് അത് മാറും.

ഒമെല്ലോ—നിന്റെ കൈലേസ്സ് നന്നെച്ചെറുതാണ്. [ഒമെല്ലോ തുവാല വിലക്കുകയും ഡെസ്ഡിമോണയുടെ കൈയിൽനിന്ന് അതു താഴെ വീഴുകയും ചെയ്യുന്നു.] 'പോട്ടെ. അതിന്നിപ്പോൾ വിശേഷിച്ചൊന്നും ചെയ്യേണ്ട. വരൂ, നമുക്ക് അകത്തേയ്ക്കു പോകാം.

* സ്ത്രീവൻസിന്റെ വ്യാഖ്യാനപ്രകാരം.

നവിയെ ഉണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ട്, അത് എടുക്കുകയും ചെയ്തു. നോക്കൂ, ഇതാണത്.

ഇയാൾ—അസ്സൽ പെണ്ണ്; അതെന്നീയ്ക്കു തത്ര.

എമിലിയ—ഇത്ര കാര്യമായി ഇതു കക്കാൻ എന്തോടാവശ്യപ്പെടാൻ തക്കവണ്ണം എന്താണ് ഇതുകൊണ്ടു ചെയ്യാൻ പോകുന്നത്?

ഇയാൾ—അതറിഞ്ഞിട്ടു നിനക്കെന്തു വേണം?

(കൈലേസ്സ് തട്ടിപ്പറിയ്ക്കുന്നു.)

എമിലിയ—കാര്യമായ വല്ല ആവശ്യത്തിനുമല്ലെങ്കിൽ അതിന്നു മടക്കിത്തരു: പാപം, അമ്മ അതു കണ്ടില്ലെങ്കിൽ ഭ്രാന്തെടുത്തോടും.

ഇയാൾ—നീ ഇതിനെപ്പറ്റിയൊന്നും അറിഞ്ഞതായി നടിയ്ക്കേണ്ട. എനിയ്ക്കിതുകൊണ്ട് ഒരാവശ്യമുണ്ട്. പോയ്ക്കാളി.

(എമിലിയ പോകുന്നു.)

അൻ കാഷ്യോവിന്റെ വീട്ടിൽ ഈ കൈലേസ്സ് കൊണ്ടു പോയിടും. അവനതു കണ്ടെത്തിയെടുക്കട്ടെ. കാരാപോലെ കനം കുറഞ്ഞ നിസ്സാരകാര്യങ്ങളാകട്ടെ ഗൗരവസ്സുനാക്കു വേദവാക്യംപോലെയുള്ള തെളിവായിത്തീരുന്നു: ഇതു ചിലതൊക്കെച്ചെയ്തേക്കാം. ഇപ്പോൾത്തന്നെ എന്റെ വിഷം ഹേതുവായി മൂറിന്റെ പ്രഭുരും മാറിത്തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്:—അനന്തരംഹേതുക്കളായ സൂചനകൾ, സ്വഭാവം, വിഷങ്ങളെത്തന്നെയാണ്: തുടക്കത്തിൽ അവ അരുചിപ്രദങ്ങളായി കാണപ്പെടുന്നില്ല; എന്നാൽ അവയ്ക്കു രക്തത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കാൻ കുറച്ചിട കിട്ടുമ്പോഴേക്കും അവ ഗന്ധകരമായ ഒരു വനിതയെന്നപോലെ എറിഞ്ഞുതുടങ്ങും—ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേ?—അതാ, അവൻ വരുന്നതു നോക്കൂ! അവിൻസത്താകട്ടേ, മനംമയക്കുന്ന വിഷച്ചെടിയുടെ മദ്യമാകട്ടേ, ഉറക്കമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്ന ലോകത്തിലെ സർപ്പത്തുകൾക്കെല്ലാംകൂടിയാകട്ടേ, നീ ഇന്നലെ അനുഭവിച്ച ആ മധുരനിദ്രയിലേയ്ക്ക് ഇനിയൊരിയ്ക്കലും നിന്നെ ഉപചരിച്ചാനയിയ്ക്കുകയില്ല.

(ഒമല്ലോ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു)

ഒമല്ലോ—ആ, ഹാ! എന്തെയോ ചതിച്ചത്?

ഇയാൾ—അയ്യോ, അങ്ങനേ, എന്താണിത്? ഇനി അവിടു നിന്നിറങ്ങിപ്പോകാൻ വേണ്ടതല്ലേ!

ഒമെല്ലോ—മാറിപ്പോ! കടന്നുപോ! എല്ലുഞ്ഞെരിയുന്ന പീഡായത്രത്തിന്റേലാണ് നീ എന്നെ കെട്ടിപ്പിടിക്കുന്നത്:—അധികമായി വഞ്ചിക്കപ്പെടുകയാണ് അതിനെപ്പറ്റി അല്പമായി അറിയുന്നതിനേക്കാൾ ദേഹമെന്നു ഞാൻ ശപഥം ചെയ്തതും.

ഇയാൾ—പ്രഭോ, എന്താണങ്ങുദേശിയെന്നത്?

ഒമെല്ലോ—രഹസ്യമായി അവളനുഭവിച്ച സുരഭിഭേദകളെപ്പറ്റി ഞാനെന്തറിഞ്ഞു? ഞാനതു കണ്ടില്ല, ഞാനതു ശക്തിച്ചില്ല, അതെന്നിട്ടു ബാധകമായില്ല: ഇന്നലെ രാത്രി ഞാൻ സുഖമായുറങ്ങി; ഞാൻ സ്വപ്നനായിരുന്നു, സത്തുഷ്ടനായിരുന്നു; അവളുടെ ചുണ്ടുകളിൽ കാഷ്ട്രോപിന്റെ ചുംബനങ്ങളെ ഞാൻ കണ്ടിരുന്നില്ല: മുതൽ കവച്ച് ചെയ്യപ്പെട്ടവനു പോയതിന്റെ ഇല്ലായ്മ അനുഭവപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിൽ, അക്രമനായിത്തീർന്ന കാര്യത്തോളം അവൻ ഹൃദയവ്യഗ്രതന്നെ.

ഇയാൾ—പരമസങ്കടത്തോടുകൂടിയാണ് ഞാനിതു കേൾക്കുന്നത്.

ഒമെല്ലോ—ഭടസമൂഹം മുഴുവൻ, വഴി വെട്ടിത്തെളിയിക്കുന്ന വേലക്കാരും, എല്ലാവരും—അവളുടെ മധുരശരീരത്തെ ആസ്വദിക്കുകയാണെന്നകിളിത്തട്ടി, അതിനെക്കുറിച്ചൊന്നുമാറിത്തീർന്നില്ലെങ്കിൽ, ഞാൻ സത്തുഷ്ടനായിരുന്നേനോ! ഇപ്പോഴാകട്ടേ, ഹാ, മനുഃസ്വാസ്ഥ്യമേ, ഞാനിതാ നിന്നോട് എന്നെന്നേക്കുമായി യാത്രപറഞ്ഞു പിരിയുന്നു! സംതൃപ്തതേ, ഞാൻ വിടവാങ്ങുന്നു! മുഡാലംകാരങ്ങളായ ത്തിനില്ക്കുന്ന സേനാപതിമാരോടേ, യശസ്സാമത്തെപ്പോലും സാധുക്കളായ മഹാഹവങ്ങളേ, നമ്മൾതമ്മിൽ പിരിയുകയായി! ചിന്തിച്ചുനില്ക്കുന്ന തുരംഗമേ, മുഖരകാഹളമേ, അന്തഃകരണത്തെ സംക്ഷോഭിപ്പിക്കുന്ന ഡിംഗിമമേ, ചെവി തുളച്ചുകയറുന്ന കഴൽ വാദ്യമേ, രാജകീയധർമ്മമേ, യശസ്സരമായ യുദ്ധത്തിന്റെ അഭിമാനമേ, ആഭോധമേ, ആഡംബരമേ, സമസ്തോപധികളേ,—നിങ്ങളോടു വീണ്ടും, വീണ്ടും ഞാൻ യാത്രപറയുന്നു. തങ്ങളുടെ പരമകണ്ഠങ്ങളാൽ അമരാധിപന്റെ ഭയംകരങ്ങളായ മേഘനിഘോഷങ്ങളെ അനുകരിയ്ക്കുന്ന മഹാമാരകയന്ത്രങ്ങളേ, ഞാനിതാ പോവുകയായി! ഒമെല്ലോവിന്റെ ജീവിതവ്യവസായം അവസാനിച്ചിരിക്കുന്നു!

ഇയാൾ—പ്രഭോ, ഇതു സംഭാവ്യമാണോ?

ഒമെല്ലോ—കൊടുപാപി, എന്റെ ഓമന തേവിടിയാണെ

ന്നു തെളിയിക്കുമെന്നു നല്ല ഉറപ്പുണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തു;—നല്ല ഉറപ്പ്; പ്രത്യക്ഷമായ തെളിവ് എനിക്കു തന്നോടു; ഇല്ലെങ്കിൽ, മനുഷ്യന്റെ അനുഗ്രഹത്താലിന്റെ മഹനീയതയെ മുൻനിർത്തി ഞാൻ പറയുന്നു, എന്റെ ഉദ്ദീപ്തമായ രോഷത്തെ നേരിടുന്നതിനേക്കാൾ ഒരു പട്ടിയാടി പിറക്കുന്നതായിരുന്നു നിനക്കു നല്ലതെന്ന നിലയിൽ നിന്നെ ഞാനെത്തിയ്ക്കും.

ഇയാൾ—ഇത് ഇത്രത്തോളമെത്തിയോ?

ഒഥെല്ലോ—എന്റെ കണ്ണുകൊണ്ടു ഞാനതു കാണട്ടെ; അല്ലെങ്കിൽ, ഇങ്ങേ അററും, ആ തെളിവിൽ ഒരു സന്ദേഹത്തിനെക്കൊണ്ടു പോയിത്തുടക്കാൻ ഒരുറിയോ വളയോ കിട്ടാത്ത മട്ടിൽ, അതിനെ തെളിയിക്കും. ഇല്ലെങ്കിൽ നിന്റെ ആയുസ്സൊടുങ്ങി.

ഇയാൾ—മഹാനഭാവനായ പ്രഭോ, —

ഒഥെല്ലോ—നീ അവളെക്കൊണ്ടു മിഥ്യാപവാദങ്ങൾ കെട്ടി യുണ്ടാക്കി എന്നു യാതൊരു അനുഭവിപ്പിനെയും കൂടാതെ ചെയ്യുന്നതെങ്കിൽ മേലിലൊരിയ്ക്കലും നീ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു; മനുഷ്യാക്കിയുടെ എല്ലാ പ്രയോജനങ്ങളേയും നിഷ്കർഷണം നിഷ്കാസനം ചെയ്തോളി; കരാളതയുടെ ശിഖരങ്ങളിന്മേൽ കരാളതയെ ഏറിവെച്ചോളി; സ്വർഗ്ഗത്തെ കരയിയ്ക്കുകയും, ഭൂമിയെ വിസ്മയസ്തംഭമാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഘോരകർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചോളി;—നരകഭണ്ഡനത്തിനുള്ള നിന്റെ ആ അഹതയോട് അതിനെക്കാളുഗ്രമായ യാതൊന്നും നിനക്കു ചേർക്കാൻ കഴിയുകയില്ല.

ഇയാൾ—ഈശ്വരോ രക്ഷതു! ദൈവമെനിക്കു മാപ്പുതരട്ടെ! അങ്ങു മനുഷ്യനാണോ? അങ്ങയ്ക്ക് ഒരാത്മാവും പ്രജയുമുണ്ടോ? അങ്ങയ്ക്കു ദൈവം തുണനില്ക്കട്ടെ! ഇതാ, എന്റെ ഉദ്യോഗമെടുത്തു കൊള്ളണം—അയ്യോ. മണ്ടയിലെഴുത്തു പിഴച്ചു തുലഞ്ഞ വങ്കച്ചാരേ, നിന്റെ യജമാനപ്രീതിതന്നെ ഒരു കാരണാക്കിത്തീർക്കാൻ നീ ജീവിയ്ക്കുന്നല്ലോ!—നോക്കിപ്പറിച്ചോ? ലോകമേ, നോക്കിപ്പറിച്ചോ, നേരം നെറിയുംകൊണ്ടു നടക്കുന്നതും നല്ലതിനല്ല!—ഈ വിലപിടിച്ച പാഠത്തിന്നു് അങ്ങയോടു ഞാൻ നന്ദിപറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ; ഇന്നുമുതൽ ഞാൻ ഒരുത്തനേയും സ്നേഹിയ്ക്കുകയില്ല: സ്നേഹം കൊണ്ടുണ്ടായ അത്യാപത്തല്ലേ ഇത്!

ഒഥെല്ലോ—വരട്ടെ, നിൽക്കൂ:—നീ ശുദ്ധാത്മാവുതന്നെയായിരിക്കണം.

ഇയാൾ—ഞാൻ തലച്ചോറുള്ളവനായിരിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. കാരണം, പ്രായനോദേശ്യത്തെ കളഞ്ഞുകളിക്കുന്ന ശുദ്ധ വകച്ചാരാണ് ശുദ്ധത.

ഒഥേശ്വരൻ—ലോകം സാക്ഷിയായി, എന്റെ ഭാര്യ അകളങ്കിതയെന്നെ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു, അല്ലെന്നും വിചാരിക്കുന്നു; നീ ന്യായസ്ഥനാണെന്നെ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു, അല്ലെന്നും വിചാരിക്കുന്നു; എനിക്ക് നെങ്കിലും തെളിവു കിട്ടുകയെന്ന വേണം: ചാരിത്രവേദത്തിന്റെ ചന്ദ്രാനന്ദപോലെ അജ്ഞാനമായിരുന്ന അവളുടെ പേര്, ഇപ്പോഴിതാ, എന്റെ മുഖപോലെ കുരിപിടിച്ചിരിക്കുകയുണ്ട്. —കയറോ, കത്തിയോ, നത്തോ, തീയോ, ഗോസം മുട്ടിച്ചു കൊല്ലുന്ന പൂക്കളോ ലോകത്തിലെങ്ങാനുമുണ്ടെങ്കിൽ ഞാനിതു പൊക്കുകയില്ല—എനിക്ക് ഈ ശങ്കയെ പരിഹരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നുല്ലോ!

ഇയാൾ—അങ്ങനെയോ, അങ്ങനെയോ അമച്ഛം ഓഹിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതായി ഞാൻ കാണുന്നു: ഇങ്ങനെയോ അങ്ങനെയോ മിണ്ടിപ്പോയതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ പശ്ചാത്തപിക്കുന്നു. അങ്ങനെയോ ഈ ശങ്കയെ പരിഹരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നുണ്ടോ?

ഒഥേശ്വരൻ—അതുകൊണ്ടോ? ഞാൻ ഉറപ്പിയിരിക്കുന്നു.

ഇയാൾ—അതു സാധ്യവുമാണ്; പക്ഷെ, എങ്ങനെ? എങ്ങനെ പരിഹരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു? അവളെ മറവനാക്കുകയെന്നത് അവിടുന്ന്, അധ്യക്ഷനായി, കണ്ണു മിഴിച്ചു നോക്കിനില്ക്കുമോ?

ഒഥേശ്വരൻ—അയ്യോ, ദുഷ്ടകൃത്യമായ കരാളനരകം!

ഇയാൾ—അവനെ ആ നിലയ്ക്കത്തിരിക്കുകയെന്നത് നന്നെ പ്രയാസമായിരിക്കുമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു: നരകത്തിൽ പോയിത്തുലയേണ്ടിവന്നാലും, തങ്ങളുടെ കണ്ണുകളോടിച്ചു മറയ്ക്കുന്നവരുടേതിൽ കാരണ കൂടെക്കിടക്കുവാൻ അവർ മുതിരുന്നെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. പിന്നെയെന്താ? പിന്നെ എങ്ങനെയാ? ഞാനെന്തു പറയും? എവിടെയാണ് ശങ്കാനിവൃത്തി? അവർ കോലാടുകളെപ്പോലെ സംഭോഗതാലുവും, മക്കടങ്ങളെപ്പോലെ കാമമൂടും, മേച്ചിളകിയ ചെന്നായ്ക്കളെപ്പോലെ നിർലജ്ജതയും ഒത്തുപേർന്നവരും, കുടിച്ചു തുറന്നുവിട്ടുവെച്ചുവെച്ചപ്പോലെ നാണം കെട്ടു കോമാളികളായിരുന്നെങ്കിൽപ്പോലും, അങ്ങനെയോ അങ്ങനെയോ വാൻ തക്കവണ്ണം അവരിൽ ചെയ്യുകയെന്നത് അസംഭാവ്യമല്ലേ?

എങ്കിലും ഞാൻ പറയുന്നു, നേരിന്റെ വാതിലിൽ നേരിട്ടു ചെന്നു മുട്ടുന്ന ശക്തിമത്തായ കാരണകാര്യസാമഗ്രിയും, അദ്ധ്യാരോപവും ഓണ്ടു് അങ്ങു തൃപ്തിപ്പെടുമെങ്കിൽ, അതങ്ങേയ്ക്കു വാമെന്നു്.

ഒഥെല്ലോ—അവൾ കലടയാണെന്നതിന്നു് എനിക്ക് സജീവമായ ഒരു തെളിവു തരൂ.

ഇയാൾ—എനിക്ക് മനസ്സിലാക്കത്തക്ക ഒരു പണിയല്ല: പക്ഷെ, തലയില്ലാത്ത ആജ്ഞയും സ്നേഹവും എന്നെ കത്തിപ്പുറപ്പെടുവിച്ചു് ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇത്രത്തോളം എത്തിച്ച സ്ഥിതിയ്ക്കു, ഞാൻ മുന്നോട്ടു പോകാമെന്നേയുള്ളു. ഇങ്ങിനെ ഒരു രാത്രി ഞാൻ കാഷ്വോവിന്റെ അടുത്താണ് ഉറങ്ങാൻ കിടന്നതു്; അന്നു് ഒരു പല്ലുവേദനയുടെ ശല്യംകൊണ്ടു് എനിക്ക് ഉറക്കം വന്നില്ല. ഉറക്കത്തു് തങ്ങളുടെ കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി പീഡിപീഡിതരായിരിക്കുന്ന മനോനിയന്ത്രണം കാരത്ത ഒരു കൂട്ടക്കാരണ്ടു്; കാഷ്വോ ഇത്തരത്തിൽപ്പെട്ടവനാണു്: ഉറക്കിൽ, ഞാൻ കേൾക്കേ, അവൻ പറയുകയാണു്: “ഡെസ് ഡിമോണേ, തങ്കം, നമ്മൾ വളരെ കരുതിയിരിക്കുന്നു, നമ്മുടെ പ്രണയഭ്രമ വെളിച്ചത്താക്കരുതു്”; എന്നിട്ടങ്ങനേ, അവൻ എന്റെ കൈ മുറുകെപ്പിടിച്ചു മട്ടിച്ചു; “ആവ, പൊന്നതങ്ക!” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു്, എന്റെ മുണ്ടുകളിൽ വളന്ന ചുംബനങ്ങളെ വേരോടെ പിടിച്ചു പറിച്ചെടുക്കുന്നതുപോലെയുള്ള ഉക്കോടുകൂടി എന്നെ ചുംബിച്ചു: പിന്നീടു് അവന്റെ കാൽ എന്റെ തുടമേലേററിവെച്ചു, നെടുവീപ്പു വിട്ടു, വീണ്ടുമെന്നെ ചുംബിച്ചു; എന്നിട്ടവൻ പറയുകയാണു്: “എന്തൊരു ഹതവിധിയാണു് നിന്നെ ആ കരിമ്പന്നു് പിടിച്ചുകൊടുത്തതു്!” എന്നു്.

ഒഥെല്ലോ—അയ്യോ, ദുസ്സഹം! ദുസ്സഹം!

ഇയാൾ—വരട്ടെ; ഇതു, പക്ഷെ അവന്റെ സ്വപ്നമാത്രമല്ലേ?

ഒഥെല്ലോ—എങ്കിലും അതു് സമാപ്തമായ ഒരു സഭവത്തെയാണല്ലോ കുറിയ്ക്കുന്നതു്: സ്വപ്നംതന്നെയെങ്കിലും ശക്തിമത്തായ ശങ്കയുടെ ഒരാസ്പദമാണതു്.¹

ഇയാൾ—നേർത്ത മാറു തെളിവുകളെ കൈപ്പിടിച്ചുവാൻ അതു സഹായിയ്ക്കുകയും ചെയ്തേയ്ക്കാം.

ഒഥെല്ലോ—ഞാനവളെ തുണ്ടുതുണ്ടമായി വലിച്ചുചീന്തും.

1 ഡെയ്ററന്റെ അർത്ഥകല്പന.

ഇയാൾ—നില്ലട്ടെ, വിവേകപൂർവ്വം പ്രവർത്തിച്ചാൽ മതി: ഇത്രയുംകൊണ്ടു യാതൊന്നും നടന്നതായി നമ്മൾ കണ്ടിട്ടില്ല; ഇപ്പോഴും അവൾ അനഘാപാരതനെയായിരിയ്ക്കും. എന്നോടൊരു കാര്യം പറയണം: നിനും പിടിപ്പിച്ച നൂലുകൾകൊണ്ടു മുതിരിക്കലുകളുടെ ആകൃതി തുന്നിച്ചേർത്ത ഒരു കൈലേസ്സ് അങ്ങയുടെ ഭാര്യയുടെ കൈയിൽ അങ്ങ ചിലപ്പോൾ കണ്ടിട്ടില്ലേ?

ഒഥെല്ലോ—അങ്ങിനെയൊന്നും ഞാനവൾക്കു കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്; അതെന്റെ ആദ്യസമ്മാനമായിരുന്നു.

ഇയാൾ—അതു ഞാനറിയില്ല: പക്ഷെ അത്തരമൊരു കൈലേസ്സുകൊണ്ട്—അവിടുത്തെ 'ഭാര്യയുടേതാണെന്നതിനെക്കുറിച്ച് എനിക്ക് സന്ദേഹമേയില്ല—ഇന്ന് കാഷ്യോ അവന്റെ താടി തുടയ്ക്കുന്നത് ഞാൻ കണ്ടു.

ഒഥെല്ലോ—അതാണെങ്കിൽ—

ഇയാൾ—അതാണെങ്കിൽ, അല്ലെങ്കിൽ, അവളുടേതായിരുന്ന വേറെ ഏതെങ്കിലുമൊന്നാണെങ്കിൽ, മറ്റു തെളിവുകളുടെ ഇതും അവൾക്കെതിരായി അണിനിരക്കുന്നു.

ഒഥെല്ലോ—ഹു, ആ പുഷ്പലീയ്ക്കു പന്തിരായിരം ജീവനുണ്ടായിരിയ്ക്കേണ്ടിയിരുന്നു;—ഒരൊറ്റ ഒന്ന് എന്റെ പ്രതികൃിയെത്താങ്ങാൻ കഴിയാത്തവിധത്തിൽ ദീനവും ദുർബ്ബലവുമായിപ്പോയി! ഇപ്പോൾ എല്ലാം സത്യമാണെന്ന് എനിയ്ക്കുനുഭവപ്പെട്ടു. —ഇയാൾ, ഇങ്ങോട്ടു നോക്കൂ: എന്റെ മൂലധനരാഗത്തെ മുഴുവൻ ഞാൻ ഇതാ, ഇങ്ങിനെ, ആകാശത്തിലേക്കു തിരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്: അതു പോയി—കരാളകാളിമയാൻ പ്രതീകാരമേ, ശൂന്യോദരമായ നരകത്തിൽനിന്നുത്ഥാനംചെയ്യ! പ്രേമമേ, നിന്റെ കിരീടവും ഹൃദയ സംനിവിഷ്ടമായ സിംഹാസനവും ക്രൂരശാസനമായ വിദ്വേഷത്തിനു വിട്ടുകൊടുക്കൂ! ഹൃദയമേ, നിന്റെ വാഹനഭാരംകൊണ്ടു വീഴ്ത്തുവാങ്ങൂ! സപ്തജീവകളാണതിലുള്ളത്!

ഇയാൾ—ഇനിയും ക്ഷമിയ്ക്കണം.

ഒഥെല്ലോ.—ഹു, രക്തം, രക്തം, രക്തം!

ഇയാൾ—ഒന്നടങ്ങണേ, ഞാനപേക്ഷിയ്ക്കുന്നു; അവിടുത്തെ മനസ്സ് മാറിയേയ്ക്കാം.

ഒഥെല്ലോ—ഇല്ല, ഇയാൾ, ഒരിയ്ക്കലുമില്ല. യാതൊന്നിന്റെ ഹിമശീതളപ്രവാഹവും, സസംഹസവേഗവും പ്രോപ്പോൺടിക്കിനേയും ഫെല്ലെസ് പോൺടിക്കിനേയും പ്രാപിയ്ക്കുന്നതുവരേയും പ്രതി

നിവർത്തനമറിയാതെ നേരെ മുന്നോട്ടൊഴുകുന്നുവോ, ആ പോക്ക്
 ടിക്സമുദംപോലെ, എന്റെ രക്തമയങ്ങളായ ചിന്തകൾ, അഭി
 യുക്തവും വിപുലവുമായ ഒരു പ്രതികൂല അവയെ വാരിവിഴുങ്ങ
 നതുവരേയും, പിന്തിരിഞ്ഞുനോക്കാതെയും, നഗ്നനരാഗത്തിലേയ്ക്കു
 തിരിച്ചുപോകാതേയും, സരഭസചരണന്യാസത്തോടുകൂടി മുന്നോട്ടു
 തന്നെ കുതിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും—[മടുക്കുന്നിടത്തെ] ഈ സുഷി
 തുല്യമായ രാരാപഥത്തെ സാക്ഷിയാക്കിക്കൊണ്ടു്, ഒരു പുണ്യ
 ശപഥത്തിനനുയുക്തമായ പ്രണാമത്തോടുകൂടി, ഞാനിതാ എന്റെ
 വാക്കുകൾക്കു് പ്രാഗ്വിനിശ്ചയം നല്കുന്നു.

ഇയാൾ—അവിടുത്തെഴുന്നേല്ക്കരുതേ—[മടുക്കുന്നു.] ഉപരി
 ഭാഗത്തു് അവിശ്രാന്തം ജ്വലിക്കുന്ന ദിവ്യദീപങ്ങളെ, ഞങ്ങളെ
 നാനാവശത്തും ചൂഴ്ന്നിരിക്കുന്ന മഹാഭൂതങ്ങളേ, സാക്ഷ്യം വഹിക്കു
 വിൻ: ചതിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഒമെല്ലോവിന്റെ കൈകരുത്തി
 നായി ഇയാൾ ഇവിടെവെച്ചു് തന്റെ ബുദ്ധിയുടേയും, കരങ്ങളു
 ടേയ്ക്കും, ഹൃദയത്തിന്റേയും പ്രവർത്തനത്തെ ഉഴിഞ്ഞുവെച്ചതിന്നു
 സാക്ഷ്യം വഹിക്കുവിൻ! അവിടുനാജ്ഞാപിച്ഛമുണ്ടു്: അതെത്ര
 തന്നെ രക്തസീക്തമായ കർത്തവ്യമായാലും, അതിന്റെ നിർവ്വഹ
 ണം, ക്രൂരതയായിട്ടല്ല, സ്തിശ്ലതയായിട്ടാണു്¹ ഞാനെണ്ണുക.

ഒമെല്ലോ—നിഷ്കലമായ വെറും നന്ദിയോടുകൂടിയല്ല, സമു
 ഘിഗർഭമായ സ്വീകരണത്തോടുകൂടിയാണു് ഞാൻ നിന്റെ സ്നേഹ
 ത്തെ അഭിവാദനംചെയ്യുന്നതു്. ഈ നിമിഷത്തിൽത്തന്നെ ഞാൻ
 നിന്നെ നിയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു: ഈ അടുത്ത മൂന്നു ദിവസ
 ത്തിനകത്തു് കാഷ്ട്യാ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നില്ലെന്നു് നീ പറയുന്നതു
 ഞാൻ കേൾക്കട്ടെ.

ഇയാൾ—എന്റെ സ്നേഹിതൻ മരിച്ചുകഴിഞ്ഞു; അങ്ങയുടെ
 ആജ്ഞപ്രകാരമാണിതു ചെയ്യുന്നതു്: പക്ഷെ അവൾ ജീവിച്ചു
 കൊള്ളട്ടെ.

ഒമെല്ലോ—ആ ദുർവൃത്തയായ തേവിടിശ്ശിയോ? നരകത്തി
 ലേയ്ക്കാണു് അവളെ എടുത്തെറിയേണ്ടതു്. ഹൂ, അവളെ നരക
 ത്തിൽച്ചവിട്ടിത്താഴ്ത്തണം. എന്റെകൂടെ കുറച്ചുത്തോട്ടുവത്ര. ഞാൻ
 പോയി ആ മനഃമയക്കുന്ന യക്ഷിയ്ക്കുവേണ്ടി ക്ഷിപ്രപ്രവർത്തനമായ

1 ഡോക്ടർ ജോൺസന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തെ ഇവിടെ അനുസരിച്ചിരി
 ക്കുന്നു.

വല്ല മാരകോപകരണവും സമ്പാദിക്കട്ടെ. ഇപ്പോഴാണ് നീ എന്റെ ഉപനായകനായിത്തീരുന്നത്.

ഇയാൾ—ഞാൻ എന്നെന്നും അങ്ങയുടെ സ്വന്തംതന്നെയാണ്.

(രണ്ടുപേരും പോകുന്നു)

രംഗം 4

(അമരനയുടെ മുൻവശം. ഡെസ് ഡിമോണയും, എമിലിയയും, വിദ്യുഷകനും പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഡെസ് ഡിമോണ—എടോ, ലഫ് ടനൻ്റ് കാഷ്യോ പതിവായി കിടന്നുറങ്ങുന്നത് എവിടെയാണെന്നു താന്നറിയുമോ?

വിദ്യുഷകൻ—അയാൾ എവിടെയെങ്കിലും പതിവായി കിടന്നുറങ്ങുന്നുണ്ടെന്നു പറയാൻ ഞാനാളില്ല.

ഡെസ് ഡിമോണ—കാരണം?

വിദ്യുഷകൻ—അയാളൊരു ഭടനാണ്; ഒരു ഭടൻ കിടന്നുറങ്ങുകയാണ് പതിവെന്നു പറയുന്നത് കത്തിക്കുത്തു ക്ഷണിച്ചുവരുത്തുകയായിരിക്കും.

ഡെസ് ഡിമോണ—മതി, മതി: എവിടെയാണയാൾ താമസിക്കുന്നത്?

വിദ്യുഷകൻ—അയാൾ താമസിക്കുന്നത് എവിടെയാണെന്നു പറയുന്നത് ഞാൻ കള്ളനായിത്തീരുന്നതെവിടെയാണെന്നു പറയുകയായിരിക്കും.

ഡെസ് ഡിമോണ—ഇതിൽനിന്നു എന്തു മനസ്സിലാക്കാനാണ്?

വിദ്യുഷകൻ—അയാൾ താമസിക്കുന്നതെവിടെയാണെന്നു ഞാനറിയുകയില്ല. ആ സ്ഥിതിയ്ക്കു, ഞാനയാൾക്ക് ഒരു താമസസ്ഥലം കണ്ടുപിടിച്ചു, അയാൾ ഇവിടെയാണ് താമസിക്കുന്നതെന്നോ, മറുവിടെയാണ് താമസിക്കുന്നതെന്നോ പറഞ്ഞാൽ, അവിടെയല്ലേ ഞാൻ കള്ളനായിത്തീരുക?

ഡെസ് ഡിമോണ—[പരിഹാസസ്വരത്തിൽ] പോട്ടെ, അയാളെപ്പറ്റി അന്വേഷണം നടത്തി ഉപശ്രുതിഭവേന ഉപദിഷ്ടനായിത്തീരാൻ തന്നെയും കഴിയുമോ?

വിദ്യുഷകൻ—ഓഹോ, അയാളെക്കുറിച്ച് ഞാൻ ലോകത്തെ ഒരു പ്രശ്നോത്തരപരീക്ഷണത്തിന്നു വിധേയമാക്കാം, എന്നുവെ

ച്ചാൽ, ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിച്ചു അതുവഴിയായി ഉത്തരം നോക്കാമെന്നതും.

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്നാൽ അയാളെ അന്വേഷിച്ചു കണ്ടു പിടിച്ചു, അയാളോട് ഇങ്ങോട്ടൊന്നു വരാൻ പറയൂ: അയാളുടെ കാര്യം ഞാൻ മൂപ്പരോടു ചേർന്നുചോദിച്ചു പറഞ്ഞു, അവിടുത്തെ സമ്മതിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും, കാര്യമെല്ലാം നേരെയായിട്ടുണ്ടെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നതെന്നും കൂടി അയാളോടു പറയണം.

വിദ്വേഷകൻ—ഇക്കാര്യത്തിന്റെ നിർവ്വചനം മനഃശ്വബ്ദശബ്ദത്തിന്റെ പരിധിയിൽപ്പെട്ടതല്ലെന്നു; അതുകൊണ്ട് ഞാനതു നിർവ്വചിയ്ക്കുവാനുദ്യോഗിതനല്ല.

(പോകുന്നു)

ഡെസ്ഡിമോണ—എമിലിയേ, എവിടെയായിരിക്കും ഞാൻ ആ കൈലേസ്സു കൊണ്ടുപോയിക്കിട്ടെത്തുത്?

എമിലിയ—അമ്മേ, ഞാനറിയില്ല.

ഡെസ്ഡിമോണ—സത്യമായും എന്റെ പണസ്സഞ്ചിയിൽ മുഴുവൻ സ്വർണ്ണനാണുങ്ങൾ നിറച്ചു അതെവിടെയെങ്കിലും കിട്ടത്താൽക്കൂടി ഞാനിത്ര വേദിയ്ക്കുകയില്ല. എന്റെ പ്രാണനാഥൻ നേരിലുറച്ച മനസ്സോടുകൂടിയ ഒരാളായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ—ഒഴുക്കാലക്കുളുടെ വല്ല നീവതപവും അവിടുത്തെ പ്രകൃതിയിലുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ—ഇതു മതി, അവിടുത്തെയ്ക്കു ദുർ്വിചാരങ്ങളുണ്ടാക്കാൻ.

എമിലിയ—അവിടുന്നു ഒഴുകയുള്ള ആളല്ലേ?

ഡെസ്ഡിമോണ—ആരും, അവിടുന്നോ? അവിടുത്തെ നാട്ടിലെ ഉണ്ണുഭാനു അത്തരം ചിത്തവൃത്തികളെയെല്ലാം ആകർഷിച്ചെടുത്തുകിട്ടത്തുവെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നത്.

എമിലിയ—അതാ അവിടുന്നു വരുന്നു.

ഡെസ്ഡിമോണ—കാഷ്ടാഗാമിനെ ഇങ്ങോട്ടു വിളിപ്പിച്ചല്ലാതെ ഞാൻ ഇത്തവണ വിടില്ല.

(മെല്ലോ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.)

പ്രാണനാഥാ, അങ്ങയ്ക്കെന്തിനായിരിക്കുന്നു?

ഒമെല്ലോ.—ഓമനേ, ക്ഷേമംതന്നെ. [ആത്മദുഃഖം] അയ്യോ, കാപട്യം നടിയ്ക്കുവാനുള്ള ക്ലേശം! [പ്രകാശം] തങ്കം, നിനക്കോ?

ഡെസ്ഡിമോണ—പ്രാണനാഥാ, ക്ഷേമംതന്നെ.

ഒമെല്ലോ—നിന്റെ കൈയൊന്നു തത്ര: ഈ കൈയ്ക്കു നന്നുവുണ്ടല്ലോ.

ഡെസ്ഡിമോണ—വാർദ്ധക്യം അതിനെ സ്പർശിച്ചിട്ടില്ല, വ്യസനം അത് അറിഞ്ഞിട്ടുമില്ല.

ഒമെല്ലോ—ഫലപ്രസൂതയായെങ്കിലും, പ്രധാനോത്സുകമായ ഹൃദയത്തേയുമാണിതു കുറിക്കുന്നത്. ഇ, പൊള്ളുന്നു, പൊള്ളുന്നു, —നന്ദപുരുഷൻ: നിന്റെ ഈ കൈയ്ക്കു സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൽനിന്നുള്ള ഒരൊഴിച്ചുനിൽക്കൽ—ഉപവാസവും ഉപാസനയും—തീവ്രമായ ആത്മശോധനം—ഭക്തിനിരതമായ വ്രതചര്യ—ആവശ്യമായിരിക്കുന്നു; കാരണം, ഇതിന്റെ ഉള്ളിൽ ചെറുപ്പത്തിന്റെ ചോരാന്തിപ്പോടു കൂടി, പതിവായി കത്തിച്ചാടാനുഴിവിധിക്കുന്ന ഒരു ചെറുത്താൻ കൂടി കൊള്ളുന്നുണ്ട്. നല്ല കൈ! ഉദാരമായ കൈ!

ഡെസ്ഡിമോണ—അങ്ങേയ്ക്ക്, തീച്ചുവായും, അങ്ങിനെ തന്നെ പറയും; ആ കൈയാണ് എന്റെ ഹൃദയത്തെ ദാനം ചെയ്തത്.

ഒമെല്ലോ—പ്രദാനോൽകമായ കൈ: പണ്ടോക്ക ഹൃദയങ്ങൾ പാണികളെ നല്ലകയായിരുന്നു പതിവ്; എന്നാൽ നമ്മുടെ പുതിയ പാണിഗ്രഹണമേ, ഹൃദയമില്ലാതെ പാണികൾമാത്രം എന്നതാണ്. 1

ഡെസ്ഡിമോണ—എനിക്ക് അതിനെക്കുറിച്ചൊന്നും പറയാൻ കഴിയുകയില്ല. അതിരിയ്ക്കട്ടെ, അവിടുത്തെ വാശാനം?

ഒമെല്ലോ—എന്തു വാശാനം തങ്കം?

ഡെസ്ഡിമോണ—അങ്ങയെക്കണ്ടു സംസാരിയ്ക്കാൻ ഞാൻ കാഷ്ടോവിനോടു പറഞ്ഞയച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഒമെല്ലോ—എനിയ്ക്കു വല്ലാത്ത എരിച്ചിലാടുകൂടി കണ്ണിൽ നിന്നു വെള്ളം പൊടിയുന്നു, നിന്റെ കൈലേസ്സൊന്നു തരൂ.

ഡെസ്ഡിമോണ—പ്രാണനാഥാ, ഇതാ.

ഒമെല്ലോ—ഞാൻ നിനക്കു തന്നത്.

ഡെസ്ഡിമോണ—അതെന്റെ കൈവശമില്ല.

ഒമെല്ലോ—ഇല്ല?

ഡെസ്ഡിമോണ—സത്യമായിട്ട്, ഇല്ല.

ഒമെല്ലോ—ദുർന്നിമിത്തമാണത്. ആ കൈലേസ്സ് എന്റെ അമ്മയ്ക്ക് ഒരു ഊജിപ്തുക്കാരീ 2 നല്ലിയതായിരുന്നു. ഏതാണ്ടു പരംഗിതജ്ഞാനത്തോടുകൂടിയ ഒരു മനുവാദിനിയായിരുന്നു അവൾ; അമ്മ അതു കളയാതെ കൈവശംവെക്കുന്ന കാലത്തോളം

അവർ സ്നേഹാഹ്വയം, എന്റെ അച്ഛൻ പ്രേമവശീകൃതനുമായിരിയ്ക്കുമെന്നും; പക്ഷെ, അതു കളയുകയോ മററാക്കുകിലും സമ്മാനിയ്ക്കുകയോ ചെയ്യുന്നപക്ഷം, എന്റെ അച്ഛൻ അവരെ കണ്ടു കൂടാതായിത്തീരുകയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സ് മററു പ്രേമപാത്രങ്ങളിലേയ്ക്കു സംക്രമിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുമെന്നും അവർ താക്കീതു ചെയ്തിരുന്നു. അവർ മരിയ്ക്കുമ്പോൾ അതെന്നിയ്ക്കു തന്നെ; വിധിവശാൽ ഞാനൊരു ഭാര്യയെ കൊണ്ടുവരുന്ന കാലത്ത് അത് അവർക്കു നല്ലൊരു എന്തോടു പറയുകയും ചെയ്തു. ഞാനങ്ങിനെ ചെയ്തു: ഇതു നിന്റെ മനസ്സിലിരിയ്ക്കട്ടെ; അതിനെ നിന്റെ കണ്മണി പോലെ കാര്യമായി കരുതിക്കാണത്താട്ടു; അതു കളയുകയോ വല്ല വർഷം കൊടുക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതു മറെറാന്നിനോടുപമിയ്ക്കാവതല്ലാത്ത ഒരത്യാപത്തായിരിയ്ക്കും.

ഡെസ്ഡിമോണ—അങ്ങിനെ വരാൻ പാടുണ്ടോ?

ഒമെല്ലോ—സത്യമാണിത്: അതിന്റെ ഉഴലിലും പാചിലും മഹാഭീചാരമുണ്ട്. ഇരുനൂറുവട്ടം ആദിത്യൻ രാശിചക്രത്തെ വലംവെയ്ക്കുന്നതെണ്ണിയ ഒരു ഭവിഷ്യദവാദിനി തന്റെ ഭാവിസൂചനോന്മാദവേളയിൽ നെയ്തതാണത്; പവിത്രീകൃതങ്ങളായ പൂക്കളാണു് അതിന്നുവേണ്ടുന്ന പട്ടുന്തളങ്ങളാക്കിയത്; കന്യകാഹൃദയങ്ങളിൽനിന്നു് പ്രത്യേകപാടവത്തോടുകൂടിയവർ നീക്കംചെയ്തു സംഭരിച്ച രക്തപ്പശുക്കൊണ്ടാണു് അതിന്നു് നിറം പിടിപ്പിച്ചിരിയ്ക്കുന്നതു്.

ഡെസ്ഡിമോണ—അതെന്തോ? ഇതു നേരാനോ?

ഒമെല്ലോ—അക്ഷരംപ്രതി! അതുകൊണ്ടു് അതിനെക്കുറിച്ചു നല്ല കരുതലിരിയ്ക്കട്ടെ.

ഡെസ്ഡിമോണ—ഇശ്വരരാ, എന്നാൽ അതു ഞാൻ കാരണമായ വേണ്ടായിരുന്നു.

ഒമെല്ലോ—ആണ്മാ! കാരണം?

ഡെസ്ഡിമോണ—അവിടുണെന്താണു് ഇങ്ങിനെ ഞെട്ടിക്കൊണ്ടും രൂക്ഷമായും സംസാരിയ്ക്കുന്നതു്?

ഒമെല്ലോ—അതു നീ കളഞ്ഞുപോ? അതു പോയോ? പറ, അതു കാണാത്തീടത്തെത്തിയോ?

ഡെസ്ഡിമോണ—ഇശ്വരൻതന്നെ രക്ഷ!

ഒമെല്ലോ—എന്താ നീ പറഞ്ഞതു്?

ഡെസ്ഡിമോണ—അതു പോയിട്ടില്ല; പക്ഷെ പോയാൽ
 ഞനെന്നു എന്താണ്?

ഒഥെല്ലോ—എന്ത്?

ഡെസ്ഡിമോണ—ഞാൻ പറയുന്നു, അതു പോയിട്ടില്ല.

ഒഥെല്ലോ—അതെടുത്തുകൊണ്ടുവാ, ഞാൻ കാണട്ടെ.

ഡെസ്ഡിമോണ—എനിയ്ക്കതു കഴിയും, സർ; പക്ഷെ
 ഞാനിപ്പോൾ അതു ചെയ്യുകയില്ല. ഇതൊക്കെ എന്റെ അപേക്ഷ
 യിൽനിന്ന് എന്നെ തെറ്റിപ്പോകുള്ള ഒരോ സൂത്രമാണ്. ഇതാ,
 ഞാനപേക്ഷിയ്ക്കുന്നു, ഒന്ന് കാഷ്ഠാവിനെ തിരിച്ചെടുക്കണം.

ഒഥെല്ലോ—ആ കൈലേസ്സു കൊണ്ടുവരു: എന്റെ മനസ്സിൽ
 പല ശങ്കകളും ഉണ്ടാകുന്നുണ്ട്.

ഡെസ്ഡിമോണ—ആട്ടെയാട്ടെ; അങ്ങനെ ഒരിയ്ക്കലും ഇതി
 ലധികം യോഗ്യനായ ഒരുവനെ കാണുകയില്ല.

ഒഥെല്ലോ—കൈലേസ്!

ഡെസ്ഡിമോണ—കാഷ്ഠാവിനെക്കുറിച്ച് ദയചെയ്ത് എ
 ന്നെങ്കിലും പറയൂ.

ഒഥെല്ലോ—കൈലേസ്!

ഡെസ്ഡിമോണ—അങ്ങയുടെ പ്രീതിയിന്മേൽ തന്റെ മഴ
 വൻ ഭാഗധേയത്തിനും അസ്തിചാരമറപ്പിച്ച ഒരുവൻ—അങ്ങയുടെ
 കൂടെ ആപത്തുകളിൽ പങ്കാളിയായി—

ഒഥെല്ലോ—കൈലേസ്!

ഡെസ്ഡിമോണ—സത്യമായും, തെറ്റ് അങ്ങയുടെ പക്ക
 ലാണ്.

ഒഥെല്ലോ—മാറിപ്പോ!

(പോകുന്നു)

എമിലിയ—ഇതാണോ ട്രഗ്ഗുക തീണ്ടാത്ത മനുഷ്യൻ?

ഡെസ്ഡിമോണ—ഞാനിങ്ങിനെ മുമ്പു കണ്ടിട്ടില്ല. തീർച്ച
 യായും ആ കൈലേസ്സിലേന്തോ ഒരു മറിയമമുണ്ട്; അതു പോ
 യ്തോയതിനെക്കുറിച്ച് ഞാനേറെയും ടുചിയ്ക്കുന്നു.

എമിലിയ—ഒന്നോ രണ്ടോ കൊല്ലംകൊണ്ടെന്നും നമുക്ക്
 ഒരു പുരുഷനെ മഴവൻ കാണുവാൻ കഴിയുകയില്ല; അവർ മഴവൻ
 വെറും വയറും നമ്മൾ മഴവൻ വെറും തീറ്റയുമാണ്; തുച്ഛമായ
 കൂടി അവർ നമ്മെ ഭക്ഷിയ്ക്കും, മുക്കുന്നതായാൽ ചെട്ടിയ്ക്കുകയും
 ചെയ്യും—ഇതാ, നോക്കണം:—കാഷ്ഠാവും നമ്മുടെ ആളും.

(കാഷ്ട്രോടും ഇയാഗോടും പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഇയാഗോ—മറു യാതൊരു മാഗ്ഗുമില്ല; അതു സാധിക്കാൻ അവർ മാത്രമേയുള്ളൂ; ഭാഗ്യം പ്രസാദിച്ചതു നോക്കൂ! വേഗം പോയി അവരോട് അപേക്ഷിച്ച്!

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്തേ, കാഷ്ട്രോ? എന്തൊക്കെയാണ് നിന്റെ വാത്സര്യം?

കാഷ്ട്രോ—അമ്മേ, എന്റെ പഴയ ഹാജിക്കാർക്കുതന്നെ: ഞാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു, അവിടുത്തെ ശക്തിമത്തായ സാഹായ്യം മുമ്പേണ ഞാൻ വീണ്ടും ജീവിക്കുകയുള്ളൂ; ഞാൻ ഡാമോറാളെ എന്റെ ഹൃദയത്തിന്റെ സർവ്വധർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ടും ആദരിക്കുന്നു; അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃപയുടെ ഒരംഗമായി ഞാൻ വർത്തിച്ചു കൊള്ളട്ടെ. രണ്ടാലൊന്ന് പേർത്തിൽ ഞാനറിഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. എന്റെ പഴയ സേവനമാകട്ടെ, ഇന്നത്തെ ഘടനകളാകട്ടെ, ഭാവിയിലേയ്ക്കുദ്ദേശിക്കുന്ന ഗുണിതപരമാകട്ടെ എന്നെ വീണ്ടും അവിടുത്തെ പ്രീതിയ്ക്കു പാത്രമാക്കാനുപയോഗത്തിൽ അത്ര ഭയങ്കരമാണ് ഞാൻ ചെയ്ത തെറ്റുകളിൽ, ആ സംഗതി അറിയുന്നതുതന്നെ എനിക്ക് ഗുണകരമായിരിക്കുമല്ലോ; അതോടുകൂടി, ക്ലിഷ്ടമായ ഒരു തൃപ്തിയുടെ മട്ട പുറമേ കാട്ടിക്കൊണ്ട്, വിധിയുടെ വാതിലിൽ ചെന്നിരിക്കാൻ വേറെ വല്ല വഴിയിലും ഞാൻ അടങ്ങിക്കൂടി കൊള്ളാം.

ഡെസ്ഡിമോണ—കാഷ്ട്രോ, ശീലപരനായ കാഷ്ട്രോ, എന്റെ വക്കാലത്ത് ഇപ്പോൾ ശ്രുതിപിഴച്ചുനില്ക്കുകയാണ്; എന്റെ പ്രാണനാഥൻ പണ്ടത്തെ ആളല്ല; പ്രകൃതിയിൽ അവിടുത്തേയ്ക്കു കാണപ്പെടുന്ന മാറ്റം ആകൃതിയിലും വന്നുവേണമെന്നുവെങ്കിൽ എനിക്ക് അവിടുത്തെ കണ്ടാൽ മനസ്സിലാചുമെന്നുപോലും തോന്നുന്നില്ല. എല്ലാ പുണ്യാത്മാക്കളേയും സാക്ഷികളാക്കിക്കൊണ്ടു ഞാൻ പറയുന്നു, നിനക്കുവേണ്ടി എനിക്ക്യാവുന്നിടത്തോളം ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്; എന്നുമാത്രമല്ല, അധികം പറഞ്ഞതിന്നു ഞാൻ അവിടുത്തെ ക്രോധത്തിന്റെ ലക്ഷ്യപരിധിയിൽപ്പെടുകയുണ്ടായില്ല! നീ കുറച്ചുകൂടി ക്ഷമിച്ചിരിക്കണം: എന്നാൽ കഴിയുന്നതൊക്കെ ഞാൻ ചെയ്യും; എനിക്ക്വേണ്ടി ചെയ്യാൻ ഞാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നതിലുപരികംചെയ്യുകയും ചെയ്യാം: അതുകൊണ്ടു നീ തൃപ്തിപ്പെടണം.

ഇയാഗോ—അവിടുന്നു ക്രൂരനായിട്ടുണ്ടോ?

എമിലിയ—മുപ്പരിപ്പോണ് ഇവിടെനിന്നു പോയത്;

തീച്ചായും മുമ്പു കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത ക്ഷോഭത്തോടുകൂടിയുമാണ്.

ഇയാൾ—അവിടുത്തേയ്ക്കു ക്രോധമോ? പീരകിയുടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പടയണി പൊട്ടിച്ചു കാറ്റിൽച്ചിതറിയുന്നതും, ആലിംഗനത്തിലെമ്പോലെ അടുത്തുനിന്നു സ്വന്തം സഹോദരനെ, കലിയെന്റുപോലെ അതു കയറിക്കൊണ്ടുനടന്നു ഞാൻ നോക്കി നിന്നവനാണ്;—അവിടുത്തേയ്ക്കു ക്രോധമോ? എന്നാൽ ഗൗരവമേറിയ എന്തോ ഒന്ന് അതിലുണ്ട്: ഞാൻ പോയി അവിടുത്തെ കാണട്ടെ: അവിടുത്തേയ്ക്കു ക്രോധമുണ്ടെങ്കിൽ, കാര്യം ചിലറ്റയല്ലതന്നെ.

ഡെസ്ഡിമോണ—ഒന്നറിഞ്ഞുവരണം!

(ഇയാൾ പോകുന്നു)

ഒന്നുകിൽ വെനീസ്സിൽനിന്നുള്ള ഭരണത്തെയും ബന്ധിച്ച എന്തോ കാര്യമാണിത്, സംശയമില്ല; അല്ലെങ്കിൽ ഇവിടെ, സൈപ്രസ്സിൽനിന്ന് ഉടയ്ക്കു വെച്ചുലയിപ്പോയ വല്ല ഗുഡതരം ഞെപ്പറിയും കിട്ടിയ തെളിവായിരിക്കുന്നു: ഇതായിരിക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിർമ്മലമായ ആത്മാവിനെ കലക്കിമറിച്ചത്. ഈ പക്ഷ സമയങ്ങളിൽ, വൻകാര്യങ്ങളാണ് അവരുടെ മനസ്സിലുള്ളതെങ്കിലും, ആദ്യകാല ചിറ്ററസ്സുഗതികളെക്കുറിച്ചു വല്ലാത്ത ഒരു പാടുണ്ടാകാം. അതങ്ങിനെത്തന്നെയാണ്; നമ്മുടെ ഒരു വിരലിനു നോവുണ്ടായാൽ മതിയല്ലോ, ആ വേദന ആരോഗ്യത്തോടു കൂടിയ മററവയവങ്ങളെക്കൂടി ബാധിച്ചു. അവയേയും അതിൽ പങ്കുകൊള്ളിക്കുന്നു: 1 പുരുഷന്മാർ ദേവന്മാരെല്ലാം നമ്മുടെ മനസ്സിലാക്കണം; കല്യാണദിവസത്തെ നാവാവന്റെ ഭാര്യയോടുള്ള പെരുമാറ്റം എപ്പോഴും നമുക്കവരിൽനിന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന പാടില്ല. 2—എമിലിയേ, ഞാനാണ് തെറ്റാ ചെമ്പ്. നേറികെട്ട പോരാട്ടിയായ ഞാൻ പരുഷമായ പെരുമാറ്റത്തിന് അവിടുത്തെ എന്റെ ഹൃദയത്തിനു മുമ്പാകെ കുറിക്കാനാക്കി നിർത്തിയിരിക്കുകയായിരുന്നു; പക്ഷെ, ഞാൻ കള്ളസാക്ഷിയെയാണ് ഹാജരാക്കിയതെന്നും, അവിടുത്തെപ്പേരിൽ അന്യായമായി ഞാൻ കുറ്റമാരോപിച്ചതാണെന്നും എനിക്കിപ്പോൾ മനസ്സിലായി.

എമിലിയ—അമ്മ വിചാരിക്കുംപോലെ അതിന്റെ അടിയിലുള്ളത് രാജകാര്യം വല്ലതും തന്നെയാണെന്നും, അല്ലാതെ

അമ്മയെസ്സംബന്ധിച്ചുള്ള വല്ല ദുശ്ശങ്കയിൽനിന്നും ജനിച്ച ഭ്രമമൊന്നുമില്ലെന്നും വന്നുകൂട്ടുവാൻ ദൈവം തുണയ്ക്കട്ടെ.

ഡെസ്ഡിമോണ—കഷ്ടം, അവിടുത്തേയ്ക്ക് ഞാനതിന്നു കാരണം നൽകിയിട്ടില്ലല്ലോ!

എമിലിയ—പക്ഷെ ശങ്കയുള്ളവർക്കു് അതൊരു സമാധാനമാവില്ല; കാരണം കണ്ടിട്ടല്ല അവർ ശങ്കിയ്ക്കുന്നത്, അവർ ശങ്കാശീലന്മാരായതുകൊണ്ടു് ശങ്കിയ്ക്കുന്നുവെന്നേയുള്ളു: തന്നെത്താൻ ഉല്ലാസിച്ചിട്ടു് തന്നെത്താൻ പ്രസവിയ്ക്കുന്ന ഒരു ഭയംകരസ്ഥമാണതു്.

ഡെസ്ഡിമോണ—ആ സത്വത്തെ എന്റെ പ്രാണനാഥന്റെ മനസ്സിൽനിന്നു് ദൈവംതന്നെ അകറ്റിനിർത്തട്ടെ!

എമിലിയ—അമ്മേ, ഞാനും ആ പ്രാണനായിൽച്ചേരുന്ന.

ഡെസ്ഡിമോണ—അവിടുന്ന് എവിടെയാണുള്ളതെന്നു് ഞാൻ പോയി തിരഞ്ഞുവരട്ടെ—കാഷ്യോ, നീ ഇവിടെയെങ്ങാനും ചുറ്റിനടന്നോളം: അവസരം നന്നെങ്കിൽ ഞാൻ അവിടുത്തോടു് നിന്റെ കാര്യം പറഞ്ഞു് കഴിയുന്നിടത്തോളം അതു് ഫലത്തിൽ കൊണ്ടുവരാൻ നോക്കാം.

കാഷ്യോ—ഞാൻ വിനീതമായി അവിടുത്തോടു് നന്ദിപറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

(ഡെസ്ഡിമോണയും എമിലിയയും പോകുന്നു. ബിയാങ്കാ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു)

ബിയാങ്കാ—കാഷ്യോ, ദൈവം തുണയ്ക്കട്ടെ!

കാഷ്യോ—നീ എന്താണു് പുറത്തേയ്ക്കിറങ്ങിയതു്? പൊന്നു ബിയാങ്കാ, നിനക്കു സുഖംതന്നെയല്ലേ? വാസ്തവത്തിൽ, തങ്കമണി, ഞാൻ നിന്റെ വീട്ടിലേക്കു വരികയായിരുന്നു.

ബിയാങ്കാ—ഞാൻ നിങ്ങൾ താമസിയ്ക്കുന്നിടത്തോളം പോവുകയായിരുന്നു. എന്തു കഥയാണിതു്? ഒരാഴ്ച—ഏഴു പകുലും രാത്രിയും—എണ്ണിരപതം എട്ടുമണിക്കൂർ—വിടുനില്ക്കുക!—അല്ലേ? അതുതന്നെയോ, കാലത്തെ എണ്ണിരപതുവട്ടം പെരുപ്പിച്ചു ദുസ്സഹമാക്കുന്ന വിരഹിണിയുടെ മണിക്കൂറുകൾ! അയ്യോ, തളച്ചു വരുത്തുന്ന സമയക്കണക്കു്!

കാഷ്യോ—മാപ്പാക്കൂ, ബിയാങ്കാ; ഇയ്യക്കുട്ടികൾപോലെ കറുത്ത ചിന്തകളുടെ ഭാരത്തോടുകൂടിയാണ് ഞാനിത്രീടെയായി നടക്കുന്നതു്; ഇടയ്ക്കു് തടയപ്പെടാനില്ലാത്ത! ഒരുവസരം കിട്ടട്ടെ, ഞാൻ വിരഹത്തിന്റെ പഴയ ബാക്കിയൊക്കെ തീർത്തോളാം. പൊന്നു ബി

യാകാ, നീ എനിക്ക് വേണ്ടി ഈ പുപ്പണി ഒരു പകർത്തിത്തന്നാമോ? (ഡെസ് ഡിമോണയുടെ കൈലേസ് അവളുടെ കൈയിൽ കൊടുക്കുന്നു.)

ബിയാകാ—ഓഹാ, കാഷ്യോ, ഇതെവിടെനിന്നു കിട്ടി! ഇതേതോ ഒരു പുത്തൻകുട്ടികാരിയുടെ സന്താനമാണ്. എന്നെ ഇത്രയും വേദനിപ്പിച്ച നിങ്ങളുടെ വിടുനില്ലാലിന്നു കാരണമുണ്ടെന്ന് എനിക്കില്ലാത്ത മനസ്സിലായി: ഒടുക്കം ഇതാണ് ഫലം—അല്ലേ?—ഓ, ആട്ടെയാട്ടെ!

കാഷ്യോ—നിന്റെ പാട്ടിനു പോ, പെണ്ണ! ചെല്ലാന്റെ മുഖത്തുനിന്നായിരിക്കും നിനക്കീ ദുരൂഹങ്ങൾ കിട്ടുന്നത്, അവയെ അങ്ങോട്ടുതന്നെ വലിച്ചെറിഞ്ഞാട്ടെ. ഇതു വല്ല കോളുകാരിയും ഓർമ്മയ്ക്കു തന്നതാണെന്ന ശങ്കയാണ് നിനക്കുള്ളത്! സത്യമായും, ബിയാകാ അങ്ങിനെയൊന്നുമല്ല, കേട്ടോ!

ബിയാകാ—ആഓഹാ, എന്നാൽ ആരുടെയാണിത്?

കാഷ്യോ—ഞാനറിയില്ല: ഞാനിതെന്റെ മുറിയിൽ കണ്ടെത്തുകയാണുണ്ടായത്. എനിക്ക് ഈ പുപ്പണി വളരെപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്നു: വല്ലവരും ഇത് ആവശ്യപ്പെടുന്നതിനുമുമ്പ്—അതു സംഭവിക്കുമെന്നുതന്നെ വിചാരിച്ചാൽ—അതെന്നിട്ടു പകർത്തിക്കിട്ടണമെന്നുണ്ട്: ഇതെടുത്ത് ഒന്ന് ചെയ്യൂ; തല്ലാലം എന്നെ വിടുകയും വേണം.

ബിയാകാ—നിങ്ങളെ വിടുകയോ? കാരണം?

കാഷ്യോ—ഞാനിവിടെ മൂപ്പരുടെ അകമ്പടിയായി നില്ക്കുകയാണ്. എന്നെ ഒരു സ്ത്രീയുടെ കൂടെ അവിടുന്നു കാണുന്നതു വിഹിതമല്ല; എനിക്ക് വിഹിതമല്ല.

ബിയാകാ—സംഗതി എന്താണെന്നു കേട്ടോട്ടേ?

കാഷ്യോ—ഞാൻ നിന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നില്ലെന്നല്ല.

ബിയാകാ—എങ്കിലും നിങ്ങൾ എന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടെന്നല്ല, അല്ലേ? ഞാനപേക്ഷിക്കുന്നു, കുറച്ചു ദൂരം എന്റെ കൂടെ വരൂ; ഇന്നു രാത്രി തന്നെ! അങ്ങോട്ടു കാണാമോ എന്നു എന്നോടു പറയുകയും ചെയ്യൂ.

കാഷ്യോ—എനിക്ക് വളരെക്കുറച്ചു ദൂരമേ നിന്റെ കൂടെ വരാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ; ഇവിടെയാണ് ഞാൻ നില്ക്കുന്നത്; പക്ഷെ ഞാൻ ഉടനെ നിന്നെ കണ്ടോളാം.

ബിയാകാ—ഓ—, തരക്കടലല്ല! വിധിയ്ക്കു വഴങ്ങാതെ കഴിയുമോ? (രണ്ടുപേരും പോകുന്നു.)

നാലാമങ്കം

രംഗം 1

(സൈപ്രസ് അരമനയുടെ മുൻവശം. കമെല്ലോവും ഇയാഗോവും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഇയാഗോ—അവിടുന്ന് അങ്ങിനെയൊന്നോ വിചാരിയ്ക്കുന്നതാ?

കമെല്ലോ—‘വിചാരിയ്ക്കുക’യോ, ഇയാഗോ!

ഇയാഗോ—എന്തു, രഹസ്യമായി ചുംബിയ്ക്കുക?

കമെല്ലോ—അനധികൃതമായ ഒരു ചുംബനം. 1

ഇയാഗോ—അല്ലെങ്കിൽ, ദുർവിചാരമൊന്നും കൂടാതെ, അവളുടെ സ്നേഹിതന്റെ കൂടെ, ഒരു മണിക്കൂറോ അതിലധികമോ നേരം ഒരേ കിടക്കയിൽ ഉടുവസ്ത്രമില്ലാതെ കിടക്കുക?

കമെല്ലോ—ഉടുവസ്ത്രമില്ലാതെ ഒരേ കിടക്കയിൽ കിടക്കുക, ദുർവിചാരങ്ങളൊന്നും ഇല്ലാതിരിയ്ക്കുകയും ചെയ്ത—അല്ലേ, ഇയാഗോ? അതു പാപപ്രചോദകനായ ചെൽസാനെ വഞ്ചിയ്ക്കുവാനുള്ള കപടവിധംബനമാണ്. 2 സദുദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടിയെങ്കിലും അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നവരുടെ ചാരിത്രത്തെ ചെൽസാൻ പ്രലോഭനത്തിന്നു വശംവദമാക്കുന്നു; അവർ പുണ്യലോകത്തെ പരീക്ഷിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

1 ആദ്യത്തെ നാലു വരികളിൽ കമെല്ലോവിന്റേയും ഇയാഗോവിന്റേയും വാക്കുകൾ ഏതൊക്കെയാണെന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഒരു വലിയ പുസ്തകം നിറയ്ക്കുവാൻ മാത്രമുള്ള വാദപ്രതിവാദം നടന്നിട്ടുണ്ട്. ഫോളിയോപാരമാണ് ഇവിടെ ചേർത്തിരിയ്ക്കുന്നത്. ഇതു തെറ്റാണെന്നു സർ ഹെൻറി ഇർവിങ്, മാഷ്ൽ, ലൊറംസും, ഡെയ്ററൺ, വെറിറ്റി മുതലായി അനേകം പണ്ഡിതന്മാർ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. ഫോളിയോക്രമത്തെ വ്യാഖ്യാനിച്ച സാധുക്കരിയ്ക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചവരും വളരെപ്പേരുണ്ട്. പാദഭേദങ്ങളും വ്യാഖ്യാനങ്ങളും പലതാണ്. ഫോളിയോപാരത്തിൽ പിശകുണ്ടെന്നു വാദിയ്ക്കുന്ന പക്ഷത്തിലാണ് ഞാനും ചേരുന്നത്; പക്ഷെ മുൻപൊന്നു വ്യാഖ്യാതാക്കന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ക്രമങ്ങളോടൊന്നും പുണ്യമായി യോജിയ്ക്കുവാൻ എനിയ്ക്കു സാധിച്ചിട്ടില്ല.

2 ഡോക്ടർ ജോൺസൺ.

ഇയാഗോ—അവർ യാതൊന്നും ചെയ്യാതിരിയ്ക്കുന്നേടത്തോളം, ക്ഷന്തവ്യമായ ഒരു തെറ്റുമാത്രമാണിത്: പക്ഷെ ഞാൻ എന്റെ ഭാര്യയ്ക്ക് ഒരു കൈലേസ് സമ്മാനിച്ചാൽ,—

ഒഥെല്ലോ—സമ്മാനിച്ചാൽ—?

ഇയാഗോ—എന്താ, അത് അവളുടേതായി. അവളുടേതായി കഴിഞ്ഞ സ്ഥിതിയ്ക്ക് അതിനെ മറേറതൊരു പുരുഷനും കൊടുക്കാൻ അവൾക്കധികാരമുണ്ടെന്നും ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നു.

ഒഥെല്ലോ—അവൾ തന്റെ ചാരിത്രത്തിന്റെ രക്ഷാകർത്രിയും കൂടിയല്ലേ? അവൾ അതു കൊടുക്കാൻ പടുണ്ടോ?

ഇയാഗോ—അവളുടെ ചാരിത്രമെന്നതു കാണാൻ വയ്യാത്ത ഒരു സൂക്ഷ്മാംശമല്ലേ? അതില്ലാത്തവരാണ് പലപ്പോഴും അതുളവരെന്നു ചിന്തിയ്ക്കപ്പെടുന്നത്: പക്ഷെ ആ കൈലേസിന്റെ കാര്യത്തിൽ—

ഒഥെല്ലോ—ദൈവത്താണേ, സസന്തോഷം ഞാൻ അക്കഥ മറന്നേനേ: നീ പറഞ്ഞപോലെ,—അയ്യോ, ചാവു തീണ്ടിയ വീട്ടിലേയ്ക്ക്, എല്ലാവരും ആപത്തു കുറിച്ചുകൊണ്ടു, കാലൻകോഴി പറന്നെത്തുന്നതുപോലെ, അതെന്റെ സ്മൃതിപഥത്തെ അധിരോഹണം ചെയ്യുന്നു,—എന്റെ കൈലേസ് അവന്റെ കൈയിലാണുളളത്.

ഇയാഗോ—അതേ, അതുകൊണ്ടെന്താ?

ഒഥെല്ലോ—അപ്പറഞ്ഞതത്ര 1 പന്തിയായില്ല.

ഇയാഗോ—എന്ത്, അങ്ങയുടെനേരെ അവൻ അപരാധം പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നതു ഞാൻ കണ്ടു എന്നു പറഞ്ഞിരുന്നെങ്കിലോ? അല്ലെങ്കിൽ, അവൻ പറയുന്നതു കേട്ടു എന്നു?—അത്തരത്തിലുള്ള ധുത്തന്മാരെ എത്രയെങ്കിലും കാണാം: ഇടവിടാതെയുള്ള പൊറുതി മുട്ടിയ്ക്കൽകൊണ്ടോ, അല്ലെങ്കിൽ, ഏതെങ്കിലും പെണ്ണിന്നു പ്രേരണയില്ലാതെ ഇളകിയ കാമദ്രാഗ്ധനിമിത്തമോ ഈ ധുത്തന്മാക്ക് അവരെ വശപ്പെടുത്താനോ, തൃപ്തിപ്പെടുത്താനോ സാധിച്ചാൽ, അള്ളടക്ക് അതിനെപ്പറ്റി ചിലയ്ക്കാതെ കഴിയുകയില്ല.

ഒഥെല്ലോ—അവൻ എന്തെങ്കിലും പറഞ്ഞതാ?

ഇയാഗോ—പ്രഭോ, പറഞ്ഞു; പക്ഷെ, അങ്ങയ്ക്കു തീർച്ചപ്പെടുത്താം, പിന്നീട് അവൻ മറിച്ചുപറയാനൊരുക്കമുള്ളതിലധികമൊന്നും പറഞ്ഞിട്ടില്ല.

ഒഥെല്ലോ—അവൻ എന്താണ് പറഞ്ഞത്?

ഇയാഗോ—വേരായിട്ട്, അവൻ—അവനെത്തു ചെയ്തു എന്നു ഞാനറിയുന്നില്ല.

ഒഥെല്ലോ—എന്ത്! പറയൂ!

ഇയാഗോ—കിടന്നുവെന്ന്.

ഒഥെല്ലോ—അവളുടെ കൂടെ?

ഇയാഗോ—കൂടെ, മീതെ; എങ്ങിനെ വേണമെങ്കിലങ്ങിനെ.

ഒഥെല്ലോ—അവളുടെ കൂടെ! അവളുടെ മേൽ!—അവളെ അധികരിച്ച് എന്ന അർത്ഥത്തിൽ നമ്മൾ അവളുടെമേൽ എന്നു പറയാറുണ്ട്—അവളുടെകൂടെ!—ബീട്ടസ്മാണത്—കൈലേസ്—കുററസമ്മതം—കൈലേസ്!—കുററം സമ്മതിയ്ക്കുക, എന്നിട്ട് അവന്റെ പ്രയത്നത്തിനു പ്രതിഫലമായി കഴുവേറുക;—ആദ്യം കഴുവേറുക, പിന്നെ കുററം സമ്മതിയ്ക്കുക—എനിക്ക് അതോക്കു വേറും വിറവരുന്നു. യാഥാർത്ഥ്യത്തിൽ വേരുന്നിടം ആന്തരോ പദേശമില്ലാതെ, പ്രകൃതി ഇങ്ങിനെ ഒരിക്കൽക്കൂടിയിരുന്ന ഒരു സംക്ഷോഭപരിവേഷത്തെ സ്വയം കൈക്കൊള്ളുകയില്ല. വെറും വാക്കുകളല്ല എന്നെ ഇങ്ങിനെയിട്ടു കലുക്കുന്നത്:—ഏ!—മുക്കുകയും ചെയ്തിട്ടും ചുണ്ടുകളും—ഇതു സംഭാവ്യമാണെന്നോ?—കുററം സമ്മതിയ്ക്കുക—കൈലേസ്;—ഏ, ചുടലമാടാ!—

(ബോധരഹിതനായി നിലംപതിയുന്നു.)

ഇയാഗോ—അങ്ങിനെ തടിയ്ക്കു പിടി, മരുണേ, തടിയ്ക്കു പിടി! ഇങ്ങിനെയൊന്ന് കേട്ടതൊക്കെ കണ്ണടച്ചു വിശ്വസിക്കാതെ നോക്കുന്ന വകുപ്പാറെ കെണിയിലാക്കുക; നന്മ നിറഞ്ഞ നല്ലാർത്ഥനികൾ, മറ്റൊന്നും ചെയ്യാതെ, കുററമേല്ക്കേണ്ടിവരുന്നതും ഇങ്ങിനെതന്നെ—ഇതാ, പ്രഭോ! അങ്ങനേ! ഞാനാണ് വിളിയ്ക്കുന്നത്, പ്രഭോ! ഒഥെല്ലോ:

(കാഷ്ട്യാ പ്രവേശിയുന്നു)

എന്തേ, കാഷ്ട്യാ?

കാഷ്ട്യാ—എന്താണിത്?

ഇയാഗോ—അവിടുത്തേക്ക് ഒരപസ്താരബാധയുണ്ടായിരിയ്ക്കു

1 ഡെയ്ററുണ്ട്; പക്ഷെ ഈ വാചകത്തിന്റെ ബാക്കി ഭാഗത്തെപ്പോലെ സ്ഥിതിപ്പെട്ടതോളം, ഡെയ്ററുന്റേതിൽനിന്നു തുലോം വിഭിന്നമായ ഒരുതരംകല്പനയെ അവലംബിയ്ക്കേണ്ടിവന്നിരിയ്ക്കുന്നു

നം: ഇതു രണ്ടാമത്തെ പ്രാചാര്യമാണ്; ഇന്നലേയും ഒരു തവണ യുണ്ടായി.

കാഷ്ടോ—ചെന്നിത്തൂരസി ചുടുചിടിപ്പിയ്ക്കൂ.

ഇയാഗോ—പരട്ടെ, വേണ്ട; ഈ മോഹാലസ്യത്തെ അതിന്റെ നേരമെത്തി ഒഴിയുന്നതാണെങ്കിൽ തടയാതെ വിട്ടുകൊടുക്കണം. വേണ്ടതും: അല്ലെങ്കിൽ, വായിൽ നരയും പതയും വന്നു എന്റെ അമ്മയെപ്പോലെ യജമാനത്തിൽ ചെന്നുചാടും. നോക്കൂ, ദേഹമിളകുന്നുണ്ട്. കറച്ചുനോക്കേണ്ടതാണ് അങ്ങനെയെങ്കിലും പോയിനിൽക്കൂ; അവിടുത്തേക്കും ഉടനെ സുഖമാവും: അവിടുന്നു പോയാൽ എനിക്കു നിങ്ങളോട് ഏറ്റവും കാര്യമായ ഒരു സംഗതിയെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കാനാണ്.

(കാഷ്ടോ പോകുന്നു)

പ്രഭോ, അങ്ങനെയ്തോ എങ്ങിനെയാണ്? അവിടുത്തെത്തലയ്ക്കു വീഴ്ചയിൽ വല്ലതും പറിയോ?

ഒഥെല്ലോ—നീ എന്നെ പരിഹസിക്കുകയാണോ?

ഇയാഗോ—അങ്ങനെയെ പരിഹസിക്കുകയോ? ഈശ്വരൻ സാക്ഷിയാക്കിട്ട്, അല്ല. പുരുഷോചിതമായ രീതിയിൽ അങ്ങനെയ്തോ ഭവിയ്ക്കുന്നതെ നേരിടാൻ കഴിഞ്ഞതുകൊണ്ട് എത്ര നന്നായിരുന്നു!

ഒഥെല്ലോ—കലശലായ ഭർത്താവായ പുരുഷൻ വികൃതവും മൃതവുമായ ഒരു സ്ത്രീയാണ്.

ഇയാഗോ—അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ, ജനനിബിഡമായ ഓരോ നഗരത്തിലും എത്രയോ മൃഗങ്ങളും നാശനഷ്ടമായ വികൃത സ്ത്രീകളുമുണ്ട്.

ഒഥെല്ലോ—അവൻ കുറേ സമ്മതിച്ചു?

ഇയാഗോ—അങ്ങനെയോ, പുരുഷനായിരിക്കണം; നകത്തിൽ പെട്ടുകഴിഞ്ഞ എത്ര താടിമുളച്ചവനും അങ്ങനെയെങ്കിലും വലിയൊരു അഹ്വാനം കരുതിയാൽ മതി. തങ്ങളുടെ പ്രത്യേകമായുള്ളതെന്ന് അവർ വാശിയോടുകൂടി അവകാശപ്പെടുമെങ്കിലും, പലരും പങ്കാളികളായ കിടക്കകളിൽ രാത്രിതോറും കിടക്കുന്നവർ ലക്ഷക്കണക്കായി ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു; അങ്ങനെയെ അവസ്ഥ അതിലും മെച്ചമാണ്. ഗൗരവപരമായ മണ്ഡലത്തിൽ കിടന്നുകൊണ്ടു ഒരു പുരുഷന്റെ ചുറ്റുമുള്ളതും, അതേ സമയത്ത് അവിടുത്തെ ചാരിത്രശാലിനിയെന്നെങ്കിലും ചെല്ലേണ്ടിവരുന്നതു നരകത്തിന്റെ പകവീടലാ

ണ്, ചെല്ലാന്റെ തികഞ്ഞ കൊത്തനം കാട്ടലാണ്. അങ്ങിനെ യല്ല, ഞാനായിരുന്നെങ്കിൽ, എനിയ്ക്കുതറിയുകതന്നെ വേണം; അവരക്കു ഞാനെങ്ങിനെയെന്നറിഞ്ഞാൽ, എനിയ്ക്കുവരാ എങ്ങിനെയായിരിയ്ക്കണമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യാം. 1

ഒഥെല്ലോ—നീ ബുദ്ധിമാനാണ്; ഇപ്പറഞ്ഞതു നിരാക്ഷേപവുമാണ്.

ഇയാഗോ—അവിടുന്ന് കുറച്ചുനേരം അകന്നുനില്ക്കണം. ക്ഷമയുടെ അതിരിനുള്ളിൽ ഒന്നൊതുങ്ങിനില്ക്കുകയും വേണം. അങ്ങനും ശോകമുൾക്കൊള്ളും—അങ്ങയെപ്പോലെയുള്ള ഒരാൾക്ക് ഏറ്റവും അനുചിതമായ വികാരാവേശത്തിന്—അടിപെട്ട് ഇവിടെക്കിടന്നിരുന്നപ്പോൾ കാഷ്ട്യാ ഇവിടെ വന്നു: അങ്ങയുടെ മോഹാലസ്യത്തിന്നു നല്ല ഒരു ഹേതു പറഞ്ഞത്, ഞാൻ അവനെ ഒരുവിധത്തിൽ ഒഴിച്ചു; പക്ഷെ ഞാൻ അവനോട് ഇപ്പോൾത്തന്നെ ഇങ്ങോട്ടു തിരിച്ചുവന്ന് എന്നോടു സംസാരിയ്ക്കാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്; അവൻ അങ്ങിനെയാവാമെന്നു സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവിടുന്ന് അല്പസമയത്തേയ്ക്ക് അവിടെയെങ്ങാൻ വല്ലതും മറഞ്ഞുനിന്നാൽ മതി: അവന്റെ മുഖത്തു രോമക്കുഴിതോറും സ്തരിയ്ക്കുന്ന അവജ്ഞയും, നിന്ദയും, പരിഹാസവും അവിടുനെന്നാ നോക്കിക്കാണുകതന്നെ വേണം; ഞാൻ അക്രമ അവനെക്കൊണ്ടു വീണ്ടും പറയിയ്ക്കാം,—എവിടെ, എങ്ങിനെ, എത്രപ്രാവശ്യം, എത്രമുഖ്, എപ്പോൾ അങ്ങയുടെ ഭാര്യയെ അവൻ പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും, ഇനിയെപ്പോഴാണ് അതിന്നു ഭാവമെന്നും, ഒക്കെ. അവന്റെ അംഗശ്ചരമാത്രം നോക്കാൻ ഞാൻ അങ്ങയോടാവശ്യപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ ഇതാ, അടങ്ങിയിരിയ്ക്കേ! അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങയ്ക്കു ക്രോധമാത്രമേയുള്ളുവെന്നും അങ്ങൊരു പുരുഷനല്ലെന്നും ഞാൻ പറയേണ്ടിവരും.

ഒഥെല്ലോ—ഇയാഗോ, നീ കേൾക്കുന്നുണ്ടോ, എന്റെ ക്ഷമയിൽ ഞാൻ ഏറ്റവും കൗതുകം പ്രദർശിപ്പിയ്ക്കും; പക്ഷെ—നീ കേൾക്കുന്നുണ്ടോ?—ഞാൻ ഏറ്റവും നിഷ്ഠൂരമായിരിയ്ക്കും.

ഇയാഗോ—അതിന്നു തരക്കേടൊന്നുമില്ല; പക്ഷെ എല്ലാ റിലും സാവകാശത വേണം. അവിടുന്ന് മാറിനില്ക്കുമോ?

(ഒഥെല്ലോ ഒരു വശത്തേയ്ക്കു മാറി കളിച്ചുനില്ക്കുന്നു.)

ഞാനിപ്പോൾത്തന്നെ കാഷ്ട്യാവിനോടു ബിയാങ്കയെപ്പറ്റി

ചോദ്യം ചെയ്യും. തന്റെ കാമത്തെ വിറന്ന് ഉണ്ണാനും ഉടുക്കാനും നേടുന്ന ഒരു പട്ടുതേവിടിശ്ശിയാണവൾ: പക്ഷെ ആ ജീവി കാഷ്ടോവിനെ നന്നെ ഭ്രമിച്ചിട്ടാണ്;—പലരേയും വലയിൽക്കടുക്കി ഒരുത്തന്റെ വലയിൽക്കടുത്തുക എന്നതു വേശ്യയുടെ ശാപമാണല്ലോ:—അവളുടെ പേരു കേൾക്കുമ്പോൾ അവന്നു പൊട്ടിച്ചിരി അടക്കാൻ കഴിയുകയില്ല:—ഇതാ അവൻ വരുന്നു:—അവൻ മന്ദഹസിയ്ക്കേ ഒഥെല്ലോവിനു ഭ്രാന്തിലകും; അവന്റെ മൃഡംഗക പാവത്താനായ കാഷ്ടോവിന്റെ പുഞ്ചിരിയേയും, ആംഗ്യങ്ങളേയും, സോല്ലാസമായ പെരുമാറ്റത്തേയും തീരെ തെറ്റി വ്യാഖ്യാനിയ്ക്കുകയും ചെയ്യും.

(കാഷ്ടോ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.)

സുഖംതന്നെയോ, ലഫ്ടനെൻ്റെ?

കാഷ്ടോ—നിങ്ങൾ ആ സ്ഥാനം എനിയ്ക്കു തരുന്നതുകൊണ്ടുള്ള സുഖക്കരവാണുള്ളത്, അതിന്റെ ഇല്ലായ്മ എന്നെ കൊല്ലുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്.

ഇയാൾ—ഡെസ് ഡിമാണയുടെ സേവ കൊണ്ടുപിടിച്ചോളൂ, നിങ്ങളുടെ കാര്യം ഉറച്ചു. [പതുക്കെ] ഈ അപേക്ഷ അനുവദിയ്ക്കുവാൻ ബിയാക്കയ്ക്കു കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ ഉദ്യമം എത്ര വേഗത്തിൽ സഫലമാകുമായിരുന്നു!

കാഷ്ടോ—അയ്യോ, പാവം, കളിക്കരുത്!

ഒഥെല്ലോ—[ആത്മഗതം]—നോക്കൂ, അവൻ ഇപ്പോൾത്തന്നെ ചിരിയ്ക്കാൻ തുടങ്ങിപ്പോയി.

ഇയാൾ—ഒരു പെണ്ണ് ഒരു പുരുഷനെ ഇങ്ങിനെ സ്നേഹിയ്ക്കുന്നതു ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല.

കാഷ്ടോ—അയ്യയ്യോ, ശുദ്ധമന്ദഗതി! നേരായിട്ട് അവൾക്ക് എന്നെ കുറച്ചു കാര്യമാണെന്നുതന്നെ ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നു.

ഒഥെല്ലോ—[ആത്മഗതം]—ഇപ്പോൾ അവനതു മനസ്സോടു തട്ടാത്ത നിലയിൽ നിഷേധിച്ചു, ചിരിച്ചൊഴിയുകയാണ്.

ഇയാൾ—കാഷ്ടോ, നിങ്ങൾ ഒരു വിവരം കേട്ടോ?

ഒഥെല്ലോ—[ആത്മഗതം]—അതു വീണ്ടും പറയുവാൻ ഇയാൾ അവിനോട് അപേക്ഷിയ്ക്കുകയാണ്:— —, അസ്സലാകുന്നുണ്ട്, ഒന്നാത്തരമാകുന്നുണ്ട്.

ഇയാൾ—നിങ്ങൾ അവളെ കല്യാണം കഴിക്കാൻപോക

നാണെന്നു അവൾ പറഞ്ഞുനടക്കുന്നുണ്ടത്രേ. നിങ്ങളെക്കണ്ടി
നെ വല്ല ആലോചനയുമുണ്ടോ?

കാഷ്ട്യാ—ഹ, ഹ, ഹാ!

ഒമെല്ലോ—[ആത്മഗതം]—നീ തിമർക്കുന്നോ, പെരുകിത്തെ
മ്മാടി? നീ തിമർക്കുന്നോ?

കാഷ്ട്യാ—ഞാനവളെ കല്യാണം കഴിക്കാനോ? ഒരു പര
ക്കെക്കൊടുവിക്കാറിയിരുന്നോ? ഇതാ, ദയവെച്ചു എന്റെ വിവേകത്തെ
പ്പറ്റി തെല്ലൊരു മതിപ്പു വെക്കുന്നു; അതത്ര തകരാറായിപ്പോ
യെന്നു വിചാരിയ്ക്കരുത്:—ഹ, ഹ, ഹാ!

ഒമെല്ലോ—[ആത്മഗതം]—ശരി, ശരി, ശരി, ശരി:—കാ
ര്യം നേടിയവർ ചിരിയ്ക്കുന്നു.

ഇയാൾ—സത്യമായിട്ടു, നിങ്ങളവളെ സംബന്ധംചെയ്യ
മെന്നു പറക്കെ പ്രസ്താവമുണ്ട്.

കാഷ്ട്യാ—നേരം പറയൂ, ചങ്ങാതി!

ഇയാൾ—ഇല്ലെങ്കിൽ, ഞാൻ കള്ളനാണ്.

ഒമെല്ലോ—[ആത്മഗതം]—നീ എന്നെ പറിച്ചിരിയ്ക്കു
ന്നോ? ആട്ടെ.

കാഷ്ട്യാ—ഇത് ആ മൊച്ചപ്പെണ്ണതന്നെ പറഞ്ഞുപറഞ്ഞു
താണ്. അവളുടെ സ്നേഹവും തന്നെത്തന്നിയിട്ടുള്ള മതിപ്പും ഞാന
വളെ സംബന്ധം ചെയ്യുമെന്ന് അവളെ വിശ്വസിച്ചിരിയ്ക്കു
കയാണ്; അല്ലാതെ എന്റെ വാശാനമൊന്നുമല്ല അതിന്നു
ഹേതു.

ഒമെല്ലോ—[ആത്മഗതം]—ഇയാൾ ആംഗ്യം കാണിയ്ക്കു
ന്നുണ്ട്; ഇപ്പോൾ അവൻ സംഭവം വിവരിയ്ക്കാൻ തുടങ്ങുക
യാണ്.

കാഷ്ട്യാ—അവൾ ഇപ്പോൾക്കുടി ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു;
സകലസ്ഥലങ്ങളിലും പ്രേതത്തെപ്പോലെ അവൾ എന്റെ പിന്നാ
ലെ കൂടിയിരിയ്ക്കുകയാണ്. ഇന്നാളൊരുദിവസം ഞാൻ കടല്പു
റത്ത് എത്താനും വെനീസ്സുകാരനായി സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കു
കയായിരുന്നു. അപ്പോഴാണ് ഈ പരക്കു് അവിടെ ചാടിയിര
ത്തി, ഇതാ, ഇങ്ങിനെ, എന്റെ കഴുത്തു കെട്ടിപ്പിടിയ്ക്കുന്നു.

ഒമെല്ലോ—[ആത്മഗതം]—‘കാഷ്ട്യാ പൊന്നേ!’ എന്നു
പറഞ്ഞുകൊണ്ടു്: ആയിരിയ്ക്കണം: അവന്റെ അഭിനയം അതാ
ണ് കുറിയ്ക്കുന്നത്.

കാഷ്ടം—എന്നിട്ട്, എന്റെ കഴുത്തിൽ തൂങ്ങിയും, കഴുത്തും, കരഞ്ഞുകൊണ്ട് എന്നെ ഇഴുത്തും, വലിച്ചും,—ഹ, ഹ, ഹാ!

കഥാശൃംഖല—[ആത്മഗതം]—അവനെ അവൾ എന്റെ മുറിയിലേയ്ക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയതെങ്ങിനെയാണെന്നാണ് ഇപ്പോൾ വെളിച്ചമുണ്ടാകുന്നത്. എങ്കിലും, നിന്റെ ആ മുകൾ ഞാൻ കാണുന്നുണ്ട്, പക്ഷെ അത് അറിഞ്ഞറിഞ്ഞുകൊടുക്കാനുള്ള നായയെപ്പോലെയല്ല ഞാൻ കാണുന്നില്ല.

കാഷ്ടം—എന്തായാലും അവളുമായുള്ള കൂട്ടുകെട്ട് അവസാനിപ്പിക്കണം.

ഇയാൾ—ആ പിന്തുണിയാണെന്നോട്! നോക്കൂ, ഇതാ അവൾ വരുന്നു.

കാഷ്ടം—ശുദ്ധകല്പത്തിൽ യാണവൾ, സെൻറർ പൂർണ്ണ കല്പത്തിൽ.

(ബിയർക്കോ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ബിയർക്കോ—എന്നെ നീ വിട്ടൊഴിയാതെ കൂടിയിരിക്കുന്നതിന്റെ അർത്ഥമെന്താണ്?

ബിയർക്കോ—ചെല്ലാനും അവന്റെ ചേട്ടത്തെയുംമാണ് നിങ്ങളെ ബാധിക്കേണ്ടത്! നിങ്ങളെനിക്ക് ഇപ്പോൾ തന്നെ ആ കൈലാസ്സിന്റെ അർത്ഥമെന്താണ്? അതെടുക്കാൻമാത്രം ഞാൻ എന്തൊരു തികഞ്ഞ വക്താവിനായിപ്പോയി! അതിന്റെ പൂർണ്ണ ഞാൻ പകർത്തിത്തന്നു—അല്ലേ? നിങ്ങളുടെ നിങ്ങളുടെ മുറിയിൽ വീണ്ടുകിടക്കുന്നതു കണ്ടു, ആരാണവിടെ അതിട്ടതെന്ന് അറിയുകയുമില്ല;—എത്ര വിശ്വാസ്യമായ കഥകളാണിതൊക്കെ! ഇതേതോ ഒരു കൂട്ടിച്ചിപ്പിന്റെ സമ്മാനമാണ്; എന്നിട്ടു ഞാനതു പകർത്തിത്തന്നുപോലും. പിന്നുല്ലേ! അവിടെയതാ—അതെടുത്തു നിങ്ങളുടെ ആ പൊന്നാർപ്പങ്ങളിൽനിന്നുതന്നെ കൊടുക്കിൻ! അതെവിടുന്നു കിട്ടിയതായാലും ശരി, ഞാനതിന്റെ പൂർണ്ണ പകർത്തിത്തന്നുവാൻ ഭാവമില്ല.

കാഷ്ടം—അയ്യോ, എന്താണിതു പൊന്നോ? ഇതാ നോക്കൂ! ഇങ്ങനോക്കൂ!

കഥാശൃംഖല—[ആത്മഗതം]—ഈശ്വരനറിയിക്കട്ടെ, അതെന്റെ

1 തെക്കേ മലബാറിൽ, മരപ്പട്ടി, മരനായ. ഈ ജീവിയുടെ അസാമാന്യവും നിരന്തരവുമായ കാമഭാവം പ്രസിദ്ധമാണ്.

കൈലേസുതന്നെയായിരിയ്ക്കണം!

ബിന്ദാകാ—ഇന്നു രാത്രി ഊണിന്നു അങ്ങട്ടു വരുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വന്നോളൂ; ഇല്ലെങ്കിൽ, ഇനി എപ്പോഴാണ് വരാനൊക്കുമെങ്കിൽ, അപ്പോൾ.

(പോകുന്നു.)

ഇയാൾ—പിന്നാലെ ചെല്ലൂ, പിന്നാലെ ചെല്ലൂ!

കാഷ്ട്യാ—സത്യമായും അതുതന്നെയാണ് ഞാൻ ചെയ്യാൻ ഭാവി; ഇല്ലെങ്കിൽ അവൾ നടുനിരത്തിന്മേൽനിന്നു ചീത്തപറയും.

ഇയാൾ—നിങ്ങൾക്ക് അവിടെയാണോ അത്താഴം?

കാഷ്ട്യാ—അതെ, ആയിരിയ്ക്കും.

ഇയാൾ—ആട്ടെ, എന്നാൽ ഒരുസമയം കാണാം; എന്നിയ്ക്കു നിങ്ങളുമായി കരെ സംസാരിയ്ക്കണമെന്നുണ്ടായിരുന്നു.

കാഷ്ട്യാ—ദയചെയ്തു വരിൻ; വരുമോ?

ഇയാൾ—ആട്ടെ, അതിനെപ്പറ്റി ഇപ്പോഴൊന്നും പറയേണ്ട.

(കാഷ്ട്യാ പോകുന്നു.)

ഒമെല്ലോ—[മുമ്പോട്ടു വന്നിട്ട്] ഏതു തരത്തിലാണ്, ഇയാൾ, ഞാൻ ഇവന്റെ കഥ കഴിക്കേണ്ടത്?

ഇയാൾ—അവന്റെ തെമ്മാടിത്തത്തെപ്പറ്റി അവൻ ചിരിയ്ക്കുന്നത് അങ്ങു നോക്കിയോ?

ഒമെല്ലോ—ഹൂ, ഇയാൾ!

ഇയാൾ—ആ കൈലേസുവിടുന്നു കണ്ടില്ലേ?

ഒമെല്ലോ—അത് എന്തൊരുതന്നെ ആയിരുന്നോ?

ഇയാൾ—ഈ കണ്ണാണേ, അവിടുത്തേത്: അങ്ങയുടെ ഭാര്യയായ ആ മുഡുസ്രീയ്ക്കു അവൻ കല്പിച്ച വില വോക്കണം: അവൾ അത് അവനു കൊടുത്തു. അവനത് അവന്റെ സേവക്കാരിയായ വേശ്യയ്ക്കു സമ്മാനിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു!

ഒമെല്ലോ—അവന്റെ സംഹാരക്രിയ ഒമ്പതു കൊല്ലക്കാലത്തേയ്ക്കു നീണ്ടുനില്ക്കേണ്ടിയിരുന്നു.—ഹാ; ഒന്നാംതരം പെണ്ണ്! അതുതാമസിയായ പെണ്ണ്! ആപാദമധുരയായ പെണ്ണ്!

ഇയാൾ—അതത്, അത് അങ്ങനേ മറക്കണം.

ഒമെല്ലോ—ഇന്നു രാത്രി അവൾ കെട്ടു, തുലഞ്ഞു നശിയ്ക്കണം; അവൾക്കിനി ജീവിതമില്ല: ഇല്ലില്ല, എന്റെ ഹൃദയം കരിങ്കല്ലായി മാറിയിരിയ്ക്കുന്നു; ഇതാ, അതിനെ ഞാൻ ഇടിച്ചിട്ട്

എന്റെ കൈക്കാണ് വേദന—പക്ഷെ—അയ്യോ, ഇതിഭവനത്തിൽ ഇതിലും കഠിനമായ ഒരു സൃഷ്ടിയില്ലേ! ഒരു രാജാധിരാജന്റെ അടുത്തു കിടന്ന് അദ്ദേഹത്തോട് ആജ്ഞാപിഷ്ടുവാൻ ഉള്ള യോഗ്യത അവർക്കുണ്ട്.

ഇയാൾ—അല്ല, ഇത് അങ്ങേയ്ക്കു പററിയ വഴിയല്ലല്ലോ.

മൈലോ—നഗ്നിയെ ചേട്ട! ഞാനവളെപ്പറ്റി ഉള്ളതു പറയുന്നതേയുള്ളൂ;—തന്നലിൽ എന്തു കൗശലമാണ്!—കോകിലാലാപിനി! ഹാ, ഒരു കരടിയുടെ ക്രൂര്യംകൂടി അവൾ പാടുപാടി മാറും!—എന്തൊരു കൃഷ്ടവും സമൃദ്ധമായ ഭാവനയും ബുദ്ധിയുമാണ് അവളുടേത്!—

ഇയാൾ—ഇതുകൊണ്ടൊക്കെ ആ കൊള്ളരുതായ് വലിയൊരു കയാണല്ലോ ചെയ്യുന്നത്.

മൈലോ—ഓ, ആയിരമായിരം ഇരട്ടി:—പിന്നെ—എന്തൊരിണക്കമുള്ള ശീലം!

ഇയാൾ—അതെയതെ, ഇണക്കം കുറെ കടന്നുപോയെന്നു മാത്രം.

മൈലോ—അതു തീർച്ച:—എന്നാലും, ഇയാൾ, അതിന്റെ ഒരു ദയനീയത! അയ്യോ, ഇയാൾ, അതിന്റെ ദയനീയത, ഇയാൾ!

ഇയാൾ—ഓ, അവളുടെ പാപത്തെക്കുറിച്ച് അങ്ങയ്ക്ക് ഇത്ര പ്രണയമാണെങ്കിൽ, ഇനിയും തെറ്റു ചെയ്യാൻ അവൾക്കു സമ്മതപത്രം നൽകിയേക്കണം! അങ്ങയെ സ്നേഹിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ മറന്നതും അതു സമീപിക്കുകപോലും ചെയ്യുന്നില്ല.

മൈലോ—അവളെ ഞാൻ ഇറച്ചി തറിയ്ക്കുംപോലെ തുണ്ടു തുണ്ടായി തറിയ്ക്കും:—എന്നെ വഞ്ചിച്ചു പുലയാടുകയോ?

ഇയാൾ—ഇപ്പോൾ, അവളുടെ നീചതപരണനായാണ്!

മൈലോ—എന്റെ കീഴ്ദ്വേഷസ്ഥനായിട്ട്!

ഇയാൾ—അത് അതിലും കവിഞ്ഞ നീചതപം.

മൈലോ—ഇയാൾ, പോയി വല്ല വിഷവും കൊണ്ടുവാ; ഇന്നു രാത്രി: ഞാൻ അവളോട് ധർമ്മപദേശം ചെയ്യാനൊരുങ്ങുകയില്ല; അല്ലെങ്കിൽ അവളുടെ ദേഹവും സൗന്ദര്യവും വീണ്ടും എന്റെ മനസ്സിനെ ചപലമാക്കിത്തീർത്തേക്കാം:—ഇന്നു രാത്രി, ഇയാൾ.

ഇയാൾ—വിഷംകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നതല്ല നല്ലത്; അവ

മുടി കിടക്കയിൽ—അവൾ അശുഭമാക്കിയ അതേ കിടക്കയിൽ—അവളെ കഴുത്തു ഞെക്കിക്കൊല്ലുകയാണ് വേണ്ടത്.

ഒമെല്ലോ—നന്ന്, നന്ന്! അതിന്റെ ന്യായ്യത എനിയ്ക്കു പിടിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു: വളരെ നന്ന്.

ഇയാൾ—കാഷ്ടാവിനെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, — അവന്റെ കാര്യം ഞാനേറും: അദ്ധരാത്രിയ്ക്കുമുമ്പ് അങ്ങേയ്ക്ക് അധികവിവരമറിയാനാകും.

ഒമെല്ലോ—വളരെ നല്ലത്. [അണിയറയിൽ കാഹളം] എന്തു വകയാണ് ആ കൊമ്പുവിളി?

ഇയാൾ—വെനിസ്സിൽനിന്ന് എന്തോ ആണ്, തീച്ച. ഡ്യൂക്കിന്റെ അടുത്തുനിന്നു വരുന്ന ലൊറോവിഷോ ആണത്: നോക്കണം അങ്ങയുടെ ഭാര്യയും അയാളുടെ കൂടെയുണ്ട്.

(ലൊറോവിഷോവും, ഡെസ്ഡിമോണയും, പരിചാരകന്മാരും പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.)

ലൊറോവിഷോ—പ്രഭോ, സർവ്വേശ്വരൻ അവിടുത്തെ കാക്കട്ടെ!

ഒമെല്ലോ—സർ, ഞാൻ അനുഗ്രഹീതനായിരിയ്ക്കുന്നു.

ലൊറോവിഷോ—വെനിസ്സിലെ ഡ്യൂക്കും, ഭരണസഭാംഗങ്ങളും അങ്ങയെ അഭിവാദനം ചെയ്യുന്നു.

(ഒരു ലക്കോട്ടു കൊടുക്കുന്നു.)

ഒമെല്ലോ—അവരുടെ ആജ്ഞയെ ഞാൻ ശിരസാ വഹിയ്ക്കുന്നു.

(ലക്കോട്ടു തുറന്നു വായിയ്ക്കുന്നു.)

ഡെസ്ഡിമോണ—നാട്ടിലെന്തൊക്കെയാണ് വിശേഷം?

ഇയാൾ—സിത്തേയ്യാർ, നിങ്ങളെക്കണ്ടതു വളരെ സന്തോഷമായി; സൈപ്രസ്സിലേയ്ക്കു ഞാൻ സ്വാഗതം പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ.

ലൊറോവിഷോ—സന്തോഷം. ലഹ്മടനൻറ കാഷ്ടോ എങ്ങിനെയിരിയ്ക്കുന്നു?

ഇയാൾ ജീവിയ്ക്കുന്നു, സർ.

ഡെസ്ഡിമോണ—അവനും അവിടന്നും തമ്മിൽ ഏറ്റവും നിഷാഗൃഹമായ ഒരകൽച്ച വന്നുചേർന്നിരിയ്ക്കുകയാണ്: പക്ഷെ അതിനി നിങ്ങൾ നേരെയാകും.

ഒമെല്ലോ—ആണ് ഹാ? അതിനെക്കുറിച്ച് അത്ര ഉറപ്പുണ്ടോ?

ഡെസ്ഡിമോണ—പ്രാണനാമാ?

ഒഥെല്ലോ—[വായിയ്ക്കുന്നു]—“ഇതു ചെച്ചാൻ ഉപേക്ഷ വരുത്തരുത്; കാരണം, നിങ്ങൾ”—

ലൊഭോവിക്ക്കോ—അദ്ദേഹം നിങ്ങളോടൊന്നും പറഞ്ഞതല്ല; എഴുത്തിൽ ബദ്ധശ്രദ്ധനായിരിയ്ക്കുകയാണ്. അദ്ദേഹവും കാഷ്യോവുമാകട്ടെ ഭിന്നിപ്പുണ്ടായിട്ടുണ്ടോ?

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്തും ടുഖകരമായവിധത്തിൽ; അവരെ വീണ്ടും യോജിപ്പിയ്ക്കുവാൻ എന്തു ചെയ്യാനും ഞാനൊരുക്കമാണ്; കാഷ്യോവിനെ ഞാൻ അത്രയ്ക്കു സ്നേഹിയ്ക്കുന്നുണ്ട്.

ഒഥെല്ലോ—ഹു, തീ, തീ, ഗന്ധകത്തി!

ഡെസ്ഡിമോണ—പ്രാണനാമാ?

ഒഥെല്ലോ—നിനക്കു സ്വബോധമുണ്ടോ?

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്താണിത്, അവിടുന്ന് കോപിച്ചിരിയ്ക്കുകയാണോ?

ലൊഭോവിക്ക്കോ—ഒരു പക്ഷെ എഴുത്തിലുള്ള വല്ല സംഗതിയും അദ്ദേഹത്തെ ക്ഷോഭിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിയ്ക്കും; ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നതു കാഷ്യോവിനെ ഇവിടെ ഗവണ്ണരായി തല്ലാലത്തെയ്ക്കു നിയമിച്ചു അവർ അദ്ദേഹത്തെ വെനീസ്സിലേയ്ക്കു തിരികെ വിളിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നാണ്.

ഡെസ്ഡിമോണ—സത്യമായും എനിയ്ക്കുതിനെക്കുറിച്ചു സന്തോഷമാണുള്ളത്.

ഒഥെല്ലോ—ആങ്ഗോ!

ഡെസ്ഡിമോണ—പ്രാണനാമാ?

ഒഥെല്ലോ—നിനക്കു തനിദ്രാന്തായിക്കാണുന്നതിൽ ഞാൻ സന്തോഷിയ്ക്കുന്നു.

ഡെസ്ഡിമോണ—അങ്ങനെയൊന്നിങ്ങിനെ പറയുന്നതും?

ഒഥെല്ലോ—മൃഗേവി!

(അവളുടെ ചെളിയ്ക്കുകിടയ്ക്കുന്നു.)

ഡെസ്ഡിമോണ—ഇതിനുമത്രം ഞാൻ യാതൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ലല്ലോ.

ലൊഭോവിക്ക്കോ—പ്രഭോ, ഞാൻ ഇതെന്റെ കണ്ണുകൊണ്ടു കണ്ടു എന്നു സത്യമെങ്കിലും ഇക്കഥ വെനീസ്സിലാകും വിശ്വസിയ്ക്കുകയില്ല; ഇതു കറെ കവിഞ്ഞുപോയി; ദയചെയ്തു് അവരെ സമാശ്വസിപ്പിയ്ക്കണം; അവർ കരയുന്നു.

ഒഥല്ലോ—ഇ, മൂയേവി, മൂയേവി! ഈ ഭൂഗോളം മുഴുവൻ പെണ്ണിന്റെ കണ്ണിരിന്നു് ഉററുമണ്ണായിത്തീരമെങ്കിൽ, അവൾ വീഴുന്ന ഒരോ കണ്ണിർക്കണവും ഒരോ ചീങ്കണ്ണിയായിരിയ്ക്കും—പോ, മായത്തു്!

ഡെസ്ഡിമോണ—അങ്ങയെ ദേഷ്യം പിടിപ്പിക്കാൻ ഞാൻ ഇവിടെ നില്ക്കുകയില്ല.

(പോകാൻ തുടങ്ങി നടക്കുന്നു)

ലൊഭോവിഷോ—വാസ്തവമായിട്ടു്, അനുസരണത്തോടുകൂടിയ ഒരു കുട്ടി:—പ്രഭോ, ഞാൻ അങ്ങയോടഭ്യർത്ഥിയ്ക്കുന്നു, ഒന്നാറെ തിരിച്ചുവിളിയ്ക്കേ!

ഒഥല്ലോ—ഏയു്, ശ്രീമതി!

ഡെസ്ഡിമോണ—പ്രാണനാമാ?

ഒഥല്ലോ—നിങ്ങൾക്കെന്താണു്, സർ, അവളെക്കൊണ്ടാ വശ്യം?

ലൊഭോവിഷോ—ആക്കു്, എനിയ്ക്കോ, അങ്ങനേ?

ഒഥല്ലോ—അതെ, നിങ്ങളല്ലേ ഞാൻ അവളെ തിരിച്ചുവിളിയ്ക്കേണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടതു്? സർ അവൾക്കു തിരിയാനും, മറിയാനും, അതേ സമയത്തു മുന്നോട്ടുതന്നെ പോയ്ക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുവാനും, വീണ്ടു തിരിയാനും കഴിയും; അവൾക്കു കരയാനും കഴിയും, സർ, കരയാനും; നിങ്ങൾ പറയുംപോലെ അവൾക്കു് അനുസരണമുണ്ടു്, —അനുസരണം, —ഒന്നാത്തരം അനുസരണം——നീ കരഞ്ഞോ, കരച്ചിൽ നിന്റേണ്ട—ഇതിനെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, സർ, ഹഃ, എന്തു തന്മയതപത്തോടുകൂടിയുള്ള ശോകാഭിനയം!—എനിയ്ക്കു നാട്ടിലേയ്ക്കു തിരിച്ചുവെല്ലുവാൻ കല്പന കിട്ടിയിരിയ്ക്കുന്നു—കടന്നു പുറത്തുപോ; കുറച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ഞാൻ ആളയയ്ക്കും—സർ, അവരുടെ കല്പനപ്രകാരം ഞാൻ വെനീസ്സിലേയ്ക്കു മടങ്ങിക്കൊള്ളാം—പോ! പോ പുറത്തു്!

(ഡെസ്ഡിമോണ പോകുന്നു.)

കാഷ്വോവിനെ എന്റെ സ്ഥാനത്തു നിയമിയ്ക്കാം. പിന്നെ, സർ, ഇന്നരാത്രി ഞാൻ റ്റിങ്ങളെ എന്റെകൂടെ അത്താഴത്തിന്നു ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുന്നു: സർ, സൈപ്രസ്സിലേയ്ക്കു നിങ്ങളെ ഞാൻ സ്വാഗതം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു.—കോലാടുകളും മൊച്ചകളും!

(പോകുന്നു.)

ലോഭോവികോ—ഇതാണോ നമ്മുടെ സെനൈറ്റ് സർവ്വമാ സംപൂർണ്ണനെന്നു് അഭിപ്രായൈക്യത്തോടുകൂടി പുകഴ്ത്തുന്ന . ഉദാരനായ മൂർ—ഇതാണോ വികാരങ്ങൾക്കു കലുക്കാനാവാത്ത മഹനീയ പ്രകൃതി? യുദ്ധയുടെ വെടിയിങ്കും, ദൈവഗതിയുടെ ശരത്തിനും തോലുരിയ്ക്കുവാനോ തുളയ്ക്കുവാനോ കഴിയാത്ത വിധത്തിൽ അത്ര നിരന്ധ്രനിബിഡമായ നന്മയുടെ ആവാസസ്ഥാനമാണോ ഇതു്?

ഇയാഗോ—അവിടുന്ന് ഇന്ത്യയിലായി വളരെ മാറിയിട്ടുണ്ടു്.

ലോഭോവികോ—ഇയാൾക്കു ബുദ്ധി നേരെയാണോ? തലയ്ക്കു കറച്ചൊരു വെളിപുകേടില്ലേ?

ഇയാഗോ—അവിടുന്ന് എങ്ങിനെയോ, അങ്ങിനെയൊണ് ഇതു്: കുറപ്പെടുത്തിപ്പറയാൻ ഞാനാളല്ല. ആകേണ്ടതെങ്ങിനെയോ, അങ്ങിനെയല്ല അവിടുന്ന് ആയിരിയ്ക്കുന്നതെങ്കിൽ, ആയിരിയ്ക്കേണ്ടതെങ്ങിനെയോ, അങ്ങിനെ ആയിത്തീരട്ടെ എന്നു ഞാൻ ഈശ്വരനോടു പ്രാർത്ഥിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ലോഭോവികോ—എന്തു്, സ്വന്തം ഭാര്യയെ അടിയ്ക്കുകയോ!

ഇയാഗോ—വാസ്തവത്തിൽ, അതത്ര പന്തിയായില്ല; പക്ഷെ അതിലും കവിഞ്ഞ അപകടമൊന്നും സംഭവിയ്ക്കില്ലെന്നു് എനിക്ക് ഉറപ്പിയ്ക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ മതിയായിരുന്നു.

ലോഭോവികോ—ഇതിയാളുടെ പതിവാണ്? അതോ, ഈ എഴുത്തുകളിലെ വിവരങ്ങൾ രക്തത്തെ ബാധിച്ചു പുത്തനായി ഇങ്ങിനെ ഒരു തകരാറുണ്ടാക്കിത്തീർത്തതോ?

ഇയാഗോ—അയ്യോ, അതൊന്നും പറയണ്ട! ഞാൻ കണ്ടതും അറിഞ്ഞതുമൊക്കെ പറയുന്നത് എനിയ്ക്കു വെടിപ്പല്ല. നിങ്ങൾ തന്നെ അവിടുത്തെ ഒന്നു സൂക്ഷിച്ചാൽ മതി; എന്നാൽ അവിടുത്തെ മട്ടും മാതിരിയു്കൊണ്ടുതന്നെ ആളുടെ കള്ളി വെളിച്ചത്താവും; എനിയ്ക്കു ധീരം പറയാതേയും കഴിഞ്ഞു: ഒന്നു പിന്നാലെ പോയിനോക്കിൻ, എന്തൊക്കെയാണ് ഇനിയുണ്ടാകുളള പ്രകൃതമെന്നു്.

ലോഭോവികോ—അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി ബന്ധിച്ചു ഞാൻ ഇങ്ങിനെ വഞ്ചിതനായിപ്പോയതിൽ ഞാൻ വളരെ വ്യസനിയ്ക്കുന്നു.

(ഘില്ലാവരം പോകുന്നു.)

രംഗം 2

(അരമനയിൽ ഒരു മുറി. ഒമല്ലോവും എമിലിയയും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഒമല്ലോ—[അവിശ്വാസശക്തമായ സ്വരത്തിൽ]—അപ്പോൾ, നീ ഒന്നും കണ്ടിട്ടില്ല—അല്ലേ?

എമിലിയ—ഇല്ല; യാതൊന്നും ഒരിയ്ക്കലും കേട്ടിട്ടുമില്ല, ശരിച്ചിട്ടുമില്ല.

ഒമല്ലോ—ഉണ്ട്; നീ കാഷ്യോവും അവളും ഒരുമിച്ചിരിക്കുന്നതു കണ്ടിട്ടുണ്ട്.

എമിലിയ—പക്ഷെ ഞാനപ്പോഴൊന്നും തെറ്റായി യാതൊന്നും കണ്ടിട്ടില്ല; എന്നുമാത്രമല്ല, അവർതമ്മിൽ സംസാരിയ്ക്കുമ്പോഴുള്ള ശ്വാസംകൂടി ഞാൻ കേൾക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ഒമല്ലോ—എന്ത്, അവർ ഒരിയ്ക്കലേകിലും ഗൂഢമായി മറിച്ചിട്ടില്ലേ?

എമിലിയ—പ്രഭോ, ഒരിയ്ക്കലേകിലുമില്ല.

ഒമല്ലോ—നീന്നെ മററവിടേയ്ക്കെങ്കിലും പറഞ്ഞയച്ചിട്ടുമില്ല?

എമിലിയ—ഒരിയ്ക്കലുമില്ല.

ഒമല്ലോ—അവളുടെ വിശദീയോ, കൈയ്യറകളോ, മുട്ടപടമോ, മാറു വല്ലതുമോ കൊണ്ടുവരാൻ?

എമിലിയ—പ്രഭോ, ഇല്ലതന്നെ.

ഒമല്ലോ—അതൊരളുതതന്നെയല്ലോ.

എമിലിയ—പ്രഭോ, അമ്മ പരിശുദ്ധയാണെന്നു്, എന്റെ ആത്മാവിനെ പണയപ്പെടുത്തി, എനിയ്ക്കു ധൈര്യപ്പെട്ടു വാതു ചെയ്യാം: അവിടുന്ന് മറിച്ചെന്തെങ്കിലും വിചാരിയ്ക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, ആ വിചാരം കളയുകതന്നെ വേണം,—അത് അങ്ങയുടെ കരളിനെ കരിചിടിപ്പിയ്ക്കും. ഏതെങ്കിലും മഹാപാപി അങ്ങയുടെ തലയിൽ കടത്തിവിട്ട വിചാരമാണിതെങ്കിൽ, ഈശ്വരൻ സപ്പശാപംകൊണ്ട് അവന്നു് അതിന്റെ കൂലികൊടുക്കട്ടെ! അമ്മ പരിശുദ്ധയും, സുചരിത്രയും, സത്യവതിയുമല്ലെങ്കിൽ, പുരുഷന്മാരിലാകും സന്തോഷിയ്ക്കാനാവകാശമില്ല; അവരുടെ ഭാര്യമാരിൽപൊതു് ഏറ്റവും കളങ്കംതീണ്ടാത്തവർപോലും അപവാദങ്ങൾ പോലെ മലിനകളാണ്.

ഒമല്ലോ—അവളോടൊന്നിങ്ങു വരാൻ പറ:—പോ.

(എമിലിയ പോകുന്നു.)

ഇവളുടെ മൊഴി തൃപ്തികരമാണ്; —പക്ഷെ ഇത്രയും പറയാത്ത ഒരു കൂട്ടിപ്പെണ്ണുണ്ടെങ്കിൽ അവളെത്ര ശുദ്ധഗതിക്കായിരുന്നില്ലേ! അതികൗശലക്കാരിയായ ഒരറുപുലയാടിയാണിവൾ, ജീവസ്സാപഹാസമായ കള്ളത്തരങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചു കലവറയുടെ പുട്ടുതാക്കോലും: എന്നാലും ഇവളും മട്ടുകത്തി പ്രാർത്ഥിക്കും; അവളതു ചെയ്യുന്നതു ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്.

(ഡെസ്ഡിമോണയും എമിലിയയും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഡെസ്ഡിമോണ—പ്രാണനാഥാ, എന്തിനാണങ്ങനും വരാൻ പറഞ്ഞത്?

ഒഥെല്ലോ—ഭയമെന്ത്? ഒന്നിങ്ങോട്ടു വാ, മേത്തേ.

ഡെസ്ഡിമോണ—[അടുത്തു ചെന്നിട്ട്] എന്താണങ്ങയുടെ അഭിമതം?

ഒഥെല്ലോ—ഞാൻ നിന്റെ കണ്ണൊന്നു കാണട്ടെ; എന്റെ മുഖത്തേയ്ക്കു നോക്കൂ.

ഡെസ്ഡിമോണ—ഈ ഭയങ്കരാജ്ഞയുടെ അർത്ഥമെന്താണ്?

ഒഥെല്ലോ—[എമിലിയയോട്]—അമ്മ, നിന്റെ സാധാരണ തൊഴിലിപ്പേ, അതിത്തിരി നടക്കട്ടെ; കള്ളക്കോളകാരെ തനിച്ചാക്കി വാതിലടച്ചോ; വല്ലവരും വരുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, ഒന്നു ചുമയ്ക്കുകയോ, 'ഒ'ഹ' എന്നു പറയുകയോ ചെയ്തോ: നിന്റെ തൊഴിൽത്തരം, നിന്റെ തൊഴിൽത്തരം — നില്ലേണ്ട, പോയ്ക്കോ.

(എമിലിയ പോകുന്നു.)

ഡെസ്ഡിമോണ—ഇതാ, ഞാൻ മട്ടുകത്തിക്കൊണ്ടുപോകുന്നില്ലേ, എന്താണ് അത്? ഇപ്പറയുന്നതിന്റെ സാരം? അങ്ങയുടെ വാക്കുകളിൽ ഒരു ഭയംകരാവേശമുണ്ടെന്ന് എനിയ്ക്കു മനസ്സിലാകുന്നുണ്ട്; പക്ഷെ ആ വാക്കുകൾ എനിയ്ക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല.

ഒഥെല്ലോ—ആ'ഒ'ഹാ? ആരാ നീ?

ഡെസ്ഡിമോണ—പ്രാണനാഥാ, അവിടുത്തെ ഭാര്യ; അവിടുത്തെ പതിവുതായ ധർമ്മപത്നി.

ഒഥെല്ലോ—വാ ഇവിടെ; അതു സത്യംചെയ്തു പറ; എനിട്ടു നിന്റെ സൽഗതി മടക്കു; ഇല്ലെങ്കിൽ, സ്വർഗ്ഗീയമായ നിന്റെ ആകാരം കണ്ടു ഭ്രമിച്ചു, നരകപ്പിശാചുക്കൾ നിന്നെ കടന്നുപിടിക്കാൻ മടിച്ചേയ്ക്കും! അതുകൊണ്ട് നീ കളവായാണിട്ട് ഇടുത്തു ലയൽ തുലയണം,—നീ പതിവുതായൊന്നു സത്യം ചെയ്യൂ.

ഡെസ്ഡിമോണ—അതു കർമ്മസാക്ഷികളറിയും.

ഒഥെല്ലോ—നരകത്തെപ്പോലെ വഞ്ചകിയാണ് നീയെന്നാണ് കർസാക്കി കളറിയുക.

ഡെസ്ഡിമോണ—പ്രാണനാഥാ, ആരെയാണ് ഞാൻ വഞ്ചിച്ചത്? ആരോടുകൂടിച്ചേർന്നിട്ട്? എങ്ങിനെയാണ് ഞാൻ വഞ്ചകിയായത്?

ഒഥെല്ലോ—ഹാ, ഡെസ്ഡിമോണ! പോയ്ക്കോ! പോയ്ക്കോ! പോയ്ക്കോ!

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്തൊരത്യാപത്താണീശ്വരാ, ധന്യചേരുന്നതും—എന്തിനാണവിടുന്ന് കരയുന്നത്? പ്രാണനാഥാ, ഈ കണ്ണീരിന്നു കാരണം ഞാനാണോ? അങ്ങയെ നാട്ടിലേയ്ക്കു തിരിച്ചു വിളിപ്പിച്ചത് അച്ഛനാണെന്ന് അങ്ങയ്ക്കു പ്രിയമുണ്ടെങ്കിൽ അതിൽ എന്തെ കുറവുണ്ടായിരുന്നേണ്ടതേ: അദ്ദേഹത്തിന്റെ തുണ അങ്ങയ്ക്കു നഷ്ടമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലെന്താണ്, അത് എനിയ്ക്കും നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടില്ലേ?

ഒഥെല്ലോ—ഈശ്വരൻ ക്ലേശങ്ങൾകൊണ്ട് എന്തെ പരീക്ഷിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ—എന്റെ ഈ തടവിലാത്ത രലയിൽ പേമാരി പോലെ അത്യാപത്തുകളും അവമാനങ്ങളും കോരിച്ചൊരിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ—ദാരിദ്ര്യത്തിൽ മുക്കോളം എന്തെ ആശ്ചര്യമായിരുന്നെങ്കിൽ—എന്റെ അങ്ങേ അററത്തുള്ള ആശങ്കയോടൊപ്പം എന്തെ പാരതന്ത്ര്യത്തിന് ഉഴിഞ്ഞിട്ടിരുന്നെങ്കിൽ—എന്റെ ആത്മാവിന്റെ വല്ല കോണിലും ശാന്തിയുടെ ഒരു കണികയെങ്കിലും ഞാൻ കണ്ടെത്തുമായിരുന്നല്ലോ; എന്നാൽ, അയ്യോ, എന്തെ പരിഹാസമുണ്ടാക്കുന്നു കാലത്തിന്റെ സാധനത്തിൽ നീങ്ങുന്ന കൈവീരലിന് എന്നെന്നേയ്ക്കും ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുവാൻ തക്ക വണ്ണം ഒരു സ്ഥിരലക്ഷ്യമാക്കിനിൽക്കുക!—അതും, പക്ഷെ, ഞാൻ സഹിച്ചേയ്ക്കാമായിരുന്നു; ആവട്ടെ, പത്തു പ്രാവശ്യം ആയിക്കൊള്ളട്ടെ: പക്ഷെ അവിടെ—യാതൊരു സ്ഥലത്ത് എന്റെ മുഴുവൻ ഹൃദയത്തേയും ഞാൻ നിധിയെന്നപോലെ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു പോ, യാതൊരിടത്തു ജീവിയ്ക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ നിജ്ജീവനായിത്തീരണം,—യാതൊരുവരിൽനിന്ന് എന്റെ ജീവിതസരിത്തു നിഷ്ക്രമിച്ചൊഴുകുന്നില്ലെങ്കിൽ അതു തീരെ വാറിവരണ്ടുപോകണം,—അവിടെനിന്നു തള്ളപ്പെടുക! അല്ലെങ്കിൽ, മലീമസങ്ങായ മണ്ഡുക്കുടംകുന്ന് ഇണപ്പിടിച്ചു പെരുപ്പുവാൻ ഒരു തൊട്ടിയായി അതിനെ സൂക്ഷിയ്ക്കുക,—ഹാ, ശാന്തതേ, ചെമ്പനീർച്ചുണ്ടു

കുടുംബത്തിൽ സ്വർഗ്ഗീയകുമാരിയേ, അവിടെയാണ് നിന്റെ നിറം പകരേണ്ടത്;—അതേ, അവിടെയാണ് നീ കാളരാത്രിയെ പോലെ കരാളയാക്കിത്തീരേണ്ടത്.

ഡെസ്ഡിമോണ—ഞാൻ ചാരിത്രവതിയാണെന്നതന്നെയല്ല ഓരോരുത്തിയായി എന്റെ പ്രാണനാഥൻ കരുതുന്നത്?

ഒഥെല്ലോ—ഓ, അതെന്തെ! മുട്ടകൾ നിക്ഷേപിക്കുന്നതിനെ വീണ്ടും ശരം ധരിക്കുന്ന വസന്തത്തിലെ ഊച്ചുകളെപ്പോലെ! അഴകൊഴുകുന്ന ആകാശത്തോടുകൂടിയതും, സൗരഭയാതിരേകംനിമിത്തം പ്രാണേന്ദ്രിയത്തെ ഏതാണ്ടു ദേഹനിഷ്പിന്നമാക്കുവാനും ചെയ്യുന്നതുമായ മനോഹരപുഷ്പമേ, നീ ജനിച്ചില്ലെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു!

ഡെസ്ഡിമോണ—അയ്യോ! ഞാനെന്തു തെറ്റാണ് അറിയാതെ ചെയ്തപോയത്?

ഒഥെല്ലോ—വെണ്മ തിരണ്ടു ഈ കടലാസ്സു—ഈ പുണ്യഗ്രന്ഥം—‘തേവിടിശ്ശി’ എന്നെഴുതിവെക്കുവാനുള്ളതാണോ? എന്തു തെറ്റാണ് ചെയ്തതെന്ന്! എന്തു ചെയ്തു എന്ന്? ഉറു, പൊതുത്തേവിടിശ്ശി!—നിന്റെ ചെയ്തികളെ വഴ്ത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുക എന്റെ കവിളുകളെത്തന്നെ ഊർന്നുപെട്ടിരിക്കാൻ എന്റെ ലജ്ജയെ ഞാൻ ചുട്ടുകരിച്ചു ചാമ്പലാക്കിക്കളയണമല്ലോ—എന്തു തെറ്റു ചെയ്തു എന്ന്! അതിന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ സ്വർഗ്ഗം മുക്കുപിടിക്കുന്നു; ചന്ദ്രൻ കണ്ണു ചിമ്മുന്നു; കണ്ണിൽ കാണുന്നതിനെയൊക്കെ ചുവെച്ചുകൊണ്ട് ഉലകം പുററുവെക്കുന്ന തെമ്മാടിക്കാറ്റുപോലും, അതു കേൾക്കുവാൻ കൂട്ടാക്കാതെ, ഭൂഗർഭത്തിന്റെ ഗുഹാവിളത്തിൽ നിശ്ശബ്ദമായി പതുങ്ങിക്കൂടിയിരിക്കുന്നു—എന്തു തെറ്റു ചെയ്തു എന്ന്! നാണംകെട്ടു വേഗം.

ഡെസ്ഡിമോണ—ക്രിസ്തുവില്ലാത്ത എന്റെ വിശ്വാസം സാക്ഷിയായിട്ട്, ഇതു കളവാൻ. മലിനവും അധർമ്മവുമായ അന്യസ്വഭാവമല്ലാതെ, ഈ ദേഹചാത്രത്തെ എന്റെ ഉത്താവിന്റെ ഉപയോഗത്തിനായി സൂക്ഷിക്കുന്നത് വേഗാധർമ്മമല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ വേഗംയല്ലതന്നെ.

ഒഥെല്ലോ—എന്ത്, നീ പുലയാടിയല്ലേ?

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്റെ പാപമോചനം പണയമായിട്ട്, അല്ല.

ഒഥെല്ലോ—അങ്ങിനെ വരാൻ പാടുണ്ടോ?

ഡെസ്ഡിമോണ—ഈശ്വരൻ നമ്മുടെ പാപങ്ങളെ പൊറുക്കട്ടെ!

ഒഥെല്ലോ—അങ്ങിനെയൊന്നെങ്കിൽ, ഞാൻ ഭവതിയോടു മാപ്പിനീരക്ഷണം: ഒഥെല്ലോവിനെ കല്യാണം കഴിച്ച വെനീസ്സിലെ ആ കള്ളത്തേവിടിശ്ശിയാണ് ഭവതിയെന്നു ഞാൻ തെറ്റിദ്ധരിച്ചു പോയി—[ഉറക്കെ] ഏയ്, പത്രോസ് മഹർഷിയുടെ ജോലിയെ തിരായി നരകവാതിൽ കാക്കുന്ന ശ്രീമതി!

(എമിലിയ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

റാ, റാ, അതേ നിതന്നെ! ഞങ്ങളുടെ പണി കഴിഞ്ഞു; നിന്റെ ബുദ്ധിമുട്ടിന് പ്രതിഫലമായി പണം പിടിച്ചോപ്പു: ഇതാ, ഞാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു, വാതിൽ പൂട്ടി ഞങ്ങളുടെ രഹസ്യം പുറത്തു വിടാതെ സൂക്ഷിക്കുന്നു!

(പോകുന്നു.)

എമിലിയ—കഷ്ടം, എന്താണിദ്ദേഹം ധരിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നതാ?—അമ്മേ, അമ്മയ്ക്കെങ്ങിനെയുണ്ട്?

ഡെസ്ഡിമോണ—നേരാവിട്ട്, സ്വച്ഛാവാസ്ഥയിലാണ് ഞാൻ.

എമിലിയ—അമ്മേ, എന്റെ യജമാനനൊന്നാണ് വന്നു പിടിപെട്ടു പോയത്?

ഡെസ്ഡിമോണ—ആർക്കു്?

എമിലിയ—എന്റെ യജമാനന്.

ഡെസ്ഡിമോണ—ആരാണ് നിന്റെ യജമാനൻ?

എമിലിയ—അതെന്താ, അമ്മയേയും ഭരിക്കുന്ന ആൾതന്നെ.

ഡെസ്ഡിമോണ—എനിക്ക് അങ്ങിനെ ആരുമില്ല, എമിലിയേ; റാ എന്നോടൊന്നും പറയാതിരിക്കുന്നു; എനിക്കു കരയാൻ കഴിയാതിരിപ്പ; കണ്ണിരിലൂടെയല്ലാതെ പറയാവുന്ന ഉത്തരവും എനിക്കില്ല. എനിക്ക് ധർമ്മമേയുണ്ട്: ഇന്നു രാത്രി എന്റെ കല്യാണദിനം വിരിച്ചു വിരിയുന്ന എന്റെ കിടക്കയിൽ വിരിക്കുന്നു,—മറക്കരുത്;—നിന്റെ ഭർത്താവിനെ ഒന്നിങ്ങോട്ടു വിളിക്കൂ.

എമിലിയ—എന്തൊരു മാനമാണപ്പാ ഇവിടെ വന്നിരിക്കുന്നത്!

(പോകുന്നു.)

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്നോടങ്ങിനെ പെരുമാറിയതു യു

കുതന്തന്നെ, വളരെ യുക്തം. എന്റെ ഏറ്റവും ലാഭ്യമായ തെറ്റിനടക്കിച്ചുകൂടി അവിടുത്തേയ്ക്ക് ഏറ്റവും ലാഭ്യമായ മുറടിപ്രായപോലുമുണ്ടാകാൻമാത്രം ഞാനെന്തു പിഴച്ചു?

(എമിലിയും ഇയാഗോവും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഇയാഗോ—അമ്മയെന്താണാവാവേണ്ടത്? സുഖക്കേടൊന്നു മില്ലല്ലോ?

ഡെസ്ഡിമോണ—ഞാനറിയില്ല. പിഞ്ചുകുട്ടികളെ പാപ്പിയ്ക്കുന്നവർ ഉടുവായ വഴികളിലൂടെയും, ലാഭ്യമായ അഭ്യാസങ്ങൾ കൊടുത്തുമാണ് അക്കാര്യം നിവൃത്തിയ്ക്കുക: എന്നെ അവിടുന്ന് അതുപോലെ ശാസിച്ചാൽ മതിയായിരുന്നല്ലോ; കാരണം, സത്യമായിട്ട്, ശാസനയ്ക്ക് ഒരു കുട്ടിയെപ്പോലെ വഴങ്ങുന്നവളാണ് ഞാൻ.

ഇയാഗോ—അമ്മേ, എന്താണുണ്ടായത്?

എമിലിയ—അവിടുന്ന് അമ്മയെ തേവിടിശ്ശി എന്നു വിളിച്ചു. പിന്നെ, മനസ്സിൽ സത്യമുള്ളവൾ കേട്ടുപൊക്കാനാവാത്ത എന്തെല്ലാം കേൾക്കാൻ കൊള്ളാത്ത അസഭ്യങ്ങളാണ് പറഞ്ഞത്!

ഡെസ്ഡിമോണ—ഞാൻ അതാണോ, ഇയാഗോ?

ഇയാഗോ—അമ്മേ, എന്ത്?

ഡെസ്ഡിമോണ—ഞാൻ അങ്ങിനെയുള്ളവളാണെന്ന് അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു എന്ന് ഇവളിപ്പോൾ പറഞ്ഞില്ലേ, അത്?

എമിലിയ—അമ്മയെ തേവിടിശ്ശിയെന്നാണദ്ദേഹം വിളിച്ചത്: കുടിച്ച മതിമറന്ന ഒരു പിച്ഛക്കാരൻകൂടി തന്റെ കെട്ടിയ വളെ ഇങ്ങിനെ ചീത്തപറയുകയില്ല.

ഇയാഗോ—ഇതിന്നെന്തായിരുന്നു കാരണം?

ഡെസ്ഡിമോണ—ഞാനറിയുകയില്ല; ഞാനങ്ങിനെയുള്ളവളല്ലെന്ന് എനിയ്ക്കു നല്ല തീർച്ചയുണ്ട്.

ഇയാഗോ—കരയരുത്, കരയരുത്: കുഷ്ടം, മഹാകുഷ്ടം!

എമിലിയ—അമ്മ എത്രയോ പ്രഭുക്കന്മാരുടെ സംബന്ധാലോചനകളേയും, അച്ഛനേയും, നാടിനേയും, കൂട്ടുകാരേയും വെടിഞ്ഞുവന്നതു തേവിടിശ്ശി എന്ന വിളി കേൾക്കാനാണോ? ഇത് ആരേയാണ് കരയിക്കാതിരിയ്ക്കുക?

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്റെ പിഴച്ചു തലയിലെഴുത്താണിതൊക്കെ.

ഇയാഗോ—അവിടുത്തേയ്ക്ക് ഇതു നല്ലതിനല്ലതന്നെ. എങ്ങി

നെയ്യാണാവോ അദ്ദേഹത്തിന് ഈ അപകടം പിണഞ്ഞതത്!

ഡെസ്ഡിമോണ—ഈശ്വരനൊരാളറിഞ്ഞു.

എമിലിയ—എനിയ്ക്കു തീർച്ചയുണ്ട്, ഏതോ മഹാപാപി—
രാപ്പകൽ മറയ്ക്കുവരെക്കൊണ്ടു വ്യാജസൂചനകൾ പരത്തുന്ന ഏ
തോ പെരുങ്കുളൻ—ചതിയനും നന്നായനുമായ ഏതോ ഒരംചെ
ററ—വല്ല ഉദ്യോഗവും കിട്ടാൻവേണ്ടി കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയ പൊല്ലാ
പ്പാണിത്;—അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ പെണ്ണല്ല.

ഇയാൾ—ഹീ, അങ്ങിനെ ഒരുത്തനുണ്ടാകില്ല; അതു സംഭാ
വ്യമല്ല.

ഡെസ്ഡിമോണ—അങ്ങിനെ വല്ലവനുണ്ടെങ്കിൽ ഈശ്വ
രൻ അവനെ മാപ്പാക്കട്ടെ.

എമിലിയ—തുകമരത്തിന്റെ ഉൾക്കടുത്താണ് അവനെ
മാപ്പാക്കേണ്ടത്! നരകം അവന്റെ അസ്ഥി കാണെടുക്കട്ടെ! എ
ന്തു ന്യായത്തിന്മേലാണ് അമ്മയെ ഇയാൾ തേവിടിശ്ശിയെന്നു വി
ളിച്ചത്? ആകാണോ അമ്മയുമായി കൂട്ടുകെട്ടുള്ളത്? എവിടെ? ഏതു
സമയത്ത്? എന്തു തെളിവ്? എന്താണിതിനൊക്കെ അടിസ്ഥാനം?
ഏതോ ഒരുകൊലപ്പാപി ഈ മൂറിനെ പറഞ്ഞിരിക്കിരിയ്ക്കുക
യാണ്—എണ്ണപ്പെട്ട ഏതോ ഒരു നീചപ്പെറ്റുകി—ഒരസത്തുചേട്ട
—ഈശ്വരാ, ഈ നായ്ക്കുട്ടനെ കള്ളി വെളിച്ചത്താക്കി, ഇവററയെ,
ഉടുപന്ത്രമില്ലാതെ, ഭൂമിയുടെ കിഴക്കേ അറ്റത്തു പടിഞ്ഞാറേ
അറ്റംവരെ, നാടുനീളെ അടിച്ചടിച്ചോടിയ്ക്കുവാൻ ഓരോ മര്യാദ
ക്കാരന്റെയും കൈയിൽ ഓരോ ചമ്മട്ടി അവിടുന്നു കൊടുക്കുകയാ
ണെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു!

ഇയാൾ—പതുക്കെപ്പറ!

എമിലിയ—മനസ്സുറപ്പുണ്ടാക്കുന്ന അസത്തുക്കൾ! അങ്ങിനെ
യുള്ള വല്ല ചേട്ടയുമാണ് പണ്ടൊരിയ്ക്കൽ നിങ്ങളുടെ വകതിരിവി
നെ ഉള്ളവെളിയ്ക്കാകുന്ന മട്ടിൽ മറിച്ച്, മൂപ്പരും ഞാനും രചിൽ
ഏതോ ഉണ്ടേന്ന് ഗമിയ്ക്കാൻ വഴിയുണ്ടാക്കിത്തീർത്തത്.

ഇയാൾ—വിഡ്ഢി! മിണ്ടാതിരിയ്ക്കുവിടെ.

ഡെസ്ഡിമോണ—അദ്ദേഹം, ഇയാൾ, എന്റെ പ്രാണനാ
ഥനെ പണ്ടത്തെപ്പോലെയാക്കുവാൻ ഞാനിനി എന്താണ് ചെയ്യേ
ണ്ടത്? നിങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ടപ്പെട്ട ആളാണല്ലോ, ഒന്ന് അ
വിടുത്തെ അടുക്കലേയ്ക്കു പോകണേ! ഈ ആദിത്യപ്രഭു സാക്ഷി
യായി, ഞാനെങ്ങിനെയാണ് അവിടുത്തെ സ്നേഹം നഷ്ടപ്പെടുത്തെ

നന്ദിനിയുടെ കയ്യിൽ. ഇതാ, നന്ദിനിയുടെ മടുക്കത്തോടുകൂടി—ഒരിക്കലും വിചാരത്തിലോ പ്രവൃത്തിയിലോ അവിടുത്തെ പ്രണയത്തിനെതിരായി ഞാൻ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ—എന്റെ കണ്ണുകൾ, ചെവികൾ, മനോഭാവം ഇവയൊക്കെ മനോഹരമാകാൻ തീർന്നു വല്ല സമയത്തും ഒരിക്കലും തേടിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ—ഇപ്പോഴോ മുമ്പോഴെങ്കിലുമോ, ഇനി മേലിലോ, അവിടുന്ന് എന്നെ പിടിച്ചെടുക്കുന്ന പരിത്യാഗത്തിലേക്കുതന്നെ എടുത്തൊഴുകയാണെങ്കിൽ—ഞാൻ അവിടുത്തെ ഹൃദയപൂർവ്വം സ്നേഹിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ, സ്നേഹിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, സ്നേഹിക്കാതിരിക്കുകയാണെങ്കിൽ—ജീവിതത്തിൽ ഇനിമുൻപോട്ട് ആശ്വാസമെന്നു തോന്നാതെ നന്ദിനിയെപ്പോകട്ടെ! നിർദ്വയതപത്തിന് പലതും ചെയ്യാൻ കഴിയും: അവിടുത്തെ നിർദ്വയതം ഒരു സമയം എന്റെ ജീവനെ നശിപ്പിച്ചേക്കാം; പക്ഷെ അങ്ങനെയൊന്നും എന്റെ പ്രണയത്തെ കുറുക്കിപ്പിടിക്കുകയില്ല. എന്നിട്ടും “തേവിടിശ്ശി” എന്നു പറയാൻ കഴിയുകയില്ല,—അത് പറയുമ്പോൾ തന്നെ എന്റെ ദേഹം ചുളുങ്ങും; ആ പേര് കിട്ടാനിടയാക്കുന്ന പ്രവൃത്തി എന്നെക്കൊണ്ടു ചെയ്യിക്കുവാൻ ഈ ലോകത്തിന്റെ മുമ്പാകെ ആവശ്യമായിത്തീരും സാധിക്കുകയുമില്ല.

ഇതാ—ഞാനൊന്നുപേക്ഷിക്കുന്നു, സമാധാനമായിരിക്കണം; ഇത് അവിടുത്തെ മനസ്സിന്റെ ഒരു താല്പര്യവികാസമാത്രമാണ്: രാഷ്ട്രീയകാര്യങ്ങളാണ് അദ്ദേഹത്തെ ക്ഷോഭിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്; ശകാരം അമ്മയ്ക്ക് കിട്ടിയെന്നുള്ളതു.

ഡെസ്ഡിമോണ—അത്രമാത്രമേയുള്ളുവെങ്കിൽ—

ഇതാ—അത്രമാത്രം. എന്റെ വാക്കു പണയം.

(അണിയറയിൽ കാറ്റൊരും)

കേൾക്കിൻ, അത്താഴത്തിനുള്ള കൊമ്പുവിളിയാണത്. വെനിസ്സിൽനിന്നു വന്ന ദൂതന്മാർ ഭക്ഷണംകൊത്തുനില്ക്കുന്നു: അകത്തേയ്ക്കു പോയിൻ, കരയരുത്; കാര്യമൊക്കെ മംഗളമായിത്തന്നെ കലാശിക്കും.

(ഡെസ്ഡിമോണയും എമിലിയയും പോകുന്നു. റോഡെറിഗോ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

എന്തേ, റോഡെറിഗോ?

റോഡെറിഗോ—നിങ്ങൾ എന്നോടു ന്യായമായിട്ടാണ് പെരുമാറുന്നതെന്ന് എന്നിയ്ക്കു തോന്നുന്നില്ല.

ഇയാൾ—അന്യായമായിട്ട് എന്തു കണ്ടു?

റോഡെറിഗോ—ഇയാൾ, നിങ്ങൾ ഓരോ ദിവസവും ഓരോ സൂര്യം പ്രയോഗിച്ച് എന്നെ ഒഴിയിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ആശയ്ക്ക് വല്ല തത്വവും ഉണ്ടാക്കിത്തന്നതിനുപകരം, ഔഷകര്യം വല്ലതുമുണ്ടെങ്കിൽ അതിനെ എന്നിൽനിന്ന് അകറ്റിനിർത്തുകയാണ് നിങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതെന്നുകൂടി എനിക്ക് ഇപ്പോൾ തോന്നിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. തീർച്ചയായും ഞാനിതിനെയും സഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുവാൻ ഭാഗ്യമില്ല; എന്റെ വക്ഷത്തംകൊണ്ടു ഞാനിതുവരെ അനുഭവിച്ച കഷ്ടപ്പാടുകളെപ്പറ്റി അടങ്ങിക്കൂട്ടുവാനും ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നില്ല.

ഇയാൾ—റോഡെറിഗോ, ഞാൻ പറയുന്നതു താൻ കേൾക്കുമോ?

റോഡെറിഗോ—ദൈവത്താണേ, ഞാൻ കുറച്ചധികം കേട്ടുകഴിഞ്ഞു; നിങ്ങളുടെ വാക്കുകൾക്കും പ്രവൃത്തികൾക്കും അന്യോന്യം യാതൊരു പൊരുത്തവുമില്ല.

ഇയാൾ—വളരെ അന്യായമായിട്ടാണ് താൻ എന്നെ കുറ്റപ്പെടുത്തുന്നത്.

റോഡെറിഗോ—വാസ്തവമല്ലാതെ ഞാനൊന്നും പറയുന്നില്ല. എന്റെ സമ്പാദ്യം മൂലം ഞാൻ ചെലവാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. ഡെസ് ഡിമോണിയുടെ സമ്മാനിയ്ക്കുവാൻവേണ്ടി നിങ്ങൾ എന്നോടു വാങ്ങിക്കൊണ്ടുപോയ രത്നങ്ങൾമാത്രം മതി ഒരു തപസ്വിനിയുടെ വ്രതനിഷ്ഠപോലും പാതിയും കൂടുവാൻ; അതൊക്കെ അവൾ സ്വീകരിച്ചുവെന്നും, അവയ്ക്കു പകരമായി ആകസ്മികമായ അഭിവാദനത്തിനും, പരിചയത്തിനും ഒരുങ്ങിക്കൊള്ളണമെന്ന പ്രതീക്ഷയും ആശ്വാസവും ഇങ്ങോട്ടുവെച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും നിങ്ങളെന്നോടു പറഞ്ഞു; ഇതുവരെയായിട്ടും ഞാനൊന്നും കണ്ടതുമില്ല.

ഇയാൾ—നല്ലത്; പോയിവത്ര; വളരെ നല്ലത്.

റോഡെറിഗോ—വളരെ നല്ലത്! പോയിവത്ര! എനിയ്ക്കു പോയിവരാൻ മനസ്സില്ല, അതൊട്ടു വളരെ നല്ലതുമല്ല; എന്നുമാത്രമല്ല, എനിയ്ക്കു തോന്നുന്നത് അതൊക്കെ വളരെ തകരാറാണെന്നാണ്; അതിൽ ചണ്ടിത്തം പററിയത് എനിയ്ക്കൊന്നെന്നും തോന്നുന്നുണ്ട്.

ഇയാൾ—വളരെ നല്ലത്.

റോഡെറിഗോ—അതു വളരെ നല്ലതല്ലെന്നാണ് ഞാൻ നി

ങ്ങോട്ടു പറയുന്നതും. ഞാനാരാണെന്നും* ഇപ്പോൾത്തന്നെ ഞാൻ ഡെസ്ഡിമോണയെ അറിയിക്കും. എന്റെ കല്ലുകൾ എനിക്കു മടക്കിക്കിട്ടുകയാണെങ്കിൽ, അതോടുകൂടി എന്റെ പരിശ്രമം അവ സാന്നിപ്പിച്ചു, അന്യായമായ എന്റെ അഭിലാഷത്തെപ്പറ്റി ഞാൻ പശ്ചാത്തപിച്ചുകൊള്ളാം. അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളോടു ഞാൻ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനാവശ്യപ്പെടുമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളൂ.

ഇയാൾ—ആട്ടെ, താൻ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞല്ലോ.

റോഡെറിഗോ—പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു; ഞാൻ ചെയ്യാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതല്ലാതെ മറ്റു യാതൊന്നും പറഞ്ഞിട്ടില്ല.

ഇയാൾ—ദേഹം, ഇപ്പോഴാണ് ഞാൻ തന്നിൽ കുറച്ചു ഉൾക്കൊള്ളുന്നതും; ഈ നിമിഷത്തിൽത്തന്നെ ഇതുവരെ എനിക്കു തന്നെപ്പറ്റി ഉണ്ടായിരുന്നതിലധികം നല്ല ഒരുപ്രായം ഞാൻ കെട്ടിപ്പടുത്തുതന്നെയും ചെയ്യുന്നു. റോഡെറിഗോ, തന്റെ കൈ തരൂ: താൻ എന്നെപ്പറ്റി പുറപ്പെടുവിച്ച ആവലാതി ഏറ്റവും ന്യായമായതാണ്; എങ്കിലും തന്റെ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഏറ്റവും ജ്ജ്വലമായിട്ടാണ് എന്റെ പെരുമാറ്റമുണ്ടായിട്ടുള്ളതെന്നുകൂടി ഞാൻ പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ.

റോഡെറിഗോ—പക്ഷെ അതിന്റെ ലക്ഷണമൊന്നും കണ്ടില്ല.

ഇയാൾ—അതിന്റെ ലക്ഷണമൊന്നും കാണാൻമാത്രമുണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു ഞാനും സമ്മതിക്കുകതന്നെ ചെയ്യുന്നു; അതുകൊണ്ട് അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള തന്റെ ആശങ്കകളുടെ പിന്നിൽ ബുദ്ധിയും വിവേകവുമില്ലാതെയല്ലെന്നും ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. പക്ഷെ, റോഡെറിഗോ, തന്റെ സ്വഭാവത്തിൽ നിശ്ചയദാർഢ്യം, പൗരസ്ത്യം, പരാക്രമം എന്നീ ഗുണങ്ങൾ യഥാർത്ഥമായുണ്ടെങ്കിൽ—ഉണ്ടെന്നു വിശ്വസിക്കുവാൻ മുമ്പത്തെക്കാളൊക്കെയധികം ഇപ്പോൾ ഞാൻ കാരണം കാണുന്നുണ്ട്—അതു കാണിക്കേണ്ടതാണ് ഇന്നു രാത്രിയാണ്: തൊട്ടടുത്തുള്ള രാത്രി താൻ ഡെസ്ഡിമോണയെ അനുഭവിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ, ചതിപ്പണിക്കൊണ്ട് എന്റെ ഭൂലോകവാസം അവസാനിപ്പിച്ചോളൂ; എന്റെ മരണത്തിന്നു തന്ത്രങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ചോളൂ.

റോഡെറിഗോ—ഇരിയ്ക്കട്ടെ, എന്താണത്? അതു യുക്തിയുടേയും സാധ്യതയുടേയും പരിധിയിൽപ്പെടുന്നതുമെന്നെയാണോ?

* ഡോക്ടർ ഫണ്ണസ്സ്.

ഇയാൾ—ചങ്ങാതി കാഷ്ടോവിനെ ഒമെല്ലോവിനുപകരം നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടു വെനിസ്സിൽനിന്ന് ഒരു പുതിയ കല്പന യൊരതിയിട്ടുണ്ട്.

റോഡെറിഗോ—ഇതു നോരാനോ എന്നാൽ ഒമെല്ലോവും ഡെസ്ഡിമോണയും വെനിസ്സിലേയ്ക്കു മടങ്ങുമല്ലോ.

ഇയാൾ—ഹേയ്, ഇല്ല; മോറിറാനിയയിലേയ്ക്കാണ് ഒമെല്ലോ പോകേണ്ടത്; ഡെസ്ഡിമോണയെ കൂടെക്കൊണ്ടു പോവുകയുംചെയ്യും;—എന്നുവെച്ചാൽ, വല്ല യാദൃച്ഛികസംഭവവുമുണ്ടാകാതെ ഇവിടെയുള്ള രാമസം ഇനിയും നീണ്ടില്ലെങ്കിൽ, എന്നർത്ഥം: അതിന്നു കാഷ്ടോവിനെ നീക്കംചെയ്യുന്നതുപോലെ അതു ഉറച്ചു വഴി വേറെയില്ലതാനും.

റോഡെറിഗോ—നീക്കംചെയ്യുക എന്നുവെച്ചാൽ? എന്താണ് നിങ്ങളുടെ അന്തർഗതം?

ഇയാൾ—അതോ, ഒമെല്ലോവിന്റെ സ്ഥാനമെടുക്കാൻ അവന്നു വല്ലാതാക്കിത്തീർക്കുക—അവന്റെ തലമണ്ട തച്ചടുക്കുക.

റോഡെറിഗോ—അതു ഞാൻ ചെയ്യണമെന്നാണോ നിങ്ങളുപാദേശ്യംകൊണ്ടുവരുന്നതു്?

ഇയാൾ—അതെ; തനിയ്ക്കുവേണ്ടിത്തന്നെ ഒരു നേട്ടവും നീതിയും സമ്പാദിയ്ക്കുവാൻമാത്രമുള്ള ആണത്തം തനിയ്ക്കുണ്ടെങ്കിൽ. ഒരു വേശ്യാഗൃഹത്തിലാണ് അവന്നിന്നു രാത്രി അത്താഴം; ഞാനും അങ്ങോട്ടു പോകുന്നുണ്ട്:—അവന്നു പുതുതായി വന്നുചേർന്നിട്ടുള്ള ബഹുമാന്യനെയും ഭാഗ്യത്തേയുംകുറിച്ച് അവൻ ഇനിയും അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. അവൻ അവിടെനിന്നു മടങ്ങുമ്പോൾ—അതു പറയണ്ടു മണിയുടേയും ഒരു മണിയുടേയും ഇടയിലാക്കുൻ ഞാൻ ഏല്പാടു ചെയ്യാം—നിനക്കു യഥേഷ്ടം അവനെ കാച്ചാൻ കഴിയും: ഞാൻ നിന്റെ തുണയ്ക്കു് അടുത്തെത്താനും ഉണ്ടായിരിയ്ക്കും; നമ്മൾ രണ്ടുപേരുടേയും ഇടയിൽ അവന്റെ കഥ കഴിയും. വത്രു; ഇങ്ങിനെ അവരന്നു മിഴിച്ചുനില്പാതെ എന്റെ കൂടെ വത്രു; അവന്റെ മരണം ഒരടിയന്തരാവശ്യമാണെന്നു ഞാൻ തെളിയിച്ചുതരാം; അതു നിന്റു ഹിയ്ക്കുന്നതു തന്റെ ദഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒരു കടമയാണെന്ന് അപ്പോൾ തനിയ്ക്കു ബോദ്ധ്യമാവുകയും ചെയ്യും. അത്താഴത്തിന്റെ സമയം അതിക്രമിച്ചു; രാത്രി വെറുതെ ചെലവാകുകയും ചെയ്യുന്നു: ഇക്കാര്യത്തിൽ താമസിയാതെ ഉത്സാഹിയ്ക്കൂ.

നോഡറിഗോ—ഇതിനെനിശ്ചിതം ഇനിയും ന്യായങ്ങൾ കേൾക്കണം.

ഇയാൾ—അതു തനിക്ക് മതിയാകുമ്പോൾ കേൾക്കുകയും ചെയ്യും.

(രണ്ടുപേരും പോകുന്നു.)

രംഗം 3

(അരമനയിൽ മറ്റൊരു മുറി. കഥാശൃംഖല, ലൊറോവിനോ, ഡെസ് ഡിമോണ, എമിലിയ, പരിചാരകന്മാർ എന്നിവർ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ലൊറോവിനോ—സർ, ഞാനപേക്ഷിക്കുന്നു, ഇനിയും കൂടെ നടന്ന് അവിടുന്ന് ബുദ്ധിമുട്ടണമെന്നില്ല.

കഥാശൃംഖല—ഓ, എന്നെ മാപ്പാക്കണം: ഒരു നടന്തം എനിക്കു നല്ലതാണ്.

ലൊറോവിനോ—[ഡെസ് ഡിമോണയോട്]—ഞാൻ വരട്ടെ; ഈ സമയത്തിനു ഞാൻ നന്ദി പറയുന്നു.

ഡെസ് ഡിമോണ—നിങ്ങളിവിടെ വന്നതുതന്നെ ഞങ്ങൾക്കു സന്തോഷമായി.

കഥാശൃംഖല—നിങ്ങൾ നടന്നോളിൻ—പിന്നെ, ഡെസ് ഡിമോണ,—

ഡെസ് ഡിമോണ—പ്രാണനാഥാ?

കഥാശൃംഖല—നീ ഒരു നിമിഷം താമസിക്കാതെ കിടപ്പറയിലേയ്ക്കു പോയ്ക്കൊള്ളണം; ഞാനിപ്പോൾത്തന്നെ മടങ്ങും: നിന്റെ തോഴിയെ അവിടെവെച്ചു പറഞ്ഞയച്ചേയ്ക്കൂ: ഇതൊക്കെ ചെയ്യണം.

ഡെസ് ഡിമോണ—പ്രാണനാഥാ, അങ്ങിനെത്തന്നെ.

(കഥാശൃംഖലയും, ലൊറോവിനോയും, പരിചാരകന്മാരും പോകുന്നു.)

എമിലിയ—ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതി എന്താണ്? അവിടുന്ന് നേടത്തക്കൊരു കുറച്ചുകൂടി ശാന്തനായിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു.

ഡെസ് ഡിമോണ—ഉടൻതന്നെ മടങ്ങിവരുമെന്നാണ് വിടുന്നു പറഞ്ഞത്: എന്നോടു നേരെ കിടപ്പറയിലേയ്ക്കു പോയ്ക്കൊള്ളാം പറഞ്ഞു. നിന്നെ പറഞ്ഞയക്കാനും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

എമിലിയ—എന്നെ പറഞ്ഞയക്കുകയോ!

ഡെസ് ഡിമോണ—അങ്ങിനെയാണവിടുത്തെ കല്പന; അതുകൊണ്ടു, എമിലിയേ, എന്നിങ്ങനെ രാത്രി മാറാത്തതിനുള്ള ഉടുപ്പെടുത്തു

തത്ര, എന്നിട്ടു പോയ്ക്കൊള്ളൂ. നമ്മൾ ഇപ്പോൾ അവിടത്തെ മുഷിപ്പിക്കരുത്.

എമിലിയ—അമ്മ അദ്ദേഹത്തെ ഒരിയ്ക്കലും കണ്ടിരുന്നില്ലെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു!

ഡെസ്ഡിമോണ—എനിയ്ക്കുണ്ടിന്റെ തോന്നുന്നില്ല: അവിടുത്തെ ശാധ്യത്തിലും, പ്രതിഷേധത്തിലും, ഭ്രമംഗത്തിലുംകൂടി...ഇതാ, ദയവെങ്കിൽ എന്റെ ഉടുപ്പിന്റെ സൂചി ഒന്നഴിയുക—ഞാൻ സൗജന്യത്തേയും അനഗ്രഹത്തേയ്ക്കുമൊരുമേ ദൾക്കുന്നുള്ളു: അത്ര മേലാണ് എന്റെ പ്രണയത്തിന് അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അഭിനന്ദനം.

എമിലിയ—അമ്മ പറഞ്ഞ വിരി ഞാൻ കിടക്കയിൽ വെച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഡെസ്ഡിമോണ—എല്ലാം കണക്കൊന്നുതന്നെ—വാസ്തവത്തിൽ, എന്തെല്ലാം വീഴ്ചകളാണുണ്ടായത് നമ്മൾ മനസ്സിൽ ആലോചിക്കുക! എമിലിയേ, ഞാൻ വിനയത്തോടെ ചോദിക്കുകയാണെങ്കിൽ ആ വിരികളിൽ ഒന്നെടുത്തു വീ എന്ന് പുറപ്പെടുവിക്കണം.

എമിലിയ—എന്തൊക്കെയാണമ്മ പറയുന്നത്!

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്റെ അമ്മയ്ക്കു ബാർബൊ എന്ന പേരായി ഒരു ദാസിപ്പെണ്ണുണ്ടായിരുന്നു: അവൾ ഒരാളെ സ്നേഹിച്ചു. കുറെക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അയാൾക്കു ഭ്രാന്തെപ്പോലെ ആവെട്ടു ഉപേക്ഷിച്ചുപോയി. അവൾക്ക് ഒരു 'മല്ലിക'പ്പാട്ടുണ്ടായിരുന്നു. പഴയ പാട്ടാണ്; പക്ഷെ അത്ഭുതങ്ങളെ അനുഭവത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന ഒന്നാണ്. അതു പാടിക്കൊണ്ടുണ്ടാവരുത് മരിച്ചത്: ആ പാട്ട് ഇന്നു രാത്രി എന്തു ചെയ്തിട്ടും എന്റെ മനസ്സിൽനിന്നു പോകുന്നില്ല. പാപ്പം, ബാർബൊയെപ്പോലെ, തല ഒരു വശത്തേയ്ക്കു ചരിച്ചു, ആ പാട്ടു പാടാനുള്ള പ്രേരണയെത്തക്കവണ്ണം ഞാൻ നന്നെ ക്ലേശിക്കുന്നു. വേഗമാവട്ടെ.

എമിലിയ—ഞാൻ പോയി അമ്മയുടെ രാത്രിയ്ക്കുള്ള ഉടുപ്പുകൊണ്ടുവരട്ടെ?

ഡെസ്ഡിമോണ—വേണ്ട, ഇതാ, ഈ സൂചിയെടുക്കുക—ഇതൊന്നുവെക്കൂ നല്ല ഒരാളാണ്.

എമിലിയ—നല്ല സന്ദർശനം.

ഡെസ്ഡിമോണ—നല്ല സംസാരം.

എമിലിയ—അയാളുടെ ഒരൊറ്റ അധരസ്സാധനത്തിനുവേ

അതി പാദരക്ഷയില്ലാതെ പാലസ്തീൻവരെ നടന്നുപോകാനൊരുക്ക
 4. ഉള്ള ഒരു വെനിസ്സുകാരിയെ ഞാനറിയും.

ഡെസ്ഡിമോണ [പാടുന്നു]—

രാഗം: കമാസ്; താളം: ചാപ്പ

(‘മാന്മാഡാ’—മട്ട്)

പാടുക, മല്ലീ, മല്ലീ! മല്ലീകേ, മല്ലീ! (പാടുക)

ദീപ്തിനിശ്ചയിതരോടോമലാളൊരു പേരാൽ—

ചോട്ടിലിരുന്നു, കഷ്ടം, പാവമേ പാവം പാവം! (പാടുക)

തനപിതൻ നിക്ഷേപിതൻ ദീനാലാപമോ—

പാടും തെളിനിശ്ചയമാകും പാഞ്ഞ (പാടുക)

കാമലിൻ കണ്ണനിരിൽ ശിലയുമലിഞ്ഞുപോലും—

ഇതൊക്കെ അങ്ങോട്ടെടുത്തു മാറിവെയ്ക്കൂ: [പാടുന്നു]

പാടുക, മല്ലീ, മല്ലീ, മല്ലീകേ, മല്ലീ! (പാടുക)

ഇതാ, ഞാനപേക്ഷിക്കുന്നു, നീ വേഗം പോയ്ക്കോ; അവിടുന്ന് ഇ
 ചോര വരും. [പാടുന്നു.]

മല്ലീപ്പുമാല പോരമെന്നിരിക്കുന്നിപ്പോൾ—

പാടുക, മല്ലീ, മല്ലീ, മല്ലീകേ, മല്ലീ! (പാടുക)

കറമോതരുതരുമെൻ കാന്തനവിടുന്നു

കാട്ടുമവജ്ഞ മാറും സമ്മതംതാൻ മേ.

എയ്, അതല്ല പിന്നത്തെ വരി. ശ്രദ്ധിപ്പൂ!—ആരാണ് വാ
 തില്ലൽ മട്ടുന്നത്.

എമിലിയ—അമ്മേ, അതു കാരണം.

ഡെസ്ഡിമോണ [പാടുന്നു]—

യുത്തനെന്നു ഞാനെന്റെ കാന്തനെപ്പറഞ്ഞപ്പോൾ—

ഉദ്ദേശമെന്താ? (മല്ലീകേ, മല്ലീ!) (പാടുക)

മാറ കാമിനിമാരെത്തേടി ഞാൻ പോയിടുകി—

ലന്യപ്രഭുവൊരാൾ നീയുമാശ്രയിച്ചിടും— (പാടുക)

എന്നാലിനി നീ പോയ്ക്കോ; കാലത്തു കാണാം. എന്റെ കണ്ണ
 ചൊരിയുന്നു; അടുത്തു കരയേണ്ടിവരുമെന്നാണോ അതിന്റെ
 അർത്ഥം?

എമിലിയ—അത് അങ്ങമല്ല, ഇങ്ങമല്ല.

ഡെസ്ഡിമോണ—അങ്ങിനെ ആരോ പറയുന്നതു ഞാൻ
 കേട്ടിട്ടുണ്ട്—അയ്യോ, ഈ ആണുങ്ങൾ, ഈ ആണുങ്ങൾ!—എമി

ലിയേ, എന്നേഴു പാഠ്യം തങ്ങളുടെ ഭർത്താക്കന്മാരെ അത്ര നീചമായ വിധത്തിൽ വഞ്ചിക്കുന്ന സ്ത്രീകളുണ്ടെന്ന് നിനക്ക് ഉള്ളൊട്ടു തട്ടിയ വിശ്വാസമുണ്ടോ?

എമിലിയ—ചിലരങ്ങിനെയുണ്ട്, യാതൊരു സംശയവുമില്ല.

ഡെസ്ഡിമോണ—ഈ ഭൂമി മുഴുവൻ കിട്ടുമെങ്കിൽക്കൂടി നീ അങ്ങിനെയൊരു കാര്യം ചെയ്യുമോ?

എമിലിയ—അതെന്താ, അമ്മ ചെയ്തില്ലേ?

ഡെസ്ഡിമോണ—ഈ ദിവ്യജ്യോതിസ്സ് സാക്ഷിയായിട്ട് ചെയ്തില്ല.

എമിലിയ—ഈ ദിവ്യജ്യോതിസ്സ് സാക്ഷിയായിട്ട് ഞാനും ചെയ്തില്ല; അത് ഇരുട്ടത്തു ചെയ്താലും പന്തികേടൊന്നുമില്ല.

ഡെസ്ഡിമോണ—ഈ ഭൂമി മുഴുവൻ കിട്ടുമെന്നു വന്നാൽ കൂടി നീ അങ്ങിനെയൊരു കാര്യം ചെയ്യുമെന്നോ?

എമിലിയ—ഭൂമി വമ്പിച്ച ഒരു സാധനമല്ലേ?

ചിലപാനപ്പാചാതിന്നായതോത്താൽ
വല്ലാത്ത വമ്പിച്ച കൃപയല്ലേ?

ഡെസ്ഡിമോണ—നേരായിട്ട്, നീ അതു ചെയ്യുകയില്ലെന്നു തന്നെയാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്.

എമിലിയ—നേരായിട്ട്, ഞാനതു ചെയ്യണമെന്നുതന്നെയാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്. വാസ്തവത്തിൽ ഒരു പൂട്ടുമോതിരത്തിനുവേണ്ടിയോ, കുറെ വാറ വിശേഷപ്പെട്ട ശീലയുണ്ടായിരുന്നോ, ബെൺസുകൾക്കുവേണ്ടിയോ, പാവാടകൾക്കുവേണ്ടിയോ, അതു പോലെയുള്ള ചില്ലറ വല്ല പ്രതിഫലത്തിനുവേണ്ടിയോ ഞാനതു തീർച്ചയായും ചെയ്യുകയില്ല; പക്ഷെ, ഈ ഭൂമി മുഴുവൻ,—തന്റെ ഭർത്താവിനെ ആ വഴിയ്ക്കു ചക്രവർത്തിയാക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ, ഏതു പെണ്ണാണ് അയാളെ കലടാകാത്തനാക്കാൻ മടിയ്ക്കുക? അതിനുവേണ്ടി നരകത്തിൽ കിടക്കാൻകൂടി ഞാൻ ഒരുങ്ങിയേയ്ക്കും.

ഡെസ്ഡിമോണ—ഈ മുഴുവൻ ഭൂമിയുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, ഞാൻ തുലഞ്ഞാൽപ്പോലും ആ ഒരു കാര്യം ഞാൻ ചെയ്യുകയില്ലതന്നെ.

എമിലിയ—അതെന്താ, അതൊരു ലൌകികമായ തെറ്റായ തുമ്പല്ലേ? അതിനു കൂലിയാടി ലോകം മുഴുവൻ കിട്ടുകയാണെങ്കിൽ

അത് അവനവന്റെ സ്വന്തം ലോകത്തിലുള്ള ഒരു തെറ്റായിത്തീരും; അപ്പോഴതിന്റെ എഴുപ്പത്തിൽ ശരിയാക്കുകയും ചെയ്യാമല്ലോ.

ഡെസ്ഡിമോണ—അങ്ങിനെ ഏതെങ്കിലും ഒരു സ്ത്രീയുണ്ടെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല.

എമിലിയ—ഓ, ഡെസ്ഡിമോണയെപ്പറ്റി; തത്ത്വമത്രം കിട്ടിയെങ്കിൽ, എന്തൊരു ലോകം നേടുവാൻ അവർ പാടുപെടുവോ ആ ലോകത്തെ മുഴുവൻ പ്രജകളെക്കൊണ്ടു നിറയ്ക്കുവാൻ പോരുന്നവരായി അത്രതന്നെ പിന്നെയും കാണാം. പക്ഷേ ഭാര്യമാർ പാതിപ്രത്യത്തിൽനിന്നു അധഃപതിക്കുന്നതു അവരുടെ ഭർത്താക്കന്മാരുടെ തെറ്റുകൊണ്ടാണെന്നു ഞാൻ തീർച്ചയായി വിചാരിക്കുന്നു. അവർ തങ്ങളുടെ മറകളെ വിട്ടുവിട്ടു, നമ്മുടെ വരേണ്ടുന്ന സമ്പാദ്യത്തെ മറയ്ക്കുവരുടെ മടിയിൽ കൊണ്ടുപോയി ചൊരിഞ്ഞു എന്നു വരാം; അല്ലെങ്കിൽ, വെറിപിടിച്ച ഭ്രാന്തകൾക്കടിമപ്പെട്ട നമ്മുടെ സർവ്വസ്വത്തുടനീളവും തടഞ്ഞു എന്നുവരാം; അതല്ലെങ്കിൽ, അവർ നമ്മെ അടിക്കുകയോ, നമുക്കുനവദീപ്തിപ്പെടുത്തുന്ന പണത്തെസ്സംബന്ധിച്ചു, വെറും ഈർപ്പനിമിത്തം, പിശുക്കു കാണിക്കുകയോ ചെയ്തു എന്നും വരാം. നമ്മുടെമുണ്ടു് ദേഹവും പകയുമൊക്കെ; കുറച്ചൊക്കെ സൗജന്യം നമുക്കുണ്ടെങ്കിലും ഒരിത്തിരി പ്രതികാരമേയുണ്ടായിരിയ്ക്കും. അവരെപ്പോലെത്തന്നെ അന്ധരുടെ ഭാര്യമാരും ഇവിയങ്ങളോടുകൂടിയ ജീവികൾതന്നെയാണെന്ന് ഈ ഭർത്താക്കന്മാർ മനസ്സിലാക്കട്ടെ: കാണാനും മണത്തറിയുവാനും അവർക്കും കഴിയും; തങ്ങളുടെ ഭർത്താക്കന്മാരെപ്പോലെ, മൃതവും പുളിയും വേർതിരിച്ചറിയുന്ന നാവുകളും അവർക്കുണ്ടു്. നമ്മെ വിട്ടു ഭർത്താക്കന്മാർ അന്യസ്ത്രീകളുടെ അടുത്തേയ്ക്കു പോകുന്നതിന്റെ സാരമെന്താണ്? നേരംപോക്കിനാണെന്നായിരുന്നോ? ആണെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു: മറ്റു സ്ത്രീകളെക്കുറിച്ചുള്ള അഭിനിവേശങ്ങൾനിമിത്തമാണോ? ആയിരിക്കാമെന്നെങ്കിലും തോന്നുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ അങ്ങിനെ അവരെ വഴിപിഴപ്പിക്കുന്നതു സ്വഭാവത്തിന്റെ ചാപല്യമായിരിക്കുമോ? അതും ആയിരിക്കാം:—ശാഠ്യം; എന്നാൽ നമ്മുടെ പുരുഷന്മാർക്കുള്ളതുപോലെത്തന്നെ അഭിനിവേശങ്ങളില്ല, നേരംപോക്കിനാഗ്രഹമില്ല, ചാപല്യമില്ല; നമ്മളോ മര്യാദയായി പെരുമാറുകയാണ് അവർ നല്ലവർ; അല്ലെങ്കിൽ, നമ്മുടെ വല്ല അകൃത്യവും ചെയ്യുന്നപക്ഷം, അവരുടെ അക്രമം

തൃക്കൂടാണു് നമ്മൾക്കു വഴികാട്ടികളായിത്തീർന്നതെന്നു് അവർ നല്ലൊണ്ണം മനസ്സിലാക്കിക്കൊള്ളട്ടെ.

ഡെസ്ഡിമോണ—എലിലിയേ, നീ ഇനി പോയ്ക്കോ. ദോഷത്തിന്നു പകരം ദോഷം ചെയ്യാതെ അന്യായമായനടപടിയ്ക്കുന്ന ക്ലേശംകൊണ്ടുതന്നെ നന്നായിത്തീരവാൻ ഇശ്ശാദൻ എന്ന അനൗപമിയ്ക്കട്ടെ.

(രണ്ടുപേരും പോകുന്നു.)

അഞ്ചാമങ്കം

രംഗം 1

(സൈപ്രസ്സിലെ ഒരു നീരത്ത്. ഇയാഗോവും റോഡെറിഗോവും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഇയാഗോ—ഇതാ ഇവിടെ ഈ എടുപ്പിന്റെ തള്ളലിനു പിറകിൽ നിന്നോളം; അവൻ റോഡെ വരും: വാൾ ഉറയിൽനിന്ന് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നു; ഒരൊറ്റ നീട്ടിനു കഥ കഴിയണം: വേഗം, വേഗം; യാതൊന്നും പേടിയില്ലേ; ഞാൻ തന്റെ പാർശ്വത്തിൽ തന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കും: ഇതുകൊണ്ടുവേണം നമ്മൾ നന്നാവുകയോ തുലയുകയോ ചെയ്യാൻ; അതു നല്ലവണ്ണം കരുതി, തന്റെ നിശ്ചയത്തെ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു.

റോഡെറിഗോ—അടുത്തുതന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു; ഒരു സമയം എന്റെ പ്രയോഗം ഫലിച്ചില്ലെന്നുവന്നേക്കാം.

ഇയാഗോ—ഞാൻ തന്റെ കൂടെത്തന്നെയുണ്ടാകും: ധൈര്യത്തോടുകൂടി ചുവടുറപ്പിച്ചു നിൽക്കൂ.

(കാൽകവലപ്പോയി ഒരു വശത്തേയ്ക്കു മാറിനില്ക്കുന്നു.)

റോഡെറിഗോ—എനിക്ക് ഉചെയ്യാൻ വലിയ ഉത്സാഹമൊന്നുമില്ല; എന്നാലും അയാൾ എനിക്കു തൃപ്തികരങ്ങളായ കാരണങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിരിക്കുന്നു:—ഓ—, ഒരുത്തൻ പോയെന്നു മാത്രം:—പുറത്തേക്കു വാ, വാളേ!—അവന്റെ കഥ കഴിഞ്ഞു.

(ഒളിച്ചുനില്ക്കുന്നു.)

ഇയാഗോ: പ്രായമെത്താത്ത ഈ മുഖക്കുരുവെ, നന്നെ വേദനിപ്പിക്കുമാറ്, ഞാൻ പിടിച്ചു ഞെക്കിയിട്ടുണ്ട്; അവൻ ക്ഷോഭിച്ചിരിക്കുന്നു. അവൻ കാഷ്ടോവിനെക്കൊന്നാലും, കാഷ്ടോ അവനെ കൊന്നാലും, അവരിരുവരും അന്യോന്യം കൊന്നാലും, ഏതു വഴിക്കും എനിക്കു നേട്ടംതന്നെ: റോഡെറിഗോ ജീവിച്ചാൽ, ഡെസ് ഡിമോണിയ്ക്കു സമ്മാനിയ്ക്കാനാണെന്നു പറഞ്ഞത് അവന്റെ പക്കൽനിന്നു ഞാൻ തട്ടിയെടുത്ത സ്വസ്തത്തിനും രത്നങ്ങൾക്കും അവൻ വമ്പിച്ച നഷ്ടപരിഹാരം എന്നോടാവശ്യപ്പെട്ടു; അതു വരുതന്നെ: കാഷ്ടോ ജീവിയ്ക്കുകയാണെങ്കിൽ, അവന്റെ ജീവിതത്തിൽ ഒരു നിത്യസൗന്ദര്യമുണ്ട്, അതെന്നെ വിരൂപനാക്കി

ത്തിക്കും; പോരെങ്കിൽ മൂർ അവനോട് എന്റെ കള്ളി പറയാൻ മതി; അതെനിക്ക് അത്യാപത്തായിത്തീരും: വല്ലാ, അവൻ മരിക്കുകതന്നെ വേണം:—തമാസ്സു. അവന്റെ കാല്പെരുമാറ്റമാണ് കേൾക്കുന്നത്.

(കാഷ്ടോ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

റോഡെറിഗോ—അവന്റെ നടത്തത്തിന്റെ വടിവു കണ്ടാലെന്നിരിക്കിലും, അവനാണത്—എടാ തെമ്മാടി, നിന്റെ ആയുസ്സുവസാനിച്ചു!

(മുന്നോട്ടു ചാടിവന്നു കാഷ്ടോവിനെ കാണിവെട്ടുന്നു.)

കാഷ്ടോ—ആ വെട്ട് എന്റെ അന്തകനായിത്തന്നെ തീരുമായിരുന്നു; പക്ഷെ! ഈ കോട്ട് നീ കരുതിയിരുന്നതിനേക്കാൾ ഉറപ്പുകൂടിയതാണ്. ഇനി ഞാൻ നിന്റേതൊന്നു പരീക്ഷിക്കാം.

(വാളു മറോഡെറിഗോവിനെ മുറിയേല്ക്കുന്നു.)

റോഡെറിഗോ—അയ്യോ, എന്നെ കൊന്നു!

(ഇയാഗോ ഒളിച്ച സ്ഥലത്തുനിന്നു പുറത്തേയ്ക്കു ചാടി, കാഷ്ടോവിന്റെ കാലിന്നു പിന്നിൽനിന്ന് ഒരു വെട്ടുവെട്ടി പാഞ്ഞുപോകുന്നു.)

കാഷ്ടോ—ഞാൻ മരണഘോരം മടന്തനായി. ഇതാ, സഹായിക്കുന്നു! പാഞ്ഞുവരണം! കൊല്ലുകൊല്ല! [വീഴുന്നു.]

(കരേ ദൂരെ കമെല്ലോ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കമെല്ലോ—കാഷ്ടോവിന്റെ ശബ്ദമാണത്:—ഇയാഗോ തന്റെ പ്രതിജ്ഞ നിറവേറ്റിയിരിക്കുന്നു.

റോഡെറിഗോ—അയ്യോ പാപി, കൊടുപോപിയാണ് ഞാൻ!

കമെല്ലോ—അതുതന്നെ; യാതൊരു സംശയവുമില്ല.

കാഷ്ടോ—അയ്യോ, സഹായിക്കുന്നു! വെളിച്ചം! ഒരു പോക്സർ!

കമെല്ലോ—അതവൻതന്നെ;—ഹാ, ധീരനും, വിശ്വാസ്യനും, ന്യായസ്ഥനുമായ ഇയാഗോ, നിന്റെ സുഹൃത്തിന്നു ചിങ്ങത്ത ചതിയെപ്പറ്റി നിനക്ക് ഇത്രയും ഉദാരമായ ധർമ്മബോധമുണ്ടായല്ലോ! നീ എന്നെ കുത്തവും പാടിപ്പിടിക്കുന്നു—എടീ, വേഗേ! നിന്റെ കാമുകനിതാ ചതുക്കിക്കൊന്നു, നിന്റെ ഹതവിധി മനോഭൂതി കത്തിക്കൊണ്ടു: കലഭ, ഞാനിതാ വരുന്നു! എന്റെ ഹൃദയത്തിൽനിന്ന് ആ സമ്മോഹനകാരികളുടെ—നിന്റെ

കണ്ണുകളുടെ—സ്മരണ ഞാൻ മാച്ചുകുത്തിരിയ്ക്കുന്നു. ഏഴാമഴിയിൽ
തമായ നിന്റെ കിടക്ക മുക്കുമാത്തിന്റെ ചുറ്റിനംകൊണ്ടുതന്നെ
അകിതമായിത്തീരും. [പോകുന്നു.]

(പ്രൊപ്പോവിഷ്കോ ഗ്രാഷ്യാനോ എന്നിവർ അകലെ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.)

കാഷ്ചോ—ഹോ, എന്താണിത്! പാറാവുകാരില്ലേ? വഴി
പോക്കരില്ലേ? കൊല്ലുകൊല്ല! കൊല്ലുകൊല്ല!

ഗ്രാഷ്യാനോ—ആക്കോ എന്തോ അപകടം പറ്റിയിട്ടുണ്ട്;
അതിഭയങ്കരമായ ആ നിലവിളി.

കാഷ്ചോ—സഹായിയ്ക്കേ!

ലൊഭോവിഷ്കോ—ശ്രദ്ധിച്ച്!

റോഡെറിഗോ—അയ്യോ, കൊടുപാടി.

ലൊഭോവിഷ്കോ—രണ്ടുനാളുകൾ നിലവിളിയ്ക്കുന്നുണ്ട്; ഭയ
ങ്കരമായ ഒരു രാത്രി!—ഒരുപക്ഷേ, ഇവർ ചതിയന്മാരായിരിയ്ക്കാം:
ഇനിയും ആരത്തുണയില്ലാതെ നിലവിളി കേട്ടു ദിക്കിലേയ്ക്കൊടി
ചെല്ലുന്നത് ആര പന്തിയല്ലെന്നു നമ്മൾ കരുതണം.

റോഡെറിഗോ—ആരും വരുന്നില്ലേ? എന്നാൽ ഞാൻ ചോര
വാൻ ചാവുകയേയ്ക്കൂ.

ലൊഭോവിഷ്കോ—ശ്രദ്ധിച്ച്.

ഗ്രാഷ്യാനോ—ഇതാ, ഷർട്ടുമാത്രം ധരിച്ച ഒരാൾ, ആയുധ
പാണിയായി, വെളിച്ചവുംകൊണ്ടിങ്ങോട്ടു വരുന്നുണ്ട്.

(കൈയ്ക്ക് ഒരു വെളിച്ചവുമായി ഇയാൾ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.)

ഇയാൾ—ആരവിടെ? ആരാണു് ഇങ്ങിനെ കൊല്ലുകൊല്ല
യെന്നു നിലവിളിയ്ക്കുന്നത്?

ലൊഭോവിഷ്കോ—ഞങ്ങൾ അറിയുകയില്ല.

ഇയാൾ—നിങ്ങൾ ഒരു നിലവിളി കേട്ടില്ലേ?

കാഷ്ചോ—ഇതാ, ഇവിടെ, ഇവിടെ! ഇശ്ശാപരനെയോർത്ത്
എന്നെ സഹായിയ്ക്കേ!

ഇയാൾ—എന്തൊക്കെയാണിത്?

ഗ്രാഷ്യാനോ—ഇദ്ദേഹം ഒഫീല്ലോവിന്റെ കൊടിപിടിയ്ക്കുന്ന
ഉദ്യോഗസ്ഥനാണെന്നു് എനിയ്ക്കു തോന്നുന്നു.

ലൊഭോവിഷ്കോ—അതെ, അയാൾതന്നെ; ശൂരനായ ഒരു
യോദ്ധാവാണയാൾ.

ഇയാൾ—ഏയ്, ഇങ്ങിനെ ഭയങ്കരമായി നിലവിളിയ്ക്കുന്ന
നീ ആരാണു്?

കാഷ്ട്രോ—ഇയാൾ? അയ്യോ, ഇയാൾ, എന്നെ ചില പാതകികൾ വെട്ടി വശംകെട്ടുത്തി വീഴ്ത്തിയിരിക്കുകയാണ്! ഒന്നു വന്നു സഹായിക്കൂന്നേ!

ഇയാൾ—എന്ത്, ലഫ്നൊൻറല്ലേ അത്! ഏതു മഹാ പാപികളാണിതു ചെയ്തത്?

കാഷ്ട്രോ—അവരിലൊരുത്തൻ ഓടാൻ വയ്യാതെ ഇവിടെ ധൈര്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു.

ഇയാൾ—ആരാണവിടെ നില്ക്കുന്നത്? ഇങ്ങോട്ടു വത്ര! തെല്ലൊന്നിവിടെ സഹായിക്കൂ!

റോഡറിഗോ—അയ്യോ, ഇതാ, ഇവിടെ! എന്നെ സഹായിക്കൂ!

കാഷ്ട്രോ—അവരിലൊരുവനാണത്.

ഇയാൾ—എടാ, കൊലപാതകി! ഹു, മഹാപാപി! [റോഡറിഗോവിന്റെ നെഞ്ചിൽ വാൾ കുത്തിയിറക്കുന്നു.]

റോഡറിഗോ—ഇയാൾ, നരകപാപി! മനുഷ്യത്വംകെട്ടു നാശം! [മരിക്കുന്നു.]

ഇയാൾ—എന്ത്! ഇരുട്ടിൽ ആളുകളെ കൊല്ലുകയോ?—മറുത്തു കള്ളക്കുഴപ്പേറികളെവിടെ?—ഈ നഗരത്തിന്റെ ഒരു ശാന്തത!—ഹോ, കൊല്ലുകൊല! കൊല്ലുകൊല!—ഏയ്, നിങ്ങളാരാണ്? നിങ്ങൾ മര്യാദക്കാരോ അങ്ങിനെയല്ലാത്തവരോ?

ലൊറോവിക്നോ—ഞങ്ങളുടെ പെരുമാറ്റത്തിൽനിന്നു മനസ്സി ലാക്കിക്കൊള്ളണം.*

ഇയാൾ—സീത്തേന്താർ ലൊറോവിക്നോ?

ലൊറോവിക്നോ—അയാൾതന്നെ, സർ.

ഇയാൾ—ഇതാ, മാപ്പാക്കണേ! ഏതോ തെമ്മാടികൾ ഇവിടെ കാഷ്ട്രോവിനെ വെട്ടിമുറിയേല്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഗ്രാഷ്യാനോ—കാഷ്ട്രോവിനെ!

ഇയാൾ—സഹോദര, നിങ്ങൾക്ക് അപകടം എത്രത്തോളം പറ്റി?

കാഷ്ട്രോ—എന്റെ കാൽ രണ്ടു തുണ്ടായിരിക്കുന്നു.

ഇയാൾ—അയ്യോ, ഈശ്വരൻ അങ്ങിനെ വരുത്താതിരിക്കട്ടേ! മാനുരേ, ഒരു വെളിച്ചം:—ഞാൻ ഈ മുറി എന്റെ ഷർട്ടു കൊണ്ടു കെട്ടാം.

* ഡെയ്ററാൻ.

(ബിയാങ്കാ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ബിയാങ്കാ—എന്താണിയാപത്ത്? ആരാ നിലവിളിച്ചത്?

ഇയാഗോ—ആരാ നിലവിളിച്ചതെന്ന്!

ബിയാങ്കാ—അയ്യോ, എന്റെ ഓമനകാഷ്ട്രം! എന്റെ പൊന്നുകാഷ്ട്രം! അയ്യയ്യോ, കാഷ്ട്രം, കാഷ്ട്രം, കാഷ്ട്രം, കാഷ്ട്രം!

ഇയാഗോ—ഒരു വിളികൊണ്ടു വേഗം!—കാഷ്ട്രം, ആരാണിങ്ങനെ നിങ്ങളെ വെട്ടിത്താമ്രമാക്കിയതെന്ന് നിങ്ങൾക്കു വല്ല ഉപഹാസമുണ്ടോ?

കാഷ്ട്രം—ഇല്ല.

ഗ്രാഷ്യാനോ—നിങ്ങളെ ഈ സ്ഥിതിയിൽ കാണുന്നത് ദുസ്സഹമായിരിക്കുന്നു: ഞാൻ നിങ്ങളെ അന്വേഷിച്ചു പുറപ്പെട്ടതാണ്.

ഇയാഗോ—ഇതാ, ഇതു കെട്ടുവാൻ ഒരു നാട തരൂ:—അങ്ങിനെ നീല്ക്കട്ടെ.—ഇനി ഇയാളെ ഇവിടെനിന്നു വേദനിപ്പിക്കുന്നതെ നീക്കം ചെയ്യാൻ ഒരു തണ്ടുമഞ്ചംകൂടി ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ!

ബിയാങ്കാ—അയ്യോ, എന്റെ കാഷ്ട്രം ഇതാ മോറാലസ്യപ്പെടുന്നു!—അയ്യോ, കാഷ്ട്രം, കാഷ്ട്രം കാഷ്ട്രം!

ഇയാഗോ—മാന്യരേ, ഈ തകരാറിൽ ഈ ചെററയ്ക്ക് എന്തോ പകുണ്ടെന്നു ഞാൻ ബലമായി ശങ്കിക്കുന്നു.—വരട്ടെ, കാഷ്ട്രം, നിങ്ങൾ കുറച്ചുനേരം അടങ്ങിക്കിടക്കൂ.—, കിടക്കൂ അവിടെ.—ആ ഉപവിളിച്ചമൊന്നിങ്ങോട്ടു തരൂ.—ഇതു കണ്ടുപരിചയമുള്ള വല്ല മുഖവുമായോ, ആവോ?—അയ്യോ, മഹാകഷ്ടം: എന്റെ സ്നേഹിതനും നാട്ടുകാരനുമായ റോഡെറിഗോ!—അല്ല:—അതേ, സംശയമില്ല; കഷ്ടം വിധിബലം! റോഡെറിഗോതന്നെ.

ഗ്രാഷ്യാനോ—എന്ത്, വെനിസ്സിലേയോ?

ഇയാഗോ—അയാൾതന്നെ, സർ: നിങ്ങൾ അറിയുമോ?

ഗ്രാഷ്യാനോ—അറിയുമോ, എന്നോ? അസ്സലായിട്ട്.

ഇയാഗോ—അല്ലാ—സീത്തേറ്റാർ ഗ്രാഷ്യാനോ? അങ്ങനേ, എന്നെ മാപ്പാക്കണം. ഈ ഭയങ്കരകലാപത്തിനിടയിൽ ആളറിയാതെയാണ് ഞാൻ പെരുമാറിയത്.

ഗ്രാഷ്യാനോ—നിങ്ങളെക്കണ്ടതു സന്തോഷം.

ഇയാഗോ—കാഷ്ട്രം, ഇപ്പോഴെങ്ങിനെയുണ്ടോ?—ഇതാ ഒരു തണ്ടുമഞ്ചം—ഒരു തണ്ടുമഞ്ചം വേഗം കൊണ്ടുവരിൻ!

ഗ്രാഷ്യാനോ—റോഡെറിഗോ!

ഇയാഗോ—അയാൾ, അയാൾ, അയാൾതന്നെ.

(ആളുകൾ ഒരു തണ്ടുമാഞ്ചം കൊണ്ടുവരുന്നു.)

അഃ—അതൊന്നാത്തരമായി; തണ്ടുമാഞ്ചമെത്തി:—ഒരുപകാരം ചെയ്താൽ മനസ്സുള്ളവരാക്കിലും ഇയാളെ ഇവിടെനിന്നു പതുക്കെ നീക്കംചെയ്യട്ടെ; ഞാൻ പോയി മൂപ്പരുടെ ഡോക്ടറെത്തന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരാം—[ബിയാങ്കയോട്] കൊച്ചമ്മേ, നിന്റെ കണ്ണോക്ക് വേറൊരുവസരത്തിലേയ്ക്കു നിത്തിവെക്കൂ—കാഷ്ട്രോ, ഇവിടെ കൊല്ലപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നത് എന്റെ ഒരറ്റ ചങ്ങാതിയായിരുന്നു: നിങ്ങൾ തമ്മിൽ വല്ല വൈരുദ്ധ്യമുണ്ടായിരുന്നോ?

കാഷ്ട്രോ—യാതൊന്നുമില്ല; ഞാൻ അയാളെ അറിയുകയുമില്ല.

ഇയാഗോ—[ബിയാങ്കയോട്]——, എന്താ നിനക്കൊരു വിചിത്രം?—ഏയ്, അയാളെ എടുത്തുകൊണ്ടുപോവിൻ.—

(കാഷ്ട്രോവിനെയും, റോഡെറിഗോവിന്റെ മൃതദേഹത്തെയും ആളുകൾ എടുത്തു കൊണ്ടുപോകുന്നു.)

മാന്യരേ, പോകാൻ വരട്ടെ.—നിനക്കൊരു വിചിത്രം; ഇല്ലേ, കൊച്ചമ്മേ?—ഗവൺമെന്റുപോലെയുള്ള അവളുടെ കണ്ണു നോക്കിയോ?—നീ ഒന്നും മിണ്ടാതെ മിഴിച്ചുനിന്നോ, ഇതിനെക്കുറിച്ചുള്ള എല്ലാ വിവരങ്ങളും ഞങ്ങൾ അടുത്തതന്നെ മനസ്സിലാക്കിക്കൊള്ളും. അവളെയൊന്നു നല്ലവണ്ണം നോക്കിൻ; ദയചെയ്ത്, നോക്കിനവളെ:—മാന്യരേ, നിങ്ങൾക്ക് കാര്യം മനസ്സിലായില്ലേ?—എന്തിന്, നാവുകൾ നിരപരാധങ്ങളായിത്തീർന്നാൽക്കൂടി കുറ്റം തന്നെത്താൻ വിളിച്ചുപറയാതിരിയ്ക്കുമോ?

(എമിലിയ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

എമിലിയ—ഇശ്ശപരാ, എന്തൊക്കെയാണിത്? [ഇയാഗോവിനോട്] എന്താണിവിടെ നടന്നത്?

ഇയാഗോ—ഇരുട്ടത് റോഡെറിഗോവും, ഓടിപ്പോയ്ക്കുളഞ്ഞ ഒരു വിലാസംകൂടി കാഷ്ട്രോവിനെ കടന്നുകൂട്ടി. അയാൾ ഏതാണ്ട് മരിച്ചൊന്നു നിലയിലായിരിയ്ക്കുന്നു. റോഡെറിഗോ മരിച്ചു.

എമിലിയ—അയ്യോ, നല്ലൊരുത്തനായിരുന്നു! കഷ്ടം, ഗുണവാനായ കാഷ്ട്രോ!

ഇയാഗോ—വേശ്യാസംസ്കൃത്തിന്റെ ഫലമാണിതൊക്കെ. എമിലിയേ, നീ പോയി കാഷ്ട്രോ എവിടെവെച്ചാണ് ഇന്നരാത്രി അന്താഴം കഴിച്ചതെന്ന് അയാളോടു ചോദിച്ചറിഞ്ഞു വാ—

[ബിയാങ്കയോട്] എന്തെടി, നീ അതു കേൾക്കുമ്പോൾ വിറയ്ക്കുന്നതാ?

ബിയാങ്ക—അയാൾ എന്റെ വീട്ടിൽവെച്ചാണ് അത്താഴം കഴിച്ചത്; എനിക്ക് അതുകൊണ്ടു വിറയ്ക്കാൻ യാതൊരു കാരണവുമില്ലതാനും.

ഇയാൾ—ഓഹോ, അവിടെവെച്ചായിരുന്നു, അല്ലേ? നിന്റെ മേൽ ഞാൻ കുറ്റം ചുമത്തുന്നു; വാ എന്റെ കൂടെ.

എമിലിയ—ഛീ, നാണംകെട്ടു പുലയാടി!

ബിയാങ്ക—ഞാൻ പുലയാടിയല്ല; എന്നെ അങ്ങിനെ വിളിക്കുന്ന നിന്നെപ്പോലെതന്നെ മാനമര്യാദയോടുകൂടി നാൾ കഴിയുന്നവരതന്നെയാണ് ഞാനും.

എമിലിയ—എന്നെപ്പോലെ! ഹൂ! നാണം പേണം!

ഇയാൾ—മാന്യരേ, നമുക്കു പോയി കാഷ്യോവിന്റെ മറികെട്ടാൻ സഹായിക്കാം. [ബിയാങ്കയോട്] കൊച്ചമ്മയിങ്ങോട്ടു വരു, നീ ഞങ്ങളോട് ഇതുവരെ പറയാത്ത ചിലതൊക്കെ പറഞ്ഞു കഴിയൂ—എമിലിയേ, കോട്ടയിലേയ്ക്കോടിപ്പോയി മുപ്പരേയും അമ്മയേയും ഇവിടെ നടന്നതെന്തൊക്കെയാണെന്നറിയിക്കൂ—നിങ്ങൾ മുമ്പേ നടക്കിൻ—[ആത്മഗതം] എന്നെ നന്നാക്കുകയോ തീരെത്തുലയ്ക്കുകയോ ചെയ്യാനുള്ള രാവാണിത്.

(എല്ലാവരും പോകുന്നു.)

രംഗം 2

(അരമനയിൽ ഒരു കിടപ്പുമറി. ഡെസ്ഡിമോണ കട്ടിലിന്മേൽ കിടന്നുറങ്ങുന്നു. അരികെ ഒരു വീളക്കു കയ്യിരുന്നു. ഒഥെല്ലോ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.)

ഒഥെല്ലോ—അതാണ് കാരണം; എന്റെ അനാശപരാംശമേ, കാരണം അതാണ്. സുചരിത്രകളായ താരകളേ, നിങ്ങൾ കേൾക്കേണ്ടാൻ അതിന്റെ പേരു പറയുകയില്ല; അതാണ് മേതു—എന്നാലും ഞാൻ അവളുടെ രക്തം ചൊരിയുകയില്ല; ഇമ്മത്തീനെ അതിശയിക്കുന്ന വെണ്മയോടും, ചൈത്യനിഷ്ഠാണോപര്യക്തമായ സ്പടികശിലയുടെ മിനുമിനുപ്പോടും കൂടിയ അവളുടെ മുദലഗാത്രത്തെ ഞാൻ മറിച്ചെടുത്തുകയുമില്ല. പക്ഷെ, അവൾ മരിച്ചു കഴിയും; ഇല്ലെങ്കിൽ അവൾ വേറേയും പുരുഷന്മാരെ വശീകരിച്ചു

ധർമ്മപുരാണം. * ഈ ദീപശിഖയെ സംഹരിയ്ക്കുക; അനന്തരം
 മറ്റേ ദീപശിഖയേയും സംഹരിയ്ക്കുക; പ്രോജലൽപ്രദപമേ,
 നിന്നെ ഞാൻ കെടുത്തുകയാണെങ്കിൽ, എന്റെ പ്രവൃത്തിയെ
 പറ്റി ഞാൻ പശ്ചാത്താപിയ്ക്കുകയേ വേണ്ടൂ, നിനക്ക് വീണ്ടും
 പുതുപ്രകാശത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യാൻ എനിയ്ക്കു കഴിയും. പക്ഷേ,
 ഹാ, അനന്തമപ്രകൃതിയുടെ വിശേഷാൽരമായ വിചിത്രകലാവി
 ലാസമേ, ഒരു തവണ നിന്റെ തീയെങ്ങാൻ കെടുത്തുകയാണെ
 ങ്കിൽ, അതിനെ വീണ്ടും ജ്വലിപ്പിയ്ക്കുവാൻ സമർത്ഥമായ ആ
 അജ്ഞതേജസ്സ് എവിടെയാണെന്നു ഞാനറിയുകയില്ലല്ലോ!
 ചന്ദ്രനിർമ്മിതവിനെ ചെടിയിൽനിന്നു വേർപെടുത്തിയാൽ അ
 തിന്നു വീണ്ടും സജീവമായ വളച്ചു കൊടുക്കുവാൻ എനിയ്ക്കു കഴിയു
 കയില്ല; അതു വാടിക്കരിയുകതന്നെ വേണം; ചെടിമേലിരിക്കുന്ന
 വേരായതെന്നെ ഞാൻ അതിന്റെ ആമോദം അനുഭവിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.
 [ഡെസ്ഡിമോണയെ ചുംബിയ്ക്കുന്നു.] അയ്യോ, പൂത്തേൻപുറമേ
 ദേവശാസമേ, ദണ്ഡനീതിയെ തന്റെ നിശിതഖഡ്ഗം പൊട്ടി
 ചെറിയുവാൻപോലും നീ ഏതാണ്ടു പ്രേരിപ്പിയ്ക്കുന്നുവല്ലോ!—ഒന്നു
 കൂടി—ഒന്നുകൂടി മുതയായതിനുശേഷവും നീ ഇതേനിലയിൽ കിട
 ന്നാൽ മതി, നിന്നെ കൊന്നതിനുശേഷം ഞാൻ നിന്നെ സ്നേഹിച്ചു
 കൊള്ളാം. ഒന്നുകൂടി—ഇതൊടുക്കത്തേതായിരിയ്ക്കട്ടെ. ഇതു ഹൃദ
 യംഗമമായത് ഇന്നോളം ഇങ്ങിനെ മർദ്ദഭേദമായിട്ടില്ല. എനിയ്ക്കു
 കണ്ണീരൊതുക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല; പക്ഷെ ഈ അശ്രുബിന്ദുക്കൾ
 ക്രൂരങ്ങളാണ്. ഈ ഹൃദയവ്യഥ ദിവ്യമാണ്; പ്രേമലക്ഷ്യത്തിലേ
 യ്ക്കാണ് അതിന്റെ ഖഡ്ഗനിചാരം. അവൾ ഉണരുന്നു.

ഡെസ്ഡിമോണ—ആരാണ് വിടെ? പ്രാണനാഥനാണോ?

ഒഥെല്ലോ—അതെ, ഡെസ്ഡിമോണ.

ഡെസ്ഡിമോണ—അവിടുന്ന് ഉറങ്ങാൻ വരുന്നില്ലേ?

ഒഥെല്ലോ—ഡെസ്ഡിമോണേ, നീ ഇന്നു രാത്രി ഈശ്വര
 പ്രാർത്ഥന ചെയ്തുവോ?

ഡെസ്ഡിമോണ—ചെയ്തു.

ഒഥെല്ലോ—സ്വപ്നത്തോടും ഈശ്വരകാര്യത്തോടും പൊരു
 ത്തമില്ലാത്ത വല്ല പാതകവും നീ ചെയ്തതായി നിനക്കൊർമ്മയുണ്ടെ
 ങ്കിൽ, വേഗത്തിൽ അതിനെ സ്സംബന്ധിച്ചു മാപ്പിനീരുന്നോളൂ.

* ഡെസ്ഡിമോണൻ വ്യാഖ്യാനത്തെ സ്വീകരിച്ചു, അതർത്തെ ആ വഴിയ്ക്കു
 ക്കാച്ചുകൂടി ഉന്നിയ രിയ്ക്കുന്നു.

ഡെസ്ഡിമോണ—പ്രാണനാഥാ, എന്താണവിടുണമേശിഷ്ടനായ്?

ഒഥെല്ലോ—അതിരിയ്ക്കട്ടെ; പറഞ്ഞതുപോലെ ചെയ്യ, അത് ചുരുക്കത്തിൽക്കഴിച്ചുകൊള്ളുകയും വേണം; ഞാനിരിലേ നടക്കാം: പരലോകപ്രയാണത്തിനൊരുങ്ങാത്ത നിലയിലുള്ള നിന്റെ ജീവനെ ഞാൻ സംഹരിയ്ക്കുകയില്ല: ഇല്ല, ഈശ്വരൻ അങ്ങിനെ വരുത്താതിരിയ്ക്കട്ടെ, നിന്റെ ആത്മാവിനെ ഞാൻ ഹനിയ്ക്കുകയില്ല.

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്നെ കൊല്ലമെന്നാണോ അങ്ങ പറയുന്നത്?

ഒഥെല്ലോ—അതേ; അങ്ങിനെയാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞത്.

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്നാൽ ഈശ്വരൻതന്നെ എന്റെ നേരെ ദയ കാണിക്കട്ടെ.

ഒഥെല്ലോ—പുണ്യമനസ്സോടുകൂടി, 'തമാസ്കി!' എന്നു ഞാൻ അനുകൂലിയ്ക്കുന്നു.

ഡെസ്ഡിമോണ—അങ്ങിനെയാണ് അവിടുണ പറയുന്നതെങ്കിൽ, അവിടുന്ന് എന്നെ കൊല്ലുകയില്ലെന്നു ഞാൻ ആശ്വസിയ്ക്കുന്നു.

ഒഥെല്ലോ—ഓഹ്ം!

ഡെസ്ഡിമോണ—എങ്കിലും അങ്ങയെ കാണുമ്പോൾ എനിയ്ക്കു ചേടിയാകുന്നു; അങ്ങയുടെ ദൃഷ്ടികൾ അങ്ങിനെ ചുഴലുമ്പോൾ അങ്ങ് സംഹാരമുത്തിയാണെന്നെനിയ്ക്കറിയാം: ഞാനെന്തിനാണ് ചേടിയ്ക്കുന്നതെന്നു ഞാനറിയുകയില്ല, കാരണം ക്ഷാമൊന്നും ചെയ്തതായി ഞാനോക്കുന്നില്ല; എങ്കിലും ഭയം എനിയ്ക്കു നദാമുണ്ടു.

ഒഥെല്ലോ—നീ ചെയ്ത പാപങ്ങളെക്കുറിച്ചാലോചിയ്ക്കൂ.

ഡെസ്ഡിമോണ—അവ അങ്ങയെസ്സംബന്ധിച്ചുള്ള എന്റെ പ്രേമപ്രവൃത്തികൾമാത്രമാണ്.

ഒഥെല്ലോ—ശരി, എന്നാൽ അതുനിമിത്തം നീ മരിയ്ക്കുവാൻ പോകുന്നു.

ഡെസ്ഡിമോണ—സ്നേഹിയ്ക്കുന്നതിനു പ്രാണാപഹരണം ചെയ്യുന്ന മൃത്യു അസാധാവികമാണല്ലോ. അയ്യോ, എന്തിനാണ് അവിടുന്ന് ഇങ്ങിനെ അധാരം കടിച്ചൊതുക്കുന്നത്? എന്തോ കരാളവികാരം അങ്ങയുടെ ദേഹത്തെ പിടിച്ചു കലുക്കുന്നുണ്ട്: ഇവ

ദന്നിമിത്തങ്ങളാണു്; പക്ഷെ—പക്ഷെ, അവ എന്നെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയല്ലെന്നു ഞാനാശിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

ഒമെല്ലോ—ചിലർക്കുതെ അടങ്ങിക്കിടക്കുവിടെ!

ഡെസ്ഡിമോണ—ഞാനങ്ങിനെ ചെയ്യാം; പക്ഷെ എന്നാണു് കാര്യമെന്നെന്നോടു പറയണം.

ഒമെല്ലോ—ഞാൻ അത്രയും സ്നേഹിച്ചു നിനക്കു തന്നിരുന്ന ആ കൈലേസ്സ് നീ കാഷ്ടോവിനു സമ്മാനിച്ചില്ലേ?

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്റെ ജീവനേയും ആത്മാവിനേയും പണയപ്പെടുത്തി ഞാൻ പറയുന്നു, ഞാൻ അങ്ങിനെ ചെയ്തിട്ടില്ല. ഒന്നാണു് ആഴ്ചയച്ചു വരുത്തി ചോദിക്കണം.

ഒമെല്ലോ—ഓമനേ, സൂക്ഷിക്കൂണേ, കൂവായാണായിട്ടു നീ നെക്കുറിച്ചു സൂക്ഷിക്കൂണേ! നിന്റെ മരണശയ്യയിലാണു് നീ കിടക്കുന്നതു്!

ഡെസ്ഡിമോണ—അതെ, പക്ഷെ മരിക്കുവാനായിട്ടില്ലല്ലോ.

ഒമെല്ലോ—ആവി, സമയം അത്യാസനമായിരിക്കുന്നു: അതുകൊണ്ടു് നിന്റെ പാപം തുറന്നുസമ്മതിച്ചോടു; കാരണം ഓരോ അപരാധാംഗത്തേയും സത്യംചെയ്തു് നിഷേധിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഉളുക്കി, ഞാൻ വേദനകൊണ്ടു് ഞരങ്ങുമാറു് എന്റെ ഉള്ളിൽക്കടന്നു് എന്നെ ഞെക്കിത്തടക്കുന്ന ആ ദുഃഖസംകല്പത്തെ ഇളക്കുവാനോ, വീഴ്ചമുട്ടിക്കുവാനോ, കഴിയുകയില്ലെന്നു കരുതിക്കൊള്ളുണേ. നീ മരിക്കുവാനു് പോകുന്നു.

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്നാൽ സർവ്വശക്തൻതന്നെ എന്റെ നേരെ ദയ കാണിക്കട്ടെ!

ഒമെല്ലോ—ഞാൻ പറയുന്നു, തമാശുവെന്നു്.

ഡെസ്ഡിമോണ — അങ്ങേയ്ക്കും ദയയുണ്ടായിരിക്കട്ടെ!—ഞാൻ ഈ ജീവകാലിൽ ഒരിക്കലേങ്കിലും അങ്ങയുടെനേർ യാതൊരപരാധവും പ്രവർത്തിച്ചിട്ടില്ല; ഈശ്വരദൃഷ്ടിയിൽ വിരോധമില്ലെന്നു സാർവത്രികമായി അനുവദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതരത്തിലല്ലാതെ ഞാൻ കാഷ്ടോവിനെ സ്നേഹിച്ചിട്ടുമില്ല; ഞാൻ ഇതുവരെ അവന്നു യാതൊരു പ്രോമോപഹാരവും നല്കിയിട്ടില്ലതന്നെ.

ഒമെല്ലോ—ഈശ്വരൻ സാക്ഷിയായി, എന്റെ കൈലേസ്സു് ഞാൻ അവന്റെ കൈയിൽ കണ്ടിരിക്കുന്നു ഹൂ, പരമാവധികി, നീ എന്റെ ഹൃദയത്തെ കരിങ്കല്പാക്കി മാറ്റി, ഞാൻ ധൈര്യമെന്നു സംകല്പിച്ചു ചെയ്യാനദ്ദേശിക്കുന്ന കർമ്മത്തെ കൊടുംകൊലയെന്നു

വിളിയുണ്ടാകാൻ എന്നെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നുവല്ലോ: ഞാൻ കണ്ടിരിക്കുന്നു ആ കൈലേസ്.

ഡെസ്ഡിമോണ—എന്നാൽ അത് അവൻ എങ്ങിനെയോ കണ്ടെത്തി എടുത്തതായിരിക്കണം; ഞാൻ അവന് അതു കൊടുത്തിട്ടില്ല: അവനെ ഇങ്ങോട്ടൊന്നു വരുത്തണം; അവൻ നേർ സമ്മതിക്കട്ടെ.

ഒഥെല്ലോ—അവൻ സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഡെസ്ഡിമോണ—പ്രാണനാഥാ, എന്താണവൻ സമ്മതിച്ചത്?

ഒഥെല്ലോ—അവനു നീയുമായി സംസ്കൃതമായിട്ടുണ്ടെന്നു്.

ഡെസ്ഡിമോണ—എങ്ങിനെ? അന്യായമായ തർത്തിലോ.

ഒഥെല്ലോ—അതെ.

ഡെസ്ഡിമോണ—അവൻ ഒരിക്കലും അങ്ങിനെ പറയുകയില്ല.

ഒഥെല്ലോ—അവന്റെ വായിൽ മണ്ണടിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ന്യായസമനായ ഇയാൾക്കു അക്കാര്യം നിവൃത്തിയുണ്ടാകയില്ല.

ഡെസ്ഡിമോണ—അയ്യോ, എന്റെ ഭയം കാര്യം വെളിവാക്കുന്നുണ്ടു്: എന്ത്, അവൻ മരിച്ചുവെന്നോ?

ഒഥെല്ലോ—അവന്റെ ഓരോ തലനാരിഴയും ഓരോ ജീവനായിരുന്നെങ്കിൽ, അവയെ മുഴുവൻ ഒഹിപ്പിക്കാൻ ശക്തിയുള്ള ജാലാഗ്നി എന്റെ പ്രതികൂിയയുണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കിക്കൊള്ള.

ഡെസ്ഡിമോണ—കഷ്ടം, അവൻ വഞ്ചിതനായി, ഞാൻ നിരാധാരയുമായി.

ഒഥെല്ലോ—ഏ, കലഭട, അവനുവേണ്ടി നീ എന്റെ മുഖത്തു നോക്കി കരയാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നോ?

ഡെസ്ഡിമോണ—പ്രാണനാഥാ, എന്നെ പുറത്തേക്കു തള്ളിയുയർച്ചോള, എന്നെ കൊല്ലരുതേ!

ഒഥെല്ലോ—കിടക്കവിടെ, കലഭട!

ഡെസ്ഡിമോണ—നാളെ എന്നെ കൊല്ലാം, ഇന്നു രാത്രി ഞാൻ ജീവിക്കട്ടെ!

ഒഥെല്ലോ—വേണ്ട; നീ കിടന്നു പിടിച്ചാൽ—

ഡെസ്ഡിമോണ—അരമണിക്കൂർ സമയം!

ഒഥെല്ലോ—തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞതിന്നു തടവില്ല.

ഡെസ്ഡിമോണ—ഞാൻ ഒരു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതുവരെ—
ഡൈമോ—താമസിച്ചുപോയി. [അവളുടെ കഴുത്തു ഞെരിയുന്നു.]

എമിലിയ—[അണിയാറിയിൽ]—പ്രഭോ! അങ്ങനേ! അയ്യോ, അങ്ങനേ! അങ്ങനേ!

ഒഥെല്ലോ—എന്താണ് ഈ ശബ്ദം?—മരിച്ചില്ലേനോ? ഇനി യും തീരെ മരിച്ചില്ലേനോ? കൂരനായ ഞാൻ ഭയാലുക്കിയാണ്; പ്രാണവേദനയിൽ നിന്നെ ഞാനിട്ടു പിടിച്ചിരിക്കുകയില്ല.....ഇതാ, ഇങ്ങിനെ, ഇങ്ങിനെ.....

എമിലിയ—[അണിയാറിയിൽ]—അങ്ങനേ! അയ്യോ, അങ്ങനേ!

ഒഥെല്ലോ—ആരവിടെ?

എമിലിയ—[അണിയാറിയിൽ]—പ്രഭോ, എനിക്ക് അങ്ങയോട് ഒരു വിവരം പറയാനുണ്ടായിരുന്നു.

ഒഥെല്ലോ—അതേ—എമിലിയയാണ്ത്—ഞാനിതാ വരുന്നു—അവളുടെ പ്രാണൻ പോയിരിയ്ക്കുന്നു—കാഷ്ടയാവിന്റെ മരണത്തെപ്പറ്റി പർയാനായിരിയ്ക്കണം അവൾ വരുന്നത്; അതിന്റെ ഒച്ചപ്പാടു കലശലായിരുന്നു—ഹാ, തീരെ അനക്കമില്ല! ശവകുടീരംപോലെ നിഷ്പന്നം!—അവളെ അകത്തു കടത്തേനോ? അതു നന്നായിരിയ്ക്കുമോ?—വീണ്ടും തെല്ലൊരനാക്കമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു—ഇല്ല—എന്താണാവോ ചെയ്യേണ്ടത്? അവൾ അകത്തു വന്നാൽ തീച്ചയായും എന്റെ ഭാര്യയോടു സംസാരിയ്ക്കും: എന്റെ ഭാര്യ! എന്റെ ഭാര്യ! എന്തു ഭാര്യ? എനിക്ക് ഭാര്യയില്ല. അയ്യോ, ദുസ്സാരം! അയ്യോ, ഭയങ്കരമുറ്റത്തം! സൂര്യചന്ദ്രന്മാരിലൊക്കെയും ഒരുമിച്ചു ഗ്രസിക്കപ്പെട്ട വമ്പിച്ച ഒരു ഗ്രഹണമാണിതെന്നും, ഈ വൃതിയാനം കണ്ടു ഭയചകിതമായ ഭൂശോഭം വായ പിളന്നിരിയ്ക്കുന്നുവെന്നും എനിക്ക് തോന്നുന്നു.

എമിലിയ—[അണിയാറിയിൽ]—പ്രഭോ! അങ്ങനേ! ഞാനുപേക്ഷിപ്പിക്കുന്നു, അങ്ങയോടു ഞാൻ ഒരു വിവരം പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ.

ഒഥെല്ലോ—ഞാൻ നിന്നെ മറന്നുകഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു: ഓ, ശരി, അകത്തേയ്ക്കു വന്നോളു—വരട്ടെ,—തെല്ലൊന്നവിടെ നിൽക്കൂ—ഞാൻ ഈ തിരശ്ശീലയൊന്നു താഴ്ന്നിടട്ടെ—നീ എവിടെ? [വാതിൽ തുറക്കുന്നു.]

എമിലിയ പ്രവേശിക്കുന്നു.]

എന്തു വർത്തമാനവുംകൊണ്ടാണ് നീ വന്നിരിക്കുന്നത്?

എമിലിയ—അയ്യോ, അങ്ങനേ, ഇവിടെ ഭയങ്കരമായ കൊല്ലുകൊല നടന്നിരിക്കുന്നു.

ഒഥെല്ലോ—എന്ത്, ഇപ്പോഴോ?

എമിലിയ—അതേ, അങ്ങനേ, ഇപ്പോൾത്തന്നെ.

ഒഥെല്ലോ—അതു ചന്ദ്രന്റെ തകരാറാണ്; പതിവില്ലാത്ത വിധത്തിൽ ഭൂമിയിൽത്തുറന്നു അവൻ മനുഷ്യരെ ദ്രോഹിപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

എമിലിയ—അങ്ങനേ, കാഷ്വോ റോഡെറിക്കോ എന്ന പേരായ ഒരു വെനീഷ്യൻ യുവാവിനെ വെട്ടിക്കൊന്നിരിക്കുന്നു.

ഒഥെല്ലോ—റോഡെറിക്കോവിനെ കൊന്നു! കാഷ്വോവിനേയും കൊന്നു!

എമിലിയ—ഇല്ല, കാഷ്വോവിനെ കൊന്നിട്ടില്ല.

ഒഥെല്ലോ—കാഷ്വോവിനെ കൊന്നിട്ടില്ല! എന്നാൽ കൊലപാതകത്തിന്നു ശ്രമിച്ച പറ്റിയിരിക്കുന്നു, മധുരമായ പ്രതികൂല ശല്യപ്രദമായും തീരുന്നു.

ഡെസ്ഡിമോണ—അയ്യോ, അന്യായമായി, അന്യായമായി കൊല്ലപ്പെട്ടു.

എമിലിയ—ദൈവമേ, എന്തൊരു നിലവിലിയാണ് അത്?

ഒഥെല്ലോ—അത്! ഏത്?

എമിലിയ—അയ്യോ, അയ്യോ, അമ്മയുടെ ശബ്ദമാണത്.—ഇതാ, പാഞ്ഞുവരണേ! സഹായിക്കൂണേ! അമ്മേ, ഒന്നുകൂടി സംസാരിയ്ക്കൂ—എന്റെ പൊന്നമ്മയല്ലേ, എന്തെങ്കിലും പറയൂ!

ഡെസ്ഡിമോണ—ഒരു പിഴയും ചെയ്യാതെയാണ് ഞാൻ മരിക്കുന്നത്.

എമിലിയ—അയ്യോ, ആർ ആരാണിപ്പണി ചെയ്തത്?

ഡെസ്ഡിമോണ—ആരുമില്ല,—ഞാൻ തന്നെത്താൻ ചെയ്തതാണ്. എമിലിയേ, ഞാൻ പോട്ടെ. എന്റെ പ്രാണനാഥനോട് അനേകം പരയണേ! ഞാൻ പോട്ടെ.

(മരിക്കുന്നു.)

ഒഥെല്ലോ—എന്ത്, എങ്ങിനെയാണവൾ കൊല്ലപ്പെട്ടവളാവുക?

എമിലിയ—അയ്യോ കഷ്ടം, ആക്കിയാം!

ഒമെല്ലോ—ഇതു ഞാനല്ല ചെയ്തതെന്ന് അവരതന്നെ പറയുന്നതു നീ കേട്ടില്ലേ?

എമിലിയ—അമ്മ അങ്ങിനെ പറഞ്ഞുള്ളതെന്നു; എനിക്കു നേതപറയാതെ നിവൃത്തിയില്ല.

ഒമെല്ലോ—കുളു പറയുന്നവക്ക് ഉചിതമായവിധത്തിൽ, ആലിക്കത്തുന്ന നരകത്തിലേയ്ക്ക് അവൾ പോയിരിയ്ക്കുകയാണ്: ഞാനാണ് അവളെ കൊന്നത്.

എമിലിയ—ഓഹോ, എന്നാൽ അതുകൊണ്ട് അമ്മ കുറേക്കൂടി ദിവ്യയും നിങ്ങൾ കുറേക്കൂടി കരിപിടിച്ചു ചെല്ലാനമായിത്തീരുന്നതേയുള്ളൂ.

ഒമെല്ലോ—അവൾ വിവേകം നശിച്ച ഒരു തേവിടിശ്ശിയായിരുന്നു.

എമിലിയ—അമ്മയെ അന്യായമായി അപവാദിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പിശാചാണ് നിങ്ങൾ.

ഒമെല്ലോ—അവൾ ഒഴുക്കിലെ വെള്ളംപോലെ ചപലയായിരുന്നു.

എമിലിയ—അമ്മ ചപലയാണെന്നു പറയുന്ന നിങ്ങൾ തീയെപ്പോലെ സാഹസിയാണ്: അയ്യോ, അമ്മ സത്യലോകത്തിന്നു ചേർന്ന തരത്തിൽ സൂചരിത്രയായിരുന്നു.

ഒമെല്ലോ—കാഷ്ട്രം അവളെ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്; അല്ലെങ്കിൽ നിന്റെ ഭർത്താവോടു ചോദിക്കൂ. ന്യായമായ കാരണത്തിന്മേലല്ല ഞാൻ ഈ ഒട്ടക്കത്തെ കൈ പ്രയോഗിച്ചതെങ്കിൽ, ഞാൻ നരകത്തിന്റെ അടിത്തട്ടിന്റേയും അടിയിൽ പതിച്ചു തുലത്തേനോ! കഥയൊക്കെ നിന്റെ ഭർത്താവിനെയും.

എമിലിയ—എന്റെ ഭർത്താവോ!

ഒമെല്ലോ—നിന്റെ ഭർത്താവ്.

എമിലിയ—അമ്മ വ്യഭിചരിച്ചു എന്നോ?

ഒമെല്ലോ—അതേ; കാഷ്ട്രാവിന്റെകൂടെ. അല്ലാതെ, അവൾ ചാരിത്രവതിയായിരുന്നെങ്കിൽ, ഈശ്വരൻ എനിക്ക് ലക്ഷണസമ്പൂർണ്ണമായ ഒരൊറ്റ മരകതമണികൊണ്ട് ഇതുപോലെ മഹൊരു ഭൂഗോളത്തെ സൃഷ്ടിച്ചതരികയാണെങ്കിൽക്കൂടി, അവളെ ഞാൻ അതിന്നു പകരം കൊടുക്കുമായിരുന്നില്ല.

എമിലിയ—എന്റെ ഭർത്താവോ?

ഒമെല്ലോ—അതേ, അവനാണ് ഇതിനെക്കുറിച്ച് എന്നോട്

ആദ്യമായി പറഞ്ഞത്: ഹീനകർമ്മങ്ങളിൽ പറ്റിനില്ക്കുന്ന പാപ പൈച്ഛിലുത്തെ വെറുക്കുന്ന ഒരു ന്യായസ്ഥനാണവൻ.

എമിലിയ—എന്റെ ഭർത്താവോ?

ഒഥെല്ലോ—എന്തെടി ഈ ആവർത്തനത്തിന്റെ ആവശ്യം? നിന്റെ ഭർത്താവ് എന്നാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞത്.

എമിലിയ—അയ്യോ, അമ്മേ, കാപട്യം പ്രേമത്തെക്കുറിച്ചു മാനമാടിയിരിക്കുന്നു!—അമ്മ വ്യഭിചാരിണിയാണെന്നു എന്റെ ഭർത്താവ് പറയുകയോ?

ഒഥെല്ലോ—എടീ, അവർതന്നെ; നിന്റെ ഭർത്താവ് എന്നാണ് ഞാൻ പറയുന്നത്. ആ വാക്കു നിനക്കു മനസ്സിലായോ? എന്റെ സ്നേഹിതൻ, നിന്റെ ഭർത്താവ്, ന്യായസ്ഥനെന്നു വീണ്ടും വീണ്ടും ഉന്നിപ്പറയേണ്ടുന്ന ഇയാൾ.

എമിലിയ—എന്റെ ഭർത്താവ് അങ്ങിനെ പാഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അയാളുടെ ദുഷ്ടാത്മാവ് ദിനംപ്രതി കാല്പാലരിമണിത്തുക്കം കൊണ്ട് ചീഞ്ഞുകെട്ടു നശിക്കട്ടെ! പച്ചക്കുളുവാണയാൾ പറഞ്ഞത്: തനിയ്ക്കു വന്നുചേർന്ന ദുഷ്ടതകളെ ഭാഗ്യേയത്തെ അമ്മ കുറച്ചുകൊണ്ടു സ്നേഹിച്ചുപോയി; അതാണായാൾ.

ഒഥെല്ലോ—വേണ്ടേ!

എമിലിയ—എന്നെ ആവുന്നതൊക്കെ ചെയ്തോളിൻ! നിങ്ങൾ അമ്മയ്ക്ക് എത്രമേൽ ചേരാത്തവനായിരുന്നുവോ, അത്രമേൽ സൽഗതിയ്ക്കു പറാത്തതാണ് നിങ്ങളുടെ ഇപ്പണി.

ഒഥെല്ലോ—അടങ്ങിയിരിക്കുന്നതാണ് നിനക്കു നല്ലത്.

എമിലിയ—എന്നെ അപായപ്പെടുത്തുവാൻ എനിയ്ക്കുള്ള കെല്ലിന്റെ പകുതിപോലും നിങ്ങൾക്കില്ല. അയ്യോ വകച്ചാരേ! അയ്യോ മരക്കുഴൽ! മണ്ണാങ്കട്ടയെപ്പോലെ വിവരമില്ലാത്തവനേ! നീ ചെയ്ത ഈ ദുഷ്ടകർമ്മം—നിന്റെ വാൾ എനിയ്ക്കു തുണസമമാണ്; ഇരുപതുവട്ടം ഞാൻ ജീവൻ നഷ്ടപ്പെടുകയാണെങ്കിലും നിന്റെ ഈ പ്രവൃത്തി ലോകത്തെ അറിയിച്ചേ ഞാനടങ്ങു—അയ്യോ, അയ്യോ, ഇതാ പാഞ്ഞുവരണം! ഈ മൂർ അമ്മയെ കൊലപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു! കൊല്ലുകൊല! കൊല്ലുകൊല!

(മോൺടാനോ, ഗ്രാഷ്യാനോ, ഇയാഗോ എന്നിവർ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

മോൺടാനോ—എന്താണിവിടെ ബഹളം? അങ്ങനേ, എന്താണിതൊക്കെ?

എമിലിയ [ഇയാഗോവിനോട്]—ആഃ, നിങ്ങളെത്തിയോ?

നല്ല യോഗമാണ് നിങ്ങളുടെ യോഗം: ആഴ്ചകൾ തങ്ങളുടെ കൊലപാതകങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ പിരടിയ്ക്കു വെച്ചുകെട്ടുവാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

ഗ്രാഷ്യാനോ—എന്താണുണ്ടായത്?

എമിലിയ—നിങ്ങൾ ആണാണെങ്കിൽ ഈ നീചൻ പറയുന്നതു നിഷേധിക്കൂ: അവന്റെ ഭാര്യ കലടയായിരുന്നു എന്ന് നിങ്ങൾ പറഞ്ഞു എന്നാണവൻ പറയുന്നത്. നിങ്ങൾ അങ്ങിനെ പറഞ്ഞിട്ടില്ലെന്ന് എനിക്ക് റിയാം; നിങ്ങൾ അത്ര വലിയ നീചനല്ല: പറയൂ, എനിക്ക് ഇടനെത്തടഞ്ഞിരിക്കട്ടെ.

ഇയാഗോ—ഞാൻ അവിടുത്തോട് എന്റെ അഭിപ്രായം പറഞ്ഞു; യുക്തിസഹവും സത്യവുമെന്ന് അവിടുത്തേയ്ക്കുതന്നെ ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടതിലധികം ഞാനൊന്നും പറഞ്ഞിട്ടില്ല.

എമിലിയ—പക്ഷെ അമ്മ വ്യഭിചാരിണിയായിരുന്നു എന്ന് നിങ്ങൾ എപ്പോഴെങ്കിലും പറഞ്ഞുവോ?

ഇയാഗോ—പറഞ്ഞു.

എമിലിയ—നിങ്ങൾ പച്ചക്കുളിവാൻ പറഞ്ഞത്; നീചമായ, പൈശാചികമായ ഒരു കുളവ്; എന്റെ ആത്മാവാണേ കുളവ്; തെമ്മാടിത്തത്തിൽനിന്നു ജനിച്ച കുളവ്:—അമ്മ കാഷ്യോവിന്റെ കൂടെ വ്യഭിചരിയ്ക്കുകയോ—കാഷ്യോവിന്റെ കൂടെ എന്നാണോ നിങ്ങൾ പറഞ്ഞത്?

ഇയാഗോ—കാഷ്യോവിന്റെ കൂടെ. പോ, പോയി നിന്റെ നാവടക്കിവെക്കൂ.

എമിലിയ—ഞാൻ നാവടക്കിവെക്കില്ല; എനിക്ക് പറയാതിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല: അമ്മയെ അതാ ആ കിടക്കയിൽ കൊന്നിട്ടിരിക്കുന്നു:—.

മോൺടാനോവും ഗ്രാഷ്യാനോവും—അയ്യോ, ദൈവം അങ്ങിനെ വരുത്താതിരിക്കട്ടെ!

എമിലിയ—നിങ്ങളുടെ ഏഷണിയാണ് ഈ കൊലപാതകത്തിന്നു ഹേതു.

ഒമെല്ലോ—കൂട്ടരേ, മിഴിച്ചുനില്ക്കൂണ്ടേ, നിങ്ങൾ കേട്ടതു വാസ്തവമാണ്.

ഗ്രാഷ്യാനോ—അതൊരു വല്ലാത്ത വാസ്തവംതന്നെയല്ലോ.

മോൺടാനോ—അയ്യോ, കാനകിയ!

എമിലിയ—ചതി! ചതി! കൊടുചതി! എനിക്ക് തൊക്കെ

ഓർമ്മവരുന്നു,—എല്ലാം ഓർമ്മവരുന്നു,—ഞാനതു മണത്തറിയുന്നുണ്ട്;—അയ്യോ, കൊടുംചതി—ഞാനല്ലെപ്പോഴേ ശങ്കിച്ചു;—ഈ വ്യസനം സഹിസ്താൻ കഴിയാതെ ഞാൻ ആത്മഹത്യ ചെയ്യും.—അയ്യോ, ചതി! ചതി!

ഇയാൾ—എന്ത് നിനക്ക് ഭ്രാന്തപിടിച്ചുപോയോ? നിന്നോടാണ് ഞാൻ വീട്ടിലേയ്ക്കു പോകാൻ പറഞ്ഞത്.

എമിലിയ—മാന്യരേ, എന്നെ സംസാരിയ്ക്കാനാഗിയ്ക്കുന്നു: ഞാൻ ഇപ്പോഴെ അനുസരിയ്ക്കേണ്ടതുതന്നെ, പക്ഷെ ഇപ്പോൾ വയ്യാ—[ഇയാൾ വിനോദം] ഒരു സമയം ഞാനിനി വീട്ടിലേയ്ക്കു മടങ്ങുകയേ ഇല്ല.

മൈലോ—അയ്യോ! അയ്യോ! അയ്യോ! [കിടക്കയിൽ ചെന്നു വീഴുന്നു.]

എമിലിയ—അവിടെക്കിടന്നു! കണ്ണു തുറന്ന പ്രാണികളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും നിഷ്ഠുരമായ ഒരോമനയെയാണ് നിങ്ങൾ കൊലചെയ്തത്.

മൈലോ—ഇല്ല, അവളോ? കലടി [എഴുന്നേറുകൊണ്ട്] അമ്മാമാ, എനിക്ക് നിങ്ങളെ മനസ്സിലായതുകൂടിയില്ല; നിങ്ങളുടെ സഹോദരപുത്രിയിൽ കിടക്കുന്നു. അവളുടെ പ്രാണനെ ഈ കൈകൾതന്നെയാണ് അല്പമുറപ്പു പ്രതിസംഹരിച്ചത്: ഈ പ്രവൃത്തി യോദ്ധാവും കർക്കശ്യമായി കാണപ്പെട്ടേയ്ക്കുമെന്നെങ്കിലും അറിയാം.

ഗ്രാഷ്യാനോ—കഷ്ടം, ഡെസ്ഡിമോണേ! നിന്റെ അച്ഛൻ കഴിഞ്ഞുപോയതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ സന്തോഷിയ്ക്കുന്നു: നിന്റെ വിവാഹത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉള്ളു വീണ്ടുപോയിരുന്നു; വെറും ആധിയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പഴകിയ ജീവിതത്തുവെരഞ്ചായി പിളർന്നത്. ഇന്നദ്ദേഹം ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ; ഈ കാഴ്ച മതി അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ട് വല്ല സാഹസവും പ്രവർത്തിപ്പിയ്ക്കാൻ; അതേ, ഒരു സമയം ഈശ്വരനെക്കൂടി അദ്ദേഹം തന്നിൽ നിന്നു ശപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നേയ്ക്കുമായി തന്റെ സദാശതതി മുടക്കിയേയ്ക്കുമായിരുന്നു.

മൈലോ—ഇതു ദയനീയംതന്നെ; പക്ഷെ അവൾ കാഷ്യാവിന്റെകൂടെ ഒരായിരം പ്രാപശ്യം വ്യഭിചരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഇയാൾ അറിയും; കാഷ്യാ അതു സമ്മതിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു: ഞാൻ അവൾക്കു സമ്മാനിച്ചിരുന്ന ആദ്യത്തെ പ്രേമോപഹാരംകൊണ്ട്

അവൻ അവന്റെ ദുഷ്ടാചരിത്രങ്ങൾക്കു പ്രതിഫലം നൽകി; ഞാൻ അത് അവന്റെ കൈയിൽ കണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു: അതൊരു കൈലേസ്സായിരുന്നു: എന്റെ അച്ഛൻ എന്റെ അമ്മയ്ക്കു കൊടുത്തിരുന്ന ഒരു സുപ്രസാദം.

എമിലിയ—അയ്യോ ഈശ്വരാ! അയ്യോ ദൈവമേ!

ഇയാൾ—മിണ്ടല്ല; നാവടക്കിവെക്കൂ.

എമിലിയ—അതു വെളിച്ചത്താകും, നേരം വെളിച്ചത്താകും:—ഞാൻ മിണ്ടാതിരിയ്ക്കുകയോ? ഞാൻ വടക്കൻകാറു പോലെ സ്വതന്ത്രമായി സംസാരിയ്ക്കും: ദോഷം, മനുഷ്യരും പിശാചുക്കളും എല്ലാവരും, എല്ലാവരും, എല്ലാവരും എന്റെ പ്രവൃത്തി ലജ്ജാപഹമെന്ന് അധിക്ഷേപിച്ചുകൊള്ളട്ടെ, എന്നാലും ഞാൻ സംസാരിയ്ക്കും.

ഇയാൾ—വീട്ടിലേയ്ക്ക് പോകുന്നതാണ് നിനക്കു് നല്ലത്.

എമിലിയ—ഞാൻ പോവില്ല.

(ഇയാൾ എമിലിയയെ കത്തിയെടുത്ത് കത്താനോങ്ങുന്നു.)

ഗ്രാഷ്യാനോ — മരിച്ചവെണ്ണങ്ങളുടെനേരെ കത്തിപ്രയോഗമോ?

എമിലിയ—അയ്യോ, മരമണ്ടനായ മൂർ! ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞ ആ കൈലേസ് ഞാൻ യാദൃച്ഛികമായി ഒണ്ടെത്തി എന്റെ ഭർത്താവിന് നല്കിയതാണ്; കാരണം പലപ്പോഴും, അതു നിസ്സാരമായ ഒരു സാധനം അർഹിക്കുന്നതിൽ എത്രയോ കവിഞ്ഞുള്ള ഗൗരവത്തോടും അഭിനിവേശത്തോടുംകൂടി, അതു കണ്ടെടുത്തുകൊടുക്കുവാൻ അയാൾ അപേക്ഷിച്ചിരുന്നു.

ഇയാൾ—വഞ്ചകിയായ കലഭേ!

എമിലിയ—അമ്മ അത് കാഷ്ടോവിന്നു കൊടുക്കുകയോ? അയ്യോ, അല്ല; എനിക്കാണ് കിട്ടിയത്, ഞാനാണ് അതിന്റെ ഭർത്താവിന്നു കൊടുത്തത്.

ഇയാൾ—ചെട്ടിക്കേ, പച്ചക്കുളവാൻ നീ പറഞ്ഞത്.

എമിലിയ—ഈശ്വരൻ സാക്ഷിയായിട്ട്, അല്ല; മാനുരേ, ഞാൻ കളവല്ല പറഞ്ഞത്—അയ്യോ, കൊലപ്പെടുത്തിയ ജീവപ്രഭോ! ഇത്ര വലിയ ഒരു വകുപ്പ് ഇത്ര ഗുണവതിയായ ഒരു ഭാര്യയേയുംകൊണ്ടു് എന്തു ചെയ്യാനാണ്?

ഒഥെല്ലോ — ഇടിമുഴക്കത്തിനാവശ്യമായവയൊഴിച്ചു് മാനുരേ വേറെ പാറക്കല്ലുകളില്ലേന്നോ?—നേരില്ലാത്ത കൊടുമ്പാടി!

(കഥൈലോ ഇയാഗോവിനെ വെട്ടുവാൻ വാളോട് ചാടുന്നു. മോൺടാനോ ആ വാൾ തട്ടി കൈക്കലാക്കുന്നു. ഇയാഗോ എമിലിയയെ കത്തികൊണ്ടു കത്തി മുറിയേല്പിച്ച് ചാടിപ്പോകുന്നു.)

ഗ്രാഷ്യാനോ—ഇതാ, ആ സ്ത്രീ വീഴുന്നു; സംശയമില്ല. അവൻ തന്റെ ഭാര്യയെ കൊന്നു.

എമിലിയ—അതെന്തെ:—അയ്യോ, എന്നെ എന്റെ അമ്മയുടെ അടുത്തു കിടത്തേണേ!

ഗ്രാഷ്യാനോ—അവൻ ചാടിപ്പോയി, ഭാര്യയുടെ കഥ കഴിഞ്ഞു.

മോൺടാനോ—ഭയങ്കരപാതകി! ഇതാ, മുറിന്റെ കൈയിൽ നിന്ന് ഞാൻ തട്ടിയെടുത്ത ഈ വാളൊന്നു സൂക്ഷിക്കൂ: വളം, നമുക്ക് പുറത്തെ വാതിൽക്കൽ കാവൽ നില്ക്കാം; ഇയാളെ കൊല്ലേണ്ടിവന്നാൽ ഉടുപ്പി പുറത്തേയ്ക്കു വിടരുത്. ഞാൻ ആ മഹാപാപിയുടെ പിന്നാലെ പോകട്ടെ; നശിച്ചു പിശാചാണവൻ.

(മോൺടാനോയും ഗ്രാഷ്യാനോയും പോകുന്നു.)

ഒഥൈലോ—എനിക്ക് ഉശിരമില്ല. ഒരു ചമ്മട്ടിയോളം പോരുന്ന ഏതു പിഞ്ചിനും എന്റെ വാൾ തട്ടിപ്പറിച്ചെടുക്കാമെന്ന നിലയിലായില്ലേ?—, ചാരിതം തുലഞ്ഞതിനുശേഷം ആണത്തം ഇരുന്നിട്ട് കാര്യമെന്ത്? എല്ലാം ഒരമിച്ചു പോകട്ടെ.

എമിലിയ—അമ്മേ, അമ്മ പാടിയ ആ പാട്ട് എന്തിനെയാണ് സൂചിപ്പിച്ചത്? ഇതാ, ഒന്നു ശ്രദ്ധിക്കൂ! അമ്മ ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കുന്നുണ്ടോ? ഞാൻ അന്നപ്പിടയെപ്പോലെ പാടി കൊണ്ടു മരിയ്ക്കും: [പാടുന്നു]

“പാടുക മല്ലീ, മല്ലീ, മല്ലീകേ, മല്ലീ!—പാടുക...

മൂർ, അമ്മ ചാരിതവതിയായിരുന്നു. നിദ്രയനായ മൂർ? അമ്മ നിങ്ങളെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു; ഈ നേരിന്റെ ബലത്തിന്മേൽ എന്റെ ആത്മാവ് നിർവൃതി നേടട്ടേ; അങ്ങിനെ മനസ്സിലുള്ളതു പറഞ്ഞും കൊണ്ട് ഞാനിതാ പോകുന്നു, ഞാൻ പോട്ടെ. [മരിയ്ക്കുന്നു.]

ഒഥൈലോ—ഞാൻ ഈ മുറിയിൽ മറ്റൊരാൾക്കും സൂക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്നേഹനിൽ പണിചെയ്തിച്ച് ഹിമചാഹിനിയിൽ മുക്കി ഉറപ്പുകൂട്ടിയ വാളാണത്:—ഓ, അതിവിടെയുണ്ട്,—അമ്മാമാ, ഞാൻ പുറത്തേയ്ക്കിറങ്ങുന്നു.

ഗ്രാഷ്യാനോ [അങ്ങിരയിൽ]—നിങ്ങൾ അതിന്നൊരുങ്ങുകയാണെങ്കിൽ അതു നിങ്ങൾക്കതന്നെ ആപത്തായിത്തീരും. നി

ഈ നിരായുധനായതുകൊണ്ട് അപരാധപ്പെടാതെ നിവൃത്തിയില്ല.

ഒഥെല്ലോ—എന്നാൽ അകത്തു വന്ന് എനോട് സംസാരിക്കൂ, അതല്ലെങ്കിൽ, ഉടുപ്പിടാത്ത ഈ നിലയിൽത്തന്നെ ഞാൻ നിങ്ങളെ ആക്രമിക്കും.

(ഗ്രാഷ്യാനോ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഗ്രാഷ്യാനോ—എന്താണ് കാര്യം?

ഒഥെല്ലോ—ഇതാ, നോക്കിൻ, എനിക്ക് ഒരായുധമുണ്ട്. ഇതിലും നല്ലതൊന്ന് ഇതുവരെ ഒരു ഭേദൻ തുടർച്ചയായി വിശദീകരിച്ചിട്ടില്ല. ഈ ചെറിയ കൈയുടേയും, ഈ നേർത്ത വാളിന്റേയും തുണയോടുകൂടി, എന്തെങ്കിലും തടസ്സമില്ലാത്ത വിധത്തിൽ കൈപ്പിടിയിൽ ഒരുമിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് പ്രതിബദ്ധങ്ങളെ തട്ടിക്കളയുകയും ചെയ്യാൻ മനോഹരമായ ഒരു വസ്ത്രം എനിക്ക് ഉണ്ടുണ്ട്. പക്ഷെ, ഹാ, മിഥ്യാപരമായ ഒരു പ്രവൃത്തിയാണിത്! തനിക്കു വന്നുചേരേണ്ടതിനെ നിയന്ത്രിക്കുവാൻ ആർക്കു കഴിയും? എന്നാൽ ഇപ്പോഴേങ്ങനെയാണിത്—എന്തെങ്കിലും ആയുധത്തോടുകൂടി കാണുന്നുണ്ടെങ്കിലും നിങ്ങൾ പേടിപ്പെടുന്നു; എന്റെ യാത്രാപരിസമാപ്തി ഇവിടെയാണ്, ഇതാണെന്റെ അറയും, എന്റെ ജീവിത വഞ്ചിയുടെ ചെന്നാണെന്നുള്ള ഏറ്റവും അകന്ന കര. എന്ത്, നിങ്ങൾ വ്യാകുലനായി പിന്നാകുകയാണോ? അനാവശ്യമായ ഒരു ഭയമാണത്. ഒഥെല്ലോവിന്റെ നെഞ്ചിനനേക്ക് ഒരു പുൽക്കൊടിയിലുള്ള നീട്ടുകയേ വേണ്ട, അവൻ പിൻമാറുകയായി:—ഒഥെല്ലോ എവിടെപ്പോകാനാണ്?—നിന്റെ മുമ്പം ഇപ്പോഴെങ്ങിനെയാണിത്? ഹാ, നഷ്ടം പിഴച്ചു പോയി! നിന്റെ അടിമപ്പട്ടാളം പൊലെയെ നീ വിട്ടുപോയല്ലോ! ഒടുക്കം പുണ്യപാപങ്ങളുടെ കണക്കു പറയുന്ന സ്ഥലത്തുവെച്ചു നാം തമ്മിൽ കണ്ടുമുട്ടുമ്പോൾ, നിന്റെ കണ്ണുകളിലുള്ള ആ നോട്ടം 'എന്റെ ആത്മാവിനെ സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നു കീഴോട്ടു പിടിച്ചുതള്ളുകയും, തീപ്പിശാചുക്കൾ അതിനെ ചാടിപ്പിടിക്കുകയും ചെയ്യും. തണുത്തീരിയെന്നു, തണുത്തീരിയെന്നു, തങ്കം, നിന്റെ ചാരിതംപോലെ തന്നെ. അയ്യോ, ശപിതപ്പെട്ട തലത്തെ അയയായ!—പിശാചുക്കളേ, സ്വർഗ്ഗീയമായ ഈ കാഴ്ചയുടെ അനുഭവം തണുത്തീരിയിൽനിന്നു എന്തെങ്കിലും കൊണ്ടുവരികുവാൻ! എന്തെങ്കിലും കാര്യങ്ങളുടെ തുച്ഛപരപ്പിന്റെ! എന്തെങ്കിലും ശവകുടീരത്തിലുള്ള വാളിന്റെ! എന്തെങ്കിലും ചെങ്കുത്തായി കീഴോട്ടു ചാടുന്ന അഗ്നിനിർദ്ധാരത്തിൽ

രജ്ജിവീഴ്ന്നി ഒട്ടക്കവിൻ! അയ്യോ, ഡെസ്ഡിമോണ! ഡെസ്ഡിമോണ! മരിച്ചുപോയി! അയ്യോ! അയ്യോ! അയ്യോ!

(ലൊഭോവിക്കോ, മോൺടാനോ, തണ്ടമന്തനൻ എന്നിവർ ആളുകൾ കൈയടിക്കുകയും കൈയടിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അടുത്തുകാലായി ചിട്ടിയ്ക്കപ്പെട്ട ഇയാൾ, ഓടിക്കൊണ്ടുവന്നു എത്തിയപ്പോൾ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ലൊഭോവിക്കോ—സാഹസിയും നിർഭാഗ്യനുമായ ആ മനുഷ്യനൊരിക്കലും?

ഒഥെല്ലോ—ഒഥെല്ലോ ആയിരുന്ന ആളാണത്;—ഞാനിവിടെയുണ്ട്.

ലൊഭോവിക്കോ—ആ കാലുസപ്പമെവിടെ? ആ നീചനെ ഹാജരാക്കട്ടെ.

ഒഥെല്ലോ—ഞാനവന്റെ കാലടിയാണ് നോക്കുന്നത്.—പക്ഷെ അതൊരു കള്ളക്കഥയാണ്.*—നീ ചെല്ലുന്നതാണെങ്കിൽ എനിക്ക് നിന്നെ കൊല്ലാൻ കഴികയില്ലല്ലോ.

(ഇയാൾഗോവിനെ വെട്ടി മുറിയേല്പിക്കുന്നു)

ലൊഭോവിക്കോ—അയാളുടെ വാൾ പിടിച്ചെടുക്കൂ.

(ഒഥെല്ലോവിനെ ഭടന്മാർ നീരാധിപനാക്കുന്നു.)

ഇയാൾ—എന്റെ മുമ്പിൽനിന്ന് രക്തമൊഴുകുന്നുണ്ട്, സർ; പക്ഷെ മാർജ്ജിൻമാത്രമില്ല.

ഒഥെല്ലോ—അതുകൊണ്ടെനിക്ക് വ്യാസനാകുമില്ല; നി ജീവിയ്ക്കണമെന്നാണ് എന്റെ ആഗ്രഹം; കാരണം, എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, മരണം സന്തോഷപൂർണ്ണമായ ഒരു വാഗ്ദാനം.

ലൊഭോവിക്കോ—ഹാ, ഒഥെല്ലോ, ഒരു കാലത്തു നന്മയുടെ വിജ്ഞാപനമായിരുന്നവനും, ഒരു നശിച്ച ഭർത്താവിന്റെ കൈയിൽ വീണവനുമായ താങ്കളെപ്പറ്റി എന്തു പറയാനാണ്?

ഒഥെല്ലോ—എന്തെങ്കിലും പറയാം; പേണമെങ്കിൽ, ബഹുമാനാർഹമായ ഒരു കൊലപാതകി എന്നു പറയാം; കാരണം ധർമ്മത്തെ ഭയപ്പെടാതെ, ക്രോധംകൊണ്ടുമാത്രം ഞാൻ യാതൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ലതന്നെ.

ലൊഭോവിക്കോ—ഈ പാപി തന്റെ വതിപ്പണിയുടെ ഏതൊരൊരംഗം സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവനും നിങ്ങളുംകൂടി കാഷേയോ

* ചെല്ലുന്നതാണെന്ന് കാലടിയിൽ പകരം ചിട്ടിയ്ക്കപ്പെട്ടതാണ്.

വിനെ കൊല്ലാൻ യോജിച്ചു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരുന്നു എന്നതു വാസ്തവമാണോ?

ഒരെല്ലോ—അതെ.

കാഷ്ട്യാ—അങ്ങനേ, ഞാൻ അങ്ങയുടെനേരെ ഒരു പിഴയും ചെയ്തില്ലല്ലോ.

ഒരെല്ലോ—ഞാനതു വിശ്വസിക്കുന്നു; നിന്നോടു മാപ്പി നിരക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നിങ്ങളാകെങ്കിലും ആ അരപ്പിശാചോട് അവാൻ എതിന്നുവേണ്ടിയാണ് എന്റെ ദേഹത്തേയും ആ ത്വാവിനേയും ഇങ്ങനെ കെണിവെച്ചുപിടിച്ചതെന്ന് ഓമൊയ്ക്കുന്നേപെക്ഷിക്കുമോ?

ഇയാശോ—എന്നോടു രാജാക്കനും അനേപെക്ഷിക്കേണ്ട: നിങ്ങളറിയാത്തു നിങ്ങളറിയും: ഈ നിമിഷം മുതലങ്ങോട്ടു ഞാനൊരക്ഷരം സംസാരിക്കുകയില്ല.

ലൊഭോവിക്കോ—എന്ത്, പ്രാർത്ഥിക്കാൻപോലും നാവിളക്കുകയില്ലെന്നോ?

ഗ്രാഷ്യാനോ—ഒസ്സഹപീഡനം നിന്റെ വശം തുറപ്പിക്കും.

ഒരെല്ലോ—ഒരുപക്ഷെ, മിണ്ടാതിരിക്കുകയാണ് നിനക്കു നല്ലത്.

ലൊഭോവിക്കോ—സർ, എന്താണുണ്ടായതെന്നു നിങ്ങളെ അറിയിക്കാം. നിങ്ങൾ അതറിപ്പുകയില്ലെന്നാണെനിക്കു തോന്നുന്നത്. മരിച്ച റോഡെറിശോവിന്റെ കീഴയിൽനിന്ന് ഒരേഴുതു കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്; മരൊന്നിതാ: ഇവയിലൊന്നു കാഷ്ട്യാവിനെ കൊലചെയ്യാൻ റോഡെറിശോവിനെ ഏല്പാടുചെയ്യുന്നതാണ്.

ഒരെല്ലോ—ഇവ, പാതകി!

കാഷ്ട്യാ—പൈശാചികൻ! നീമൻ!

ലൊഭോവിക്കോ—ഇതാ, ഒരാവലാതിക്കത്ത്; ഇതും അവന്റെ കീഴയിൽനിന്നു കിട്ടിയതാണ്; ഇതു റോഡെറിശോ ഈ മഹാപാപിക്ക് അയയ്ക്കുവാൻവേണ്ടി എഴുതിയതാണെന്നു തോന്നുന്നു; പക്ഷെ അതിന്നിടയിൽ ഇയാശോ അവനെ ചെന്നു കണ്ടു സമാധാനിപ്പിച്ചു എന്നാണ് ഊഹിക്കേണ്ടത്.

ഒരെല്ലോ—നരകഹാതുക്കൻ!—കാഷ്ട്യാ, എന്റെ ഭാര്യയുടേതായിരുന്ന ആ കൈലാസ് നിറക്കെത്തിയൊ കിട്ടി!

കാഷ്വോ—എനിക്കു് എന്റെ മറിയിൽനിന്നു കിട്ടുകയാണെന്നായത്. അതു തന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിന്നനുസരിച്ചു എന്നോ കാര്യം സാധിച്ചിട്ടുവാനായി അവൻതന്നെ അവിടെ കൊണ്ടു പോയിട്ടുതാണ്. അവൻ അത് ഇപ്പോൾ സമ്മതിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടേയുള്ളൂ.

ഒഥെല്ലോ—അയ്യോ വിസ്സി! വിസ്സി! വിസ്സി!

കാഷ്വോ—ഇതുകൂടാതെ റോഡെറിഗോവിന്റെ എഴുത്തിൽ, കാവൽനില്ക്കുന്ന അവസരത്തിൽ എന്നെ വെല്ലുവിളിക്കാൻ ഇയാൾക്കു അവനെ പ്രേരിപ്പിച്ചുവെന്നും അവൻ ആവലാതിപ്പെടുന്നുണ്ട്; ആ വഴിയ്ക്കാണ് എന്റെ ഉദ്യോഗം പോയത്: ഇതാ കുറച്ചുമുമ്പേകൂടി, അവൻ മരിച്ചുവെന്ന് ആളുകൾ കരുതി വളരെ നേരം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം, അവൻ പറയുന്നുണ്ടായിരുന്നു, ഇയാൾക്കു അവനെ ദ്രോഹിച്ചു, ഇയാൾക്കു അവനെ കലഹത്തിൽ ചാടിപ്പിച്ചു എന്നു്.

ലൊദോവിക്കോ—[ഒഥെല്ലോവിനോടു്] നിങ്ങൾ ഈ മറി വിട്ടു ഞങ്ങളുടെകൂടെ വരണം: നിങ്ങളുടെ ഭരണാധികാരവും സേനാനായകത്വവും നിങ്ങൾക്കു നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു; കാഷ്വോവാണ് സൈപ്രസ് ഭരിക്കുന്നത്. ഈ നീചനെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, പ്രാണൻ പോകാതെ അവനെ വേദനകൊണ്ട് പിടിച്ചിട്ടു വാൻമാത്രം സമർത്ഥം ക്രൂരവുമായ വല്ല ദോഷസ്ഥനാകുമവമുണ്ടെങ്കിൽ അത് അവന്നു് കിട്ടും. നിങ്ങളുടെ അപരാധത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ വെനിഷ്യൻഗവണ്മെന്റ് അറിയുന്നതുവരെയും നിങ്ങൾ ഭദ്രമായി സൂക്ഷിയിട്ടുള്ളതു തടവുകാരനായിരിക്കണം—വത്ര, കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകാം.

ഒഥെല്ലോ—വരട്ടേ; നിങ്ങൾ പോകുന്നതിനുമുമ്പ് ഒന്നരണ്ടുവാക്കുകൂടി പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. ഞാൻ ഗവണ്മെന്റിനുവേണ്ടി അല്ലെങ്കിൽ സേവനം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്, അവരത് അറിയുകയും ചെയ്യും;—അതിനെപ്പറ്റി അത്രമാത്രം.—ഞാനപേക്ഷിച്ചു, നിങ്ങളുടെ എഴുത്തുകൂടി, ഈ നിർദ്ദാശനം നിറഞ്ഞ വസ്തുതകൾ നിങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തേണം, എന്നെക്കുറിച്ച് ഉള്ളതുപോലെ പറഞ്ഞേയ്ക്കണം; ദോഷമൊന്നും ലാഭ്യകരിയ്ക്കേണ്ട, പക്ഷെ മാത്സര്യംനിമിത്തം യാതൊന്നും കൂട്ടിച്ചേർക്കരുത്. അനന്തരം നിങ്ങൾ എന്നെപ്പറ്റി ഇങ്ങിനെ പറയണം: വിവേകത്തോടുകൂടിയല്ല, പക്ഷെ,

അത്യധികമായി സ്നേഹിച്ച ഒരുവനാണ് ഞാനെന്നു പറയണം; എടുപ്പത്തിൽ ഗങ്കയ്ക്കുധീനനാവാത്തവനെങ്കിലും, ഏഷണിനിമിത്തം മനസ്സമാറി സംഭ്രാന്തനായിപ്പോയവനാണ് ഞാനെന്നു പറയണം; ബുദ്ധിശൂന്യനായ കാട്ടുവർഗ്ഗക്കാരനെപ്പോലെ തന്റെ സമുദായത്തേക്കാളധികം വിലപിടിച്ച ഒരു മുഞ്ഞിനെ സ്വന്തം കൈകൊണ്ടു വലിച്ചെറിഞ്ഞവനാണ് ഞാനെന്നു പറയണം. കണ്ണിലൂടെ ഹൃദയം ദുഃഖിച്ചൊഴുകുന്ന സമ്പ്രദായക്കാരനെല്ലെങ്കിലും, ആപത്തുകൊണ്ട് ഒളിമങ്ങിയ അന്തരമനുഷ്യന്റെ ദൃഷ്ടികൾ, അറബിയിലെ മരങ്ങൾ തങ്ങളുടെ ആശ്ചര്യത്തോടെയെന്നപോലെ, കണ്ണിരൊഴുകിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നുവോ, അവനാണ് ഞാനെന്നു പറയണം. ഇതൊക്കെ നിങ്ങൾ ഏഴുതണം. ഇതിന്നുപുറമേ ഒന്നുകൂടി പറയണം: പണ്ടൊരിക്കൽ, ആലപ്പോവിൽവെച്ചു, ഓട്ടനായ ഒരു തലപ്പാവുകാരൻ തലക്കുൻ ഒരു വെനിസ്സുകാരനെ അടിയ്ക്കുകയും ഗവണ്മേണ്ടിനെ മിഥ്യാഭിഷേകം ചെയ്യുകയും ചെയ്തപ്പോൾ, ആ അഗ്രഹണമില്ലാത്ത നായയുടെ കഴുത്തു കടന്നുപിടിച്ച് അവനെ ഞാൻ, ഇതാ, ഇങ്ങിനെ [പെട്ടെന്ന് അരയിൽനിന്ന് ഒരു കാരം വലിച്ചെടുത്തു തന്റെ റെഞ്ചിൽ കത്തിയിറക്കിക്കൊണ്ട്] കാച്ചിയെന്നും പറയണം.

ലൊറോവിനോ—ഹാ, കഷ്ടം, എന്തൊരു രക്തസിക്തമായ പരിസ്ഥിതി!

ഗ്രാഷ്യാനോ—അപ്പറഞ്ഞതിന്റെയൊക്കെ ഗുണം കളഞ്ഞു.

ഒമെല്ലോ—നിന്നെ കൊല്ലുന്നതിനുമുമ്പെ ഞാൻ നിന്നെ ചുംബിച്ചു. ഇതല്ലാതെ വേറേ മാഗ്ഗൊന്നുമില്ല;—[ഡെസ്ഡി മോണയുടെ മുതലരീരത്തിൽ വീണുകൊണ്ട്] ഒരു ചുമ്പനത്തോടു കൂടി മരിയ്ക്കുവാനായി എന്നെത്തന്നെ കൊല്ലുന്നതൊഴികെ. [മരിയ്ക്കുന്നു.]

കാഷ്യോ—ഇതുണ്ടാവുമെന്ന് ഞാൻ ഭയപ്പെട്ടതാണ്; പക്ഷെ അവിടുത്തെ കൈയിൽ ആയുധമൊന്നുമില്ലെന്നായിരുന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചത്. അവിടുത്തെ ഹൃദയം ചൊന്തായിരുന്നു.

ലൊറോവിനോ [ഇയാഗോവിനോട്]—എടാ, പാഷാണ

* 'ഇന്ത്യക്കാരനെപ്പോലെ എന്നാണ് മൂലം; അമേരിക്കൻ 'ഇന്ത്യക്കാരനെ' (Red Indian)യാണ് നിശ്ചയിക്കുന്നത്; അപരിഷ്കൃതതപാതിലാണ് അതോപപത്തി.

ഏകദേശം നാലു, ധാരാളമായേക്കാം, മഹാകുന്തിനേക്കാൾ, പാരമ്പര്യത്തിനേക്കാൾ, രാജസ്ഥാനത്തോടു കൂടിയവനോ, ഈ കിടക്കയുടെ കരൾ പൊട്ടിയെന്നു ഭാരതത്തിനോ നോക്കൂ; നിന്റെ പണിയാണിത്;—അത് കാഴ്ചയിൽ വിഷം കലർത്തുന്നു; അതിനെ മൂടിവെയ്ക്കുക—ഗ്രാഷ്യാനോ, ഈ അരമനയുടെ കൈ കാര്യം ഏറെനേരം മൂടിയിട്ടുള്ള വസ്തുക്കളെല്ലാം അധീനതയിൽ വെക്കുക: അവ താങ്കൾക്കുവകപ്പെട്ടതാണ്—[കാഷ്വേറിയനോട്] ഈ നരകച്ചെങ്കല്ലാണെ ശിക്ഷിക്കുന്നവനുള്ള അധികാരം ഗവണ്മെന്റായ താങ്കൾക്കുണ്ടല്ലോ—അതിനുള്ള സമയം, സ്ഥലം, ദണ്ഡനാശം, ഇവയെ നിശ്ചയിക്കൂ. അതാണ് ഉന്നിപ്പെടുത്തേ! ശോകപരമായ ഏകദേശത്തോടു കൂടി ഈ ശോകമയമായ ചരിത്രത്തെ ഗവണ്മെന്റിനെ അറിയിക്കുന്നവനായി ഞാൻ നോക്കുക കയറുകയായി.

(എല്ലാവരും പോകുന്നു.)

സമാപ്തം.

